

Forslag

til

Lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme¹⁾ (Hvidvaskloven)

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner m.v.

§ 1. Denne lov finder anvendelse på følgende virksomheder og personer:

- 1) Pengeinstitutter.
- 2) Realkreditinstitutter.
- 3) Fondsmæglerselskaber.
- 4) Livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser.
- 5) Sparevirksomheder.
- 6) Udbydere af betalingstjenester og udstedere af elektroniske penge.
- 7) Forsikringsmæglere, når de formidler livsforsikring eller andre investeringsrelaterede forsikringer.
- 8) Øvrige virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt udøver en eller flere af aktiviteterne som nævnt i bilag 1, jf. dog stk. 2.

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/849/EU af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF samt Kommissionens direktiv 2006/70/EF, EU-Tidende 2015, nr. L 141, side 73. I loven er der medtaget visse bestemmelser fra Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, EF-tidende 2001, nr. L 181, side 6, Rådets forordning (EF) nr. 1339/2001 af 28. juni 2001 om udvidelse af virkningerne af forordning (EF) nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, til også at omfatte de medlemsstater, der ikke har indført euroen som fælles valuta, EF-tidende 2001, nr. L 181, side 11, Europa-Kommissionens forordning nr. 1031/2010/EU af 12. november 2010 om det tidsmæssige og administrative forløb af auktioner over kvoter for drivhusgasemissioner og andre aspekter i forbindelse med sådanne auktioner i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet, EU-Tidende 2010, nr. L 302, side 1, og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 1781/2006 af 15. november 2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, EU-Tidende 2006, nr. L 345, side 1. Ifølge artikel 288 i EUF-Traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af disse bestemmelser i loven er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningernes umiddelbare gyldighed i Danmark.

- 9) Udenlandske virksomheders filialer, distributører og agenter her i landet, der udøver virksomhed efter nr. 1-8.
- 10) Investeringsforvaltningsselskaber og forvaltere af alternative investeringsfonde, hvis disse virksomheder har direkte kunderelationer.
- 11) Danske UCITS og alternative investeringsfonde, hvis disse virksomheder har direkte kunderelationer.
- 12) Operatører af et reguleret marked, der har fået tilladelse i Danmark til at være auktionsplatform i henhold til Europa-Kommissionens forordning (EU) nr. 1031/2010 af 12. november 2010 om det tidsmæssige og administrative forløb af auktioner over kvoter for drivhusgasemissioner og andre aspekter i forbindelse med sådanne auktioner i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet.
- 13) Aktører, som har tilladelse til at byde direkte på auktioner, der er omfattet af Europa-Kommissionens forordning (EU) nr. 1031/2010 af 12. november 2010 om det tidsmæssige og administrative forløb af auktioner over kvoter for drivhusgasemissioner og andre aspekter i forbindelse med sådanne auktioner i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet, og som ikke er et fondsmæglerselskab eller et pengeinstitut med tilladelse som værdipapirhandler.
- 14) Advokater,
 - a) når de yder bistand ved rådgivning om eller udførelse af transaktioner for deres klienter i forbindelse med
 - i) køb og salg af fast ejendom eller virksomheder,
 - ii) forvaltning af klienters penge, værdipapirer eller andre aktiver,
 - iii) åbning eller forvaltning af bankkonti eller værdipapirdepoter,
 - iv) tilvejebringelse af nødvendig kapital til oprettelse, drift eller ledelse af virksomheder, eller
 - v) oprettelse, drift eller ledelse af virksomheder, fonde m.v. eller
 - b) når de på en klients vegne og for dennes regning foretager en finansiel transaktion eller en transaktion vedrørende fast ejendom.
- 15) Revisorer og revisionsvirksomheder godkendt i henhold til revisorloven.
- 16) Ejendomsmæglere og ejendomsmæglervirksomheder.
- 17) Virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de i nr. 14-16 nævnte persongrupper, herunder revisorer, som ikke er godkendt i henhold til revisorloven, skatterådgivere og eksterne bogholdere.
- 18) Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder, jf. § 2, nr. 12.
- 19) Valutavekslingsvirksomhed, jf. dog stk. 2.
- 20) Udbydere af spil.
- 21) Danmarks Nationalbank i det omfang, den udøver tilsvarende virksomhed som de i nr. 1 nævnte institutter.

Stk. 2. Finanstilsynet kan for virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 8, og Erhvervsstyrelsen kan for virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 19, fastsætte regler om, at loven

helt eller delvis ikke finder anvendelse på virksomheder og personer, hvis den finansielle aktivitet opfylder følgende betingelser:

- 1) Den finansielle aktivitet er begrænset målt i absolutte beløb.
- 2) Den finansielle aktivitet er begrænset på transaktionsbasis og må ikke overstige 1000 euro pr. kunde, uanset om transaktionen udføres som en eller flere sammenhængende transaktioner.
- 3) Den finansielle aktivitet er ikke hovedaktiviteten og må ikke overstige 5 pct. af den pågældende juridiske eller fysiske persons samlede omsætning pr. år.
- 4) Den finansielle aktivitet er accessorisk virksomhed, som har direkte tilknytning til den juridiske eller fysiske persons hovedaktivitet.
- 5) Den juridiske eller fysiske persons hovedaktivitet er ikke en aktivitet omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 14-18 og nr. 20.
- 6) Den finansielle aktivitet udbydes ikke til offentligheden generelt, men kun til kunder omfattet af virksomhedens hovedaktivitet.

Stk. 3. § 5 finder anvendelse på erhvervsdrivende, der ikke er omfattet af stk. 1.

Stk. 4. § 6 finder anvendelse på virksomheder og personer, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder personer og virksomheder, hvis aktivitet består i at veksle pengesedler og mønter i forskellig valuta.

Stk. 5. Skatteministeren kan fastsætte regler om, at loven helt eller delvis ikke finder anvendelse for visse udbydere af spil, hvor der vurderes at være en begrænset risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. 1. pkt. finder dog ikke anvendelse for landbaserede eller online kasinoer.

Definitioner

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Daglig ledelse: Personer, der har ansvaret for en juridisk persons daglige ledelse, herunder for drift, omsætning og øvrige transaktioner.
- 2) Finansiell transaktion: En transaktion, der vedrører likvider eller andre finansielle aktiver.
- 3) Forretningsmæssig forbindelse: Kundeforhold, som etableres af virksomheden eller personen omfattet af loven, der på etableringstidspunktet forventes at blive af en vis varighed, og som kan omfatte oprettelse af kundekonto, kundedepot, iværksættelse af transaktioner og andre aktiviteter, herunder rådgivningsopgaver, for kunden.
- 4) Korrespondentforbindelse:
 - a) Levering af pengeinstitutydelser fra et pengeinstitut (korrespondenten) til et andet pengeinstitut (respondenten), herunder oprettelse af løbende konto eller passivkonto, samt øvrige ydelser som likviditetsstyring, internationale overførsel af midler m.v.
 - b) Forbindelser mellem virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 2-13 eller 19 (korrespondenten) til en anden virksomhed omfattet af § 1, stk. 1, nr. 2-13 eller 19 (respondenten), hvor der leveres lignende ydelser, herunder forbindelser indgået med henblik på værdipapirtransaktioner eller overførsler af midler.
- 5) Medlemsstat: Et land inden for Den Europæiske Union eller et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område.

- 6) Nærtstående: Ægtefælle, registreret partner, samlever, livsarvinger og disses ægtefæller og forældre.
- 7) Nær samarbejdspartner:
 - a) En fysisk person, der i er kendt for i fællesskab med en eller flere politisk eksponerede personer, at være reel ejer af en virksomhed eller anden form for juridisk person.
 - b) En fysisk person, der på anden måde end nævnt i litra a er kendt for at have nær forretningsmæssig forbindelse med en eller flere politisk eksponerede personer.
 - c) En fysisk person, der som den eneste er reel ejer af en juridisk person, som vides at blive drivet til fordel for en politisk eksponeret person.
- 8) Politisk eksponeret person: Fysisk person, der har eller har haft et af følgende offentlige erhverv:
 - a) Statschef, regeringschef, minister og viceminister eller assisterende minister.
 - b) Parlamentsmedlem eller medlem af tilsvarende lovgivende organer.
 - c) Medlem af politisk partis styrelsesorgan.
 - d) Højesteretsdommer, medlem af forfatningsdomstole og af andre højtstående retsinstanter, hvis afgørelser kun er genstand for yderligere prøvelse under ekstraordinære omstændigheder.
 - e) Medlem af revisionsretter og øverste ledelsesorganer for centralbanker.
 - f) Ambassadør, chargé d'affaires og højtstående officer i de væbnede styrker.
 - g) Medlem af statsejet virksomheds administrative, ledende eller kontrollerende organ.
 - h) Direktør, vicedirektør og medlem af bestyrelsen eller person med tilsvarende hverv i en international organisation.
- 9) Reel ejer: Den eller de fysiske personer, der i sidste ende ejer eller kontrollerer kunden eller den eller de fysiske personer, på hvis vegne en transaktion eller aktivitet gennemføres, herunder:
 - a) Den eller de fysiske personer i et selskab, virksomhed, foreninger m.v., der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler, bortset fra ejere af selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder.
 - b) Den eller de fysiske personer i et retligt arrangement, herunder i en fond, trust eller lignende der i sidste ende direkte eller indirekte kontrollerer eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser, herunder:
 - i) Bestyrelsen
 - ii) særligt begunstiget person, eller såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af uddelinger, endnu ikke kendes, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse et retligt arrangement er oprettet eller fungerer.
 - iii) stifter, forvalter og protektor, hvis en sådan findes.
- 10) Transaktion: En eller flere handlinger, hvorved et eller flere aktiver overføres eller overdrages.
- 11) Tomt bankselskab: En virksomhed, der driver virksomhed svarende til virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-11 og 19, der ikke er fysisk til stede i det land, hvor den har hjemsted, ikke le-

des eller administreres i det pågældende land, og som ikke indgår i en reguleret finansiel koncern.

12) Udbyder af tjenesteydelser til virksomheder: Enhver, som ikke er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 14-16, når den erhvervsmæssigt udøver følgende virksomhed:

- a) Opretter selskaber, virksomheder eller andre juridiske personer.
- b) Fungerer som eller sørger for, at en anden person fungerer som ledelsesmedlem i en virksomhed, eller som deltager i et interessentskab eller en tilsvarende post i andre virksomheder.
- c) Stiller hjemstedsadresse eller anden adresse, der på lignende vis er beregnet som kontaktadresse og dertil knyttede tjenester, til rådighed for en virksomhed.
- d) Fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som forvalter eller administrator af en fond, trust eller et tilsvarende retligt arrangement.
- e) Fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som nominee for tredjemand, medmindre denne er en virksomhed, hvis ejerandele m.v. handles på et marked for handel med finansielle instrumenter.

§ 3. Ved hvidvask forstås i denne lov:

- 1) uberettiget at modtage eller skaffe sig eller andre del i økonomisk udbytte eller midler, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse,
- 2) uberettiget at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på anden måde efterfølgende virke til at sikre det økonomiske udbytte fra en strafbar lovovertrædelse, eller
- 3) forsøg på eller medvirken til sådanne dispositioner.

Stk. 2. Stk. 1 omfatter også dispositioner foretaget af den, der har begået den strafbare lovovertrædelse, som udbyttet hidrører fra.

§ 4. Ved finansiering af terrorisme forstås i denne lov finansiering af terrorisme som defineret i § 114 b i straffeloven, for så vidt angår handlinger omfattet af § 114 i straffeloven.

Kontantforbud

§ 5. Erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af § 1, stk. 1, må ikke modtage kontantbetalinger på 50.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet.

Falske penge

§ 6. Virksomheder og personer, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder personer og virksomheder, hvis aktivitet består i at veksle pengesedler og mønter i forskellig valuta, har pligt til at tage alle sedler og mønter, som de ved eller har tilstrækkelig grund til at tro er falske, ud af omløb. Sedler og mønter, der er taget ud af omløb i overensstemmelse med 1. pkt., skal straks overgives til politiet.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på sedler og mønter i euro.

Kapitel 2

Risikovurdering og risikostyring

§ 7. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal identificere og vurdere risikoen for, at virksomheden eller personen kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Risikovurderingen skal foretages med udgangspunkt i virksomhedens eller personens forretningsmodel og omfatte vurderingen af risikofaktorer, der er forbundet med kunder, produkter, tjenesteydelser, transaktioner samt leveringskanaler og lande eller geografiske områder, hvor forretningsaktiviteterne udøves. Risikovurderingen skal dokumenteres og løbende opdateres.

Stk. 2. Den daglige ledelse i virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, skal udpege en ansat eller et medlem af den daglige ledelse med fuldmagt til at træffe beslutninger på vegne af virksomheden, jf. § 8, stk. 2, § 18, stk. 3, og § 19, stk. 1, nr. 3. Personen skal have tilstrækkeligt kendskab til virksomhedens risiko for hvidvask og terrorfinansiering til at kunne træffe beslutninger, der kan påvirke virksomhedens risikoeksponering.

Stk. 3. Erhvervs- og vækstministeren og skatteministeren kan inden for deres respektive ressortområder fastsætte regler om undtagelser fra kravene i stk. 1 og 2.

§ 8. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal have tilstrækkelige skriftlige interne politikker, procedurer og kontroller, som skal omfatte risikostyring, kundekendskabsprocedurer, undersøgelses-, noterings- og underretningspligt, opbevaring af oplysninger og intern kontrol til effektiv forebyggelse, begrænsning og styring af risici for hvidvask og finansiering af terrorisme samt screeningsprocedurer, der sikrer høje standarder ved ansættelse af personale. Interne politikker, kontroller og procedurer skal udarbejdes med udgangspunkt i risikovurderingen foretaget efter § 7 under hensyntagen til virksomhedens størrelse.

Stk. 2. Interne politikker, kontroller og procedurer skal godkendes af den i § 7, stk. 2, udpegede person.

Stk. 3. Den daglige ledelse i virksomheder, som er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-7, og som i henhold til anden lovgivning er forpligtet til at have en compliance funktion, skal udpege en compliance ansvarlig på ledelsesniveau, som skal sikre, at virksomheden overholder denne lov og regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 4. Den daglige ledelse i virksomheder, som er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-7, og som har en uafhængig revisionsfunktion, skal sikre, at den uafhængige revisionsfunktion undersøger virksomhedens overholdelse af interne politikker, procedurer og kontroller, jf. kravene i denne lov og regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 5. Virksomheder skal udpege et medlem af direktionen, der er ansvarlig for virksomhedens overholdelse af denne lov og regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 6. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal sikre, at ledelse og ansatte har modtaget tilstrækkelig undervisning i kravene i denne lov samt relevante krav om databeskyttelse.

§ 9. Koncerner skal udover kravene i § 8 have politikker for databeskyttelse samt politikker og procedurer for udveksling af oplysninger inden for koncernen.

Stk. 2. Virksomheder, der er en del af en koncern, skal ud over kravene i § 8 gennemføre koncernens politikker og procedurer.

Kapitel 3

Kundekendskabsprocedurer

Almindelige krav

§ 10. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal gennemføre kundekendskabsprocedurer når:

- 1) De etablerer en forretningsmæssig forbindelse, en kundes relevante omstændigheder ændrer sig og i øvrigt på passende tidspunkter i kundeforholdet,
- 2) De udfører en enkeltstående transaktion
 - a) på mindst 15.000 euro, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet, eller
 - b) på mere end 1.000 euro i form af en pengeoverførsel eller ved valutaveksling,
- 3) De i forbindelse med udbud af spil foretager transaktioner, herunder modtager indsatser eller udbetaler gevinster på et beløb svarende til 2.000 euro eller derover, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundne,
- 4) Der er mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme uanset nr. 1-3, og
- 5) Der er tvivl om, at tidligere indhentede oplysninger om kundens identitet er korrekte eller tilstrækkelige.

§ 11. Kundekendskabsprocedureren omfatter følgende:

- 1) Virksomheden eller personen skal indhente kundens identitetsoplysninger.
 - a) Er kunden en fysisk person, skal identitetsoplysninger omfatte navn og cpr-nr. eller lignende, hvis den pågældende ikke har et cpr-nr. Har den pågældende ikke et cpr-nr. eller lignende, skal identitetsoplysninger omfatte fødselsdato.
 - b) Er kunden en juridisk person, skal identitetsoplysninger omfatte navn og cvr-nr. eller lignende, hvis den juridiske person ikke har et cvr-nr.
 - c) Er kunden en juridisk person, skal virksomheden eller personen klarlægge den juridiske persons ejer- og kontrolstruktur samt indhente identitetsoplysninger på den eller de reelle ejere. Har den juridiske person ikke en reel ejer, eller er der tvivl om, hvorvidt den eller de personer, der er identificeret, er den eller de reelle ejere, skal den daglige ledelse betragtes som reel ejer. 2. pkt. gælder dog ikke ejere af selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder.

- 2) Virksomheden eller personen skal kontrollere kundens samt den eller de reelle ejeres identitetsoplysninger på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger indhentet fra en pålidelig og uafhængig kilde.
- 3) Virksomheden eller personen skal fastlægge kundens forretnings- og risikoprofil, herunder hvor relevant indhente oplysninger om kundens formål med forretningsforbindelsen og det tilsigtede omfang heraf
- 4) Kundeforholdet skal løbende overvåges. Transaktioner, der gennemføres som led i kundeforholdet, skal overvåges for at sikre, at transaktionerne er i overensstemmelse med virksomhedens eller personens viden om kunden og kundens forretnings- og risikoprofil, herunder om nødvendigt midlernes oprindelse.

Stk. 2. Oplyser en person, at vedkommende handler på vegne af en kunde, eller er der i øvrigt tvivl om, hvorvidt en person handler på egne vegne, skal personen identificeres, og vedkommendes identitet skal kontrolleres ved en pålidelig og uafhængig kilde. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal yderligere sikre, at fysiske eller juridiske personer, der handler på vegne af en kunde, er beføjet dertil, dog ikke hvis den pågældende er advokat med beskikkelse her i landet eller i en medlemsstat.

Stk. 3. Virksomheder og personer skal gennemføre alle kundekendskabskravene i stk. 1 og 2. Procedurernes omfang kan dog gennemføres ud fra en risikovurdering. I vurderingen skal inddrages oplysninger om forretningsforbindelsens formål, omfang, regelmæssighed og varighed. I vurderingen skal som minimum inddrages de faktorer som fremgår af bilag 2 og 3.

Stk. 4. Virksomheden eller personen skal kunne godtgøre over for den myndighed, der fører tilsyn med den pågældendes overholdelse af loven, at kendskabet til kunden er tilstrækkeligt i forhold til risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme.

§ 12. Virksomheder, der udbyder livs- og pensionsforsikringer, skal ud over kravene i § 11 indhente oplysninger om navn på den begunstigede i henhold til forsikringspolice. Er der tale om en unavngiven person eller en flerhed af personer, skal der indhentes tilstrækkelige oplysninger til at kunne identificere den eller de begunstigede på udbetalingstidspunktet.

Stk. 2. Den eller de begunstigedes identitetsoplysninger skal kontrolleres i overensstemmelse med reglen i § 11, stk. 1, nr. 2, inden udbetaling finder sted i henhold til forsikringspolice.

§ 13. Ved bistand til kunder med enkeltstående aktiviteter, der ikke omfatter en transaktion, kan kravene i § 11 undlades ud fra en risikovurdering.

§ 14. Virksomheder og personer skal indhente kundens identitetsoplysninger samt kontrollere oplysningerne, jf. § 11, stk. 1, nr. 1 og 2, inden der etableres en forretningsmæssig forbindelse med kunden eller udføres en transaktion, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan kontrollen af kundens identitetsoplysninger dog gennemføres under etableringen af forretningsforbindelsen, hvis det er nødvendigt for ikke at afbryde den normale forretningsgang, og der er begrænset risiko for hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme. Kontrollen af identitetsoplysninger skal i sådanne tilfælde gennemføres hurtigst muligt efter første kontakt.

Stk. 3. Uanset stk. 1 kan der oprettes konto, depot eller lignende for kunden, der tillader transaktioner i værdipapirer, uden at kontrollen af identitetsoplysningerne er gennemført, forudsat at der er indført passende sikkerhedsforanstaltninger, som sikrer, at transaktioner ikke gennemføres før kravene i § 11, stk. 1, nr. 1 og 2, er opfyldt.

Stk. 4. Kan kravene i § 11, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2-3, ikke opfyldes, skal en eventuelt etableret forretningsmæssig forbindelse afbrydes eller afvikles, og der må ikke gennemføres yderligere transaktioner. Det skal samtidig undersøges, om der skal foretages underretning efter § 26.

Stk. 5. Stk. 4 finder ikke anvendelse for advokater, når de fastslår en klients retsstilling eller forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag, herunder rådgiver om at indlede eller undgå et sagsanlæg. De personer og virksomheder som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 14-17, er, når de bistår en advokat i de i 1. pkt. nævnte situationer, undtaget fra kravet i stk. 2 i samme omfang som den advokat, de bistår.

§ 15. Inden etablering af en forretningsmæssig forbindelse med eller gennemførelse af en transaktion for fysiske personer skal virksomheder og personer omfattet af denne lov informere kunden om de regler, der gælder for behandling af personoplysninger, med henblik på forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Stk. 2. Personoplysninger indhentet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf må kun behandles med henblik på forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. Behandling af personoplysninger til andre formål, herunder kommercielle formål, må ikke finde sted.

§ 16. Bliver en virksomhed eller person bekendt med, at de indhentede oplysninger i henhold til § 11, stk. 1 og 2, er utilstrækkelige og ikke kan ajourføres, skal virksomheden eller personen træffe passende foranstaltninger for at imødegå risikoen for hvidvask og terrorfinansiering, herunder overveje om kundeforholdet skal afvikles, jf. § 14, stk. 4.

Skærpede krav

§ 17. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal ud over kravene i § 11 gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvor der vurderes at være øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Virksomheden eller personen skal i vurderingen tage de højrisikofaktorer i betragtning, som fremgår af bilag 3 til loven, samt andre højrisikofaktorer, som må skønnes at være relevante.

Stk. 2. Virksomheder og personer skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvis kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Stk. 3. Kravet i stk. 2 kan på baggrund af en risikovurdering undlades for en filial eller et majoritetsejet datterselskab af en juridisk person, hvor den juridiske person er etableret i en medlemsstat og underlagt krav, der følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/84 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, og filialen eller det majoritetsejede datterselskab til fulde overholder koncernens politikker og procedurer, jf. § 9, stk. 2.

§ 18. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal have procedurer til at afgøre, om kunden, kundens reelle ejer, den begunstigede i henhold til en livsforsikringspolice eller den begunstigedes reelle ejer er en politisk eksponeret person, jf. § 2, nr. 8, eller en nærtstående eller nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person, jf. § 2, nr. 6 og 7.

Stk. 2. Er kunden en person omfattet af stk. 1, skal virksomheden eller personen træffe passende foranstaltninger til at fastslå oprindelsen af midlerne og formuen, der er omfattet af forretningsforbindelsen eller transaktionen.

Stk. 3. Etablering og videreførelse af en forretningsmæssig forbindelse med en person omfattet af stk. 1 skal godkendes af den person, der er udpeget i henhold til § 7, stk. 2.

Stk. 4. Der skal være skærpet vedvarende overvågning af kundeforhold med en politisk eksponeret person, jf. § 2, nr. 8, eller en nærtstående eller nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person, jf. § 2, nr. 6 og 7.

Stk. 5. Er den begunstigede eller en reel ejer af den begunstigede i henhold til forsikringspolice en person omfattet af stk. 1, skal virksomheden eller personen ud fra en risikovurdering sikre, at omstændighederne omkring forsikringsforholdet afklares, og at den person, der er udpeget i henhold til § 7, stk. 2, informeres, inden udbetaling finder sted i henhold til forsikringspolice og i tilfælde af en hel eller delvis overdragelse af police.

Stk. 6. Ophører en politisk eksponeret person med at have det pågældende hverv, skal virksomheder og personer i mindst 12 måneder vurdere, hvilken risiko personen fortsat indebærer, og anvende risikobaserede foranstaltninger, indtil personen ikke længere anses for at udgøre den risiko, som er forbundet med at være en politisk udsat person.

§ 19. Inden etablering af en grænseoverskridende korrespondentforbindelse med en respondent fra et land uden for Den Europæiske Union eller et land som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, skal korrespondenten ud over kundekendskabsproceduren inden der etableres en grænseoverskridende korrespondentforbindelse

- 1) indhente tilstrækkelige oplysninger om respondentinstituttet til fuldt ud at forstå, hvori instituttets virksomhed består, og ud fra offentligt tilgængelige oplysninger bedømme det pågældende instituts omdømme og kvaliteten af instituttets overvågning,
- 2) indhente tilstrækkelige oplysninger til at sikre sig, at respondentforbindelsen har effektive kontrolprocedurer med henblik på overholdelse af regler om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme,
- 3) indhente godkendelse hos den person, der er udpeget i henhold til § 7, stk. 2, og
- 4) dokumentere de enkelte virksomheders ansvar.

Stk. 2. Har respondentforbindelsens kunde direkte adgang til at disponere over midler indestående på en konto hos korrespondentforbindelsen, skal korrespondenten sikre sig, at respondentinstituttet gennemfører kundekendskabsprocedurer, samt at respondentinstituttet kan udlevere kundekendskabsoplysninger efter anmodning.

§ 20. Virksomheder og personer omfattet af loven må ikke indgå eller opretholde en korrespondentforbindelse med et tomt bankselskab.

Stk. 2. Virksomheder og personer omfattet af loven skal træffe rimelige foranstaltninger for at undgå at etablere korrespondentforbindelser med virksomheder, hvor der foreligger offentligt tilgængelige oplysninger om, at korrespondentforbindelsen lader tomme bankselskaber anvende korrespondentforbindelsens konti.

Lempede krav

§ 21. Virksomheder og personer omfattet af loven kan i forhold til kravene i § 11 gennemføre lempede kundekendskabsprocedurer i tilfælde, hvor der vurderes at være begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. Virksomheder og personer skal konstatere, om forretningsforbindelsen eller transaktionen indebærer en begrænset risiko, inden de gennemfører lempede kundekendskabsprocedurer. Ved risikovurderingen skal virksomheden eller personen tage de lavrisikofaktorer i betragtning, som fremgår af bilag 2 til loven, samt andre lavrisikofaktorer, som må skønnes at være relevante.

Stk. 2. Finanstilsynet kan fastsætte regler om undtagelse fra krav i kundekendskabsproceduren for udstedere af elektroniske penge på områder, hvor der vurderes at være en begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Kapitel 4

Bistand fra tredjemand

§ 22. Virksomheder og personer omfattet af denne lov kan undlade at indhente oplysningerne efter § 11, stk. 1, nr. 1-3, hvis oplysningerne stilles til rådighed af:

- 1) En virksomhed eller person omfattet af denne lovs § 1, stk. 1,
- 2) Tilsvarende virksomhed eller person etableret i en medlemsstat, eller en tilsvarende virksomhed eller person i øvrige lande, der er underlagt krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/84 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, og virksomheden eller personen er underlagt tilsyn af en myndighed, eller
- 3) En medlemsorganisation eller sammenslutning af virksomheder og personer, som nævnt i nr. 1 og 2, hvis denne er underlagt krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/84 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, og medlemsorganisationen eller sammenslutningen er underlagt tilsyn af en myndighed.

Stk. 2. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal indhente tilstrækkelige oplysninger om tredjemand til at kunne lægge til grund, at denne opfylder kravene til kundekendskabsprocedurer og opbevaring af oplysninger der svarer til de krav, der følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/84 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme.

Stk. 3. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal sikre, at tredjemand forpligter sig til efter anmodning straks at fremsende kopi af identitets- og kontroloplysninger om kunden eller den reelle ejer samt anden relevant dokumentation.

Stk. 4. Uanset stk. 1-3 er den pågældende virksomhed eller person ansvarlig for overholdelse af sine forpligtigelser i henhold til denne lov.

Stk. 5. Stk. 1 finder ikke anvendelse på tredjemænd med tilknytning til lande, som er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en høj risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Dette gælder dog ikke filialer og majoritetsejede datterselskaber, der er etableret i lande som nævnt i 1. pkt. af forpligtede enheder, som er etableret i en medlemsstat, hvis disse filialer og majoritetsejede datterselskaber til fulde overholder koncernens politikker og procedurer i overensstemmelse med § 9, stk. 2.

§ 23. Virksomheder omfattet af denne lov, der er en del af en koncern, kan overlade det til en anden virksomhed i koncernen at opfylde kravene i § 11, stk. 1, nr. 1-3, hvis koncernen anvender kundekendskabsprocedurer, regler om opbevaring af oplysninger og programmer til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme i overensstemmelse med de krav, der følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/84 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, og der på koncernniveau føres tilsyn af en myndighed med overholdelse af kravene.

§ 24. Virksomheder og personer omfattet af denne lov kan vælge kontraktmæssigt at outsource opgaver, som disse skal udføre, med henblik på overholdelse af denne lov til en leverandør. Det er dog en betingelse herfor, at disse virksomheder eller personer inden indgåelse af aftalen om outsourcing sikrer sig, at leverandøren har den fornødne evne og kapacitet til at varetage opgaven på en tilfredsstillende måde, og at leverandøren har de fornødne tilladelser til at påtage sig opgaven.

Stk. 2. Der skal under aftalen løbende føres kontrol med, at leverandøren udfører opgaven i overensstemmelse med kravene, og på baggrund heraf skal forsvarligheden af outsourcingaftalen løbende vurderes.

Stk. 3. Forpligtelsen til at udpege en person på ledelsesniveau, jf. § 7, stk. 2, kan ikke outsources i henhold til stk. 1.

Stk. 4. Uanset om outsourcing finder sted, er den virksomhed eller person, der outsourcer, ansvarlig for overholdelse af sine forpligtelser i henhold til denne lov.

Kapitel 5

Undersøgelses- noterings- underretnings- og opbevaringspligt

§ 25. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal undersøge baggrunden for og formålet med alle komplekse og usædvanligt store transaktioner samt alle usædvanlige transaktionsmønstre og aktiviteter, der ikke har et klart økonomisk eller påviseligt lovligt formål, med henblik på at fastslå, om der er mistanke om eller rimelig grund til at formode, at disse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Virksomheder og personer skal, hvor det er relevant,

udvide overvågningen af kunden, med det formål at afgøre om transaktionerne eller aktiviteterne forekommer mistænkelige.

Stk. 2. Resultaterne af en undersøgelse skal noteres og opbevares, jf. § 30.

Stk. 3. En registreret person har ikke ret til indsigt i personoplysninger, der vedrører den pågældende selv, der er eller vil blive behandlet efter stk. 1 og 2.

§ 26. Virksomheder og personer skal omgående underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, hvis virksomheden eller personen er vidende om, har mistanke om eller rimelig grund til at formode, at en transaktion, midler eller en aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det samme gælder ved mistanke, der er opstået i forbindelse med kundens forsøg på at foretage en transaktion eller en henvendelse fra en mulig kunde med ønske om gennemførelse af en transaktion eller aktivitet.

Stk. 2. I tilfælde af mistanke som nævnt i stk. 1 kan medlemmer af Advokatsamfundet underrette sekretariatet for Advokatsamfundet, der efter en vurdering af, om der er underretningspligt i henhold til stk. 1, omgående og uredigeret videregive underretningen til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Stk. 3. Virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter stk. 1, hvis de har viden eller mistanke om, at transaktionen har tilknytning til hvidvask, og transaktionen ikke allerede gennemført. Ved underretning efter stk. 2 skal transaktionen sættes i bero, indtil Advokatsamfundet har videregivet underretningen til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet eller har meddelt medlemmet, at underretningen efter en konkret vurdering ikke vil blive videregivet. Kan gennemførelse af transaktionen ikke undlades, eller vurderes en undladelse at kunne skade efterforskningen, skal underretning i stedet indgives omgående efter gennemførelsen.

Stk. 4. Virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter stk. 1 og indhentet godkendelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, hvis de har viden eller mistanke om, at transaktionen vedrører finansiering af terrorisme, og transaktionen ikke allerede er gennemført. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet beslutter hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Stk. 5. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om den tekniske opfyldelse af underretningspligten til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, jf. stk. 1.

§ 27. Advokater er undtaget fra pligten i § 26 til at foretage underretning på baggrund af oplysninger, som disse modtager fra eller indhenter om en klient i forbindelse med, at advokaten fastslår den pågældende klients retsstilling eller forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag, herunder rådgiver om at indlede eller undgå et sagsanlæg. Dette gælder endvidere sager, der føres i Landsskatteretten, og sager ved en voldgiftsret. Undtagelsen gælder uanset, om oplysningerne modtages før, under eller efter retssagen eller i forbindelse med, at den pågældende klients retsstilling fastslås.

Stk. 2. Revisorer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 15, er undtaget fra pligten i § 26 til at foretage underretning på baggrund af oplysninger, som disse modtager fra eller indhenter om en klient, når de repræ-

senterer en klient i Landsskatteretten. Undtagelsen gælder uanset, om oplysningerne modtages før, under eller efter sagen.

Stk. 3. Virksomheder og personer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 14-17 er, når de bistår en advokat før, under og efter en retssag eller med at fastslå en klients retsstilling, undtaget fra pligten til at underrette i samme omfang som den advokat, de bistår, jf. stk. 1.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder ikke anvendelse, hvis virksomheden eller personen ved eller burde vide, at klienten søger bistand med henblik på hvidvask eller finansiering af terrorisme.

§ 28. Får en tilsynsmyndighed i henhold til denne lov eller told- og skatteforvaltningen kendskab til forhold, der formodes at have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, som er omfattet af underretningspligten i § 26, skal myndigheden underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet herom.

§ 29. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet kan, hvis efterforskningsmæssige hensyn m.v. ikke taler imod, give den underrettende virksomhed, person eller myndighed meddelelse om status i sagen, herunder om der er rejst sigtelse, om der foreligger endelig afgørelse, eller om sagen er henlagt.

Stk. 2. Modtagne meddelelser som nævnt i stk. 1 må ikke videregives til uvedkommende.

§ 30. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal opbevare følgende oplysninger:

- 1) Oplysninger indhentet i forbindelse med opfyldelse af kravene i kapitel 3, herunder identitets- og kontroloplysninger samt kopi af foreviste legitimationsdokumenter.
- 2) Dokumenter og registreringer vedrørende transaktioner eller aktiviteter, der gennemføres som led i kundeforholdet.
- 3) Dokumenter og registreringer vedrørende undersøgelser gennemført i henhold til § 25, stk. 2.

Stk. 2. Oplysninger som nævnt i stk. 1, nr. 1, skal opbevares i mindst 5 år efter kundeforholdets ophør. Personoplysninger skal slettes 5 år efter kundeforholdets ophør.

Stk. 3. Dokumenter og registreringer som nævnt i stk. 1, nr. 2 og 3, skal opbevares mindst 5 år efter transaktionens eller aktivitetens gennemførelse. Personoplysninger skal slettes 5 år efter transaktionens eller aktivitetens gennemførelse, jf. dog stk. 2.

Kapitel 6

Grænseoverskridende virksomhed m.v.

§ 31. Virksomheder, der driver virksomhed i et andet land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, skal sikre, at den etablerede virksomhed overholder de nationale bestemmelser i det pågældende land om hvidvask og finansiering af terrorisme.

Stk. 2. Virksomheder, der har filialer eller majoritetsjede datterselskaber, der er beliggende i et land uden for den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, hvor kravene til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme er lempeli-

gere end kravene i denne lov, skal sikre, at filialen eller det majoritetsejede datterselskab opfylder de krav, der stilles til virksomheden i henhold til denne lov, og krav om databeskyttelse i det omfang, det ikke strider med national ret i det land, hvor filialen eller det majoritetsejede datterselskab er etableret. Tillader national ret i etableringslandet ikke gennemførelse af kravene i denne lov, skal virksomheden træffe yderligere foranstaltninger for at sikre, at risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme i filialen eller dattervirksomheden imødegås på anden måde. Virksomheden underretter den myndighed, der påser virksomhedens overholdelse af denne lov, jf. kapitel 15, hvis lovgivningen i det pågældende land ikke tillader overholdelse af stk. 1.

§ 32. Oplysninger om kunder, transaktioner mv. indhentet i henhold til denne lov, kan videregives til virksomheder, der tilhører samme koncern. Oplysninger om, at der er givet underretning efter § 26, stk. 1 og 2, skal videregives, medmindre Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet anviser andet.

§ 33. Finanstilsynet kan fastsætte regler om, at udbydere af betalingstjenester og udstedere af elektroniske penge, der er registreret i en medlemsstat, og som er etableret her i landet på anden måde end ved en filial, har pligt til at udpege en person med ansvar for at sikre, at virksomheden eller personen overholder reglerne i denne lov. Finanstilsynet kan endvidere fastsætte regler om, at personen skal have tilstedeværelse her i landet, og hvilke funktioner den pågældende person skal udføre på vegne af virksomheden.

§ 34. Finanstilsynet kan fastsætte regler om foranstaltninger i forhold til lande og territorier med henblik på at opfylde krav eller anbefalinger fra Financial Action Task Force eller Europa-Kommissionen.

Kapitel 7

Ansatte

§ 35. Virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 5, 8-9 og 13-20, skal have en ordning, hvor deres ansatte via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af denne lov og regler udstedt i medfør heraf. Indberetninger til ordningen skal kunne foretages anonymt.

Stk. 2. Ordningen i stk. 1 kan etableres via kollektiv overenskomst.

Stk. 3. Stk. 1 finder alene anvendelse for virksomheder og personer, som beskæftiger flere end fem personer. Ordningen nævnt i stk. 1 og 2 skal være etableret senest 3 måneder efter, at virksomheden eller personen har ansat en sjette person.

Stk. 4. Tilsynsmyndigheden kan i særlige tilfælde, hvor myndigheden vurderer, at det vil være formålsløst, at der oprettes en ordning, dispensere fra kravet i stk. 1.

§ 36. Virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 5, 8-9 og 13-20, må ikke udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger som følge af, at den ansatte har indberettet

virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af denne lov og regler udstedt i medfør heraf til en tilsynsmyndighed eller til en ordning i virksomheden.

Stk. 2. Virksomheder og personer omfattet af denne lov må ikke udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger som følge af, at den ansatte har foretaget en intern underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme eller en underretning til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet i henhold til § 26, stk. 1 eller 2.

Stk. 3. Ansatte, hvis rettigheder er krænkede ved overtrædelse af stk. 1 eller 2, kan tilkendes en godtgørelse i overensstemmelse med principperne i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v. Godtgørelsen fastsættes under hensyn til den ansattes ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Stk. 3. Stk. 1-3 kan ikke ved aftale fraviges til ugunst for den ansatte.

Kapitel 8

Tavshedspligt og ansvar

§ 37. De underretninger og oplysninger, som virksomheder og personer omfattet af denne lov giver i god tro i medfør af § 26, stk. 1 og 2, og ved standsning af transaktioner i medfør af § 26, stk. 3 og 4, påfører ikke virksomheden eller personen, dens ansatte eller ledelse nogen form for ansvar. Videregivelse af oplysninger i forbindelse hermed kan ikke anses som et brud på en tavshedspligt.

§ 38. Virksomheder og personer omfattet af denne lov, ledelse og ansatte i disse virksomheder og hos disse personer samt revisorer eller andre, der udfører eller har udført særlige hverv for virksomheden eller personen, har pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning efter § 26, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse efter § 25.

Stk. 2. Oplysninger om, at der er givet underretning efter § 26, stk. 1 og 2, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse efter § 25, kan videregives til de myndigheder og organisationer, der påser denne lovs overholdelse, eller til retshåndhævelsesformål.

Stk. 3. Tavshedspligten i stk. 1 er ikke til hinder for udveksling af sådanne oplysninger i koncerner omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13 eller 19, samt lignende virksomheder, der har hjemsted eller er hjemmehørende i en medlemsstat.

Stk. 4. Tavshedspligten i stk. 1 er ikke til hinder for, at virksomheder omfattet af stk. 3 udveksler sådanne oplysninger med deres filialer og majoritetsjede datterselskaber beliggende i tredjelande, forudsat at disse filialer og majoritetsjede datterselskaber fuldt ud overholder koncernenes politikker og procedurer, herunder procedurer for udveksling af oplysninger i koncernen, og at koncernens politikker og procedurer opfylder kravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/84 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme.

Stk. 5. Tavshedspligten i stk. 1 er ikke til hinder for udveksling af sådanne oplysninger mellem virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 14-15, og 17, samt lignende virksomheder, der har hjemsted eller er hjemmehørende i medlemsstat eller i et tredjeland, der opfylder kravene i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/84 af 20. maj 2015 om forebyggende foran-

staltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, hvis både den person, der videregiver oplysningerne, og den person, oplysningerne videregives til, har fælles ejerskab, fælles ledelse eller fælles kontrol med overholdelse af regler om forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Stk. 6. Tavshedspligten i stk. 1 er ikke til hinder for udveksling af sådanne oplysninger mellem virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-15, 17 og 19, forudsat at

- 1) oplysningerne vedrører samme kunde og samme transaktion, samt
- 2) at modtageren af oplysningerne er underlagt krav til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme opfylder der svarer til kravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/84 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, og
- 3) modtageren er underlagt forpligtigelser med hensyn til tavshedspligt og beskyttelse af personoplysninger.

Stk. 7. Stk. 5 og 6 finder ikke anvendelse på virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 17, der leverer samme ydelser som ejendomsmæglere eller ejendomsmæglervirksomheder

Stk. 8. Tavshedspligten i stk. 1 er ikke til hinder for, at advokater, revisorer, eksterne bogholdere og skatterådgivere fraråder deres klient at udøve ulovlig virksomhed.

Kapitel 9

Pengeoverførsler

§ 39. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, finder ikke anvendelse på pengeoverførsler inden for Danmark eller til og fra Færøerne og Grønland i forbindelse med køb af varer og tjenesteydelser, når

- 1) beløbet ikke overstiger et beløb, der modsvarer værdien af 1.000 euro,
- 2) modtagerens betalingsformidler er omfattet af denne lov eller tilsvarende regler for Færøerne eller Grønland, og
- 3) modtagerens betalingsformidler ved hjælp af et entydigt referencenummer kan finde frem til den juridiske eller fysiske person, som betalingsmodtageren har aftale med om levering af varer eller tjenesteydelser.

Stk. 2. De regler, der gælder for pengeoverførsler inden for Danmark ifølge Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, finder tilsvarende anvendelse ved pengeoverførsler til eller fra Færøerne og Grønland.

Stk. 3. Kravene til, hvilke oplysninger der skal ledsage en pengeoverførsel, jf. artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, finder ikke anvendelse på pengeoverførsler inden for Danmark eller til og fra Færøerne og Grønland til organisationer med et almennyttigt formål, når

- 1) det overførte beløb ikke overstiger 150 euro,
- 2) organisationen er underlagt krav om regnskabsaflæggelse, og

3) organisationen er undergivet offentligt tilsyn eller ekstern revision, der er foretaget af en statsautoriseret eller en registreret revisor.

Stk. 4. Undtagelse efter stk. 3 er betinget af, at organisationen lader sig registrere hos Finanstilsynet og dokumenterer, at kravet om regnskabsaflæggelse og enten ekstern revision eller offentligt tilsyn er opfyldt. Organisationens skal desuden give oplysning om de fysiske personer, der udgør organisationens øverste ledelse eller i øvrigt udøver kontrol over organisationen. Ændringer i de i 1. og 2. pkt. nævnte forhold skal indberettes til Finanstilsynet.

Kapitel 10

Tilsyn m.v.

Finanstilsynet

§ 40. Finanstilsynet påser, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, overholder loven, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1781/2006 og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Stk. 2. Finanstilsynets bestyrelse indgår i tilsynet efter stk. 1 med den kompetence, som bestyrelsen er tillagt i medfør af § 345 i lov om finansiel virksomhed.

Stk. 3. Finanstilsynet skal samarbejde med de kompetente myndigheder i andre lande inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, om at medvirke ved tilsynsaktiviteter, kontroller på stedet eller inspektioner her i landet, når det gælder virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 9, der er under tilsyn i et andet land inden for Den Europæiske Union eller lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, eller en dansk virksomhed eller person omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, der er underlagt dansk tilsyn, men opererer i andre medlemslande.

Stk. 4. Finanstilsynet kan fastsætte regler om midlertidige foranstaltninger over for henholdsvis agenter for betalingsinstitutter og e-penge-institutter, herunder distributører med hjemsted i et andet land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, der ikke overholder regler i denne lov, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, hvor dette er relevant, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

§ 41. Virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 8, skal registreres hos Finanstilsynet for at kunne udøve de i bilag 1 nævnte aktiviteter.

Stk. 2. Finanstilsynet skal undlade at foretage registrering efter stk. 1, hvis et medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse eller personen er dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, jf. § 78, stk. 2, i straffeloven.

Stk. 3. Finanstilsynet skal endvidere undlade at registrere en virksomhed, hvis virksomheden er dømt for et strafbart forhold, der begrundes af en nærliggende fare for misbrug af registreringen, jf. § 78, stk. 2, i straffeloven, eller en reel ejer er dømt for et strafbart forhold, der begrundes af en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes kontrollerende indflydelse.

Stk. 4. Ved Finanstilsynets vurdering i henhold til stk. 2, nr. 1, og stk. 3, nr. 1, finder § 78, stk. 3, i straffeloven tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Finanstilsynet kan inddrage registreringen af en virksomhed eller en person foretaget efter stk. 1, hvis et medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse eller personen efterfølgende omfattes af stk. 2, eller hvis virksomheden eller en reel ejer efterfølgende omfattes af stk. 3.

§ 42. Virksomheder og personer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 1-13, herunder leverandører og underleverandører til disse, skal give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for tilsynets virksomhed.

Stk. 2. Finanstilsynet kan til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse få adgang til virksomheder og personer omfattet af stk. 1 med henblik på indhentelse af oplysninger, herunder ved inspektioner.

Stk. 3. Finanstilsynet kan til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse få adgang til en leverandør eller underleverandør med henblik på indhentelse af oplysninger om den outsourcete aktivitet.

Stk. 4. Finanstilsynet kan kræve at få adgang til alle oplysninger, herunder regnskaber og regnskabsmateriale, udskrift af bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data, som skønnes nødvendige for Finanstilsynets afgørelse af, om en person eller virksomhed er omfattet af bestemmelserne i denne lov.

Stk. 5. Finanstilsynet kan indhente oplysninger efter stk. 1 og 4 til brug for de i § 49, stk. 3, nævnte myndigheder og organer.

§ 43. Tilsynsmyndighederne i en medlemsstat kan efter forudgående aftale med Finanstilsynet foretage inspektion i de her i landet beliggende filialer, agenter og distributører af udenlandske virksomheder som omfattet af § 1, stk. 1, nr. 9, med hjemsted i det pågældende land. Modsætter en dansk virksomhed eller person sig en kompetent udenlandsk myndigheds inspektion, kan undersøgelsen kun foretages med Finanstilsynets medvirken.

Stk. 2. Finanstilsynet kan anmode de kompetente myndigheder i en medlemsstat om at medvirke til at påse overholdelsen af loven og af de regler, der er udstedt i medfør af loven, vedrørende virksomheder og personer som omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, med hjemsted i en anden medlemsstat ved tilsynsaktioner, kontroller på stedet eller inspektioner på en anden medlemsstats område.

§ 44. Finanstilsynet kan inden for en af Finanstilsynet fastsat frist påbyde de virksomheder og personer, som er nævnt i § 1, stk. 1, nr. 1-13, at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i denne lov, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalinger ved pengeoverførsler, eller forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

§ 45. Finanstilsynet kan for virksomheder og personer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 8, fastsætte nærmere regler om anmeldelse, registrering og offentliggørelse, herunder om hvilke oplysninger der skal registreres, hvilke forhold anmeldere eller andre kan indsende og registrere elektronisk i Finanstilsynets it-system ved at benytte digital eller tilsvarende elektronisk signatur samt om brugen af dette system.

§ 46. Erhvervs- og vækstministeren kan for virksomheder som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 1-13, fastsætte regler om disse virksomheders pligt til at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurdering af virksomheden og om, at Finanstilsynet har mulighed for at offentliggøre oplysningerne før virksomheden.

§ 47. Har en virksomhed eller person omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, videregivet oplysninger om virksomheden eller personen, og er disse kommet offentligheden til kendskab, kan Finanstilsynet påbyde virksomheden eller personen at offentliggøre berigtigende oplysninger inden for en af Finanstilsynet fastsat frist, hvis oplysningerne efter Finanstilsynets vurdering er misvisende, og hvis Finanstilsynet vurderer, at oplysningerne kan have skadevirkning for virksomhedens eller personens kunder, indskydere, øvrige kreditorer, de finansielle markeder, hvorpå aktierne i virksomheden eller værdipapirer udstedt af virksomheden handles, eller den finansielle stabilitet generelt.

Stk. 2. Berigtiger virksomheden eller personen omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, ikke oplysningerne i overensstemmelse med Finanstilsynets påbud og inden for den af Finanstilsynet fastsatte frist, kan Finanstilsynet offentliggøre påbuddet, der er meddelt efter stk. 1.

§ 48. Resumé af reaktioner givet efter § 40, stk. 1 og 2, § 44 eller af Finanstilsynet efter delegation fra Finanstilsynets bestyrelse skal offentliggøres. Dette gælder også beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning, jf. dog stk. 5. Offentliggørelsen skal omfatte personens navn.

Stk. 2. Uanset stk. 1, 3. pkt., kan der alene ske offentliggørelse af afgørelser og beslutninger på Finanstilsynets hjemmeside, der omfatter en fysisk persons navn, ved personens alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af § 10, nr. 1, 2, 4 og 5, § 11, stk. 1 og 2, § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., stk. 3 og 4, § 17, stk. 1 og 2, § 18, § 21, stk. 1, 2. pkt., § 25, stk. 1, § 26, stk. 1, stk. 3 og 4, 1. pkt., § 30, stk. 1, stk. 2 og stk. 3, 2. pkt., og § 32, 2. pkt.

Stk. 3. Virksomheden skal offentliggøre oplysningerne på sin eventuelle hjemmeside på et sted, hvor de naturligt hører hjemme. Offentliggørelsen skal ske hurtigst muligt og senest 3 hverdage efter, at virksomheden har modtaget underretning om reaktionen, eller senest på tidspunktet for offentliggørelse påkrævet efter lov om værdipapirhandel m.v. Samtidig med offentliggørelsen skal virksomheden indsætte et link, som giver direkte adgang til reaktionen, på forsiden af virksomhedens eventuelle hjemmeside på en synlig måde, og det skal af linket og en eventuel tilknyttet tekst tydeligt fremgå, at der er tale om en reaktion fra Finanstilsynet. Kommentarer virksomheden på reaktionen, skal dette ske i forlængelse af denne, og kommentarerne skal være klart adskilt fra reaktionen. Fjernelse af linket på forsiden og informationerne fra virksomhedens eventuelle hjemmeside skal finde sted efter samme principper, som virksomheden anvender for øvrige meddelelser, dog tidligst når linket og informationerne har ligget på hjemmesiden i 3 måneder og tidligst efter først-

kommende generalforsamling eller repræsentantskabsmøde. Virksomhedens pligt til at offentliggøre oplysningerne på virksomhedens hjemmeside gælder kun for juridiske personer. Finanstilsynet skal offentliggøre oplysningerne på tilsynets hjemmeside. Reaktionen givet efter § 40, stk. 1 og 2, § 44 eller af Finanstilsynet efter delegation fra Finanstilsynets bestyrelse og Finanstilsynets beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning skal offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside jf. dog stk. 5. Indbringes reaktionen, der offentliggøres i henhold til stk. 1, 1. pkt., for Erhvervsankenævnet eller domstolene, skal dette fremgå af Finanstilsynets offentliggørelse, og det efterfølgende resultat af Erhvervsankenævnets eller domstolenes afgørelse skal ligeledes offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside hurtigst muligt.

Stk. 4. Har Finanstilsynet overgivet en sag til politimæssig efterforskning, og er der afsagt fældende dom eller vedtaget bøde, skal der ske offentliggørelse af dommen, bødevedtagelsen eller et resumé heraf, jf. dog stk. 5. Er dommen ikke endelig, eller er den anket eller genoptaget, skal dette fremgå af offentliggørelsen. Virksomhedens offentliggørelse skal ske på virksomhedens hjemmeside på et sted, hvor det naturligt hører hjemme hurtigst muligt og senest 10 hverdage efter, at der er faldet dom eller vedtaget bøde, eller senest på tidspunktet for offentliggørelse påkrævet efter lov om værdipapirhandel m.v. Samtidig med offentliggørelsen skal virksomheden indsætte et link, som giver direkte adgang til dommen, bødevedtagelsen eller resumeet, på forsiden af virksomhedens hjemmeside på en synlig måde, og det skal af linket og en eventuelt tilknyttet tekst tydeligt fremgå, at der er tale om en dom eller bødevedtagelse. Hvis virksomheden kommenterer dommen, bødevedtagelsen eller resumeet, skal dette ske i forlængelse heraf, og kommentarerne skal være klart adskilt fra dommen, bødevedtagelsen eller resumeet. Fjernelse af informationerne fra virksomhedens hjemmeside skal finde sted efter samme principper, som virksomheden anvender for øvrige meddelelser, dog tidligst når linket og informationerne har ligget på hjemmesiden i 3 måneder og tidligst efter førstkommende generalforsamling eller repræsentantskabsmøde. Virksomheden skal give meddelelse til Finanstilsynet om offentliggørelsen, herunder fremsende en kopi af dommen eller bødevedtagelsen. Finanstilsynet skal herefter offentliggøre dommen, bødevedtagelsen eller et resumé heraf på sin hjemmeside. Virksomhedens pligt til at offentliggøre oplysningerne på virksomhedens hjemmeside gælder kun for juridiske personer.

Stk. 5. Offentliggørelse efter stk. 1-4 kan dog ikke ske, hvis det vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden, eller efterforskningsmæssige hensyn taler imod offentliggørelse. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger omfattet af bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen om undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold m.v. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplysninger, der hidrører fra medlemsstat, medmindre de myndigheder, som har afgivet oplysningerne, har givet deres udtrykkelige tilladelse.

Stk. 6. Er offentliggørelse undladt i henhold til stk. 5, 1. pkt., skal der ske offentliggørelse efter stk. 1-4, når de hensyn, der nødvendiggjorde undladelsen, ikke længere er gældende. Dette gælder dog kun i op til 2 år efter datoen for reaktionen eller beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning. Offentliggørelse skal dog alene finde sted, hvis der ikke er sket påtaleopgivelse eller tiltalefrafald efter retsplejelovens regler.

Stk. 7. I sager, hvor Finanstilsynet har offentliggjort en beslutning om at overgive en sag til politimæssig efterforskning efter stk. 3, 7. pkt., og sagen er afsluttet ved påtaleopgivelse, tiltalefrafald

eller afsigelse af frifindende dom, skal Finanstilsynet efter anmodning fra den fysiske eller juridiske person, som sagen vedrører, offentliggøre oplysninger herom. Den fysiske eller juridiske person skal indsende en kopi af afgørelsen om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald eller en kopi af dommen til Finanstilsynet samtidig med anmodning om offentliggørelse. Finanstilsynet kan fjerne oplysningerne om beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning, jf. stk. 3, 7. pkt., fra Finanstilsynets hjemmeside.

Stk. 8. Finanstilsynet skal efter anmodning fra en fysisk eller juridisk person, som en frifindende dom retter sig mod, offentliggøre resultatet af anken eller genoptagelsen. Den fysiske eller juridiske person skal samtidig med anmodningen om offentliggørelse indsende kopi af dommen, resultatet af anken eller genoptagelsen. Er resultatet af anken eller den genoptagede sag et andet end resultatet af dommen offentliggjort i medfør af stk. 4, 1. pkt., kan Finanstilsynet beslutte at fjerne dommen fra Finanstilsynets hjemmeside.

§ 49. Finanstilsynets ansatte er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden. Det samme gælder personer, der udfører serviceopgaver som led i tilsynets drift, og eksperter, der handler på Finanstilsynets vegne. Dette gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Stk. 2. Samtykke fra den, som tavshedspligten tilsigter at beskytte, berettiger ikke personer som nævnt i stk. 1 til at videregive fortrolige oplysninger.

Stk. 3. Stk. 1 er ikke til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives til:

- 1) Tilsynsmyndigheder i henhold til denne lov.
- 2) Medlemmer af samarbejdsforum, jf. § 67.
- 3) Andre offentlige myndigheder, herunder anklagemyndigheden og politiet, i forbindelse med efterforskning og retsforfølgning af mulige strafbare forhold omfattet af straffeloven, denne lov eller anden tilsynslovgivning.
- 4) Vedkommende minister som led i dennes overordnede tilsyn.
- 5) Administrative myndigheder og domstole, som behandler afgørelser, der er truffet af Finanstilsynet.
- 6) Folketingets Ombudsmand.
- 7) En parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget.
- 8) Undersøgelseskommissioner nedsat ved lov eller i henhold til lov om undersøgelseskommissioner.
- 9) Statsrevisorerne og Rigsrevisionen.
- 10) Skifteretten, andre myndigheder, der medvirker ved den finansielle virksomheds likvidation, konkursbehandling eller lignende procedurer, kurator samt personer, der er ansvarlige for den lovpligtige revision af en finansiell virksomheds regnskaber, under forudsætning af, at modtagerne af oplysninger har behov herfor til varetagelse af deres opgaver.
- 11) Finansiell Stabilitet A/S under forudsætning af, at Finansiell Stabilitet A/S har behov herfor til varetagelse af sine opgaver.
- 12) Udvalg og grupper m.v. nedsat af erhvervs- og vækstministeren, der har til formål at drøfte og koordinere indsatsen for at sikre den finansielle stabilitet.

- 13) Den færøske landsstyremand for finansanliggender som led i ansvaret for den økonomiske stabilitet på Færøerne og til brug for krisehåndtering af finansielle virksomheder på Færøerne.
- 14) Det grønlandske landsstyremedlem for Erhverv og Arbejdsmarked som led i ansvaret for den økonomiske stabilitet i Grønland og til brug for krisehåndtering af finansielle virksomheder i Grønland.
- 15) Færøske tilsynsmyndigheder på det finansielle område under forudsætning af, at modtagerne er underlagt en lovbestemt tavshedspligt, der mindst svarer til tavshedspligten i medfør af stk. 1, og at modtagerne har behov for oplysningerne til varetagelse af deres opgaver, jf. dog stk. 13.
- 16) Erhvervsstyrelsen i sin egenskab af tilsynsmyndighed for efterlevelse af selskabslovgivningen, når videregivelse sker med henblik på at styrke det finansielle systems stabilitet og integritet, jf. dog stk. 13, Erhvervsstyrelsen, Revisortilsynet og Revisornævnet i deres egenskab af tilsynsmyndighed for den lovpligtige revision af finansielle virksomheders regnskaber, jf. dog stk. 13, og Erhvervsstyrelsen, når oplysningerne vedrører en fond eller forening omfattet af § 207, § 214, § 214 a eller § 222. Videregivelse efter 1. pkt. kan kun ske under forudsætning af, at modtageren har behov herfor til varetagelsen af dennes opgaver.
- 17) Tilsynsmyndigheder i medlemsstat, der har ansvaret for tilsyn med personers og virksomheders overholdelse af lovgivning om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalinger ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer under forudsætning af, at modtagerne af oplysninger har et væsentligt behov herfor til varetagelsen af deres opgaver.
- 18) Finansielle tilsynsmyndigheder i lande uden for Den Europæiske Union, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, der har ansvaret for tilsyn med personers og virksomheders overholdelse af lovgivning om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Stk. 4. Videregivelse i henhold til stk. 3, nr. 18, kan alene ske på baggrund af en international samarbejdsaftale og under forudsætning af, at modtagerne mindst er underlagt en lovbestemt tavshedspligt, der svarer til tavshedspligten i medfør af stk. 1, og har et væsentligt behov for oplysningerne til varetagelse af deres opgaver.

Stk. 5. Alle, der i henhold til stk. 3, nr. 1-16, modtager fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet, er med hensyn til disse oplysninger undergivet den i stk. 1 omhandlede tavshedspligt.

Stk. 6. Videregivelse efter stk. 3, nr. 1, 2, 7, 8, 10, 15, 17 og 18 af fortrolige oplysninger, der hidrører fra en medlemsstat, eller finansielle tilsynsmyndigheder i lande uden for Den Europæiske Union, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, kan endvidere alene ske, såfremt de myndigheder, som har afgivet oplysningerne, har givet deres udtrykkelige tilladelse, og må udelukkende benyttes til det formål, som tilladelsen vedrører.

Stk. 7. Fortrolige oplysninger, som Finanstilsynet modtager, må kun anvendes i forbindelse med tilsynshvervet, til at pålægge sanktioner, eller hvis tilsynsmyndighedens afgørelse påklages til højere administrativ myndighed eller indbringes for domstolene.

§ 50. Erhvervsstyrelsen påser, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 15-19, overholder denne lov, regler udstedt i medfør heraf og forordninger udstedt af Europa-Parlamentets og Rådet indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Stk. 2. Medlemmer af ledelsen og reelle ejere af virksomheder samt personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 17, må ikke være dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes stilling eller kontrollerende indflydelse.

§ 51. Virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 18 og 19, skal registreres hos Erhvervsstyrelsen for at kunne udøve denne virksomhed.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen skal undlade at foretage registrering efter stk. 1, hvis et medlem af en virksomheds øverste eller daglige ledelse eller personen

- 1) er dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, jf. § 78, stk. 2, i straffeloven, eller
- 2) har indgivet begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering eller er under rekonstruktionsbehandling, konkursbehandling eller gældssanering,

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen skal endvidere undlade at registrere en virksomhed, hvis

- 1) virksomheden er dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af registreringen, jf. § 78, stk. 2, i straffeloven,
- 2) virksomheden har indgivet begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs eller er under rekonstruktionsbehandling eller konkursbehandling, eller
- 3) en reel ejer er dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes kontrollerende indflydelse.

Stk. 4. Ved Erhvervsstyrelsens vurdering i henhold til stk. 2, nr. 1, og stk. 3, nr. 1, finder § 78, stk. 3, i straffeloven tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Medlemmer af en virksomheds øverste eller daglige ledelse skal meddele Erhvervsstyrelsen oplysninger om forhold som nævnt i stk. 2 i forbindelse med deres indtræden i virksomhedens ledelse. En reel ejer af en virksomhed skal meddele Erhvervsstyrelsen oplysninger som nævnt i stk. 3, nr. 3, senest 14 dage efter erhvervelsen af virksomheden.

Stk. 6. Erhvervsstyrelsen kan inddrage registreringen af en virksomhed eller person efter stk. 1, hvis et medlem af en virksomheds øverste eller daglige ledelse eller personen efterfølgende omfattes af stk. 2, hvis virksomheden efterfølgende omfattes af stk. 3, nr. 1 og 2, hvis en reel ejer efterfølgende omfattes af stk. 3, nr. 3, eller hvis virksomheden eller personen ikke er eller ophører med at være omfattet af § 1, stk. 1, nr. 18 og 19.

Stk. 7. Virksomheder og personer, et medlem af en virksomheds øverste eller daglige ledelse samt en reel ejer af en virksomhed skal meddele Erhvervsstyrelsen oplysninger om efterfølgende ændringer af forhold som nævnt i stk. 2 og 3, senest 14 dage efter ændringen.

§ 52. Virksomheder og personer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 15-19 skal give Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for styrelsens virksomhed.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse få adgang til virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 19, og, hvis formålet tilsiger det, virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 15-18, med henblik på indhentelse af oplysninger, herunder ved kontrolbesøg.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan benytte fremmed bistand ved tilsyn efter § 50.

§ 53. Erhvervsstyrelsen kan inden for en af Erhvervsstyrelsen fastsat frist påbyde de virksomheder og personer, som er nævnt i § 1, stk. 1, nr. 15-19, at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i denne lov, de regler, der er fastsat i medfør heraf, eller Europa-Parlamentets og Rådets forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

§ 54. Erhvervsstyrelsen kan for virksomheder og personer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 18 og 19 fastsætte nærmere regler om anmeldelse, registrering og offentliggørelse, herunder om, hvilke oplysninger der skal registreres, hvilke forhold anmeldere eller andre kan indsende og registrere elektronisk i styrelsens it-system ved at benytte digital eller tilsvarende elektronisk signatur samt om brugen af dette system.

§ 55. Resume af reaktioner givet efter §§ 50 og 53 skal offentliggøres, jf. dog stk. 5. Dette gælder også beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning. Offentliggørelsen skal omfatte personens navn.

Stk. 2. Uanset stk. 1, 3. pkt., kan der alene ske offentliggørelse af afgørelser og beslutninger på Erhvervsstyrelsens hjemmeside, der omfatter en fysisk persons navn, ved personens alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af § 10, nr. 1, 2, 4 og 5, § 11, stk. 1 og 2, § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., stk. 3 og 4, § 17, stk. 1 og 2, § 18, § 21, stk. 1, 2. pkt., § 25, stk. 1, § 26, stk. 1, stk. 3 og 4, 1. pkt., § 30, stk. 1, stk. 2 og stk. 3, 2. pkt., og § 32, 2. pkt.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen skal offentliggøre oplysningerne på tilsynets hjemmeside. Reaktioner givet efter §§ 50 og 53 samt Erhvervsstyrelsens beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning skal offentliggøres på Erhvervsstyrelsens hjemmeside jf. dog stk. 5. Indbringes reaktionen, der offentliggøres i henhold til stk. 1, 1. pkt., for Erhvervsankenævnet eller domstolene, skal dette fremgå af Erhvervsstyrelsens offentliggørelse, og det efterfølgende resultat af Erhvervsankenævnets eller domstolenes afgørelse skal ligeledes offentliggøres på Erhvervsstyrelsens hjemmeside hurtigst muligt.

Stk. 4. Har Erhvervsstyrelsen overgivet en sag til politimæssig efterforskning, og er der afsagt fældende dom eller vedtaget bøde, skal der ske offentliggørelse af dommen, bødevedtagelsen eller et resumé heraf, jf. dog stk. 5. Er dommen ikke endelig, eller er den anket eller genoptaget, skal dette fremgå af offentliggørelsen.

Stk. 5. Offentliggørelse efter stk. 1-4 kan dog ikke ske, hvis det vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden, eller efterforskningsmæssige hensyn taler imod offentliggørelse. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger omfattet af bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen om undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold m.v. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplys-

ninger, der hidrører fra en medlemsstat, medmindre de myndigheder, som har afgivet oplysningerne, har givet deres udtrykkelige tilladelse.

Stk. 6. Er offentliggørelse undladt i henhold til stk. 5, 1. pkt., skal der ske offentliggørelse efter stk. 1-4, når de hensyn, der nødvendiggjorde undladelsen, ikke længere er gældende. Dette gælder dog kun i op til 2 år efter datoen for reaktionen eller beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning. Offentliggørelse skal dog alene finde sted, hvis der ikke er sket påtaleopgivelse eller tiltalefrafald efter retsplejelovens regler.

Stk. 7. I sager, hvor Erhvervsstyrelsen har offentliggjort en beslutning om at overgive en sag til politimæssig efterforskning efter stk. 3, 7. pkt., og sagen er afsluttet ved påtaleopgivelse, tiltalefrafald eller afsigelse af frifindende dom, skal Erhvervsstyrelsen efter anmodning fra den fysiske eller juridiske person, som sagen vedrører, offentliggøre oplysninger herom. Den fysiske eller juridiske person skal indsende en kopi af afgørelsen om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald eller en kopi af dommen til Erhvervsstyrelsen samtidig med anmodning om offentliggørelse. Erhvervsstyrelsen kan fjerne oplysningerne om beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning, jf. stk. 3, 1. pkt., fra Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Stk. 8. Erhvervsstyrelsen skal efter anmodning fra en fysisk eller juridisk person, som en frifindende dom retter sig mod, offentliggøre resultatet af anken eller genoptagelsen. Den fysiske eller juridiske person skal samtidig med anmodningen om offentliggørelse indsende kopi af dommen, resultatet af anken eller genoptagelsen. Er resultatet af anken eller den genoptagede sag et andet end resultatet af dommen offentliggjort i medfør af stk. 4, 1. pkt., kan Erhvervsstyrelsen beslutte at fjerne dommen fra Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

§ 56. § 49 finder tilsvarende anvendelse for ansatte i Erhvervsstyrelsen.

Advokatrådet

§ 57. Advokatrådet påser, at advokater omfattet af § 1, stk. 1, nr. 14, overholder loven og de regler, der er udstedt i medfør heraf, samt Europa-Parlamentets og Rådets forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Stk. 2. Advokatrådet kan inden for en af Advokatrådet fastsat frist påbyde advokater som nævnt i stk. 1 at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i denne lov, de regler, der er fastsat i medfør heraf, eller Europa-Parlamentets og Rådets forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Spillemyndigheden

§ 58. Spillemyndigheden påser, at udbydere af spil, jf. § 1, stk. 1, nr. 20, overholder loven, de regler, der er udstedt i medfør heraf, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Stk. 2. Udbydere af spil skal give spillemyndigheden de oplysninger, der er nødvendige for myndighedens virksomhed.

Stk. 3. Spillemyndigheden kan til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse få adgang til udbydere af spil med henblik på at indhente oplysninger, herunder ved inspektioner.

Stk. 4. Udbydere af spil, hvor spilsystemet ikke er placeret i Danmark, skal give spillemyndigheden adgang til spilsystemet ved hjælp af fjernadgang eller lignende.

§ 59. Spillemyndigheden kan inden for en af spillemyndigheden fastsat frist påbyde udbydere af spil at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af regler nævnt i § 58, stk. 1.

§ 60. Skatteministeren kan for udbydere af spil fastsætte nærmere regler om anmeldelse og offentliggørelse, herunder om, hvilke oplysninger der skal anmeldes, hvilke forhold anmeldere eller andre kan indsende og registrere elektronisk i spillemyndighedens it-system ved at benytte digital eller tilsvarende elektronisk signatur samt om brugen af dette system.

§ 61. Resume af reaktioner givet efter §§ 58, stk. 1, og 59 skal offentliggøres, jf. dog stk. 5. Dette gælder også beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning. Offentliggørelsen skal omfatte den persons navn.

Stk. 2. Uanset stk. 1, 3. pkt., kan der alene ske offentliggørelse af afgørelser og beslutninger på spillemyndighedens hjemmeside, der omfatter en fysisk persons navn, ved personens alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af § 10, nr. 1, 3, 4 og 5, § 11, stk. 1 og 2, § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., stk. 3 og 4, § 17, stk. 1 og 2, § 18, § 21, stk. 1, 2. pkt., § 25, stk. 1, § 26, stk. 1, stk. 3 og 4, 1. pkt., § 30, stk. 1, stk. 2 og stk. 3, 2. pkt., og § 32, 2. pkt.

Stk. 3. Spillemyndigheden skal offentliggøre oplysningerne på tilsynets hjemmeside. Reaktioner givet efter §§ 58, stk. 1 og 59 samt spillemyndighedens beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning skal offentliggøres på spillemyndighedens hjemmeside jf. dog stk. 5. Indbringes reaktionen, der offentliggøres i henhold til stk. 1, 1. pkt., for Landsskatteretten eller domstolene, skal dette fremgå af spillemyndighedens offentliggørelse, og det efterfølgende resultat af Landsskatterettens eller domstolenes afgørelse skal ligeledes offentliggøres på spillemyndighedens hjemmeside hurtigst muligt.

Stk. 4. Har spillemyndigheden overgivet en sag til politimæssig efterforskning, og er der afsagt fældende dom eller vedtaget bøde, skal der ske offentliggørelse af dommen, bødevedtagelsen eller et resumé heraf, jf. dog stk. 5. Er dommen ikke endelig, eller er den anket eller genoptaget, skal dette fremgå af offentliggørelsen.

Stk. 5. Offentliggørelse efter stk. 1-4 kan dog ikke ske, hvis det vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden, eller efterforskningsmæssige hensyn taler imod offentliggørelse. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger omfattet af bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen om undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold m.v. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplysninger, der hidrører fra lande en medlemsstat, medmindre de myndigheder, som har afgivet oplysningerne, har givet deres udtrykkelige tilladelse.

Stk. 6. Er offentliggørelse undladt i henhold til stk. 5, 1. pkt., skal der ske offentliggørelse efter stk. 1-4, når de hensyn, der nødvendiggjorde undladelsen, ikke længere er gældende. Dette gælder dog

kun i op til 2 år efter datoen for reaktionen eller beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning. Offentliggørelse skal dog alene finde sted, hvis der ikke er sket påtaleopgivelse eller tiltalefrafald efter retsplejelovens regler.

Stk. 7. I sager, hvor spillemyndigheden har offentliggjort en beslutning om at overgive en sag til politimæssig efterforskning efter stk. 3, 7. pkt., og sagen er afsluttet ved påtaleopgivelse, tiltalefrafald eller afsigelse af frifindende dom, skal spillemyndigheden efter anmodning fra den fysiske eller juridiske person, som sagen vedrører, offentliggøre oplysninger herom. Den fysiske eller juridiske person skal indsende en kopi af afgørelsen om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald eller en kopi af dommen til spillemyndigheden samtidig med anmodning om offentliggørelse. Spillemyndigheden kan fjerne oplysningerne om beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning, jf. stk. 3, 1. pkt., fra spillemyndighedens hjemmeside.

Stk. 8. Spillemyndigheden skal efter anmodning fra en fysisk eller juridisk person, som en frifindende dom retter sig mod, offentliggøre resultatet af anken eller genoptagelsen. Den fysiske eller juridiske person skal samtidig med anmodningen om offentliggørelse indsende kopi af dommen, resultatet af anken eller genoptagelsen. Er resultatet af anken eller den genoptagede sag et andet end resultatet af dommen offentliggjort i medfør af stk. 4, 1. pkt., kan spillemyndigheden beslutte at fjerne dommen fra spillemyndighedens hjemmeside.

§ 62. § 49 finder tilsvarende anvendelse for ansatte i Spillemyndigheden.

Kapitel 11

Kommunikation og samarbejdsforum

§ 63. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Finanstilsynet og til og fra Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur e.l.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 64. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen kan træffe afgørelser og udstede dokumenter efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør af denne lov uden underskrift, med maskinelt gengivet underskrift eller ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, der har truffet afgørelsen eller udstedt dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, alene kan angives med Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen som afsender.

§ 65. Hvor det i denne lov eller i regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskrifts-krav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

§ 66. Skatteministeren kan fastsætte regler om forhold som nævnt i §§ 63-65 med relation til udbydere af spil, jf. § 1, stk. 1, nr. 20.

§ 67. Erhvervs- og vækstministeren etablerer et forum med deltagelse af tilsynsmyndighederne i henhold til denne lov og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Dette forum skal koordinere myndighedernes risikovurderinger og generelle foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme. Ministeren kan beslutte at udvide kredsen med repræsentanter for andre myndigheder.

Kapitel 12

Parter og klagebestemmelser

§ 68. Som part anses den virksomhed eller person, som tilsynsmyndighedens afgørelse truffet i medfør af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør af denne lov, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer retter sig mod.

§ 69. Afgørelser truffet af Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen i henhold til denne lov og regler udstedt i medfør af loven, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalinger ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer kan af den, som afgørelsen retter sig mod, indbringes for Erhvervsankenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

§ 70. Klager over afgørelser truffet af spillemyndigheden kan påklages til Landsskatteretten. § 13, stk. 3, i lov om skatteforvaltning og §§ 52-54 i lov om spil finder tilsvarende anvendelse på klager over afgørelser truffet af spillemyndigheden.

Kapitel 13

Straf

§ 71. Overtrædelse af § 48, stk. 3, 1.-4. pkt., og stk. 4, 1.-7. pkt., straffes med bøde. Forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse af § 5, § 6, 2. pkt., § 7, stk. 1 og 2, §§ 8-10, § 11, stk. 1 og 2, § 12, § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., stk. 3 og 4, § 15, § 16, § 17, stk. 1 og 2, §§ 18-20, § 21, stk. 1, 2. pkt., § 22, stk. 2 og 3, § 24, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2 og 3, § 25, § 26, stk. 1, stk. 3 og 4, 1. pkt., § 29, stk. 2, § 30, § 31, § 32, 2. pkt., § 35, stk. 1, § 36, stk. 1 og 2, § 38, stk. 1, § 41, stk. 1, § 42, stk. 1, § 50, stk. 2, § 51, stk. 1, § 52, stk. 1, § 58, stk. 2, samt artikel 5, artikel 6, stk. 2, artikel 7, stk. 1, artikel 8 og 9, artikel 11 og 12 og artikel 13, stk. 3-5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, samt artikel 6, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, som ændret ved forordning (EF) nr. 44/2009, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1339/2001 af 28. juni 2001 om udvidelse af virkningerne af forordning (EF) nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, til også at omfatte de medlemsstater, der ikke har indført euroen som fælles valuta, straffes med bøde, medmindre højre straf er forskyldt efter straffelovens regler.

Stk. 2. Ved særlige grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af § 5, § 9, stk. 2, § 10, § 11, stk. 1 og 2, § 12, § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., stk. 3 og 4, § 17, stk. 1 og 2, §§ 18-20, § 21, stk. 1, 2. pkt., § 25, stk. 1, § 26, stk. 1, stk. 3 og 4, 1. pkt., § 30, stk. 1, stk. 2 og stk. 3, 2. pkt., § 31, § 32, 2. pkt., og artikel 5, artikel 6, stk. 2, artikel 7, stk. 1, artikel 8 og 9, artikel 11 og 12 og artikel 13, stk. 3-5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler kan straffen stige til fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 4. Forældelsesfristen for overtrædelse af lovens bestemmelser eller regler udstedt i medfør af loven er 5 år.

Stk. 5. I regler udstedt i medfør af loven kan der fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af regler udstedt i medfør af loven.

§ 72. Med bøde straffes en virksomhed eller en person, der ikke efterkommer et påbud, som er givet i medfør af § 44, § 47, stk. 1, § 53 eller § 59.

§ 73. Undlader en virksomhed eller en person at opfylde de pligter, som efter loven påhviler dem i medfør af § 42, stk. 1 og 4, § 51, stk. 5 og 7, § 52, stk. 1, og § 58, stk. 2, kan henholdsvis Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og spillemyndigheden som tvangsmiddel pålægge personen, virksomheden eller de for virksomheden ansvarlige personer daglige eller ugentlige bøder.

Kapitel 14

Ikrafttræden, ændringer i anden lovgivning og territorial gyldighed

§ 74. Loven træder i kraft den 1. januar 2017, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, jf. lovbekendtgørelse nr. 1022 af 13. august 2013 med senere ændringer, ophæves.

§ 75. I lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 182 af 18. februar 2015, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 334 af 31. marts 2015, § 2 i lov nr. 532 af 29. april 2015 og senest ved § 2 i (L 159), foretages følgende ændringer:

1. I § 361, *stk. 1, nr. 14*, ændres »nr. 12,« til: » nr. 8,«.

§ 76. I lov om spil, jf. lovbekendtgørelse nr. 119 af 22. januar 2016, som ændret ved § 1 i lov nr. 1573 af 15. december 2015, § 1 i lov nr. 1574 af 15. december 2015 og § 4 i lov nr. 650 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 41, *stk. 3*, ophæves

2. Efter § 42 indsættes som ny paragraf:

”§ 42a. Ud over det tilsyn, som følger af bestemmelser i denne lov, dækker gebyrer opkrævet i henhold til § 42 tillige spillemyndighedens tilsyn, som er pålagt spillemyndigheden ved anden lovgivning.”

3. § 60, *stk. 2 og 3*, ophæves.

§ 77. I lov nr. 223 af 22. marts 2011 for Grønland om visse spil, som ændret ved § 3, i lov nr. 1573 af 15. december 2015 og § 3 i lov nr. 1574 af 15. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. § 19, *stk. 2*, ophæves.

2. § 46, *stk. 2 og 3*, ophæves.

§ 78. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bilag 1

- 1) Modtagelse af indlån og andre tilbagebetalingspligtige midler.
- 2) Udlånsvirksomhed, herunder blandt andet
 - forbrugerkreditter
 - realkreditlån
 - udlån til erhverv
- 3) Finansiell leasing.
- 4) Udstedelse og administration af andre betalingsmidler (for eksempel rejsechecks og bankveksler), i det omfang aktiviteten ikke er omfattet af lov om betalingstjenester og elektroniske penge.
- 5) Sikkerhedsstillelse og garantier.
- 6) Transaktioner for kunders regning vedrørende
 - a) pengemarkedsinstrumenter (checks, veksler, indskudsbeviser m.v.),
 - b) valutamarkedet,
 - c) finansielle futures og optioner,
 - d) valuta- og renteinstrumenter,
 - e) værdipapirer.
- 7) Medvirken ved emission af værdipapirer og tjenesteydelser i forbindelse hermed.
- 8) Rådgivning til virksomheder vedrørende kapitalstruktur, industristrategi og dermed beslægtede spørgsmål og rådgivning samt tjenesteydelser vedrørende sammenslutning og opkøb af virksomheder.
- 9) Pengeformidling (money broking).
- 10) Porteføljeadministration og -rådgivning.
- 11) Opbevaring og forvaltning af værdipapirer.
- 12) Boksudlejning.

Bilag 2

Følgende er en ikke udtømmende liste over faktorer og typer dokumentation, som kendetegner situationer, der potentielt indebærer en begrænset risiko:

- 1) Kunderisikofaktorer:
 - a) Børsnoterede selskaber, der er undergivet oplysningspligt (enten i henhold til børsregler eller lovgivning eller fuldbyrdelsesforanstaltninger), som pålægger at sikre passende gennemsigtighed i forhold til reelt ejerskab.
 - b) Offentlige forvaltninger eller virksomheder.
 - c) Kunder, som er bosiddende i geografiske områder med en lavere risiko, som omhandlet i punkt 3.
- 2) Risikofaktorer i forbindelse med produkter, tjenesteydelser, transaktioner eller leveringskanaler:
 - a) Livsforsikringer, hvor den årlige præmie er lav.
 - b) Pensionsforsikringer, hvis der ikke er nogen tidlig tilbagekøbsklausul, og policen ikke kan bruges til sikkerhedsstillelse.
 - c) Pensionsordninger eller lignende, der udbetaler pension til ansatte, og hvor bidragene indbetales gennem fradrag i lønnen, og reglerne for den pågældende ordning ikke tillader overdragelse af et medlems rettigheder i henhold til ordningen.
 - d) Finansielle produkter eller tjenesteydelser, som leverer behørigt definerede og begrænsede tjenesteydelser til visse kundetyper med det formål at fremme finansiel inklusion.
 - e) Produkter, hvor risikoen for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme styres af andre faktorer, f.eks. udgiftslofter eller gennemsigtighed i forhold til ejerskab (f.eks. visse former for elektroniske penge).
- 3) Geografiske risikofaktorer:
 - a) Medlemsstater.
 - b) Tredjelande, som har effektive ordninger til bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.
 - c) Tredjelande, som troværdige kilder har identificeret som lande med et begrænset omfang af korruption eller anden kriminell aktivitet.
 - d) Tredjelande, som på grundlag af troværdige kilder såsom gensidige evalueringer, rapporter om detaljeret vurdering eller offentliggjorte opfølgingsrapporter har krav om bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, der er i overensstemmelse med de reviderede FATF-anbefalinger, og som gennemfører disse krav på en effektiv måde.

Bilag 3

Følgende er en ikke udtømmende liste over faktorer og typer dokumentation, som kendetegner situationer, der potentielt indebærer en øget risiko:

- 1) Kunderisikofaktorer:
 - a) Forretningsforholdet eksisterer under usædvanlige omstændigheder.
 - b) Kunder der er bosiddende i geografiske områder med en højere risiko som omhandlet i punkt 3.
 - c) Juridiske personer eller juridiske arrangementer, som er personlige formueforvaltningsselskaber (personal asset-holding vehicles).
 - d) Selskaber, som har proformaaktionærer eller ihændehaveraktier.
 - e) Kontantbaserede virksomheder.
 - f) Selskabets ejerstruktur virker usædvanlig eller alt for kompleks i betragtning af selskabets forretningsaktiviteter.
- 2) Risikofaktorer i forbindelse med produkter, tjenesteydelser, transaktioner eller leveringskanaler:
 - a) Private banking
 - b) Produkter eller transaktioner, som kan fremme anonymitet.
 - c) Forretningsforbindelser eller transaktioner uden direkte kontakt uden visse sikkerhedsforanstaltninger såsom elektroniske underskrifter.
 - d) Betalinger fra ukendte eller ikkeassocierede tredjemænd.
 - e) Nye produkter og nye forretningsprocedurer, herunder nye leveringsmekanismer, og brug af nye teknologier eller teknologier under udvikling til både nye og eksisterende produkter.
- 3) Geografiske risikofaktorer:
 - a) Lande som troværdige kilder, f.eks. gensidige evalueringer, rapporter om detaljeret vurdering eller offentliggjorte opfølgingsrapporter, har identificeret som lande, der ikke har effektive ordninger til bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, jf. dog § 15, stk. 2.
 - b) Lande, som troværdige kilder har identificeret som lande med et betydeligt omfang af korruption eller anden kriminell aktivitet.
 - c) Lande som er genstand for sanktioner, embargoer eller lignende foranstaltninger truffet af f.eks. Unionen eller FN.
 - d) Lande som finansierer eller støtter terrorvirksomhed, eller som huser kendte terrororganisationer.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedindhold
 - 3.1. Lovens anvendelsesområde
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.1.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.1.4. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Definitioner
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.2.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.2.4. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Kontantforbud og falske penge
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.3.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.3.4. Den foreslåede ordning
 - 3.4. Risikovurdering og risikostyring
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATFs anbefalinger
 - 3.4.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.4.4. Den foreslåede ordning
 - 3.5. Kundekendskabsprocedurer
 - 3.5.1. Gældende ret
 - 3.5.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.5.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.5.3.1. Almindelige krav til kundekendskabsprocedurer
 - 3.5.3.2. Skærpede krav til kundekendskabsprocedurer
 - 3.5.3.3. Lempede krav til kundekendskabsprocedurer
 - 3.5.4. Den foreslåede ordning
 - 3.6. Bistand fra tredjemand
 - 3.6.1. Gældende ret
 - 3.6.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.6.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.6.4. Den foreslåede ordning

- 3.7. Undersøgelles-, noterings- og underretningspligt
 - 3.7.1. Gældende ret
 - 3.7.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.7.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.7.4. Den foreslåede ordning
- 3.8. Opbevaring af oplysninger
 - 3.8.1. Gældende ret
 - 3.8.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.8.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.8.4. Den foreslåede ordning
- 3.9. Grænseoverskridende virksomhed m.v.
 - 3.9.1. Gældende ret
 - 3.9.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.9.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.9.4. Den foreslåede ordning
- 3.10. Ansatte
 - 3.10.1. Gældende ret
 - 3.10.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.10.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.10.4. Den foreslåede ordning
- 3.11. Tavshedspligt og ansvar
 - 3.11.1. Gældende ret
 - 3.11.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.11.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.11.4. Den foreslåede ordning
- 3.12. Forordning om pengeoverførsler og finansielle sanktioner
 - 3.12.1. Gældende ret
 - 3.12.2. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.12.3. Den foreslåede ordning
- 3.13. Tilsyn mv.
 - 3.13.1. Gældende ret
 - 3.13.1.1. Hvidvaskloven
 - 3.13.1.2. Spillelovgivningen
 - 3.13.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.13.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.13.3.1. Finanstilsynets tilsyn
 - 3.13.3.2. Erhvervsstyrelsens tilsyn
 - 3.13.3.3. Spillemyndighedens tilsyn
 - 3.13.4. Den foreslåede ordning
- 3.14. Kommunikation
 - 3.14.1. Gældende ret
 - 3.14.2. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

- 3.14.3. Den foreslåede ordning
- 3.15. Samarbejdsforum
 - 3.15.1. Gældende ret
 - 3.15.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger
 - 3.15.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.15.4. Den foreslåede ordning
- 3.16. Parter og klagebestemmelser
 - 3.16.1. Gældende ret
 - 3.16.2. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser
 - 3.16.3. Lovforslagets indhold
- 3.17. Straffebestemmelser
 - 3.17.1. Gældende ret
 - 3.17.2. EU-regulering og FATF's anbefalinger
 - 3.17.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
 - 3.17.4. Den foreslåede ordning
- 3.18. Ændringer i spillelovgivningen
 - 3.18.1 Gældende ret
 - 3.18.2. Skatteministeriets overvejelser
 - 3.18.3. Den foreslåede ordning
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
- 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
 - 5.1. Beskrivelse af lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
 - 5.1.1. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet
 - 5.1.2. Administrative konsekvenser for erhvervslivet
- 6. Administrative konsekvenser for borgerne
- 7. Miljømæssige konsekvenser
- 8. Forholdet til EU-retten
- 9. Hørte myndigheder og organisationer mv.
- 10. Sammenfattende skema

1. Indledning

De seneste år er der begået alvorlige forbrydelser, der viser et behov for en styrket regulering på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet. Dette blev bl.a. understreget ved terrorangrebene i Bruxelles i foråret 2016. Der har både nationalt og internationalt været generel enighed om, at kriminelles adgang til at tilsløre oprindelsen af udbytte fra kriminelle handlinger bør minimeres mest muligt, det samme gælder for adgangen til at kanalisere lovlige og ulovlige midler over i finansiering af terrorisme.

Lovforslagets overordnede formål er derfor at indføre nye reguleringsmæssige tiltag, der kan styrke indsatsen mod, at kriminelle misbruger danske virksomheder og det finansielle system til hvidvask af penge og terrorfinansiering, og at forhindre, at den finansielle stabilitet og tilliden til det finan-

sielle system skades som følge af misbrug af finansielle institutioner til hvidvask og finansiering af terrorisme.

Hvidvask af penge og finansiering af terrorisme foregår ofte i international regi, og lovforslaget gennemfører derfor de seneste internationale standarder fra Financial Action Task Force's (FATF) fra 2012 og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/849/EU af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme (herefter 4. hvidvaskdirektiv).

Væsentlige aktører i kampen mod hvidvask og terrorfinansiering, er de virksomheder, der til dagligt håndterer pengeoverførsler og andre finansielle transaktioner. Disse virksomheder har derfor et stort samfundsansvar i at sikre og begrænse risikoen for, at de ikke bliver udnyttet til hvidvask af ulovlige midler eller terrorfinansiering, og derfor gennemføre de rette foranstaltninger til at forhindre dette.

Med lovforslagets ændres den gældende regulering fra at være primært regelbaseret til at blive mere risikobaseret. Hermed sikres grundlaget for en mere målrettet og effektiv indsats baseret på en mere risikobaseret tilgang til hvidvask- og terrorfinansieringsbekæmpelse hos både myndigheder og omfattede virksomheder og personer. Virksomhederne har således mulighed for at fokusere på de forretningsområder og kundeforhold, hvor risikoen er størst.

Ved at reglerne ændres til at være mere risikobaseret sættes rammerne for et mere fleksibelt system, der giver virksomhederne mulighed for at fokusere indsatsen mod de egentlige risikoområder. Virksomheder og personer skal herefter individuelt vurdere, om et kundeforhold kan kategoriseres som henholdsvis begrænset, almindelig eller øget risiko. Det overlades således til erhvervslivet at identificere og håndtere risici, så disse har mulighed for at prioritere ressourcer til områder med øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Der opretholdes dog identificerede højrisikoområder.

Et risikobaseret system medfører også, at tilsynsmyndighederne efter loven skal udøve et risikobaseret tilsyn. Dette betyder blandt andet, at der ved udførelse af tilsynet skal tages hensyn til det skøn, som den enkelte virksomhed eller person overlades i lovforslaget.

2. Lovforslagets baggrund

Lovforslaget implementerer 4. hvidvaskdirektiv om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Implementeringsfristen i direktivet er den 26. juni 2017. Kommissionen og Rådet har blandt andet i lyset af terrorhandlingerne i Paris i november 2015 som en del af en handlingsplan til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering opfordret medlemsstaterne til at implementere direktivet inden udgangen af 2016. På den baggrund og henset til, at hvidvaskdirektivet styrker indsatsen mod terrorfinansiering, foreslås det, at Danmark følger opfordringen. Loven foreslås derfor at træde i kraft den 1. januar 2017.

Danmark er sammen med 35 andre jurisdiktioner og to regionale organisationer medlem af FATF. FATF er et mellemstatsligt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask, finansiering af terrorisme og spredning af masseødelæggelsesvåben. Som medlemsland er Danmark forpligtet til at efterleve FATF's 40 anbefalinger. Ikke alle lande i EU er medlem af FATF, men EU-Kommissionen er særskilt medlem, hvilket indirekte medfører, at alle EU-lande skal gennemføre FATF's anbefalinger. 4. hvidvaskdirektiv tilstræber at skabe rammerne for, at medlemslandene kan gennemføre FATF's 40 anbefalinger.

3. Lovforslagets hovedindhold

3.1. Lovens anvendelsesområde

3.1.1. Gældende ret

Den gældende hvidvasklov (lovbekendtgørelse nr. 1022 af 13. august 2013) omfatter i § 1 pengeinstitutter, realkreditinstitutter, fondsmæglerselskaber, investeringsforvaltningsselskaber, livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser, sparevirksomheder. Endvidere omfattes udbydere af betalingstjenester, udstedere af elektroniske penge, forsikringsmæglere, når de formidler livsforsikring eller andre investeringsrelaterede forsikringer, udenlandske virksomheders filialer og agenter her i landet, der udøver finansiel virksomhed, investeringsforeninger og specialforeninger m.v., øvrige personer og virksomheder, der udøver finansiel aktivitet som beskrevet i bilag 1 til loven. visse operatører og aktører på markedet for CO₂-kvoter, valutavekslingsvirksomheder. Derudover omfattes også visse ikke finansielle virksomheder, herunder advokater, revisorer, ejendomsmæglere og virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de nævnte faggrupper, udbydere af tjenesteydelser til virksomheder, herunder bistand til stiftelse af selskaber, og Danmarks Nationalbank.

Den gældende hvidvasklov indeholder en bemyndigelse til Finanstilsynet ved bekendtgørelse at undtage visse virksomheder og personer, der alene udøver finansiel aktivitet i begrænset omfang. Denne bemyndigelse er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 712 af 1. juli 2008 om, hvilke fysiske og juridiske personer samt produkter der kan undtages fra lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, samt definitionen af politisk udsatte personer, herved undtages f.eks. finansiel aktivitet, der udføres lejlighedsvis.

For så vidt angår udbydere af spil indeholder § 41, stk. 3, i lov om spil og hjemmel til at udstede bekendtgørelser om foranstaltninger mod bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme således at kasinoudbydere, dvs. udbydere af onlinekasino og landbaserede kasinoer, er underlagt krav om forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

3.1.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

Artikel 2, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger direktivets anvendelsesområder, hvorefter forpligtede enheder efter direktivet er kredit- og finansieringsinstitutter, revisorer, eksterne regnskabskyn-

dige og skatterådgivere samt selvstændige retlige aktører, når de på deres klients vegne og for dennes regning deltager i en hvilken som helst finansiel transaktion eller en transaktion vedrørende fast ejendom eller bistår ved planlægningen eller udførelsen af transaktioner for deres klient i visse nærmere specificerede situationer. Forpligtede enheder efter direktivet er yderligere udbydere af tjenester til trustere eller selskaber og ejendomsmæglere.

Artikel 2, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at alle udbydere af spil er forpligtede enheder i henhold til i 4. hvidvaskdirektiv, dog med mulighed for at undtage visse spil, hvor der vurderes at være lav risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. FATF's anbefaling nr. 22 er begrænset til kasino. Kasinoer kan i henhold til 4. hvidvaskdirektiv ikke undtages.

Medlemsstaterne kan i henhold til artikel 2, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv beslutte, at personer, der udøver en finansiel aktivitet lejlighedsvis eller i et meget begrænset omfang, og hvor der kun er ringe risiko for hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, ikke er omfattet af dette direktivets anvendelsesområde, forudsat at flere kriterier er opfyldt. Beslutninger om undtagelser skal meddeles Europa-Kommissionen, og medlemsstaterne skal indføre risikobaserede overvågningsforanstaltninger eller træffe andre passende foranstaltninger for at sikre, at undtagelser ikke misbruges.

3.1.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

Erhvervs- og vækstministeriet vil generelt videreføre lovens anvendelsesområde i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv.

I forhold til investeringsforvaltningsselskaber og danske UCITS (dvs. investeringsforeninger, selskaber for investering med kapital, der er variabel (SIKAV'er) og værdipapirfonde) er disse i dag også omfattet af den gældende hvidvasklov. Alternative investeringsfonde samt forvaltere af alternative investeringsfonde kan være omfattet af den gældende hvidvasklov, f.eks. som udbydere af tjenesteydelser til virksomheder.

Erhvervs- og Vækstministeriet har overvejet i forhold til direktivet undtagelsesmulighed i artikel 2, stk. 3 hvorvidt danske UCITS og alternative investeringsfonde skal undtages fra lovens krav. Hertil kan anføres, at generelt indgår investeringsforvaltningsselskaber og forvaltere af alternative investeringsfonde i Danmark ikke direkte kundeaftaler om rådgivning eller køb og salg af andele i investeringsforeninger eller alternative investeringsfonde, da disse selskaber og forvaltere typisk har indgået aftale med et eller flere pengeinstitutter om at varetage dette. På samme måde har langt de fleste danske UCITS og danske alternative investeringsfonde indgået forvaltningsaftaler med et investeringsforvaltningsselskab eller en forvalter af alternative investeringsfonde, herunder aftaler om markedsføring af andele i investeringsforeningen eller fonden, og har derfor ikke direkte kundekontakt. Det er Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering, at kunderelationer er en forudsætning for, at der er risiko for, at en virksomhed kan blive udnyttet til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at det alene er nødvendigt, at de nævnte virksomheder omfattes af loven i det omfang, de har direkte kunderelationer.

I overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv er det Erhvervs- og Vækstministeriets forslag, at der fortsat bør være mulighed for at undtage virksomheder og personer med begrænset finansiel aktivitet. Det foreslås derfor, at Finanstilsynet bemyndiges til i en bekendtgørelse at undtage virksomheder og personer med begrænset finansiel aktivitet. I vurderingen skal Finanstilsynet inddrage hensyn til risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Det er Erhvervs- og Vækstministeriet og Skatteministeriets vurdering, at det både af hensyn til de omfattede virksomheder og myndighederne på området vil være hensigtsmæssigt at samle hvidvaskreguleringen i én lov, og hvidvasklovens anvendelsesområde foreslås derfor udvidet til at omfatte alle udbydere af spil. Skatteministeriet får i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv bemyndigelse til at fastsætte undtagelser på spilområdet, hvor der vurderes at være en lav risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme, dog bortset fra kasinoer - både online og landbaserede - hvor der ikke er mulighed for at fastsætte undtagelser. Vurderingen af, hvilke spil det ved lovens ikrafttræden kan undtages, vil bygge dels på foreløbige vurderinger fra Europa-Kommissionen, dels på SØIK's nationale risikovurdering for hvidvask 2015 og endelig på Skatteministeriets og spillemyndighedens erfaringer og viden om spillene.

3.1.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at alternative investeringsfonde samt forvaltere af alternative investeringsfonde omfattes af lovens regler. Herudover foreslås det, at investeringsforvaltningsselskaber, danske UCITS, alternative investeringsfonde samt forvaltere af alternative investeringsfonde er omfattet af hvidvasklovens anvendelsesområde, når disse har direkte kundekontakt.

Det foreslås, at alle udbydere af spil omfattes af hvidvaskloven. Skatteministeren tillægges bemyndigelse til at undtage udbydere af spil. Dog kan udbydere af kasino ikke undtages fra loven.

Bilag 1 til lovforslaget foreslås udvidet til også at omfatte virksomheder og personer, der yder lån til erhverv, og som ikke er omfattet af lov om finansiel virksomhed. Finanstilsynet får som hidtil mulighed for at undtage virksomheder og personer med begrænset finansiel aktivitet.

Der foreslås ikke ændringer i det øvrige anvendelsesområde

Der henvises til lovforslagets § 1, stk. 1, 2 og stk. 5.

3.2. Definitioner

3.2.1. Gældende ret

§ 3 i den gældende hvidvasklov indeholder en lang række definitioner, herunder definitioner af reelle ejere af juridiske personer. Den reelle ejer af et selskab defineres som den eller de personer, der i sidste ende ejer eller kontrollerer et selskab ved direkte eller indirekte ejerskab eller kontrol med 25 pct. af ejerandelene eller stemmerettighederne, dog bortset fra selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked.

§ 4 i den gældende hvidvasklov definerer hvidvask. Definitionen af hvidvask forudsætter, at den bagvedliggende lovovertrædelse medfører et konkret, identificerbart udbytte. I § 5 i den gældende hvidvasklov defineres finansiering af terrorisme.

I bekendtgørelse nr. 712 af 1. juli 2008 om, hvilke fysiske og juridiske personer samt produkter der kan undtages fra lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, samt definitionen af politisk udsatte personer, defineres en politisk udsat person samt en nærtstående og en nær samarbejdspartner til en politisk udsat person.

3.2.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

Artikel 1 i 4. hvidvaskdirektiv definerer hvidvask som konvertering eller overførsel af formuegoder, fortielse eller tilsløring formuegoders sande karakter, oprindelse, lokalisering, disposition eller bevægelser eller ejendomsretten til disse formuegoder eller dertil knyttede rettigheder samt erhvervelse, besiddelse eller anvendelse af formuegoder vel vidende, at de stammer fra en kriminel handling eller fra medvirken i en sådan handling. Hvidvask defineres endvidere som medvirken i, samarbejde om eller forsøg på at begå, hjælp eller tilskyndelse til, lettelse af eller rådgivning med henblik på udførelse af en af de handlinger.

Finansiering af terrorisme defineres som levering eller indsamling af midler på en hvilken som helst måde, både direkte og indirekte, med den hensigt at anvende dem eller med viden om, at de vil blive anvendt, helt eller delvis, til at gennemføre en af de straffbare handlinger, der er omhandlet i artikel 1-4 i Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA .

I artikel 3 i 4. hvidvaskdirektiv angives en lang række andre definitioner. Blandt andet defineres i artikel 3 en kriminel handling i relation til hvidvaskdefinitionen i artikel 4, som alle lovovertrædelser, herunder skattemæssige lovovertrædelser som defineret i medlemsstaternes nationale ret i forbindelse med direkte og indirekte skatter, som kan medføre en frihedsstraf eller en sikkerhedsforanstaltning af en maksimal varighed på over et år..

Derudover definerer artikel 3, nr. 9, en politisk udsat person som en fysisk person, der har eller har haft et højerestående offentligt hverv, ligesom bestemmelsen endvidere angiver, hvilke offentlige erhverv der er relevante. Artikel 3, nr. 6, fastlægger definitionen af reelle ejere.

3.2.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

Folketinget vedtog den 1. marts 2016 lov om ændring af selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og forskellige andre love (lov nr. 262 af 16. marts 2016). Formålet med loven er at indføre et register over reelle ejere i Danmark, hvilket også er et krav efter 4. hvidvaskdirektiv. Med nærværende lovforslag ensrettes definitionen af en reel ejer i hvidvaskloven med definitionerne i lov nr. 262 af 16. marts 2016. Det foreslås, at hvidvasklovens definition skal omfatte flere juridiske enheder end lov nr. 262 af 16. marts 2016, da alle former for juridiske enheder herunder udenlandske selskabstyper, der ikke forefindes i Danmark, kan være

kunder hos virksomheder og personer omfattet af lovforslaget. Derudover er nogle juridiske enheder ikkeomfattet af lov nr. 262 af 16. marts 2016, som f.eks. ikke-erhvervsdrivende foreninger. Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår derfor bestemmelsen udvidet, så det også fremgår, hvem der kan anses som reel ejer af f.eks. en ikke-erhvervsdrivende forening.

Den nugældende hvidvasklov regulerer korrespondentbankforbindelser, men begrebet defineres ikke i loven. I 4. hvidvaskdirektiv udvides begrebet til at omfatte mere end levering af pengeinstitutydelser fra et pengeinstitut (korrespondenten) til et andet pengeinstitut (respondenten). Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår derfor, at der i loven optages en definition af korrespondentforbindelser, så denne omfatter både levering af pengeinstitutydelser fra et pengeinstitut til et andet og levering af lignende ydelser mellem virksomheder, der ikke er pengeinstitutter. Begrebet udvides dermed til også at omfatte øvrige finansielle virksomheders levering af lignende ydelser. Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår derfor, at der indsættes en definition af, hvad en korrespondentforbindelse er både ved forbindelser mellem pengeinstitutter og mellem øvrige finansielle virksomheder.

I overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv foreslår Erhvervs- og Vækstministeriet lovens definition af en politisk eksponeret person udvidet til også at omfatte personer bosat her i landet, medlemmer af politiske partiers styrende organer og ledelsen i internationale organisationer. Samtidig foreslås det gældende begreb politisk udsat person udskiftet med begrebet politisk eksponeret person. Begrebet politisk eksponeret person synes bedre at beskrive, at der er tale om personer, der bestrider et særligt offentligt tillidshverv, og som i kraft af dette hverv kan have adgang til offentlige eller betroede midler eller kan være modtagelige for bestikkelse. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer yderligere, at definitionen af en politisk eksponeret person bør optages i loven i modsætning til i dag, hvor begrebet er defineret i bekendtgørelse nr. 712 af 1. juli 2008.

Skatteunddragelse skal i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv inddrages som underliggende kriminalitet til hvidvask. Erhvervs- og Vækstministeriet ønsker dette reflekteret i loven og foreslår derfor definitionen på hvidvask ændret. Herved skabes der klarhed over, at midler opnået ved strafbar skatteunddragelse er omfattet af hvidvaskdefinitionen, uanset om de konkret undtagne midler ikke kan identificeres.

3.2.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås at nyaffatte definitionen af en reel ejer, så den er i overensstemmelse med lov nr. 262 af 16. marts 2016. Det foreslås, at definitionen af en politisk eksponeret person optages i loven, og at definitionen udvides.

Det foreslås, at korrespondentforbindelser omfatter levering af pengeinstitutydelser fra et pengeinstitut (korrespondenten) til et andet pengeinstitut (respondenten) samt forbindelser mellem øvrige finansielle virksomheder til andre finansielle virksomheder, hvor der leveres lignende ydelser.

Det foreslås, at hvidvask af midler opnået ved strafbar skatteunddragelse inddrages under definitionen af hvidvask. Der foreslås ikke ændringer i definitionen af finansiering af terrorisme.

Der henvises til lovforslagets §§ 2-4.

3.3. Kontantforbud og falske penge

3.3.1. Gældende ret

Efter § 2 i den gældende hvidvasklov må erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, ikke modtage kontantbetalinger på 50.000 kr. eller derover.

Bestemmelsen gennemfører artikel 2, stk. 1, nr. 3, litra e, i 3. hvidvaskdirektiv, hvorefter andre fysiske eller juridiske personer, der handler med varer, og hvor der betales med kontantbeløb på mindst 15.000 euro, hvad enten transaktionen gennemføres på én gang eller som flere operationer, der ser ud til at være indbyrdes forbundet, skal efterleve 3. hvidvaskdirektivs krav.

Beløbsgrænsen på 50.000 kr. blev fastsat under hensyn til på den ene side, at borgerne i videst muligt omfang skulle bevare adgangen til at benytte sig af kontant betaling, hvis de ønskede det uden nødvendigvis at skulle iagttage og efterleve hvidvaskreglerne, og på den anden side den risiko for hvidvask, der er forbundet med store kontantbetalinger.

I forhold til falske penge har virksomheder og personer, der deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, i henhold til § 30 i den gældende hvidvasklov pligt til at tage alle sedler og mønter, som, de ved eller har tilstrækkelig grund til at tro, er falske, ud af omløb. Falske sedler og mønter skal straks overgives til politiet.

§ 30 skal ses i sammenhæng med forordning nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, som ændret ved forordning nr. 44/2009. Forordningen indeholder i artikel 6, stk. 1, bl.a. en forpligtelse for kreditinstitutter samt andre udbydere af betalingstjenester (for så vidt angår deres betalingsaktivitet) samt alle andre økonomiske aktører, der deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder institutter, hvis aktivitet består i veksling af pengesedler og mønter i forskellig valuta, som f.eks. vekselkontorer, pengetransportvirksomheder og andre økonomiske aktører såsom handlende og kasinoer, der accessorisk håndterer og leverer pengesedler til offentligheden via bankernes pengeautomater (kontantautomater). Forpligtelsen består i, at de pågældende institutter m.v. inden for rammerne af disse accessoriske aktiviteter har pligt til at sikre, at eurosedler og euromønter, som de har modtaget, og som de har til hensigt at bringe i omløb igen, kontrolleres med henblik på ægthed, og til at påse, at falske eurosedler og euromønter afsløres. Institutterne m.v. skal straks overgive falske eurosedler eller euromønter til de kompetente nationale myndigheder.

Derudover indeholder forordningen i artikel 6, stk. 2, en forpligtelse for medlemsstaterne til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de pågældende institutter, der undlader at opfylde deres forpligtelser efter bestemmelsen, kan pålægges sanktioner, der skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Det blev fundet hensigtsmæssigt, at pligten til straks at overgive formodede falske sedler og mønter til politiet ikke kun omfattede euro, som er den møntfod, der er reguleret i forordningerne, men også en hvilken som helst anden valuta, herunder danske kroner. Der blev derfor optaget bestemmelser i den nugældende hvidvasklov om pligt til at tage falske sedler og mønter i en hvilken som helst valuta ud af omløb.

3.3.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

I forhold til kontantforbuddet angiver artikel 2, stk. 1, nr. 3, litra e, i 4. hvidvaskdirektiv, at personer, der handler med varer, hvor der modtages beløb på mindst 10.000 euro kontant, er omfattet af direktivets krav, herunder krav om at gennemføre kundekendingsprocedurer og indberette mistænkelige transaktioner til den finansielle efterretningssenhed. FATF's tilsvarende anbefaling nr. 22 angår alene forhandlere af ædelmetal og ædelstene samt andre personer, der handler med varer, hvis der betales med eller modtages kontantbeløb på mindst 10.000 euro, hvad enten transaktionen gennemføres på én gang eller som flere operationer, der ser ud til at være indbyrdes forbundet.

3.3.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

Erhvervs- og Vækstministeriet finder det hensigtsmæssigt, at kontantforbuddet opretholdes som et led i bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. Risikoen for hvidvask er fortsat forhøjet ved kontantbetalinger, og det er afgørende for kampen mod terrorfinansiering og hvidvask, at muligheden for at betale med høje kontantbeløb indskrænkes. Samtidig er det vurderingen, at den teknologiske og digitale udvikling har betydet, at omfanget af større kontantbetalinger i almindelighed er begrænset, og en videreførelse af kontantforbuddet har derfor begrænset forretningsmæssig betydning for de erhvervsdrivende. Forbuddet vil således primært have virkning overfor kriminelle ved at begrænse adgangen til hvidvask af udbytte fra kriminelle handlinger. Kontantforbuddet anses for at være i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv, hvoraf det af betragtning nr. 6 i præambelen vedrørende større kontantbetalinger fremgår, at medlemslandene skal have mulighed for at indføre lavere tærskler, yderligere generelle begrænsninger i brugen af kontanter og strengere bestemmelser.

Erhvervs- og Vækstministeriet har ikke identificeret et behov for materielle ændringer i bestemmelsen om falske penge. Dog foreslås det præciseret, at anvendelsesområdet for bestemmelsen om falske penge ikke er eurosedler eller euromønter, da euro er særskilt reguleret i forordningerne, der er umiddelbart gældende i Danmark, og da forordninger som udgangspunkt ikke må gennemføres i dansk ret.

3.3.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås at videreføre de gældende regler om kontantforbuddet og bestemmelsen om falske penge, dog præciseres det, at bestemmelsen ikke omfatter eurosedler eller euromønter.

Der henvises til lovforslagets §§ 5 og 6.

3.4. Risikovurdering og risikostyring

3.4.1. Gældende ret

Som en afgørende foranstaltning for at forebygge og forhindre hvidvask og finansiering af terrorisme skal de af den gældende hvidvasklov omfattede virksomheder og personer have tilstrækkelige, skriftlige interne regler om kundelegitimation, opmærksomhedspligt, undersøgelsespligt, noteringspligt, indberetningspligt, opbevaring af registreringer, intern kontrol, risikovurdering, risikostyring, ledelseskontrol og kommunikation, jf. § 25, stk. 1, i den gældende hvidvasklov.

Der fremgår yderligere af § 25, stk. 1, at virksomheder og personer skal have tilstrækkelige, skriftlige interne regler om overholdelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, hvor dette er relevant, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen har mulighed for at fastsætte nærmere regler om kravene, jf. § 25, stk. 6 og 7. Disse bemyndigelser er ikke udmøntet i bekendtgørelser.

Den gældende hvidvasklov indeholder ikke nærmere regler om risikovurdering og risikostyring. Finanstilsynets vejledning nr. 9184 af 24. april 2013 om lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) indeholder detaljerede oplysninger om udarbejdelse af risikovurderinger. SØIK udsendte derudover i juni 2015 ”Den nationale risikovurdering 2015 om hvidvask i Danmark.”, og Finanstilsynet har blandt andet den 22. december 2015 offentliggjort en vurdering for risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme for livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

Finansielle virksomheder skal i henhold til § 25, stk. 2, i den gældende hvidvasklov udpege en person på ledelsesniveau, der skal sikre, at reglerne overholdes. Det er yderligere et krav i § 25, at der skal udfærdiges og gennemføres uddannelses- og instruktionsprogrammer for relevante medarbejdere i virksomheden.

Med hjemmel i § 41, stk. 3, i lov om spil, er der i § 34 i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 53 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino fastsat, at udbydere af spil skal udarbejde skriftlige interne regler om betryggende kontrol- og kommunikationsprocedurer, herunder om kundelegitimation, opmærksomheds-, undersøgelses- og noteringspligt, underretning, opbevaring af registreringer, risikovurdering, risikostyring, kommunikation og kontrol med henblik på at forebygge og forhindre hvidvask eller finansiering af terrorisme. Udbyderne skal desuden udarbejde uddannelses- og instruktionsprogrammer for medarbejderne og sørge for, at de ansatte, der beskæftiger sig med registrering, veksling og egentlig kasinovirksomhed, er bekendt med de interne regler.

Bestemmelserne gennemfører artiklerne 34 og 35 i 3. hvidvaskdirektiv.

3.4.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATFs anbefalinger

Artikel 7 i 4. hvidvaskdirektiv pålægger medlemsstaterne at udarbejde nationale risikovurderinger. Derudover fremgår det af FATF's anbefaling nr. 1, at medlemslandene skal udarbejde nationale risikovurderinger. Risikoanalyserne bør udarbejdes efter bidrag fra relevante myndigheder, brancheforeninger og virksomheder.

Ifølge artikel 8 i 4. hvidvaskdirektiv skal forpligtigede enheder identificere og vurdere deres risici for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, idet der tages højde for risikofaktorer, herunder risikofaktorer relateret til kunder, lande eller geografiske områder, produkter, tjenesteydelser, transaktioner eller leveringskanaler. Disse foranstaltninger skal stå i et rimeligt forhold til de forpligtede enheders art og størrelse. Grundlaget for risikovurderingerne forudsættes i henhold til 4. hvidvaskdirektiv at være nationale risikovurderinger udarbejdet af de kompetente myndigheder og risikovurderinger udarbejdet af Europa-Kommissionen om risici inden for Den Europæiske Union. Europa-Kommissionen skal i henhold til 4. hvidvaskdirektiv senest den 26. juni 2017 udarbejde en supranational risikovurdering, hvori risici identificeres, analyseres og evalueres på EU-plan. Den supranationale risikovurdering skal gøres tilgængelig for medlemslandene samt virksomheder og personer omfattet af dette lovforslag.

De kompetente myndigheder kan beslutte, at der ikke stilles krav om individuelle dokumenterede risikovurderinger, hvis de specifikke risici for den pågældende sektor er klare og forståelige.

Artikel 8 i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger endvidere, at forpligtigede enheder skal have politikker, kontroller og procedurer til effektiv begrænsning og styring af risici for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Artikel 45 i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at koncerner skal have politikker for databeskyttelse samt politikker og procedurer for udveksling af oplysninger inden for koncernen.

4. hvidvaskdirektiv stiller krav om, at kredit- og finansieringsinstitutter ved f.eks. etablering af en forretningsforbindelse med en politisk eksponeret person skal indhente godkendelse fra virksomhedens øverste ledelse. I artikel 3, nr. 12, i 4. hvidvaskdirektiv defineres øverste ledelse som en embedsmand eller en ansat med kendskab til virksomhedens risiko, der har fuldmagt til at træffe beslutninger, der kan påvirke virksomhedens risikoeksponering.

Artikel 8 i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger endvidere, at kredit- og finansieringsinstitutter skal udnævne en compliance officer på ledelsesniveau og etablere en uafhængig revisionsfunktion, hvis det er hensigtsmæssigt i forhold til forretningsaktiviteternes omfang og art.

Endelig fremgår det af artikel 46, at forpligtede enheder, når det er relevant, skal identificere det medlem af bestyrelsen, der er ansvarlig for gennemførelsen af de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme 4. hvidvaskdirektiv.

3.4.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

SØIK udsendte i juni 2015 ”Den nationale risikovurdering 2015 om hvidvask i Danmark”. Den nationale risikovurdering forventes løbende at blive opdateret og udarbejdet med bidrag fra de kompetente myndigheder i et nærmere koordineret samarbejde. De kompetente myndigheder er henholdsvis Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen, spillemyndigheden og Advokatrådet. I Danmark foretages finansiell efterretning som udgangspunkt af SØIK. Tilsynsmyndighederne kan yderligere udarbejde sektorspecifikke risikovurderinger, hvor det er relevant, og Finanstilsynet har blandt andet den 22. december 2015 offentliggjort en vurdering af risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme for livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

Virksomheder og personer, som er omfattet af hvidvaskloven, skal anvende nationale risikovurderinger samt den supranationale risikovurdering, som skal udarbejdes af Europa-Kommissionen, jf. afsnit 3.4.2.4. ovenfor, til at identificere iboende risici i deres forretningsmodeller. Dette er et hovedelement i det risikobaserede system, som 4. hvidvaskdirektiv bygger på. Vurdering af den iboende risiko foretages uden hensyntagen til de risikobegrænsende foranstaltninger, som virksomheder og personer har iværksat.

En risikovurdering omfatter, at virksomheder og personer skal identificere og vurdere risikoen for, at virksomheden eller personen kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Med risiko menes den iboende risiko for, at virksomheder og personer kan blive misbrugt til hvidvask og finansiering af terrorisme, det vil sige, at vurderingen af risikoen skal foretages uden hensyntagen til de risikobegrænsende foranstaltninger, som virksomheder og personer har iværksat i henhold til denne lov.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at der kan være områder, hvor der ikke er behov for, at den enkelte virksomhed eller person udarbejder en individuel risikovurdering. Undtagelsesmuligheden kan anvendes på områder, hvor risikoforholdene er enkle, og hvor den pågældende branche må anses at have en klar forståelse af risiciene. Dette kan f.eks. være tilfældet for virksomheder, der har en begrænset tilladelse til betalingstjenester i henhold til § 37 i bekendtgørelse af lov nr. 613 af 24. april 2015 betalingstjenester og elektroniske penge (herefter betalingstjenesteloven), på områder, hvor der er begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Det er afgørende for bekæmpelsen af hvidvask og finansiering af terrorisme, at virksomhederne eller personerne anvender risikovurderingen i driften af deres virksomhed, hvorfor Erhvervs- og Vækstministeriet finder, at der i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv og i relation til risikovurderingen skal være krav om, at virksomheder og personer skal have interne skriftlige politikker og procedurer og kontroller til forebyggelse og forhindring af hvidvask og terrorfinansiering. En politik indebærer, at virksomheden eller personen skal fastsætte de overordnede strategiske mål i relation til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, mens der ved procedurer forstås, at de aktiviteter, der skal udføres, står tilstrækkeligt beskrevet.

Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår, at kravet i § 25, stk. 2, i den gældende hvidvasklov, hvorefter der skal udpeges en person på ledelsesniveau i de virksomheder, der er omfattet af loven, der

skal sikre, at virksomheden eller personen overholder pligterne efter loven, de regler, der er udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betalinger ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer, tilpasses 4. hvidvaskdirektiv, og at der stilles krav om at udpege en ansat eller et medlem af den daglige ledelse med fuldmagt til at træffe beslutninger på vegne af virksomheden. Det vurderes, at personen skal have tilstrækkeligt kendskab til virksomhedens risiko for hvidvask og terrorfinansiering til at kunne træffe beslutninger, der kan påvirke virksomhedens risikoeksponering. Denne person vil blandt andet have til opgave at godkende visse kundeforhold med øget risiko for hvidvask eller terrorfinansiering samt virksomhedens politikker, procedurer og kontroller. Personen skal derfor være involveret i den daglig drift i forhold til de opgaver, denne er pålagt i loven. Selv om lovforslaget generelt omfatter både virksomheder og personer, vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at det ikke er nødvendigt for personer formelt at udpege en særskilt person, da der i langt de fleste tilfælde vil være tale om enkeltmandsselskaber.

For så vidt angår kredit- og finansieringsinstitutter følger det af 4. hvidvaskdirektiv, at disse institutter skal udpege en compliance ansvarlig på ledelsesniveau. Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår derfor endvidere, at sådanne virksomheder, i det omfang de i henhold til anden lovgivning er forpligtede til at have en compliance funktion, skal udpege en ansvarlig på ledelsesniveau, som skal sikre, at virksomheden overholder hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf. Tilsvarende foreslår Erhvervs- og Vækstministeriet, at den daglige ledelse i virksomheder, som har en uafhængig revisionsfunktion, skal sikre, at denne funktion undersøger virksomhedens overholdelse af interne politikker, procedurer og kontroller på hvidvaskområdet. Hovedparten af finansielle virksomheder har allerede i dag en compliance ansvarlig og en uafhængig revisionsfunktion som følge af krav fra anden finansiel lovgivning, og forslaget har derfor alene til hensigt at fastlægge, at disse funktioners opgaver udvides til også at omfatte krav efter dette lovforslag.

Det tilsigtes ikke med lovforslaget, at virksomheder, der ikke i dag i den finansielle lovgivning er pålagt krav om en compliance ansvarlig eller en uafhængig revisionsfunktion, skal etablere sådanne funktioner. Det er Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering, at dette er i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv, hvorefter kravene alene skal stilles, hvis det vurderes hensigtsmæssigt i forhold til forretningsaktiviteternes art og omfang. Erhvervs- og Vækstministeriets vurderer yderligere, at der ud fra en proportionalitetsbetragtning ikke er behov for, at flere virksomheder omfattes af de pågældende krav.

For virksomheder og personer, som ikke i henhold til anden finansiel lovgivning er pålagt krav om en compliance funktion eller en uafhængig revisionskontrol, vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet ikke, at der er behov for at stille krav om etablering af sådanne funktioner, da der typisk vil være tale om mindre virksomheder, hvor den daglige ledelse løbende tager sig af de krav, som følger af lovgivningen. Herudover vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at et krav om, at alle de virksomheder og personer, som er omfattet af lovforslaget, skal etablere en compliance funktion og en uafhængig revisionsfunktion, ikke vil være proportionalt, ligesom et sådant krav ville pålægge erhvervslivet store byrder. Det indgår i denne vurdering, at alle virksomheder og personer, som er

omfattet af lovforslaget, internt skal kontrollere deres opfyldelse af lovforslagets krav, også selvom der ikke i dette stilles krav om, at en speciel funktion i en virksomhed udfører denne kontrol.

For at sikre, at regelsættet er ledelsesmæssigt forankret, foreslår Erhvervs- og Vækstministeriet endvidere, at virksomheder skal udpege et medlem af direktionen, der er ansvarlig for virksomhedens overholdelse af hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf. Formålet med forslaget er alene at sikre ledelsesmæssig forankring af regelsættet, hvorfor personen ikke strafferetligt vil være personlig ansvarlig for eventuelle overtrædelser af regelsættet, ud over hvad der fremgår af de almindelige strafferetlige regler.

Det defineres ikke nærmere i 4. hvidvaskdirektiv, hvad forpligtigelsen til screening af ansatte indebærer. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at kravet som minimum må indebære, at det sikres, at ansatte ikke kan misbruge deres stilling til hvidvask og finansiering af terrorisme. Dette kan blandt andet sikres ved, at virksomheder inden ansættelsen af en person kontrollerer, at vedkommende ikke er dømt for et kriminelt forhold, der øger risiciene for, at vedkommende vil misbruge sin stilling til hvidvask og finansiering af terrorisme. Det er ikke Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering, at ethvert kriminelt forhold medfører risici for, at en ansat vil misbruge sin stilling, hvorfor der kan inddrages en væsentlighedsbetragtning. Erhvervs- og Vækstministeriet finder således ikke, at det er et krav efter 4. hvidvaskdirektiv, at alle ansatte screenes. Det er Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering, at en screening bør foretages alt efter, hvilken funktion den ansatte skal varetage i virksomheden.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer endvidere, at kravet om screening indebærer, at det skal sikres, at ansatte besidder de nødvendige kvalifikationer som beskrevet i FATF's anbefaling nr. 18. I overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv foreslår Erhvervs- og Vækstministeriet yderligere, at der i hvidvaskloven indsættes en bestemmelse om, at koncerner skal have politikker for databeskyttelse samt politikker og procedurer for udveksling af oplysninger inden for koncernen.

Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår ikke at videreføre kravene i den gældende hvidvasklov om, at procedurer skal omfatte overholdelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, hvor dette er relevant, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Formålet er at mindske virksomhedernes administrative byrder, og der er ikke i de omtalte forordninger et krav om, at der nationalt skal fastsættes regler om procedurer. De relevante myndigheder bevarer dog tilsynet med forordningerne.

Da 4. hvidvaskdirektiv ikke indeholder krav om, at der skal udarbejdes uddannelses- og instruktionsprogrammer, foreslår Erhvervs- og Vækstministeriet, at kravet herom i den gældende hvidvasklov ikke videreføres. Det vurderes dog stadig relevant, at ledelse og ansatte modtager tilstrækkelig undervisning i kravene i lovforslaget, hvilket i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv suppleres med et krav om uddannelse i relevante krav vedrørende databeskyttelse. Generelt er det vigtigt, at virksomheder og personer, som er omfattet af loven, behandler personoplysninger i overensstem-

melse med databeskyttelseslovgivningen. Det betyder, at al behandling af personoplysninger, som er indhentet efter lovforslagets bestemmelser, alene kan ske med henblik på at efterleve lovforslagets krav. Det er derfor også vigtigt, at ledelse og ansatte er opmærksomme på dette og modtager den relevante uddannelse herom.

Det anses for hensigtsmæssigt, at den eksisterende hjemmel for Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen til at fastsætte nærmere regler om interne uddannelses- og instruktionsprogrammer udgår, da denne mulighed ikke tidligere har været udnyttet, og det foreslås nu fastsat i lovteksten, at procedurer skal udarbejdes under hensyn til virksomhedens størrelse, risiko m.v.

3.4.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at virksomheder og personer identificerer og vurderer risikoen for, at virksomheden eller personen kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme.. En risikovurdering skal foretages med udgangspunkt i virksomhedens eller personens forretningsmodel og omfatte vurdering af risici, der er forbundet med kunder, produkter og tjenesteydelser, transaktioner samt leveringskanaler og geografiske områder, hvor forretningsaktiviteterne udøves. Risikovurderingen skal dokumenteres og løbende opdateres. Erhvervs- og vækstministeren og skatteministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om undtagelser fra krav om risikovurdering.

Det foreslås, at virksomheder skal udpege en ansat eller et medlem af den daglige ledelse med fuldmagt til at træffe beslutninger på virksomhedens vegne. Personen skal have tilstrækkeligt kendskab til virksomhedens risiko for hvidvask og terrorfinansiering til at kunne træffe beslutninger, der kan påvirke virksomhedens risikoeksponering.

Det foreslås, at virksomheder og personer skal have tilstrækkelige politikker, procedurer og kontroller, som skal omfatte blandt andet kundekendingsprocedurer, undersøgelses-, noterings- og underretningspligt, opbevaring af oplysninger og intern kontrol, samt screeningsprocedurer, der sikrer høje standarder ved ansættelse af personale.

Det foreslås, at der for så vidt angår finansielle virksomheder, som i henhold til anden lovgivning er forpligtet til at have en compliance funktion, skal udpege en ansvarlig, som skal sikre, at virksomheden overholder reglerne i dette lovforslag og regler udstedt i medfør heraf. Tilsvarende foreslås, at den daglige ledelse i virksomheder, som har en uafhængig revisionsfunktion, skal sikre, at denne funktion undersøger virksomhedens overholdelse af interne politikker, procedurer og kontroller på hvidvaskområdet. Endelig foreslås det, at virksomheder skal udpege et medlem af direktionen, der er ansvarlig for virksomhedens overholdelse af denne lov og regler udstedt i medfør heraf.

Det foreslås endvidere, at ledelse og ansatte skal modtage tilstrækkelig undervisning i kravene i dette lovforslag samt relevante krav om databeskyttelse.

Endelig foreslås det, at koncerner skal have politikker for databeskyttelse samt politikker og procedurer for udveksling af oplysninger inden for koncernen. Virksomheder, der er en del af en koncern, skal gennemføre koncernens politikker og procedurer.

Der henvises til lovforslagets §§ 8 og 9.

3.5. Kundekendskabsprocedurer

3.5.1. Gældende ret

Virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven, skal indhente identitetsoplysninger og foretage tilstrækkelig legitimation af deres faste kunder, jf. § 12, stk. 1-3, i den gældende hvidvasklov. Kundekendskabsproceduren skal gennemføres, inden der optages en forretningsmæssig forbindelse med kunden, gennemføres transaktioner for denne m.v., jf. § 13 i den gældende hvidvasklov. Der skal endvidere indhentes oplysninger om kundens formål med forretningsforbindelsen og det tilsigtede omfang heraf - samt om nødvendigt midlernes oprindelse, jf. § 12, stk. 4 og 5, i den gældende hvidvasklov. For virksomhedskunder gælder, at ejer- og kontrolstrukturen skal klarlægges, og at reelle ejere skal identificeres og legitimeres, jf. § 13, stk. 3, 2. pkt., i den gældende hvidvasklov. Legitimationsproceduren kan gennemføres ud fra en risikovurdering, men virksomheden eller personen, der er omfattet af den gældende hvidvasklov, skal kunne godtgøre over for tilsynsmyndigheden, at foranstaltningerne har været tilstrækkelige, jf. § 12, stk. 7, i den gældende hvidvasklov. Kundeforholdet skal løbende overvåges blandt andet med henblik på at sikre, at transaktionerne er i overensstemmelse med virksomhedens eller personens viden om kunden, jf. § 12, stk. 5, i den gældende hvidvasklov.

Formålet med kundekendskabsproceduren er at de omfattede virksomheder ved hvem deres kunder er, og hvad kundes formål er med kundeforholdet.

Efter den gældende hvidvasklov kan kunder med enkeltstående transaktioner undtages fra identifikation og legitimation, hvis transaktionsbeløbet ikke overstiger et beløb, der modsvarer 1.000 euro, jf. § 14 i den gældende hvidvasklov. Endvidere kan enkeltstående rådgivningsopgaver undtages. Undtagelse forudsætter, at der ikke er konkret mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, jf. § 11 i den gældende hvidvasklov. Ved bistand til kunder med enkeltstående aktiviteter, der ikke omfatter en transaktion, kan kravet om legitimation for indhentede identitetsoplysninger undlades ud fra en risikovurdering, jf. § 14, stk. 2. Der gælder særlige krav om kendskab til personer, der optræder på en kundes vegne, blandt andet skal virksomheder og personer fastslå, om den person, de har kontakt med, handler på egne vegne eller handler på vegne af en anden person eller virksomhed, jf. § 15 i den gældende hvidvasklov. Endvidere skal det sikres, at den, der handler på vegne af en anden, er beføjet dertil.

Den gældende hvidvasklov stiller i visse tilfælde skærpede krav til kundelegitimation, f.eks. når kunden ikke er fysisk til stede for at legitimere sig, ved etablering af et kundeforhold med en politisk eksponeret person bosat i et andet land, disses nærtstående og nære samarbejdspartnere og i

øvrigt, hvor der vurderes at være øget risiko for hvidvask og terrorfinansiering, jf. § 19 i gældende hvidvasklov. I relation til politisk eksponerede personer skal den daglige ledelse godkende etableringen af forretningsforbindelsen, og der skal træffes rimelige foranstaltninger for at indhente oplysninger om formue- og indtægtsforhold, jf. § 19, stk. 4, i den gældende hvidvasklov. Virksomheder og personer omfattet af loven skal derudover løbende være opmærksomme på forretningsforpligtigheden, jf. § 12, stk. 5, i den gældende hvidvasklov. En nærmere definition af politisk eksponerede personer og deres nærtstående og nære samarbejdspartnere fremgår i dag af bekendtgørelse nr. 712 af 1. juli 2008 om, hvilke fysiske og juridiske personer samt produkter der kan undtages fra lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, samt definitionen af politisk udsatte personer.

Der stilles krav om særlige procedurer som betingelse for etablering og opretholdelse af såkaldte korrespondentbankforbindelser med institutter fra lande uden for Den Europæiske Union (EU) og lande, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, jf. § 19, stk. 3, i den gældende hvidvasklov.

Den gældende hvidvasklov indeholder bestemmelser om undtagelser fra krav om legitimation m.v. for visse livsforsikrings- og pensionsaftaler samt ved køb af elektroniske penge, jf. § 20 i den gældende hvidvasklov. For livsforsikringsselskaber og pensionskasser skal legitimationen foretages senest ved udbetaling eller på det tidspunkt, hvor modtageren agter at udøve sin ret i henhold til policen.

Derudover kan legitimationskrav efter en risikovurdering undlades for f.eks. finansielle virksomheder m.v. etableret i et land inden for EU, Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) eller øvrige lande, der er underlagt tilsvarende krav som i 3. hvidvaskdirektiv (2005/60/EF), og der føres kontrol hermed af hjemlandstilsynet, virksomheder, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, samt indenlandske offentlige myndigheder, jf. § 21 i den gældende hvidvasklov. Advokaters fælles klientkonti er herudover undtaget fra legitimationskrav under visse betingelser, jf. § 21, stk. 2, i den gældende hvidvasklov.

I henhold til den gældende hvidvasklovs § 20, stk. 3, der baserer sig på det såkaldte gennemførelsesdirektiv til 3. hvidvaskdirektiv (direktiv 2006/70/EF af 1. august 2006), har Finanstilsynet udstedt bekendtgørelse nr. 712 af 1. juli 2008 om, hvilke fysiske og juridiske personer samt produkter der kan undtages fra lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, samt definitionen af politisk udsatte personer.

I henhold til § 2 i bekendtgørelse nr. 67 af 25. januar 2012 om onlinekasino skal udbydere af onlinekasino registrere alle spillere og indhente oplysninger om disses identitet. Det er fastsat, at identifikationen af kunderne som hovedregel skal afsluttes før første indbetaling. Indtil identifikationen er afsluttet, kan der dog i henhold til § 7 i bekendtgørelsen etableres en midlertidig spilkonto, hvortil kan indbetales op til 10.000 kr., men der kan ikke udbetales fra kontoen. Identifikationsoplysningerne skal bekræftes ved fornøden dokumentation, hvis omfang afhænger af udbyderen af spils risi-

kovurdering. Opstår der mistanke om, at en transaktion har tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal udbyderen af spil kræve ny legitimation. Udbyderen af spil skal desuden indhente oplysninger om spillerens tilsigtede spilleomfang, men ikke om formålet med spillet. I henhold til bekendtgørelsens § 4 skal kundens transaktioner løbende overvåges.

For så vidt angår udbydere af landbaseret kasino, skal der i henhold til § 3 bekendtgørelsen om landbaseret kasino foretages tilsvarende registrering af kunderne som for onlinespil, jf. ovenfor. Registreringen skal ske ved indgangen. Denne registrering suppleres af en videoregistrering af kunden, jf. bekendtgørelsens § 4. Der er ikke krav om, at landbaserede kasinoer skal indhente oplysninger om kundens tilsigtede spilomfang, da et landbaseret kasino i forhold til et onlinekasino har direkte og fysisk kundekontakt, som gør de ansatte i stand til at spørge kunden ind til spilomfanget, hvis dette giver anledning til mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme. I henhold til § 6 skal kundens aktiviteter og transaktioner løbende overvåges.

Ovennævnte krav til registrering, spilkonti og overvågning af kunderne er ikke fastsat alene ud fra hensyn til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, men i lige så høj grad af hensyn til sikring af andre hensyn bag spillelovgivningen – f.eks. beskyttelse af forbrugerne, herunder sikring af, at unge under 18 år forhindres i at deltage i spil, samt forebyggelse og bekæmpelse af ludomani.

Det er desuden fastsat, at udbydere af onlinekasino skal være i besiddelse af tilstrækkelige procedurer til at fastslå, om kunden er en politisk eksponeret person bosiddende i et andet land. Den øverste daglige ledelse skal godkende registrering af en sådan kunde. Tilsvarende er det i § 7 i bekendtgørelsen om landbaserede kasinoer fastsat, at kasinoet skal være i besiddelse af tilstrækkelige procedurer til at afgøre, om spilleren er en politisk eksponeret person bosiddende i et andet land. Udbyderen af onlinekasino skal anvende proceduren i forbindelse med etablering af den forretningsmæssige forbindelse med kunden, hvilket vil sige i tilknytning til registrering og oprettelsen af spilkonti. Et landbaseret kasino, hvor en del kunder – f.eks. turister - alene kommer en enkelt gang, skal i overensstemmelse med reglerne i 3. hvidvaskdirektiv afgøre, om kunden er en politisk eksponeret person, senest når kundens transaktioner overstiger et beløb svarende til 2.000 euro indenfor 24 timer, og indhente den øverste daglige ledelses godkendelse til, at en sådan kunde kan fortsætte med at foretage transaktioner i kasinoet. Alle udbydere af spil skal træffe rimelige foranstaltninger til at indhente oplysninger om kundens formue- og indtægtskilder samt være løbende opmærksom på kundeforholdet.

Bestemmelserne gennemfører kapitel II i 3. hvidvaskdirektiv.

3.5.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

Kravene til kundekendskabsprocedurer følger af kapitel II i 4. hvidvaskdirektiv og anbefaling 9-10, 12-14, 16-19 og 22-23 i FATF-anbefalingerne.

Det følger af artikel 11 i 4. hvidvaskdirektiv og anbefaling 10 i FATF-anbefalingerne, at de forpligtede enheder skal gennemføre kundekendingsprocedurer ved etablering af forretningsforbindelser, ved lejlighedsvis transaktioner på mindst 15.000 euro, når der er mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering, eller når der er tvivl om, at de tidligere indhentede oplysninger om kunden er korrekte eller tilstrækkelige.

I tilfælde af, at en udbyder af spil ikke indgår en forretningsmæssig forbindelse til kunden, f.eks. ved åbning af en spilkonto, skal udbyderne i henhold til artikel 11 i 4. hvidvaskdirektiv kun gennemføre kundekendingsprocedurerne ved transaktioner på over 2.000 euro. Kundekendingsprocedurerne skal gennemføres, uanset om der er tale om en enkelt transaktion eller flere transaktioner, der vurderes at være indbyrdes forbundne. Samme grænse er fastsat i bemærkningerne til anbefaling 22 i FATF-anbefalingerne.

Omfanget af kundekendingskravene følger af artikel 13 i 4. hvidvaskdirektiv og anbefaling 10 i FATF-anbefalingerne. Der stilles krav om identifikation af kunden og kontrol af denne på baggrund af dokumenter, data eller oplysninger indhentet fra en pålidelig og uafhængig kilde. Der skal foretages identifikation af juridiske kunders reelle ejere og gennemføres rimelige foranstaltninger for at kontrollere disses identitet. Der skal foretages en vurdering og eventuel indhentning af oplysninger om forretningsforbindelsens formål og omfang. Der skal løbende foretages overvågning og opdatering af forretningsforbindelsen, herunder undersøgelse af transaktioner, der gennemføres som led i forretningsforbindelsen.

I forbindelse med etablering af kundeforholdet og gennemførelse af lejlighedsvis transaktioner, skal forpligtede enheder også kontrollere, at enhver person, der foregiver at handle på kundens vegne, er bemyndiget hertil, samt identificere denne person og kontrollere vedkommendes identitet.

De forpligtede enheder skal gennemføre kundekendingsprocedurer ud fra en risikovurdering. Det følger af artikel 13, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv, at direktivets bilag 1 om risikovariabler skal inkluderes i denne vurdering. Dette følger ligeledes af anbefaling 10 i FATF-anbefalingerne.

Der stilles i artikel 14 i 4. hvidvaskdirektiv krav om, at kontrollen af kundens og den eventuelle reelle ejers identitet skal være gennemført senest ved etableringen af forretningsforbindelsen eller gennemførelsen af transaktionen.

Hvis en medlemsstat eller en forpligtet enhed identificerer lavrisikoområder, kan medlemsstaten i henhold til artikel 15 i 4. hvidvaskdirektiv tillade forpligtede enheder at gennemføre lempede kundekendingsprocedurer.

I henhold til artikel 18 i 4. hvidvaskdirektiv skal der gennemføres skærpede kundekendingsprocedurer i forbindelse med kunder forbundet med en højere risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Det følger specifikt af artikel 18 i 4. hvidvaskdirektiv og anbefaling 12 og 13 i FATF-anbefalingerne, at der altid skal gennemføres skærpede kundekendingsprocedurer, når der er tale

om politisk eksponerede personer og grænseoverskridende korrespondentbanker (for så vidt 4. hvidvaskdirektiv alene grænseoverskridende korrespondentbanker fra et tredjeland).

3.5.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

3.5.3.1. Almindelige krav til kundekendskabsprocedurer

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at der er behov for, at bestemmelserne om kundekendskabsprocedurer så vidt muligt ensrettes med 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger, hvilket vil sikre danske virksomheders konkurrenceevne ved grænseoverskridende aktiviteter samt ved etablering i andre EU-lande.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at det bør præciseres i lovforslaget, at kundekendskabsprocedurerne skal udføres og opdateres under hele kundeforholdet. Det vil sige, at kundekendskabsprocedureren omfatter krav ved oprettelse af kundeforholdet, herunder krav om kontrol af identitetsoplysninger for fysiske personer, juridiske personer og reelle ejere af juridiske personer og indhentning af oplysninger om kundens formål og omfanget af transaktionen, samt også omfatter krav om løbende opdatering af kundens oplysninger og overvågning af kunden.

I den gældende hvidvasklov omfatter kundens identitetsoplysninger kundens navn, adresse og cpr-nr. henholdsvis cvr-nr. 4. hvidvaskdirektiv fastsætter ikke konkret, hvad identitetsoplysninger er. Erhvervs- og Vækstministeriet har derfor vurderet, hvorvidt kundens adresse fortsat skal betragtes at være en del af kundens identitetsoplysninger. Et større og større antal af kundeforhold indgås, hvor kunden ikke fysisk er fremmødt. Adresseoplysninger er derfor ikke på samme måde som tidligere en naturlig del af de oplysninger en virksomhed eller person har behov for, at have om kunden. En videreførelse af kravet om adresse i et mere og mere digitaliseret samfund, kan derfor pålægge erhvervslivet byrder, og Erhvervs- og Vækstministeriet har derfor vurderet, at det ikke er nødvendigt at viderefører et generelt krav om at virksomheder og personer altid skal kende og kontrollerer kundens adresseoplysninger

Der er i den gældende hvidvasklov fastsat krav om, at kundekendskabsprocedurer skal gennemføres, når en lejlighedsvis transaktion overstiger 1.000 euro. Den danske grænse blev nedsat fra 100.000 kr. til 1.000 euro i 2012. Formålet var at hindre hvidvask og finansiering af terrorisme hovedsageligt ved valutaveksling, hvor der er høj risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, fordi der oftest anvendes kontanter, samt at lette politiets arbejde på området. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet har oplyst at være bekendt med, at store pengebeholdninger netop er blevet omvekslet i vekselkontorer på den anførte måde med henblik på sikring af kriminelt udbytte, hvorfor valutavekslingsvirksomheder fortsat må betragtes som et område med høj risiko.

4. hvidvaskdirektiv fastsætter, at kundekendskabsprocedurerne som minimum skal gennemføres, hvis transaktionen overstiger 15.000 euro (ca. 110.000 kr.), dog 1.000 euro ved pengeoverførsler. I mange tilfælde vil en virksomhed tilbyde både pengeoverførsel og valutaveksling. Grænsen foreslås

derfor fortsat at være ens for pengeoverførsels- og valutavekslingsvirksomheder med det formål at imødegå den øgede risiko i disse brancher, mens byrderne lettes for øvrige virksomheder, idet det samtidig foreslås, at reglen fremover kun skal gælde for valutavekslingsvirksomheder. Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår derfor at videreføre kravet i den gældende hvidvasklov om, at kundekendingsprocedurer skal gennemføres, når en lejlighedsvis transaktion overstiger 1.000 euro, dog således at det kun gælder for valutavekslingsvirksomheder.

Som konsekvens af overflytningen af spilområdet skal det yderligere fastsættes, hvornår udbydere af spil skal gennemføre kundekendingsprocedurer. I den gældende spillelovgivning er der krav om, at udbydere af onlinespil registrerer alle spillere og opretter spilkonto for alle kunder. Landbaserede kasinoer skal registrere deres kunder ved indgangen til kasinoet. 4. hvidvaskdirektiv stiller krav om gennemførelse af kundekendingsprocedurer, når der indgås en forretningsmæssig forbindelse, hvilket vil sige en relation, der må forventes at have en vis varighed. Dette medfører, at den gældende procedure for udbydere af onlinespil skal opretholdes.

Derimod kan der både på f.eks. et landbaseret kasino og ved salg af et væddemål på et fysisk salgsted være tilfælde, hvor der ikke indgås en forretningsmæssig forbindelse, men hvor der alene sker salg af et spil til en kunde. I 4. hvidvaskdirektiv er det fastsat, at udbydere af spil altid skal udføre kundekendingsprocedurer, når de foretager transaktioner, herunder modtager indsatser eller udbetaler gevinster på et beløb svarende til 2.000 euro eller derover, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundne. Erhvervs- og Vækstministeriet og Skatteministeriet vurderer, at der alene er behov for en direktivnær implementering på spilområdet, hvorefter det vil være op til den enkelte udbyder af spil, hvornår denne vil gennemføre kundekendingsprocedurer, dog således at den senest gennemføres, når beløbsgrænsen nås.

I den gældende hvidvasklov og spillelovgivningen anvendes udtrykket legitimation. Udtrykket dækker over, at kundens identitetsoplysninger skal kontrolleres via en uafhængig og pålidelig kilde. I praksis er kravet om legitimering blevet tolket som et krav om, at en kunde skal fremvise pas, kørekort, sundhedskort eller lignende. Nye teknologier mv. åbner mulighed for en lang række andre måder at kontrollere en kundes identitet på, f.eks. ved hjælp af elektroniske signaturer. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at det skal fremgå tydeligt af hvidvaskloven, at en virksomhed eller person omfattet af lovforslaget skal kontrollere kundens identitetsoplysninger ved en uafhængig og pålidelig kilde, men at det ikke behøver at være kontrol i form af et identitets- eller legitimationskort. Der er med forslaget ikke tiltænkt en ændring i retstilstanden. Allerede i dag kan der anvendes andre kilder end legitimationsdokumenter. Der foretages derfor alene en præcisering.

Den nugældende lov stiller alene krav om legitimering af virksomheder og personer. I praksis har dette medført, at der har været tvivl om, hvorvidt f.eks. en forening skulle legitimeres, da der ikke er tale om en virksomhed. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at det skal præciseres i lovforslaget, at kravet til kundekendingsprocedurer gælder for alle juridiske personer. Forslaget indebærer ikke en ændring i retstilstanden.

For så vidt angår kunder, der er juridiske personer, vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet endvidere, at der på baggrund af ændrede krav i 4. hvidvaskdirektiv er behov for ændringer i retstilstanden i relation til reelle ejere. En lang række juridiske personer vil i dag i forbindelse med oprettelse af et kundeforhold ikke have reelle ejere. 4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at den juridiske persons daglige ledelse i sådanne situationer skal betragtes som den juridiske persons reelle ejer. Dette betyder, at for kunder, der er juridiske personer, vil en virksomhed eller person omfattet af hvidvaskloven i alle tilfælde skulle have oplysninger om den juridiske persons reelle ejer, medmindre kunden er en virksomhed, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder.

Erhvervs- og Vækstministeriet er vidende om, at dette krav specielt i forhold til foreninger, andelsboligforeninger m.v. kan være en administrativ byrde for både kunden og den virksomhed eller person, som er omfattet af lovforslaget, men 4. hvidvaskdirektiv rummer ikke mulighed for undtagelser på dette område. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer dog, at de muligheder, der er i lovforslaget for lempede krav til kundekendingsprocedurer, giver virksomheder og personer omfattet af lovforslaget mulighed for at have procedurer, der sikrer, at omfanget af denne administrative byrde bliver så lille som mulig for både kunden og den forpligtede virksomhed eller person.

I kundeforhold med juridiske personer vil der altid være en person, der handler på vegne af den juridiske person. I andre kundeforhold kan der også være situationer, hvor en anden person får fuldmagt til at handle på vegne af en kunde. I overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at det skal være et ufravigeligt krav, at den fuldmægtiges identitet kontrolleres. Dette kan i den gældende hvidvasklov undlades ud fra en risikovurdering. Det er imidlertid Erhvervs- og Vækstministeriet vurdering, at den byrde, dette pålægger virksomheder og personer omfattet af lovforslaget, modsvares af, at kravet om, at de af hvidvaskloven omfattede virksomheder og personer altid skal kontrollere, om en person handler på egne vegne, ikke foreslås videreført.

Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår yderligere, at der i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv indføres ændrede kundekendingsprocedurer for kunder og begunstigede i forhold til livs- og pensionsforsikringspolicer. Efter den gældende hvidvasklov skal kundekendingsproceduren senest foretages ved udbetaling eller på det tidspunkt, hvor modtageren agter at udøve sin ret. Med lovforslaget foreslås en ændring i retstilstanden, hvorefter kundekendingsprocedurer skal gennemføres ved etableringen af forretningsforbindelsen, samt at der i forbindelse med etablering af forretningsforbindelsen skal indhentes navn på den begunstigede. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at selvom dette kan være en administrativ byrde for de berørte virksomheder, vil de muligheder, der er i lovforslaget for lempede krav til kundekendingsprocedurer, give de berørte virksomheder mulighed for at have kundekendingsprocedurer, der sikrer, at omfanget af den administrative byrde bliver mindst mulig for både kunden og den forpligtede virksomhed eller person.

Erhvervs- og Vækstministeriet finder det yderligere nødvendigt, at reglerne om, hvornår kundekendingsproceduren skal gennemføres, herunder hvornår de enkelte krav skal være gennemført, revideres og ensrettes i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv, så der er mulighed for f.eks. i tilfælde med begrænset risiko at foretage dele af kundekendingsproceduren på et senere tidspunkt end ved indgåelse af kundeforholdet. Dette vil efter Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering give mulighed for effektive procedurer ved indgåelse af kundeforhold.

I praksis kan det for virksomheder og personer, som er omfattet af hvidvaskloven, være vanskeligt at vurdere, hvorvidt de har ret eller pligt til at afvikle et kundeforhold, hvis kundekendingsproceduren ikke har været gennemført korrekt ved oprettelsen af kundeforholdet, eller hvis det efterfølgende ikke er muligt at opdatere oplysningerne om kunden.

4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at kundeforhold skal afvikles, hvis det ikke er muligt at gennemføre tilstrækkelige kundekendingsprocedurer, hvorfor Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at virksomheder og personer omfattet af lovforslaget skal have mulighed for at afvikle kundeforhold. Afvikling af et kundeforhold er dog et stort indgreb over for den enkelte kunde. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at adgangen til at afvikle kundeforhold skal afvejes overfor kundens interesse i at bevare kundeforholdet, hvilket betyder, at der med dette lovforslag alene bør gives virksomheder og personer, som er omfattet af hvidvaskloven, adgang til at afvikle et kundeforhold, hvis der er mistanke om, at kunden forsøger at hvidvaske udbytte eller midler eller foretage finansiering af terrorisme. I tilfælde, hvor en kunde ikke ønsker at bidrage til kontrol af dennes identitet, skal virksomheden eller personen forsøge på anden måde at klarlægge kundens identitet. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer således, at den foreslåede afviklingsmulighed alene kan anvendes, hvis det, at kundens identitet ikke kan klarlægges og kontrolleres, medfører en mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme. I andre tilfælde vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at virksomheden eller personen i stedet må træffe passende foranstaltninger, hvilket kan være øget overvågning af kunden, begrænsning i kundens mulighed for nye produkter m.v.

3.5.3.2. Skærpede krav til kundekendingsprocedurer

Visse situationer indeholder en øget risiko for hvidvask eller terrorfinansiering. I overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv anser Erhvervs- og Vækstministeriet det for hensigtsmæssig at begrænse antallet af tilfælde, hvor der i hvidvaskloven stilles skærpede krav til kundekendingsprocedurer. Dette betyder bl.a., at det, at en kunde ikke har været fysisk til stede for at legitimere sig, fremover ikke automatisk medfører øget risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Dette vil i stedet bero på en konkret risikovurdering.

Skærpede kundekendingsprocedurer kan f.eks. indebærer, at der foretages kontrol af kundens identitet ved flere kilder, at der indhentes yderligere oplysninger om kunden, herunder oplysninger om, hvorfra kundens midler oprinder, og at der etableres øget overvågning af kundeforholdet.

Det foreslås som bilag 3 til lovforslaget at angive situationer, som potentielt indebærer en øget risiko. Dette suppleres med den nationale risikovurdering samt den supranationale risikovurdering, der

udarbejdes af Europa-Kommissionen. Herudover udarbejder the European Supervisory Authorities (herefter ESAs) i henhold til artikel 17 og 18, stk. 4, i 4. hvidvaskdirektiv vejledning på området.

For så vidt angår politisk eksponerede personer vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at de lovfastede krav om, at der altid skal gennemføres skærpede kundekendingsprocedurer ved sådanne kunder, skal videreføres, dog således at kravene til kundekendingsprocedurerne ensrettes med 4. hvidvaskdirektiv. Det samme gælder for korrespondentbankforbindelser, som defineres som levering af finansielle ydelser fra en finansiell virksomhed (korrespondenten) til en anden finansiell virksomhed (respondenten) samt indgåelse af forbindelser mellem finansielle virksomheder med henblik på værdipapirtransaktioner eller overførsler af midler.

Som omtalt i afsnit 3.2.3 foretages der ændringer i definitionen af en politisk eksponeret person. Definitionen udvides fra at omfatte politisk eksponerede personer med bopæl i udlandet til i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv også at omfatte politisk eksponerede personer med bopæl her i landet, medlemmer af politiske partiers styrende organer og personer med ledende stillinger i internationale organisationer. Samtidig fastsætter 4. hvidvaskdirektiv, at de skærpede procedurer i forhold til politisk eksponerede personer yderligere skal varetages i forhold til den reelle ejer af en kunde, den begunstigede i henhold til en livsforsikringspolice eller den begunstigedes reelle ejer.

Der er ikke i 4. hvidvaskdirektiv mulighed for at skelne mellem en politisk eksponeret person bosat her i landet og en politisk eksponeret person bosat i et andet land. Dette medfører, at der altid ved kundeforhold med en politisk eksponeret person bosat her i landet skal gennemføres skærpede kundekendingsprocedurer. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer dog, at personer fra lande, hvor der foreligger et højt korruptionsniveau, potentielt kan siges at udgøre en højere risiko for hvidvask eller terrorfinansiering for virksomheden eller personen, og det vil derfor være nødvendigt at have ekstra opmærksomhed på sådanne personer. Der er med lovforslaget således i regi af de skærpede kundekendingsprocedurer mulighed for at differentiere mellem politisk eksponerede personer med bopæl i Danmark og særligt politisk eksponerede personer med bopæl i et land med et øget korruptionsniveau.

I overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv foreslås det, at virksomheder og personer i mindst 12 måneder efter, at en politisk eksponeret person ophører med det pågældende hvern, løbende foretager en vurdering af om, kundeforholdet fortsat indebærer en øget risiko for hvidvask.

I den gældende bekendtgørelse nr. 712 af 1. juli 2008 om, hvilke fysiske og juridiske personer samt produkter, der kan undtages fra lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, samt definitionen af politisk udsatte personer og i spillelovgivningen, er det fastsat, at en politisk eksponeret person vil blive betragtet som sådan indtil 12 måneder efter, at denne ophører med at have det pågældende hvern. Med 4. hvidvaskdirektiv ændres denne 12-måneders periode, således at der i stedet skal foretages en individuel risikovurdering. Dette betyder, at en politisk eksponeret person også efter en periode på 12 måneder kan vurderes fortsat at være forbundet med en øget risiko for hvidvask, eller omvendt at en politisk eksponeret person straks på

tidspunktet hvor vedkommende fratræder det pågældende hverv, kan vurderes ikke længere at være forbundet med øget risiko for hvidvask. Især i forhold til politisk eksponerede personer bosat her i landet vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at indførelsen af denne risikobaserede tilgang kan medvirke til at lette den administrative byrde for virksomheder og personer, der er forbundet med, at der også for politisk eksponerede personer bosat her i landet skal gennemføres skærpede kundekendingsprocedurer.

I forhold til korrespondentbankforbindelser foreslår Erhvervs- og Vækstministeriet, at de skærpede krav til kundekendingsprocedurer ved etablering opretholdelse heraf videreføres. Vedrørende indgåelse af forbindelser mellem finansielle virksomheder med henblik på værdipapirtransaktioner eller overførsler af midler, forekommer dette ved udveksling af såkaldte SWIFT-nøgler eller lignende, hvilket umiddelbart giver de involverede virksomheder mulighed for at gennemføre betalingstransaktioner med hinanden. Grænseoverskridende korrespondentbanker udgør et højrisiko område for hvidvask og finansiering af terrorisme. Som ved politisk eksponerede personer vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at der kan skelnes mellem de grænseoverskridende korrespondentbanker ud fra risikofaktorer som etableringsland, volumen af transaktioner m.v. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer dog ikke, at der er behov for særlige regler i Danmark, og foreslår derfor en præcisering af reglerne, så de ensrettes med 4. hvidvaskdirektiv. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer ikke, at denne præcisering medfører væsentlige ændringer af den eksisterende retstilstand på området.

3.5.3.3. Lempede krav til kundekendingsprocedurer

Visse situationer indeholder en begrænset risiko for hvidvask eller terrorfinansiering. I overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv anser Erhvervs- og Vækstministeriet, som det også er tilfældet i den gældende hvidvasklov, at virksomheder og personer i tilfælde med begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme kan gennemføre lempede kundekendingsprocedurer. Lempede kundekendingsprocedurer betyder ikke, at indholdet af de almindelige kundekendingsprocedurer helt kan fraviges. Lempede kundekendingsprocedurer betyder alene, at kundekendingsprocedurerne kan udføres i mindre omfattende grad, f.eks. at der alene sker kontrol af identitetsoplysninger ved en enkelt uafhængig og pålidelig kilde, eksempelvis CPR-registret, eller at tidspunktet for indhentning af oplysninger om formål og omfang udskydes til et senere tidspunkt i kundeforholdet i forbindelse med, at kundeforholdets omfang overstiger et fastsat transaktionsvolumen. Derudover kan overvågningen af en sådan kunde begrænses, men den kan ikke helt undlades.

4. hvidvaskdirektiv giver ikke mulighed for at videreføre undtagelser til kundekendingsprocedurer i den gældende hvidvasklov. Erhvervs- og Vækstministeriet er vidende om, at dette kan opfattes som en administrativ byrde for blandt andre livsforsikringssselskaber og tværgående pensionskasser, men Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer samtidigt, at de muligheder, der er i lovforslaget for lempede krav til kundekendingsprocedurer, vil give de berørte virksomheder mulighed for at have procedurer, der sikrer, at forøgelsen af den administrative byrde bliver mindst mulig.

4. hvidvaskdirektiv viderefører endvidere ikke muligheden for, at der ikke skal gennemføres kundekendingsprocedurer overfor klienter, når en advokat opretter en fælles klientkonto. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer dog, at der stadig i langt de fleste tilfælde kan opretholdes fælles klientkonti, hvis den virksomhed, som anmodes om at oprette en fælles klientkonto, vurderer, at advokaten er en kunde, som udgør en begrænset risiko. Virksomheden skal i vurderingen inddrage risikofaktorer som advokatens forretningsområde, kunder, transaktioner m.v. Det er herefter Erhvervs- og Vækstministeriet opfattelse, at denne ændring i retstilstanden alene vil påvirke et begrænset antal kundeforhold med advokater.

3.5.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at virksomheder og personer skal gennemføre kundekendingsprocedurer i forskellige situationer, herunder når de etablerer en forretningsforbindelse og i forbindelse med enkeltstående transaktioner på mindst 15.000 euro – dog 1.000 euro ved pengeoverførsler og valutaveksling - og 2.000 euro ved udbud af spil, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet. Derudover skal der løbende i kundeforholdet foretages kundekendingsprocedurer.

Det foreslås, at kundekendingsprocedurerne omfatter indhentning af kundens identitetsoplysninger samt kontrol af disse. Det foreslås, at virksomheder og personer skal foretage de fornødne undersøgelser med henblik på at konstatere, hvem der er reel ejer af en juridisk person. Hvis der ingen reel ejer er, skal den daglige ledelse af den juridiske person betragtes som reel ejer. I fuldmagtsforhold skal der også gennemføres kundekendingsprocedurer på fuldmagtshaveren. Kundekendingsprocedurer omfatter yderligere overvågning af kundeforholdet. Kundekendingsprocedurer skal gennemføres på baggrund af en risikovurdering, hvori skal inddrages oplysninger om forretningsforbindelsens formål, omfang, regelmæssighed og varighed.

Det foreslås på livs- og pensionsforsikringsområdet, at kundekendingsprocedurerne yderligere omfatter, at virksomheden ved oprettelse af kundeforholdet kender navnene på begunstigede. Herudover skal begunstigede legitimeres senest på udbetalingstidspunktet.

Det foreslås, at kundens identitetsoplysninger skal være kontrolleret, inden der etableres en forretningsmæssig forbindelse eller udføres en transaktion. Kontrol kan i visse situationer ske på et senere tidspunkt, f.eks. hvis der er begrænset risiko for hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, og det er nødvendigt for ikke at afbryde den normale forretningsgang.

Det foreslås, at fysiske personer skal modtage information om de regler, der gælder for behandling af personoplysninger, med henblik på at forebygge hvidvask og finansiering af terrorisme. Det foreslås endvidere, at behandling af personoplysninger til andre formål, herunder kommercielle formål, ikke må finde sted.

Det foreslås, at virksomheder og personer skal gennemføre skærpede kundekendingsprocedurer i situationer, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Det foreslås i bilag 3 at angive situationer, der potentielt indebærer øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Det foreslås derudover, at der altid skal gennemføres skærpede kundekendingsprocedurer ved politisk eksponerede personer. Samtidig foreslås det, at der også skal iagttages skærpede kundekendingsprocedurer i forhold til politisk eksponerede personer, der er en kundes reelle ejer, den begunstigede i henhold til en livsforsikringspolice eller den begunstigedes reelle ejer. Det foreslås, at virksomheder og personer i mindst 12 måneder efter, at den pågældende politisk eksponerede person ophører med sit hverv, foretager en vurdering af, hvilken risiko kundeforholdet forsat medfører.

Det foreslås endvidere, at der skal gennemføres skærpede kundekendingsprocedurer ved grænseoverskridende korrespondentforbindelser, og at det videreføres, at der ikke må indgås korrespondentforbindelser med et tomt bankselskab.

Det foreslås, at virksomheder og personer kan gennemføre lempede kundekendingsprocedurer i situationer, hvor der vurderes at være en begrænset risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det foreslås i bilag 2 at angive situationer, der potentielt indebærer begrænset risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det skal i det enkelte tilfælde vurderes, om der foreligger et tilfælde med begrænset risiko, inden lempede kundekendingsprocedurer gennemføres.

Det foreslås, at Finanstilsynet kan fastsætte regler om undtagelse fra krav i kundekendingsproceduren for udstedere af elektroniske penge på områder, hvor der vurderes at være en begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Der henvises til lovforslagets §§ 10-21.

3.6. Bistand fra tredjemand

3.6.1. Gældende ret

Der er i § 17 i den gældende hvidvasklov adgang til at anvende nærmere angivne tredjemænd til opfyldelse af visse af kundekendingskravene. Den virksomhed eller person, der etablerer kundeforholdet, er ansvarlig for, at reglerne i loven overholdes.

Bestemmelsen gennemfører artikel 14-18 i 3. hvidvaskdirektiv.

Der er yderligere i § 18 i den gældende hvidvasklov adgang til at outsource forpligtelser efter hvidvaskloven under forudsætning af, at det sikres, at leverandøren har evne og kapacitet til at opfylde lovens krav m.v. Der skal løbende føres kontrol med leverandøren.

Det fremgår af artikel 19 i 3. hvidvaskdirektiv, at udliciterings- eller agenturforhold, hvor den person, der udliciterer, eller agenten på grundlag af et kontraktarrangement skal betragtes som en del af det institut eller den person, ikke er omfattet af 3. hvidvaskdirektiv.

Der er ikke i spillelovgivningen fastsat særskilte regler om muligheden for udbydere af spil til at bruge bistand fra tredjemand.

3.6.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

Bestemmelserne om bistand fra tredjemand følger af artikel 25-28 i 4. hvidvaskdirektiv og anbefaling 17 i FATF-anbefalingerne. Det følger af artikel 25, at medlemsstaterne kan tillade, at de forpligtede enheder overlader det til tredjemand at opfylde kundekendskabskravene (identifikation, kontrol af identifikation og oplysninger om formål og omfang). Ansvar for opfyldelse af direktivkravene kan imidlertid ikke overlades til tredjemand, hvorfor ansvaret stedse ligger hos de forpligtede enheder. Der følger af artikel 28 i 4. hvidvaskdirektiv særlige bestemmelser for koncerner.

3.6.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

For at undgå, at gentagne kundekendskabsprocedurer fører til forsinkelser og ineffektivitet, finder Erhvervs- og Vækstministeriet det vigtigt i forhold til den gældende hvidvasklov at udvide adgangen til at lægge vægt på oplysninger om kunder indhentet af tredjemænd til at omfatte alle de virksomheder og personer, hvor dette er muligt i henhold til 4. hvidvaskdirektiv.

4. hvidvaskdirektiv regulerer på samme måde som 3. hvidvaskdirektiv ikke betingelserne for, hvornår outsourcing kan finde sted. Erhvervs- og Vækstministeriet finder det derfor hensigtsmæssigt, at de gældende regler om outsourcing videreføres uden ændringer, således at det stadig er muligt for virksomheder at outsource opgaver til en leverandør.

3.6.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at virksomheder og personer, der er omfattet af lovforslaget, kan undlade at indhente visse kundekendskabsoplysninger, hvis oplysningerne stilles til rådighed af virksomheder og personer, der er omfattet af lovforslaget, eller tilsvarende virksomhed eller personer i andre lande, hvis disse er underlagt krav, der svarer til kravene i 4. hvidvaskdirektiv. Det foreslås yderligere, at oplysningerne kan stilles til rådighed af en medlemsorganisation eller sammenslutning af virksomheder og personer, hvis disse er underlagt krav, der svarer til kravene i 4. hvidvaskdirektiv, samt underlagt tilsyn.

Det foreslås, at der er mulighed for at udveksle oplysninger indenfor en koncern, samt at der stadig er mulighed for kontraktmæssigt at outsource opgaver.

Der henvises til lovforslagets §§ 22-24.

3.7. Undersøgelser-, noterings- og underretningspligt

3.7.1. Gældende ret

De af den gældende hvidvasklov omfattede virksomheder og personer skal være opmærksomme på kunders aktiviteter, som på grund af deres karakter menes at kunne have tilknytning til hvidvask

eller finansiering af terrorisme, jf. § 6 i den gældende hvidvasklov. Formålet med transaktioner skal undersøges, og resultaterne af en undersøgelse skal noteres og opbevares, jf. § 6, stk. 2, i den gældende hvidvasklov. Tilsvarende bestemmelser findes i §§ 29 og 30 i bekendtgørelsen om onlinekasino og i §§ 8 og 9 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino.

Hvis der er mistanke om, at en kundes transaktion eller henvendelse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal transaktionen eller henvendelsen undersøges nærmere. Hvis mistanken vedrører lovovertrædelser, der kan straffes med fængsel i over 1 år, og denne mistanke ikke kan afkræftes, skal SØIK omgående underrettes, jf. § 7 i gældende hvidvasklov, § 30 i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 9 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino. Hvis mistanken kan afkræftes, henlægges sagen.

Advokater er undtaget fra pligten til at indberette oplysninger, som de modtager fra klienter, når de fastslår en klients retsstilling eller forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag, herunder når der rådgives om at indlede eller undgå et sagsanlæg, jf. § 8, stk. 1 og 2, i den gældende hvidvasklov. Det samme gælder visse personer med lignende erhverv, f.eks. revisorer ved sager i Landsskatteretten, jf. § 8, stk. 3 i den gældende hvidvasklov.

Tilsynsmyndigheder er pålagt pligt til særskilt at foretage underretning til SØIK, hvis de får kendskab til forhold, der er omfattet af underretningspligten, jf. § 9 i den gældende hvidvasklov, § 31 i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 10 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino.

SØIK kan, hvis efterforskningsmæssige hensyn eller lignende ikke taler imod dette, give den, som har foretaget underretning, en tilbagemelding på status i sagen, herunder om der er rejst sigtelse, ligesom der kan gives underretning om sletning i hvidvaskregisteret hos SØIK og om endelig afgørelse ved domfældelse, jf. § 35 i den gældende hvidvasklov.

3.7.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

Artikel 18, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at forpligtede enheder i det omfang, det med rimelighed er muligt, skal undersøge baggrunden for og formålet med alle komplekse og usædvanligt store transaktioner samt alle usædvanlige transaktionsmønstre, der ikke har noget klart økonomisk eller påviseligt lovligt formål. De forpligtede enheder skal navnlig udvide overvågningen af forretningsforbindelsen både med hensyn til art og omfang med det formål at afgøre, om transaktionerne eller aktiviteterne forekommer mistænkelige.

Af artikel 33 i 4. hvidvaskdirektiv følger, at forpligtede enheder og, hvor det er relevant, deres ledelse og ansatte skal samarbejde fuldt ud ved på eget initiativ omgående at indberette til FIU'en (Financial Intelligence Unit, som i Danmark er SØIK), når den forpligtede enhed enten ved, har mistanke om eller har rimelig grund til at formode, at midler, uanset beløbets størrelse, er udbytte fra kriminelle handlinger eller er forbundet med finansiering af terrorisme. Herudover skal forpligtede enheder og, hvor det er relevant, deres ledelse og ansatte i sådanne tilfælde samarbejde ved omgående at imødekomme FIU'ens anmodninger om yderligere oplysninger.

Det følger af artikel 41, stk. 1 i 4. hvidvaskdirektiv, at behandling af personoplysninger efter direktivet er omfattet af direktiv 95/46/EF, som er gennemført i dansk ret med lov nr. 426 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger (persondataloven). I præambelbetragtning nr. 46 til 4. hvidvaskdirektiv følger det endvidere, at den registreredes ret til indsigt finder anvendelse på de personoplysninger, der behandles med henblik på dette direktiv.

Hvis den registrerede imidlertid får indsigt i oplysninger, som vedrører en indberetning af en mistænkelig transaktion, vil det i høj grad undergrave en effektiv bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Undtagelser fra og begrænsninger af denne ret kan derfor efter 4. hvidvaskdirektiv være berettiget. Undtagelser fra og begrænsninger af denne ret i overensstemmelse med artikel 13 i direktiv 95/46/EF kan således være berettiget.

Artikel 41, stk. 4, i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger herefter, at medlemsstaterne vedtager lovgivningsmæssige foranstaltninger, der helt eller delvis begrænser den registreredes ret til indsigt i personoplysninger, der vedrører den pågældende selv, i det omfang en sådan delvis eller fuldstændig begrænsning er en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund under behørig hensyntagen til den pågældende persons legitime interesse.

Det følger endvidere af bestemmelsen, at sådanne foranstaltninger kan vedtages for enten, at den forpligtede enhed eller kompetente nationale myndighed kan udføre sine opgaver i medfør af dette direktiv korrekt. Foranstaltninger kan ligeledes vedtages for at undgå, at der lægges hindringer i vejen for officielle eller retlige undersøgelser, analyser, efterforskninger eller procedurer i medfør af dette direktiv, og for at sikre, at forebyggelse, efterforskning og opdagelse af hvidvask af penge og finansiering af terror ikke bringes i fare.

Artikel 46, stk. 3, hvidvaskdirektiv pålægger medlemsstaterne at sikre så vidt muligt rettidig tilbagemelding til forpligtede enheder vedrørende anvendeligheden af og opfølgningen på indberetninger af mistanke om hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme.

3.7.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

I den gældende hvidvasklov skal virksomheder og personer være særligt opmærksomme på f.eks. usædvanligt store transaktioner. Opmærksomhedspligten og overvågningspligten supplerer hinanden, og i praksis kan det være svært at skelne mellem opmærksomhedspligten og overvågningspligten. I overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet derfor, at opmærksomhedspligten ikke skal videreføres i lovforslaget i sin nuværende form.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at pligten til at være opmærksom på kundeforholdet i stedet indirekte følger af reglerne om undersøgelsespligten, hvor virksomheder og personer netop skal undersøge usædvanligt store transaktioner m.v. Overvågningspligten foreslås videreført, sådan at den skal gennemføres ud fra en risikovurdering af det enkelte kundeforhold, som beskrevet i afsnit 3.5 om kundekendskabsprocedurer.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at undersøgelsespligten skal ensrettes med direktivet, så det fremgår, at denne omfatter komplekse og usædvanligt store transaktioner samt alle usædvanlige transaktionsmønstre og aktiviteter, der ikke har noget klart økonomisk eller påviseligt lovligt formål. I overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at undersøgelsespligten skal suppleres med et krav om, at overvågningen af kunden, hvor det er relevant, skal udvides under hensyn til, at en kunde, der har foretaget en mistænkelig transaktion eller aktivitet, kan formodes at fortsætte denne adfærd.

Mange virksomheder og personer omfattet af loven gennemfører ikke transaktioner for en kunde, men deres kundeforhold er uagtet dette underlagt de samme pligter til kundekendskabsprocedurer m.v. som f.eks. kontorhoteller og bogholdere. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at der er behov for, at det præciseres, at undersøgelsespligten m.v. ud over transaktioner også omfatter kundeaktiviteter, som på grund af deres karakter særligt menes at kunne have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, og at der også ved sådanne aktiviteter skal foretages underretning af SØIK.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at det er nødvendigt for at opfylde kravene i 4. hvidvaskdirektiv, at indsichtsretten i § 31 i persondataloven afskæres i relation til undersøgelser af hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det betyder, at den pågældende person som udgangspunkt ikke har ret til indsigt i en række forhold vedrørende den behandling af oplysninger om den pågældende, som foretages i forbindelse med undersøgelser af hvidvask eller finansiering af terrorisme.

For at virksomheder eller personer kan udføre deres opgaver i medfør af dette lovforslag korrekt, er det væsentligt, at disse kan foretage undersøgelser af personers mistænkelige transaktioner og aktiviteter uden, at de pågældende personer har ret til indsigt i, at disse oplysninger behandles om den pågældende. Det er yderligere vigtigt, at personer ikke har ret til at få indsigt i oplysninger om, at der er foretaget en underretning til SØIK, og hvilke oplysninger SØIK har modtaget i en underretning, da dette vil kunne modvirke en eventuel videre efterforskning.

Bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme er anerkendt som en vigtig samfundsinteresse. For at opnå en effektiv bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, skal de af loven omfattede virksomheder og personer foretage undersøgelser af mistænkelige transaktioner og aktiviteter. Virksomheder og personers incitament til at opfylde undersøgelsespligten begrænses, hvis deres kunder har ret til indsigt i en række forhold vedrørende behandling af oplysninger om den pågældende i forbindelse med undersøgelsen af mistænkelige transaktioner og aktiviteter. Kunders adgang til indsigt i disse oplysninger kan derfor hindre, at virksomheder eller personer kan udføre sine opgaver i medfør af dette lovforslag korrekt. I tilfælde hvor der foretages en underretning af SØIK, vil kundens ret til indsigt kunne lægge hindringer i vejen for officielle eller retlige undersøgelser, analyser, efterforskninger eller procedurer, samt bringe forebyggelse, efterforskning og opdagelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme i fare.

Da adgangen til indsigt i oplysninger er en grundlæggende rettighed, er det væsentligt, at personens adgang til indsigt ikke begrænses mere end højst nødvendigt. Erhvervs- og Vækstministeriet finder derfor, at det alene er nødvendig at afskære en persons indsigtsret i oplysninger, der er registreret i forbindelse med en undersøgelse af en mistænkelig transaktion eller aktivitet. Ud fra den ovennævnte betragtning om et effektivt system mod forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet endvidere, at en person ikke på et senere tidspunkt skal kunne opnå indsigt i oplysninger indhentet i forbindelse med en virksomheds eller persons undersøgelse af mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Den registreredes ret til indsigt afskæres ikke for så vidt angår oplysninger, der ikke behandles i forbindelse med undersøgelse af en mistænkelig transaktion eller aktivitet. Det betyder, at der efter Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering ikke er behov for at afskære retten til indsigt i oplysninger, som behandles i forbindelse med f.eks. kundekendskabsprocedurer. Retten til indsigt i disse oplysninger afskæres ligeledes ikke, hvis personoplysningerne på et tidspunkt har indgået i en undersøgelse af en mistænkelig transaktion eller aktivitet. På samme måde vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at der ikke er behov for at afskære den registreredes ret til indsigt, hvis en virksomhed eller person efterfølgende i anden sammenhæng anvender de pågældende personoplysninger indhentet i forbindelse med en undersøgelse. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en virksomhed i forbindelse med en undersøgelse har indhentet oplysninger om oprindelsen af en kundes midlers, og disse oplysninger efterfølgende noteres som en generel oplysning i et sagsbehandlingssystem.

Den registreredes ret til indsigt i sådanne oplysninger, vil være reguleret af persondatalovens § 31. Det betyder, at den pågældende virksomhed eller person skal foretage en konkret vurdering af, om den pågældende person kan få indsigt i en række forhold vedrørende behandlingen af oplysninger om den pågældende efter persondataloven.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at der alene er behov for at afskære en persons ret til indsigt efter § 31 i persondataloven i oplysninger, der alene er registreret om personen i forbindelse med selve undersøgelsen af en mistænkelig transaktion eller aktivitet samt oplysninger i en eventuel efterfølgende underretning til SØIK.

Erhvervs- og Vækstministeriet har yderligere overvejet, hvorvidt det er nødvendigt at afskære den dataansvarliges oplysningspligt i §§ 28 og 29 i persondataloven men under hensyn til, at dette er en grundlæggende rettigheder, samt at 4. hvidvaskdirektiv ikke giver mulighed for at afskære disse rettigheder finder Erhvervs- og Vækstministeriet alene, at det i hvidvaskloven er nødvendigt at afskære indsigtsretten. Det vil derfor være en konkret vurdering i den enkelte sag af den dataansvarlige. Det skal dog bemærkes, at det følger af § 29, stk. 2, i persondataloven, at § 29, stk. 1, ikke finder anvendelse, hvis videregivelsen udtrykkeligt er fastsat ved lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, samt af § 38 i dette lovforslag, at virksomheder og personer har pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning.

Det følger af præambelbetragtning nr. 46 i 4. hvidvaskdirektiv, at den registrerede har ret til at kræve, at en tilsynsmyndighed kontrollerer, om den pågældende behandling af personoplysninger er lovlig, og har ret til at indbringe en klage for en domstol. Efter persondatalovens § 40 kan den registrerede klage til vedkommende tilsynsmyndighed over behandling af personoplysninger. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at der forsat skal være adgang for en person, der har fået afslag til retten til indsigt efter den foreslåede stk. 3, til at klage til den relevante tilsynsmyndighed over afslaget. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer ikke, at der er behov for en særlig bestemmelse i lovforslaget om adgang til klage, da forholdet er reguleret i § 40 i persondataloven.

Virksomheden og personen er i øvrigt efter den foreslåede § 38 pålagt pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning til SØIK, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af en mistænkelig transaktion eller aktivitet. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at en bestemmelse om afskærelse af indsichtsret er et supplement til den foreslåede § 38.

I henhold til gældende ret skal der alene ske underretning til SØIK, hvis den bagvedliggende lovovertrædelse kan straffes med fængsel i mere end 1 år. Alle lovovertrædelser, der genererer et økonomisk udbytte, har imidlertid strafferammer på mere end 1 år. Derudover har henvisningen til strafferamme givet anledning til tvivl, idet den underretningspligtige ikke har haft de nødvendige juridiske forudsætninger for at fastslå, hvilken lovovertrædelse der er tale om. Erhvervs- og Vækstministeriet finder det derfor hensigtsmæssigt, at 1-års kravet ophæves. En ophævelse vil efter Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering i praksis ikke indebære en skærpelse af underretningspligten.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer endvidere, at told- og skatteforvaltningen på samme måde som tilsynsmyndighederne bør pålægges en underretningspligt, hvis denne får kendskab til forhold, der formodes at have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. SØIK modtager allerede i dag oplysninger fra told- og skatteforvaltningen, når forvaltningen i forbindelse med kontrolarbejdet får en mistanke, der ikke kan afkræftes, om at der foreligger hvidvask eller finansiering af terrorisme. Der gives for eksempel oplysninger i sager, hvor personer ved ind- eller udrejse af Danmark medtager et beløb, som skal deklareres i henhold til toldlovens § 23, stk. 4, der overstiger 75.000 kr. (modværdien af 10.000 euro), eller hvor der ankommer eller afgår uledsagede forsendelser med modværdien af 75.000 kr. eller derover, som skal deklareres i henhold til toldlovens § 10 A. Denne informationsudveksling blev etableret som opfølgning på den Internationale Valutafond (IMF) og FATF-evalueringen af det danske hvidvask- og terrorfinansieringsberedskab i 2006. Skatteministeriet og Justitsministeriet vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at lovfæste en generel underretningspligt for told- og skatteforvaltningen. Underretningspligten vil lovfæste gældende praksis.

I den gældende hvidvasklov kan SØIK give den underrettende en tilbagemelding på underretningen, hvis efterforskningsmæssige hensyn eller lignende ikke taler imod dette. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at udvide bestemmelsens anvendelsesområde, så SØIK også kan give tilbagemelding til underrettende tilsynsmyndigheder og told- og skatteforvalt-

ningen. I den gældende hvidvasklov har SØIK yderligere mulighed for at give underretning om sletning i hvidvaskregisteret. I praksis er denne mulighed ikke blevet anvendt, og Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at muligheden ikke skal videreføres.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer endvidere, at told- og skatteforvaltningen på samme måde som tilsynsmyndighederne bør pålægges underretningspligt, hvis denne får kendskab til forhold, der formodes at have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

3.7.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at virksomheder og personer skal undersøge baggrunden for og formålet med alle komplekse og usædvanligt store transaktioner samt alle usædvanlige transaktionsmønstre og aktiviteter, der ikke har et påviseligt lovligt formål, med henblik på at fastslå, om der er mistanke om eller rimelig grund til at formode, at disse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det foreslås endvidere, at virksomheder og personer, hvor det er relevant, skal udvide overvågningen af kunden. Det foreslås samtidigt, at en person ikke har adgang til indsigt i personoplysninger, der er eller vil blive behandlet i forbindelse med undersøgelsen.

Det foreslås at videreføre underretningspligten, som følger af den gældende hvidvasklov, dog således, at betingelsen om, at den bagvedliggende lovovertrædelse skal kunne straffes med fængsel i mere end 1 år ikke videreføres. Samtidig foreslås det præciseret, at underretningspligten både vedrører transaktioner og aktiviteter, der udføres eller ønskes udført som led i kundeforholdet. Det foreslås, at det videreføres, at der er visse undtagelser til underretningspligten, f.eks. er advokater undtaget, når de fastslår den pågældende klients retsstilling eller forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag, herunder rådgiver om at indlede eller undgå et sagsanlæg.

Det foreslås videreført, at tilsynsmyndigheder har pligt til at underrette SØIK ved kendskab til forhold, der kan have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, og det foreslås at omfatte told- og skatteforvaltningen af denne pligt.

Det foreslås videreført, at SØIK, hvis efterforskningsmæssige hensyn ikke taler imod, kan give den underrettende virksomhed eller person meddelelse om status i sagen, herunder om der er rejst sigtelse, om der foreligger endelig afgørelse, eller om sagen er henlagt. Det foreslås endvidere, at der kan gives meddelelse til underrettende tilsynsmyndigheder og told- og skatteforvaltningen.

Der henvises til lovforslagets §§ 26-29.

3.8. Opbevaring af oplysninger

3.8.1. Gældende ret

Identitets- og kontroloplysninger, der indhentes fra kunder, skal opbevares i mindst 5 år, jf. § 23 i den gældende hvidvasklov, § 5, stk. 1, i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 11, stk. 1, i bekendtgørelsen om landbaseret kasino. Ved kontroloplysninger forstås oplysninger om den legitima-

tion, som er tilvejebragt for at kontrollere, at identitetsoplysningerne er korrekte. Kontroloplysninger kan være kopi af legitimationsdokumenter, der er indhentet i medfør af hvidvaskloven. Efter § 23, stk. 1, 2. pkt., i den gældende hvidvasklov kan de af loven omfattede virksomheder og personer opbevare kopi af legitimationsdokumenter, men dette er ikke et krav. Det er derfor efter gældende ret tilstrækkeligt at opbevare f.eks. kundens pasnummer, hvis dette er fremvist i forbindelse med legitimationsproceduren. Kopi af passet kan opbevares, uden at dette anses for at være i strid med persondatalovens regler.

Artikel 30 i 3. hvidvaskdirektiv fastlægger opbevaringsforpligtigelsen. Af artikel 30, litra a, fremgår, at de omfattede virksomheder og personer skal opbevare en kopi af kundelegitimation eller henvisninger til det krævede bevismateriale i en periode på mindst fem år efter, at kundeforholdet er ophørt.

Persondataloven regulerer behandling af personoplysninger, som foretages af offentlige myndigheder og private, når behandlingen helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling. Den omfatter ligeledes ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register, jf. § 1, stk. 1, i persondataloven. Persondatalovens regler gælder endvidere for anden ikke-elektronisk systematisk behandling af personoplysninger, som udføres for private, og som omfatter oplysninger om personers private eller økonomiske forhold eller i øvrigt oplysninger om personlige forhold, som med rimelighed kan forlanges unddraget offentligheden, jf. § 1, stk. 2, i persondataloven. Af bemærkningerne til § 2, stk. 1, i persondataloven fremgår det, at bestemmelsen indebærer, at persondataloven finder anvendelse, hvis regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning giver den registrerede en dårligere retsstilling. Det fremgår imidlertid også, at dette ikke gælder, hvis den dårligere retsstilling har været tilsigtet og i øvrigt ikke strider mod Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesdirektivet). Artikel 7 i databeskyttelsesdirektivet fastlægger, at medlemslandene kan beslutte, at behandling af personoplysninger kan finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse, hvilket også fremgår af § 6, stk. 1, nr. 5, i persondataloven.

§ 5, stk. 5, i persondataloven fastlægger, at indsamlede oplysninger ikke må opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere den registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles. § 6, stk. 1, nr. 5, i persondataloven fastlægger, at behandling af oplysninger kun må finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse.

Persondataloven er ikke fraveget i forhold til de gældende regler om opbevaring af legitimationsdokumenter i hvidvaskloven og spillelovgivningen.

Dokumenter og registreringer vedrørende transaktioner skal opbevares i 5 år, jf. § 23, stk. 2, i hvidvaskloven, § 5, stk. 2, i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 11, stk. 4, i bekendtgørelsen om

landbaseret kasino. Denne opbevaringspligt omfatter endvidere notater om undersøgelser af kunders aktiviteter. Ophører virksomheden, skal den senest fungerende ledelse sørge for, at identitetsoplysninger m.v. fortsat opbevares.

3.8.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

Artikel 40, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger opbevaringspligten, hvorefter forpligtede enheder skal opbevare dokumenter og oplysninger. I relation til kundekendskabskravene skal der opbevares en kopi af de dokumenter og oplysninger, der er nødvendige for at opfylde disse. Derudover skal der opbevares dokumentation for og registreringer af transaktioner bestående af originaldokumenter eller kopier. Medlemsstaterne skal sikre, at personoplysninger slettes efter udløbet af opbevaringsperioden.

Artikel 43 i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at behandling af personoplysninger på grundlag af direktivet betragtes som værende i samfundets interesse i henhold til direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Det fremgår af betragtning 43 i præamblen til 4. hvidvaskdirektiv, at behandling af personoplysninger med fuld respekt for de grundlæggende rettigheder bør være tilladt til de formål, der er fastsat i direktivet, og for de aktiviteter, som er påkrævet i henhold til direktivet. Behandling kan ske med henblik på at gennemføre kundekendskabsprocedurer samt løbende overvågning, undersøgelse og indberetning af usædvanlige og mistænkelige transaktioner. Kompetente myndigheder og forpligtede enheder skal have mulighed for at udveksle oplysninger. Forpligtede enheders indsamling og efterfølgende behandling af personoplysninger bør begrænses til det, der er nødvendigt for at opfylde kravene i dette direktiv, og personlige oplysninger bør ikke behandles yderligere på en måde, der er uforenelig med dette formål. Personoplysninger må ikke anvendes til kommercielle formål.

Artikel 7 i databeskyttelsesdirektivet fastlægger, at medlemslandene kan beslutte, at behandling af personoplysninger kan finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse.

3.8.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

I henhold til 4. hvidvaskdirektiv vil opbevaring af et pasnummer ikke længere være tilstrækkeligt som bevis for, at identitetsoplysninger er kontrolleret ved en uafhængig og pålidelig kilde. Det er Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering, at et krav om opbevaring af legitimationsdokumenter vil være behandling af personoplysninger, der er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse i henhold til § 6, stk. 1, nr. 5, i persondataloven, jf. også artikel 43 i 4. hvidvaskdirektiv. Det er derfor også Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering, at persondataloven og databeskyttelsesdirektivet giver adgang til at fastsætte en pligt i national ret til at opbevare kopi af legitimationsdokumenter, hvis disse er anvendt i forbindelse med kontrol af kundens identitetsoplysninger. Der er i den forbindelse lagt vægt på, at det fremgår af betragtning 65 i præamblen til 4. hvidvaskdirektiv, at direktivet respekterer de grundlæggende rettigheder, herunder rettighederne til

beskyttelse af personoplysninger. Der er endvidere lagt vægt på, at persondatalovens regler i øvrigt finder anvendelse, herunder eksempelvis reglerne om behandlingssikkerhed, indsigt m.v., samt den foreslåede § 14, hvorefter en fysisk person ved oprettelse af et kundeforhold skal have generel information om behandlingen af personoplysninger.

Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen har yderligere ved tilsynsbesøg erfaret, at den nuværende retstilstand, hvor det er tilstrækkeligt at notere, hvilken form for legitimation der er anvendt, ikke er fyldestgørende. Ved notering af f.eks. et pasnummer er det vanskeligt for både virksomheder og personer omfattet af loven samt tilsynsmyndighederne at vurdere, om der er foretaget den rette legitimering af kunden. Hensigten med forslaget er herudover at styrke effektiviteten af virksomhedens eller personens interne kontroller og tilsynsmyndighedernes kontrolmuligheder.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at det er nødvendigt for at opfylde 4. hvidvaskdirektiv, at der i hvidvaskloven fastsættes en pligt til at opbevare kopi af legitimationsdokumenter, hvis disse er anvendt i forbindelse med kontrol af kundens identitetsoplysninger. Der henvises i den forbindelse til afsnit 3.5, hvoraf følger, at der ikke er pligt til at anvende f.eks. billedlegitimation til gennemførelse af kundekendskabsproceduren. Der kan også foretages f.eks. opslag i en uafhængig elektronisk database. Medlemslandene har i henhold til artikel 40, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv mulighed for at fastsætte opbevaringsperioden på op til 10 år på baggrund af en forholdsmæssig vurdering af nødvendigheden heraf. Det er Erhvervs- og Vækstministeriets opfattelse, at der ikke er behov for generelt at fastlægge krav om en længere opbevaringsperiode end 5 år i hvidvaskloven.

I den gældende hvidvasklov har der været tvivl om, hvorvidt notater om undersøgelse af mistænkelige transaktioner skulle opbevares. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at der er behov for, at pligten til at opbevare notater skal fremgå direkte af hvidvaskloven, hvor det i nugældende hvidvasklov fremgår indirekte af pligten til at opbevare dokumenter og registrering vedrørende transaktioner, jf. § 23, stk. 2, i den gældende hvidvasklov.

Det gældende krav i § 23, stk. 3, i hvidvaskloven, hvorefter den senest fungerende ledelse ved en virksomheds ophør skal sørge for, at identitetsoplysninger m.v. fortsat opbevares i overensstemmelse med hvidvasklovens krav, er ikke et krav i henhold til 4. hvidvaskdirektiv. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at kravet ikke skal videreføres.

3.8.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at oplysninger indhentet til brug for opfyldelse af kundekendskabskravene i hvidvaskloven skal opbevares i mindst 5 år efter kundeforholdets ophør, herunder kopi af foreviste legitimationsdokumenter. Det foreslås endvidere, at personoplysninger skal slettes 5 år efter kundeforholdets ophør.

Det foreslås videreført, at dokumenter og registreringer vedrørende transaktioner eller aktiviteter, der gennemføres som led i kundeforholdet, skal opbevares i mindst 5 år efter transaktionens eller

aktivitetens. Herudover foreslås, at notater om undersøgelser skal opbevares i 5 år. Personoplysninger skal slettes 5 år efter transaktionens eller aktivitetens gennemførelse.

Der henvises til lovforslagets § 30.

3.9. Grænseoverskridende virksomhed mv.

3.9.1. Gældende ret

Virksomheder omfattet af loven skal i henhold til § 24 i den gældende hvidvasklov sikre, at deres filialer og dattervirksomheder, der er etableret i lande uden for Den Europæiske Union, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, har skriftlige interne regler og foranstaltninger med hensyn til kundelegitimation og opbevaring af identitetsoplysninger m.v., der svarer til kravene i 3. hvidvaskdirektiv, i det omfang landets lovgivning tillader dette. Hvis lovgivningen i et land ikke tillader anvendelsen af tilsvarende foranstaltninger, skal virksomheden underrette tilsynsmyndigheden. Virksomheden skal endvidere sikre sig, at risikoen for hvidvask og terrorfinansiering i filialen eller dattervirksomheden imødegås på anden vis. Der gælder ikke tilsvarende forpligtelser i forhold til filialer og datterselskaber etableret inden for EU/EØS.

Bestemmelsen gennemfører artikel 31 i 3. hvidvaskdirektiv.

Finanstilsynet kan i medfør af § 6, stk. 1, 3. pkt., i den gældende hvidvasklov fastsætte nærmere regler om, hvornår pligten til at være opmærksom på transaktioner, der har forbindelse til de pågældende lande og territorier, hvor der i henhold til erklæringer fra FATF anses at være en særlig risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, træder i kraft. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1347 af 3. december 2010 om lande og territorier, hvor der anses at være en særlig risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme (FATF-listen).

Den gældende spillelovgivning gælder for alle udbydere af spil, der er omfattet af lov om spil. Dette indebærer, at udbydere med tilladelse til udbud af spil her i landet efter lov om spil skal overholde lovgivningen, uanset om de er etableret her i landet eller i et andet land. Hermed skal alle udbydere af f.eks. onlinekasino og landbaseret kasino også overholde bestemmelserne i relation til hvidvask og finansiering af terrorisme, der er fastsat i bekendtgørelserne om onlinekasino og landbaseret kasino.

Spillemyndigheden fører tilsyn med alle udbydere af spil omfattet af spillelovgivningen.

3.9.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

Artikel 45 i 4. hvidvaskdirektiv fastsætter blandt andet regler om grænseoverskridende virksomhed.

Artikel 45, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at forpligtede enheder, der driver virksomhed i en anden medlemsstat, skal sikre, at disse virksomheder overholder de nationale bestemmelser i den pågældende medlemsstat, hvorved direktivet er gennemført.

Artikel 45, stk. 5-7, i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger forpligtigelser for virksomheder med filialer eller majoritetsejede datterselskaber i tredjelande, hvor minimumskravene til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er mere lempelige end i det medlemsland, hvor virksomheden er hjemhørende. Disse forpligtigelser indebærer krav om, at koncernen ikke etablerer eller at den afslutter forretningsforbindelser og ikke gennemfører transaktioner og, hvor det er relevant, anmoder om at ophøre med at udføre sine aktiviteter i tredjelandet. ESA'erne udarbejder udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder, der skal fastsætte, hvilke yderligere foranstaltninger virksomhederne skal foretage, som Europa-Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage.

Efter artikel 45, stk. 9, i 4. hvidvaskdirektiv kan medlemslandene kræve, at udstedere af elektroniske penge som defineret i artikel 2, nr. 3, i direktiv 2009/110/EF om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed, og udbydere af betalingstjenester som defineret i artikel 4, nr. 9, i direktiv 2007/64/EF om betalingstjenester i det indre marked, der er etableret på deres område i anden form end en filial, og som har hovedsæde i et andet medlemsland, udpeger en person på deres område til på vegne af det udpegende institut at sikre, at bestemmelserne om bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme overholdes. Kravene til, under hvilke omstændigheder det er passende at udpege et centralt kontaktpunkt, og hvilke funktioner de centrale kontaktpunkter bør have, fastsættes i reguleringsmæssige tekniske standarder.

I artikel 9, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv tillægges Europa-Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i henhold til artikel 64 med henblik på at identificere højrisikotredjelande. FATF's anbefaling nr. 19 fastlægger, at medlemslande skal være i stand til at foretage modforanstaltninger overfor højrisikoland.

3.9.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

Med 4. hvidvaskdirektiv udvides de gældende krav til virksomheder, der udøver grænseoverskridende virksomhed. Under hensyn til at sikre, at danske virksomheder har bedst mulige konkurrencevilkår, vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at det er vigtigt med en direktivnær implementering af 4. hvidvaskdirektivs artikler på dette område.

Artikel 45, stk. 10, fastlægger, at medlemsstaterne kan kræve, at udstedere af elektroniske penge og udbydere af betalingstjenester, der har tilladelse i en medlemsstat, men etablerer sig i en anden medlemsstat, opretter et centralt kontaktpunkt i det land, hvor de etablerer sig. Udstedelse af elektroniske penge og udbud af betalingstjenester, især pengeoverførselsvirksomhed, er områder, der er forbundet med høj risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme, og det er derfor nødvendigt for Finanstilsynet at have et tæt samarbejde med sådanne virksomheder. I praksis har dette vist sig vanskeligt bl.a. pga. sproglige udfordringer, hvorfor der ved udstedere af elektroniske penge og udbydere af betalingstjenesters etablering i Danmark er behov for, at der udpeges en person med ansvar for at sikre, at virksomheden eller personen overholder reglerne om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Erhvervs- og Vækstministeriet og Skatteministeriet vurderer, at det alene vil være udbydere af spil, som er etableret her i landet, der er omfattet af hvidvaskloven, og som spillemyndigheden derfor i forhold til reglerne i hvidvaskloven har tilsyn med.

3.9.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at virksomheder, der driver virksomhed i et andet land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, skal sikre, at den pågældende virksomhed overholder de nationale bestemmelser i det pågældende land om hvidvask og finansiering af terrorisme.

Det foreslås endvidere, at ved drift af virksomhed uden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, skal det sikres, at filialer eller majoritetsjede datterselskaber opfylder de krav, der stilles til virksomheden i henhold til hvidvaskloven, og krav om databeskyttelse i det omfang, det ikke strider imod reglerne i etableringslandet. Tillader national ret i etableringslandet ikke opfyldelse af kravene i hvidvaskloven, skal virksomheden træffe yderligere foranstaltninger for at sikre sig, at risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme i filialen eller dattervirksomheden imødegås på anden måde, herunder om nødvendigt ved at undlade at udøve aktiviteter i det pågældende land. Virksomheden skal underrette den relevante danske tilsynsmyndighed, hvis lovgivningen i det pågældende land ikke tillader overholdelse af reglerne.

Det foreslås, at oplysninger om kunder, transaktioner mv. indhentet i henhold til hvidvaskloven, kan videregives til virksomheder, der tilhører samme koncern. Oplysninger om, at der er givet underretning efter § 26, stk. 1 og 2, skal videregives, medmindre SØIK anviser andet.

Det foreslås, at Finanstilsynet kan fastsætte regler om pligt for udbydere af betalingstjenester og udstedere af elektroniske penge, der er registreret i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, til at udpege en person med tilstedeværelse her i landet med ansvar for at sikre, at virksomheden eller personen overholder loven, hvis den pågældende udbyder eller udsteder er etableret her i landet på anden måde end ved filial. Disse regler vil blive fastsat i overensstemmelse med de tekniske standarder, som ESA'erne efter 4. hvidvaskdirektiv skal udstede. ESA'erne udarbejder reguleringsmæssige tekniske standarder, der fastlægger, under hvilke omstændigheder udpegning af en sådan person kan kræves, og hvilke funktioner en sådan person skal varetage. Dette foreslås fastsat i en bekendtgørelse.

Det foreslås, at Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om foranstaltninger i forhold til lande og territorier med henblik på at opfylde krav eller anbefalinger fra FATF eller Europa-Kommissionen.

Der henvises til lovforslagets §§ 31-34.

3.10. Ansatte

3.10.1. Gældende ret

For visse finansielle virksomheder er bestemmelser om whistleblowerordninger eller beskyttelse af ansatte indført ved gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringselskaber. Efter § 75 a i lov om finansiell virksomhed skal en finansiell virksomhed have en ordning, hvor dens ansatte via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af den finansielle regulering begået af virksomheden, herunder af ansatte eller medlemmer af bestyrelsen i virksomheden. Indberetninger i henhold til ordningen skal kunne foretages anonymt.

§ 28 a i lov nr. 468 af 17. juni 2008 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven) fastsætter, at en revisionsvirksomhed skal have en ordning, hvor dens ansatte via en særlig kanal kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af den revisionsretlige regulering. Indberetninger i henhold til ordningen skal kunne foretages anonymt.

3.10.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

Det følger af artikel 38 i 4. hvidvaskdirektiv, at ansatte i og repræsentanter for den forpligtede enhed skal være beskyttet mod trusler eller repressalier og navnlig mod negative eller diskriminerende ansættelsesrelaterede handlinger, når de indberetter mistanke om hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme enten internt eller til FIU'en. Artikel 61, stk. 3, pålægger medlemsstaterne at sikre, at forpligtede enheder har passende procedurer for deres ansatte eller personer i en sammenlignelig stilling, således at de kan indberette overtrædelser internt via en særlig, uafhængig og anonym kanal, der står i et rimeligt forhold til den pågældende forpligtede enheds art og størrelse

3.10.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

De eksisterende whistleblowerordninger og beskyttelse af ansatte i den finansielle lovgivning omfatter alle overtrædelser af den finansielle regulering, hvilket for så vidt angår virksomheder omfatter af denne lovgivning også indbefatter overtrædelser af hvidvaskloven. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at der i hvidvaskloven alene er behov for regler for virksomheder og personer, der ikke er omfattet af disse bestemmelser.

§ 28 a i revisorloven omfatter alene overtrædelser af den revisionsretlige regulering. Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 28 a i revisorloven, at ”den revisionsretlige regulering omfatter den til enhver tid gældende revisorlovgivning, herunder revisorloven og bekendtgørelser udstedt i medfør heraf samt den til enhver tid direkte gældende EU-retlige regulering på revisionsområdet, herunder forordninger mv.”. Erhvervs- og Vækstministeriets vurderer derfor, at de nuværende whistleblowerordninger for revisionsvirksomheder ikke omfatter overtrædelser af hvidvaskloven.

Erhvervs- og Vækstministeriet har overvejet, om kravet vil medføre uforholdsmæssige byrder for de omfattede virksomheder, men idet mange virksomheder i dag har indrettet whistleblowerordninger, fordi de er underlagt krav herom i anden lovgivning, vurderes kravet ikke særskilt at medføre

større omkostninger for erhvervslivet. Der henvises i øvrigt til pkt. 4 om økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

De nævnte regler om beskyttelse af ansatte omfatter ikke underretninger til SØIK eller interne underretninger om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme til f.eks. den afdeling i en virksomhed, der undersøger sådanne mistanker. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at der er behov for i hvidvaskloven at fastsætte, at beskyttelsen af ansatte omfatter disse underretninger.

3.10.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at blandt andet sparevirksomheder, advokater, revisorer og udbydere af spil skal have en ordning, hvor deres ansatte via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvaskloven, der er begået af virksomheden, herunder af ansatte eller medlemmer af bestyrelsen i virksomheden. Indberetninger i henhold til ordningen skal kunne foretages anonymt. Det foreslås, at ordningen alene skal indføres, hvis virksomheden beskæftiger flere end fem personer. Den relevante tilsynsmyndighed kan i særlige tilfælde dispensere fra kravet.

Det foreslås, at virksomheder og personer ikke må udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger som følge af, at den ansatte har indberettet virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvaskloven. Det foreslås endvidere, at virksomheder og personer ikke må udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger som følge af, at den ansatte har foretaget en intern underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme eller en underretning til SØIK.

Ansatte, som bliver udsat for ufordelagtig behandling eller følger, kan tilkendes en godtgørelse i overensstemmelse med principperne i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v. Godtgørelsen fastsættes under hensyn til den ansattes ansættelsesperiode og sagens omstændigheder i øvrigt.

Der henvises til lovforslagets §§ 35 og 36.

3.11. Tavshedspligt og ansvar

3.11.1. Gældende ret

Reglerne om tavshedspligt og ansvar fremgår af kapitel 6 i den gældende hvidvasklov, §§ 32 og 33 i bekendtgørelsen om onlinekasino samt §§ 51 og 52 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino. De omfattede virksomheder og personer, herunder ansatte i virksomheder og personer, der udfører særlige hverv for virksomheder eller personer, har pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning til SØIK, at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller terrorfinansiering, jf. § 27 i den gældende hvidvasklov, § 33, stk. 1, i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 52, stk. 1, i bekendtgørelsen om landbaseret kasino. Tavsheds-

pligten forhindrer dog ikke advokater, revisorer, eksterne bogholdere og skatterådgivere i at fraråde deres klient at udøve ulovlig virksomhed. Uanset denne tavshedspligt kan de førnævnte oplysninger videregives til de myndigheder og organisationer, der påser lovens overholdelse. Derudover kan oplysninger under visse forudsætninger videregives til nærmere definerede grupper, som f.eks. virksomheder, der tilhører samme gruppe, personer, der udøver deres virksomhed inden for samme juridiske enhed eller netværk, ved transaktioner, der involverer flere parter m.v.

Af § 26 i den gældende hvidvasklov, § 32 i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 51 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino følger, at de underretninger og oplysninger, som virksomheder og personer har videregivet til SØIK, ikke påfører virksomheden eller personen, dens ansatte eller ledelse nogen form for ansvar. Videregivelse af oplysninger i forbindelse hermed anses ikke som et brud på en eventuel tavshedspligt i anden lovgivning. Reglen skal ses i sammenhæng med, at advokater, revisorer og virksomheder og personer, der udfører tilsvarende hverv, er undtaget fra pligten til at underrette i visse situationer, herunder i forbindelse med retssager.

Finanstilsynet er pålagt en pligt til at informere de øvrige medlemslande og Europa-Kommissionen om sager, hvor Finanstilsynet beslutter, at et land uden for Den Europæiske Union, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, har regler om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og at der føres kontrol med overholdelsen af disse krav, jf. § 28 i den gældende hvidvasklov.

I henhold til § 29 i den gældende hvidvasklov kan Finanstilsynet, hvis Europa-Kommissionen træffer beslutning herom, bestemme, at virksomheder og personer omfattet af loven ikke må videregive oplysninger til lande uden for Den Europæiske Union, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område.

I henhold til § 33, stk. 2, i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 52, stk. 2, i bekendtgørelsen om landbaseret kasino kan oplysninger om underretninger til SØIK, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme, videregives til spillemyndigheden med det formål, at myndigheden kan behandle oplysningerne til brug for spillemyndighedens tilsyn.

Bestemmelserne gennemfører artiklerne 26 og 28 i 3. hvidvaskdirektiv.

3.11.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

Artikel 37 i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at såfremt en forpligtet enhed, dennes ansatte eller ledelse eller et selvregulerende organ i god tro videregiver oplysninger i overensstemmelse med artikel 33 og 34, betragtes dette ikke som brud på en eventuel tavshedspligt i henhold til kontrakt, lov eller administrative bestemmelser. Den forpligtede enhed m.v., som videregiver i god tro, påføres derfor ikke nogen form for ansvar, heller ikke i tilfælde hvor vedkommende ikke havde et nøjagtigt kendskab til den underliggende kriminelle aktivitet, og uanset om der rent faktisk var tale om illegal virksomhed.

Artikel 39 i 4. hvidvaskdirektiv fastsætter regler om oplysningsforbud. Af stk. 1 fremgår det, at forpligtede enheder samt deres ledelse og ansatte ikke må oplyse den pågældende kunde eller tredje-mand om, at der sendes, vil blive sendt eller er blevet sendt oplysninger i henhold til artikel 33 eller 34. Herudover må det ikke oplyses om, at der er blevet eller eventuelt vil blive iværksat en analyse vedrørende hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme. Artikel 39, stk. 2-5, fastlægger undtagelserne til oplysningsforbuddet i stk. 1.

3.11.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

Erhvervs- og Vækstministeriet har på baggrund af 4. hvidvaskdirektiv identificeret et behov for at foretage enkelte tilretninger i bestemmelserne om tavshedspligt og ansvar. Blandt andet foreslås der adgang til at udveksle oplysninger mellem filialer og majoritetsjede datterselskaber beliggende i tredjelande, hvis disse virksomheder fuldt ud overholder koncernenes politikker og procedurer, herunder procedurer for udveksling af oplysninger i koncernen, og koncernens politikker og procedurer opfylder kravene i 4. hvidvaskdirektiv.

De gældende regler i hvidvaskloven i § 28 om pligt til at informere de øvrige medlemslande og Europa-Kommissionen, hvis Finanstilsynet beslutter, at et land har krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv m.v., samt i § 29 om muligheden for at Finanstilsynet kan bestemme, at de af loven omfattede virksomheder og personer ikke må videregive oplysninger, videreføres ikke med dette lovforslag, da informationsforpligtigheden og undtagelsesmuligheden ikke fremgår af 4. hvidvaskdirektiv.

3.11.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås at videreføre, at de underretninger og oplysninger, som virksomheder og personer i god tro har videregivet til SØIK, ikke påfører virksomheden eller personen, dens ansatte eller ledelse nogen form for ansvar.

Det foreslås endvidere videreført, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven, ledelse og ansatte i disse virksomheder og hos disse personer samt revisorer eller andre, der udfører eller har udført særlige hverv for virksomheden eller personen, har pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning til SØIK, eller at dette overvejes.

Det foreslås endvidere, at oplysninger om, at der er givet underretning til SØIK, at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af f.eks. en kompleks eller usædvanlig stor transaktion, kan videregives til de myndigheder og organisationer, som påser hvidvasklovens overholdelse, ligesom der kan ske videregivelse i koncernforhold. Endelig foreslås det at visse virksomheder og personer omfattet af loven, kan udveksle oplysninger om, at der er givet underretning til SØIK hvor oplysningerne vedrører samme kunde og samme transaktion, hvor den der udveksles oplysninger med er underlagt krav der svarer til kravene i 4. hvidvaskdirektiv samt at modtageren er underlagt forpligtigelser med hensyn til tavshedspligt og beskyttelse af personoplysninger.

Det foreslås videreført, at tavshedspligten ikke er til hinder for, at advokater, revisorer, eksterne bogholdere og skatterådgivere fraråder deres klient at udøve ulovlig virksomhed.

Der henvises til lovforslagets §§ 37 og 38.

3.12. Pengeoverførselsforordningen og finansielle sanktioner

3.12.1. Gældende ret

Reglerne for, hvilke oplysninger der skal ledsage en pengeoverførsel, reguleres i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1761/2006 om oplysninger om betalinger ved pengeoverførsler (Pengeoverførselsforordning). Pengeoverførselsforordningen indeholder mulighed for medlemslandene til at fastsætte visse undtagelser fra forordningens krav.

Undtagelserne er fastsat i § 16 i den gældende hvidvasklov og er baseret på pengeoverførselsforordnings mulighed for at undtage indenlandske pengeoverførsler i forbindelse med køb af varer og tjenesteydelser på op til 1.000 euro fra oplysningskravene om betalinger, jf. artikel 3, stk. 6, i Pengeoverførselsforordning. Pengeoverførselsforordning finder herved ikke anvendelse på indenlandske pengeoverførsler i forbindelse med køb af varer og tjenesteydelser, når beløbet ikke overstiger 1.000 euro, og modtagerens betalingsformidler ved hjælp af et entydigt reference-nummer kan finde frem til den juridiske eller fysiske person, som betalingsmodtageren har aftale med om levering af varer eller tjenesteydelser. Det er samtidigt en betingelse, at modtagerens betalingsformidler er omfattet af loven eller tilsvarende regler for Færøerne og Grønland.

Derudover er reguleringen baseret på pengeoverførselsforordnings mulighed for at undtage pengeoverførsler på op til 150 euro til organisationer med et almennyttigt formål, jf. artikel 19 i pengeoverførselsforordningen. Kravene til, hvilke oplysninger der skal ledsage en pengeoverførsel, jf. artikel 5 i pengeoverførselsforordningen, finder derfor ikke anvendelse på pengeoverførsler til organisationer med et almennyttigt formål, når det overførte beløb ikke overstiger 150 euro, overførslen gennemføres inden for Danmark eller mellem Danmark og Færøerne, organisationen er underlagt krav om regnskabsaflæggelse, og organisationen er undergivet offentligt tilsyn eller ekstern revision, der er foretaget af en statsautoriseret eller en registreret revisor.

I den gældende hvidvasklov følger det af § 25, at interne skriftlige regler skal omfatte kravene i pengeoverførselsforordning samt finansielle sanktioner.

3.12.2. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

For i størst muligt omfang at lette de administrative byrder for erhvervslivet foreslår Erhvervs- og Vækstministeriet, jf. afsnit 3.4.3, at ophæve kravene i den gældende hvidvasklov om, at procedurer skal omfatte overholdelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betalinger ved pengeoverførsler, hvor dette er relevant, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven skal stadig efterleve reglerne i de nævnte forord-

ninger, men Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at der ikke er behov for et krav om interne skriftlige regler eller procedurer på dette område. Dette vil især være en byrdelettelse for mindre virksomheder, der ikke på samme måde som større virksomheder har administrative funktioner til at udforme sådanne skriftlige procedurer.

3.12.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at videreføre undtagelsen til pengeoverførelsesforordningen med enkelte sproglige korrektioner.

Der henvises til lovforslagets § 39.

3.13. Tilsyn mv.

3.13.1. Gældende ret

Tilsynet med virksomheder og personer omfattet af den gældende hvidvasklov er delt mellem Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og Advokatrådet. Efter lov om spil er spillemyndigheden tilsynsmyndighed for udbydere af spil, herunder for tilsynet med overholdelse af de bestemmelser vedrørende hvidvask og finansiering af terrorisme, der er fastsat i bekendtgørelsen om onlinekasino og landbaseret kasino.

Tilsynsbestemmelserne i gældende ret som beskrevet nedenfor gennemfører artiklerne 36 og 37 i 3. hvidvaskdirektiv. Af artikel 37, stk. 5, fremgår det, at tilsyn kan udføres af et selvregulerende organ.

3.13.1.1. Hvidvaskloven

Virksomheder og personer omfattet af loven skal give Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige til brug for tilsynet i henhold til § 32, stk. 3, og § 34, stk. 5. For så vidt angår valutavekslingsvirksomheder kan Erhvervsstyrelsen til enhver tid uden retskendelse få adgang til virksomhederne og personerne med henblik på indhentelse af oplysninger. Erhvervsstyrelsen kan få adgang til øvrige virksomheder og personer underlagt styrelsens tilsyn, hvis formålet tilsiger det.

Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen kan påbyde i henhold til henholdsvis § 34, stk. 7, og § 32, stk. 5, virksomheder og personer at træffe nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af loven.

Visse virksomheder og personer skal registreres hos henholdsvis Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen for at kunne udøve deres virksomhed. Der er tale om virksomheder og personer, der ikke i forvejen er registreret hos Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen som f.eks. udbydere af finansiel leasing og valutavekslingsvirksomheder. Finanstilsynet henholdsvis Erhvervsstyrelsen kan nægte at registrere en person eller en virksomhed, hvis personen, medlemmer af ledelsen eller reelle ejere af virksomheden er dømt for et strafbart forhold. Der kan ske afregistrering, hvis virksomheden eller personen, herunder medlemmer af ledelsen og reelle ejere af virksomheden, ophører med at opfylde

kravene. Bestemmelserne fremgår af henholdsvis § 31 for så vidt angår Erhvervsstyrelsen og § 34, stk. 1-5, for så vidt angår Finanstilsynet.

Den gældende hvidvasklov indeholder i § 33 en bemyndigelse til, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om anmeldelse, registrering og offentliggørelse.

Finanstilsynets ansatte er efter §§ 152-152 e i straffeloven forpligtiget til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden. Fortrolige oplysninger kan dog videregives under nærmere angivne betingelser til f.eks. andre offentlige myndigheder, domstole og tilsynsmyndigheder i andre lande i henhold til § 34 e i den gældende hvidvasklov.

§ 34 c, stk. 1, fastlægger, at afgørelser truffet af Erhvervsstyrelsen skal offentliggøres, hvis afgørelsen efter styrelsens vurdering er af væsentlig betydning.

Erhvervs- og Vækstministeren kan fastsætte regler om virksomheders pligt til at offentliggøre beslutning om Finanstilsynets vurdering af virksomheden samt Finanstilsynets mulighed for at offentliggøre oplysninger, jf. § 34 d.

Offentliggørelse af afgørelser fra Erhvervsstyrelsen eller Finanstilsynet er reguleret i § 34 c i den gældende hvidvasklov. Beslutninger om at overgive en sag til politimæssig efterforskning truffet af Erhvervsstyrelsen eller Finanstilsynet skal offentliggøres, hvis beslutningen vurderes at være af væsentlig betydning. Hvis beslutningen vedrører en juridisk person, kan offentliggørelsen omfatte virksomhedens navn, når det skønnes at være af almen interesse.

Hvis en sag er overgivet til politimæssig efterforskning, og der er faldet helt eller delvis fældende dom eller vedtaget bøde, skal der ske offentliggørelse af dommen, bødevedtagelsen eller et resumé heraf. Virksomheden skal offentliggøre resultatet på virksomhedens hjemmeside. Offentliggørelse kan ikke ske, hvis det vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden, eller hvis efterforskningsmæssige hensyn taler imod.

Bestemmelserne om offentliggørelse indeholder ikke mulighed for offentliggørelse af administrative sanktioner samt politianmeldelser, der er pålagt fysiske personer af Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen.

Persondataloven regulerer behandling af personoplysninger, som foretages af offentlige myndigheder og private, når behandlingen helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling. Den omfatter ligeledes ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register, jf. § 1, stk. 1, i persondataloven.

Persondatalovens regler gælder endvidere for anden ikke-elektronisk systematisk behandling af personoplysninger, som udføres for private, og som omfatter oplysninger om personers private eller

økonomiske forhold eller i øvrigt oplysninger om personlige forhold, som med rimelighed kan forlanges unddraget offentligheden, jf. § 1, stk. 2, i persondataloven.

Af bemærkningerne til § 2, stk. 1, i persondataloven fremgår, at bestemmelsen indebærer, at persondataloven finder anvendelse, hvis regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning giver den registrerede en dårligere retsstilling. Det fremgår imidlertid også, at dette ikke gælder, hvis den dårligere retsstilling har været tilsigtet og i øvrigt ikke strider mod databeskyttelsesdirektivet (Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger).

Persondataloven er ikke fraveget i forhold til de gældende regler om offentliggørelse i hvidvaskloven.

Advokatrådet påser, at advokater overholder loven, og kan påbyde advokater at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af reglerne.

3.13.1.2. Spillelovgivningen

Spillemyndigheden fører tilsyn med kasinoudbyderes overholdelse af hvidvaskreglerne. Reglerne om forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, som er udstedt med hjemmel i lov om spil, er fastsat i bekendtgørelserne om landbaserede kasinoer og onlinekasino. Tilsynet omfatter kasinoudbydere med tilladelse efter lov om spil. Spillemyndigheden fører tilsyn med tilladelsesindehavere efter spilleloven, uanset om disse er etableret i Danmark eller i et andet land.

Spillemyndigheden har til enhver tid uden retskendelse adgang til at foretage eftersyn i lokaler, der benyttes af kasinoudbydere i forbindelse med udbud og arrangement af spil, og til at efterse disses tekniske faciliteter til brug for spillene, forretningsbøger, øvrigt regnskabsmateriale og korrespondance og andre dokumenter, der kan have betydning for tilsynet, uanset om disse oplysninger er på papir eller på elektroniske medier.

Spillemyndigheden kan pålægge udbydere af spil og deres underleverandører at afgive oplysninger om spillevirksomheden og anmode om udlevering eller indsendelse af materiale til brug for tilsynet.

Spillemyndighedens ansatte er omfattet af de almindelige regler om tavshedspligt for offentligt ansatte m.v., der findes i §§ 152-152 e i straffeloven og § 27 i forvaltningsloven. Spillemyndigheden er desuden pålagt en skærpet tavshedspligt, jf. § 17, stk. 1, i skatteforvaltningsloven.

Der er ingen bestemmelser om offentliggørelse af afgørelser eller beslutninger om politianmeldelse i spillelovgivningen.

3.13.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

Afdeling 2 og 4 i 4. hvidvaskdirektiv regulerer tilsyn og sanktioner.

Artikel 47 fastlægger, at vekselkontorer, checkindløsningskontorer og udbydere af tjenester til truster eller selskaber skal godkendes eller registreres, samt at personer, der varetager en ledelsesfunktion i enheder omfattet af stk. 1, eller som er de reelle ejere af sådanne enheder, besidder den fornødne egnethed og hæderlighed. Derudover fastlægger artikel 47, at personer, der varetager en ledelsesfunktion eller er reelle ejere i særlige typer af virksomheder, ikke må være dømt for et strafbart forhold.

Artikel 48 fastlægger, hvilke kompetencer tilsynsmyndighederne skal have, herunder skal de kompetente myndigheder for så vidt angår kreditinstitutter, finansieringsinstitutter og udbydere af spil have udvidede tilsynsbeføjelser. De kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor den forpligtede enhed driver virksomhed, skal samarbejde med de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor den forpligtede enhed har sit hovedsæde. De kompetente myndigheder skal ved udøvelse af tilsynsmyndighed tage hensyn til omfanget af det skøn, som det er tilladt den forpligtede enhed at have, og foretager en passende gennemgang af de risikovurderinger, der ligger til grund for skønnet, og af enhedens interne politikker, kontroller og procedurer for at fastlægge, om de er tilstrækkelige, og i hvilket omfang de er gennemført. Artikel 48, stk. 9, fastlægger, at tilsyn kan udføres af et selvregulerende organ.

Artiklerne 58-62 fastlægger, hvilke sanktioner tilsynsmyndighederne skal anvende ved overtrædelse af nationale bestemmelser. Når de kompetente myndigheder udøver deres beføjelser til at pålægge administrative sanktioner og foranstaltninger, skal de indgå i et tæt samarbejde for at sikre, at disse administrative sanktioner eller foranstaltninger får de ønskede virkninger, og de skal koordinere deres indsats i forbindelse med grænseoverskridende sager.

Artikel 59, stk. 1, opremser de af direktivets artikler, der som minimum skal være sanktionerede ved forpligtede enheders alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelse heraf. Artikel 59, stk. 2, opremser, de administrative sanktioner og foranstaltninger, der som minimum skal kunne finde anvendelse i situationer, som er omfattet af art. 59, stk. 1. Administrative sanktioner og foranstaltninger kan være en offentlig meddelelse, en afgørelse, hvorefter det pålægges den fysiske eller juridiske person at bringe den pågældende adfærd til ophør og at afholde sig fra at gentage denne adfærd, tilbagetrækning eller suspension af en tilladelse eller et midlertidigt forbud mod, at personer med ledelsesansvar i en forpligtet enhed eller andre fysiske personer, der holdes ansvarlige for overtrædelsen, varetager ledelsesfunktioner i forpligtede enheder.

Artikel 60 fastsætter nærmere regler om, at en afgørelse om at pålægge en person en administrativ sanktion eller foranstaltning for overtrædelse af nationale bestemmelser, der gennemfører 4. hvidvaskdirektiv, og som ikke kan påklages, skal offentliggøres af de kompetente myndigheder på deres officielle websted umiddelbart efter, at den person, der pålægges sanktionen, er underrettet om afgørelsen. Det kan i visse tilfælde undlades at offentliggøre identiteten af en person ellers sådanne personers personoplysninger, hvis offentliggørelse heraf efter en konkret vurdering vurderes at være

uforholdsmæssig, eller hvis offentliggørelse bringer de finansielle markeders stabilitet eller en igangværende efterforskning i fare.

De kompetente myndigheder sikrer, at enhver offentliggørelse forbliver på deres officielle websted i fem år efter offentliggørelsen. Personoplysninger indeholdt i offentliggørelsen må dog kun forblive på den kompetente myndigheds officielle websted i det nødvendige tidsrum i overensstemmelse med de gældende databeskyttelsesregler.

3.13.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

4. hvidvaskdirektiv opretholder i artikel 48, stk. 9, muligheden for at overlade tilsynet til et selvregulerende organ, og Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at Advokatrådet fortsat skal være tilsynsmyndighed for advokater omfattet af hvidvaskloven. Der er ikke identificeret behov for at foretage ændringer i Advokatrådets tilsynsbestemmelse i forhold til den gældende hvidvasklov.

Et af formålene med 4. hvidvaskdirektiv er at sikre en styrkelse og indbyrdes tilnærmelse af medlemslandenes lovgivning vedrørende administrative sanktioner for overtrædelse af vigtige bestemmelser i direktivet. Hermed øges de nationale administrative sanktioners effektivitet og præventive virkning i relation til at bekæmpe hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Vedrørende offentliggørelse er der i den finansielle lovgivning i dag vid adgang for Finanstilsynet til offentliggørelse af resumé af afgørelser og politianmeldelser. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at det er vigtigt, at tilsynsmyndighedernes pligt og mulighed for at offentliggøre resumé af afgørelser og politianmeldelser er ensartet på tværs af den finansielle lovgivning. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at der også på hvidvaskområdet skal være pligt og adgang til for alle tilsynsmyndighederne at offentliggøre resumé af alle afgørelser og politianmeldelser. I overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv kan der dog være væsentlige hensyn, der medfører, at der ikke kan ske offentliggørelse. Erhvervs- og Vækstministeriet finder yderligere, at pligten og muligheden for tilsynsmyndighederne til at offentliggøre resumé af afgørelser og politianmeldelser ikke skal begrænses i den udstrækning, som det fremgår af 4. hvidvaskdirektiv, hvorefter det fremgår, at der alene skal ske offentliggørelse ved alvorlig, gentagen, systematisk eller en kombineret overtrædelse af udvalgte artikler. Baggrunden for dette er, at helt centrale bestemmelser som f.eks. virksomhedernes risikovurdering, jf. lovforslagets § 7, og procedurer, jf. lovforslagets 8, ikke er omfattet af de i direktivet angivne artikler. En offentliggørelse uden mulighed for angivelse af overtrædelse af de nævnte oplysninger vil efter Erhvervs- og Vækstministeriets opfattelse give et ufuldstændigt billede af den overtrædelse af loven, der har fundet sted. Der henvises i øvrigt til afsnit 8 om forholdet til EU-retten.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at alene finansielle virksomheder skal pålægges at offentliggøre resumé af afgørelser og politianmeldelser. Det er Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering at der ikke tilsvarende skal pålægges øvrige virksomheder omfattet af loven de samme krav om offentliggørelse, da dette ikke er krav, der i øvrigt er kendt fra reguleringen på de pågældende områder

4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at der skal ske offentliggørelse af administrative sanktioner og foranstaltninger, herunder skal identiteten af en fysisk person angives, hvis det er nødvendigt og står i rimeligt forhold til målet efter en vurdering af den enkelte sag.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at gennemførelsen af artikel 59, stk. 1, og stk. 2, litra a, samt artikel 60, stk. 1-4, i 4. hvidvaskdirektiv nødvendiggør en fravigelse af persondataloven, hvorefter tilsynsmyndighederne skal have mulighed for at offentliggøre oplysninger om, at fysiske personer har overtrådt lovgivningen og modtaget tilsynsreaktioner.

I forhold til den gældende hvidvasklov foreslås det ikke videreført, at virksomheder og personer omfattet af loven skal udarbejde skriftlige interne regler om relevante forordninger, herunder om pengeoverførselsforordningen og forordninger om finansielle sanktioner, da dette ikke er påkrævet efter EU-reguleringen. Der er dog stadig behov for, at der er myndigheder, der varetager tilsynet med forordningerne. Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår derfor, at tilsynet forbliver hos tilsynsmyndighederne, således at hver myndighed sikrer, at forordningerne overholdes i forhold til de virksomheder og personer, de i øvrigt har tilsyn med efter hvidvaskloven.

3.13.3.1 Finanstilsynets tilsyn

Erhvervs- og Vækstministeriet har identificeret et behov for at ensrette Finanstilsynets tilsynsbeføjelser på hvidvaskområdet med den øvrige finansielle lovgivning for at sikre, at de finansielle virksomheder har samme rettigheder og pligter i henhold til denne lovgivning. Det foreslås i den forbindelse, at Finanstilsynets bestyrelse tillægges de samme kompetencer i henhold til Finanstilsynets tilsyn i medfør af dette lovforslag, som Finanstilsynets bestyrelse har i forhold til den øvrige finansielle lovgivning. Baggrunden for nedsættelsen af Finanstilsynets bestyrelse var den finansielle krise og et ønske om at imødegå fremtidige kriser. Finanstilsynets kompetencer og beføjelser er løbende blevet styrket for at sikre en effektiv og velfungerende tilsynsvirksomhed, og disse styrkede kompetencer kræver en stærk og effektiv organisation. Samme hensyn gør sig efter Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering gældende i relation til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Pengeoverførselsvirksomhed er et højrisikoområde i forhold til hvidvask og finansiering af terrorisme. Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår derfor videreført, at Finanstilsynet har tilsynet med filialer af og agenter for betalingsinstitutter og e-pengeinstitutters overholdelse af hvidvaskreguleringen. Samtidig vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at Finanstilsynet skal have mulighed for at fastsætte regler om midlertidige foranstaltninger over for agenter for betalingsinstitutter og udstedere af elektroniske penge.

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at krav om registrering hos Finanstilsynet samt krav om afvisning af registrering i situationer, hvor et medlem af en virksomhedens øverste eller daglige ledelse eller personen er dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, skal videreføres, uanset at det ikke følger af 4. hvidvaskdirektiv. Det

er efter Erhvervs- og Vækstministeriet vurdering vigtigt at sikre, at kriminelle ikke har mulighed for at udøve finansiell aktivitet og misbruge adgang til at fortage hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme. Derfor er det også Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering, at der er behov for at sikre, at virksomhedens ledelse ikke er dømt for et strafbart forhold. Da formålet er at sikre, at kriminelle ikke misbruger virksomheden, videreføres kravet om, at den vurdering, der skal foretages af tilsynsmyndigheden, skal være i overensstemmelse med praksis efter straffeloven.

Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår i øvrigt Finanstilsynets tilsynsbestemmelser videreført med mindre tilretninger.

3.13.3.2 Erhvervsstyrelsens tilsyn

Artikel 47, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv stiller krav om, at der bl.a. for så vidt angår valutavekslingsvirksomheder og udbydere af tjenesteydelser til virksomheder skal foretages en vurdering af både egnethed og hæderlighed. For at opfylde 4. hvidvaskdirektivs krav foreslås det at indføre visse egnethedskrav for at blive registreret ved Erhvervsstyrelsen, og at der kan ske inddragelse af en registrering, hvis kravene ikke længere opfyldes.

Derudover finder Erhvervs- og Vækstministeriet, at det også i forhold til registrering hos Erhvervsstyrelsen skal sikres, at registrering kan nægtes eller inddrages, hvis virksomheden er dømt for et strafbart forhold, samt at virksomheder og personer pålægges pligt til at underrette, hvis forholdene efterfølgende ændrer sig.

3.13.3.3 Spillemyndighedens tilsyn

Erhvervs- og Vækstministeriet og Skatteministeriet anser det for hensigtsmæssigt, at al regulering på området sker i samme lov. Derfor foreslås det som nævnt under pkt. 3.1 at udvide hvidvasklovens anvendelsesområde til at omfatte udbydere af spil. Da hvidvaskloven alene omfatter virksomheder etableret her i landet, omfattes f.eks. udbydere af onlinespil, som har en tilladelse til at udbyde spil her i landet, men som ikke har en etablering her i landet, ikke af lovforslaget. Spillemyndigheden vil derfor ikke have tilsyn i relation til hvidvaskloven med udenlandsk etablerede udbydere af spil.

Som konsekvens af, at reglerne om hvidvask og finansiering af terrorisme for så vidt angår spiludbydere flyttes til hvidvaskloven, bliver spillemyndigheden i medfør af lovforslaget tillagt de samme tilsynsbeføjelser som de øvrige tilsynsmyndigheder med de fornødne tilretninger. Spillemyndigheden får herefter som noget nyt adgang til at udstede påbud til udbydere af spil, hvilket er i overensstemmelse med artikel 48, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv, hvorefter myndigheder, der varetager tilsynet med udbydere af spil, skal have udvidede tilsynsbeføjelser.

Skatteministeriet vurderer det hensigtsmæssigt, at spillemyndighedens adgang til offentliggørelse i et vist omfang svarer til Finanstilsynets. Det skal bemærkes, at spillemyndigheden uden hjemmel i hvidvaskloven alene vil kunne offentliggøre i begrænset og anonymiseret form, da spillemyndigheden er pålagt en skærpet tavshedspligt, jf. § 17, stk. 1, i skatteforvaltningsloven.

3.13.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Finanstilsynet varetager tilsynet med finansielle virksomheder samt virksomheder, der i øvrigt udøver finansiell aktivitet. Finanstilsynets bestyrelse indgår i Finanstilsynets tilsyn med den kompetence, som bestyrelsen er tillagt i medfør af § 345 i lov om finansiell virksomhed. Bestemmelser om tavshedspligt, påbud mv. foreslås videreført.

Det foreslås videreført, at Finanstilsynets tilsyn med filialer af og agenter for betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter med hjemsted i et andet land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, udøves i samarbejde med tilsynsmyndigheden i instituttets hjemland. Samtidig foreslås det, at Finanstilsynet kan fastsætte regler om midlertidige foranstaltninger over for agenter for betalingsinstitutter og udstedere af elektroniske penge med hjemsted i et andet land. En midlertidig foranstaltning kan være et krav om nedlukning af aktiviteten, indtil denne udbydes i overensstemmelse med lovens krav.

Det videreføres, at der ikke kan ske registrering, og at en registrering skal inddrages af henholdsvis Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen, hvis virksomheden eller personen, medlemmer af den øverste eller daglige ledelse samt reelle ejere af en virksomhed bliver dømt for et relevant strafbart forhold. Det foreslås som noget nyt, at en virksomhed ikke må være dømt for et strafbart forhold, og at personer, herunder medlemmer af virksomhedens ledelse samt reelle ejere, har underretningspligt om strafbare forhold opstået efter registreringen. Herudover skal medlemmer af bestyrelsen eller direktionen som noget nyt ved registrering ved Erhvervsstyrelsen afgive oplysningerne i forbindelse med deres indtræden i virksomheden.

For så vidt angår Erhvervsstyrelsens tilsyn, foreslås det, at de af lovforslaget omfattede virksomheder, personer og medlemmer af den øverste og daglige ledelse ikke må have indgivet begæring om eller være under rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering. Derudover foreslås det, at medlemmer af den øverste og daglige ledelse og reelle ejere af virksomheder samt personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 17 ikke må være dømt for et strafbart forhold, der kan begrunde en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes stilling eller kontrollerende indflydelse.

Finanstilsynet henholdsvis Erhvervsstyrelsen kan inddrage registreringen af en virksomhed eller person, hvis kravene ikke længere er opfyldt. På samme måde som i forbindelse med registreringen forudsættes der en høj grad af væsentlighed ved vurdering af, om en registrering skal inddrages.

Som konsekvens af, at hvidvaskreglerne på spilområdet med dette lovforslag foreslås overført til hvidvaskloven, foreslås det at tilføje spillemyndigheden som en tilsynsmyndighed. Spillemyndigheden får samme muligheder for adgang uden retskendelse til udbydere af spil, påbud mv., som de øvrige tilsynsmyndigheder.

Med lovforslaget foreslås det at gøre det muligt på den relevante tilsynsmyndigheds hjemmeside – henholdsvis Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og spillemyndigheden – at offentliggøre tilsynsreak-

tioner og beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning vedrørende både juridiske og fysiske personer, som er ansvarlige for overtrædelse af loven. For så vidt angår fysiske personer er offentliggørelsesmulighederne begrænset til udvalgte bestemmelser, som det fremgår af 4. hvidvaskdirektiv. For så vidt angår Finanstilsynet, foreslås det endvidere, at virksomheden særskilt skal foretage en offentliggørelse.

Det foreslås i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv, at offentliggørelse skal fremgå af tilsynsmyndighedens hjemmeside i 5 år. For så vidt angår personer skal oplysningerne dog fjernes, når oplysningerne ikke længere anses for nødvendige i forhold til de samfundsmæssige hensyn bag offentliggørelsen.

Det foreslås at videreføre øvrige tilsynsbeføjelser samt hjemmelsbestemmelser som nævnt i afsnit 3.13.1.

Der henvises til lovforslagets §§ 40-62.

3.14. Kommunikation

3.14.1. Gældende ret

Erhvervs- og vækstministeren kan i henhold til § 34 e i den gældende hvidvasklov fastsætte regler om digital skriftlig kommunikation til og fra Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen samt i henhold til § 34 f fastsætte regler om, at trufne afgørelser og dokumenter, der er udstedt i medfør af loven, kan udstedes uden underskrift. § 34 g i den gældende hvidvasklov fastlægger, at hvor det er påkrævet, at et dokument, der er udstedt af andre end Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet

3.14.2. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer ikke, at der er behov for ændringer i forhold til gældende ret, for så vidt angår Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsens tilsynsområder. Som konsekvens af, at udbydere af spil med dette lovforslag foreslås overført til at være omfattet af hvidvaskloven, tillægges skatteministerens samme adgang som erhvervs- og vækstministeren til at udstede regler på området.

3.14.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at de gældende regler som nævnt i afsnit 3.14.1. videreføres. Det foreslås endvidere, at skatteministeren kan fastsætte lignende regler i relation til udbydere af spil.

Der henvises til lovforslagets §§ 63-66.

3.15. Samarbejdsforum

3.15.1. Gældende ret

Der er i dag etableret et samarbejde mellem relevante myndigheder i form af Dansk HvidvaskForum. Deltagende myndigheder er Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen, spillemyndigheden, Justitsministeriet, SØIK, Skatteministeriet, SKAT og Udenrigsministeriet. Dansk HvidvaskForums funktion er fortrinsvis vidensdeling mellem ministerierne.

3.15.2. 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger

Artikel 7 i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at medlemsstaterne skal træffe passende foranstaltninger til at identificere, vurdere, forstå og begrænse de risici for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, som påvirker dem samt alle databeskyttelsesproblematikker i denne forbindelse. Medlemsstaterne har ansvar for, at denne risikovurdering holdes opdateret.

De enkelte medlemsstater skal udpege en myndighed eller oprette en mekanisme, som koordinerer medlemsstatens respons på de risici, der er omhandlet i stk. 1. Kommissionen, ESA'erne samt de øvrige medlemsstater underrettes om denne myndigheds identitet eller forelægges en beskrivelse af mekanismen.

FATF's anbefaling nr. 1 og 2 fastlægger, at medlemslande skal udpege en myndighed eller en mekanisme til at koordinere identifikation og afbødning af risici.

3.15.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

Det fremgår af 4. hvidvaskdirektiv og FATF's anbefalinger, at medlemslandene skal udpege en myndighed eller et forum med ansvar for at koordinere myndighedernes risikobegrænsende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme. For at koordinere myndighedernes risikobegrænsende foranstaltninger er det nødvendigt, at der lovfæstes et samarbejdsforum, hvor det er muligt at udveksle oplysninger mellem myndighederne. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer derfor, at det vil være hensigtsmæssigt at lovfæste Dansk HvidvaskForum.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.4 om risikovurdering og risikostyring.

3.15.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der etableres et samarbejdsforum med deltagelse af tilsynsmyndigheder i henhold til hvidvaskloven og SØIK. Forummet skal koordinere myndighedernes risikovurderinger og generelle foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme. Ministeren kan beslutte at udvide kredsen med repræsentanter for øvrige myndigheder.

Der henvises til lovforslagets § 67.

3.16. Parter og klagebestemmelser

3.16.1. Gældende ret

Afgørelser truffet af Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen kan, jf. § 36 i den gældende hvidvasklov, af den, som afgørelsen retter sig mod, indbringes for Erhvervsankenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Udbydere af spil kan efter § 50 i lov om spil klage over spillemyndighedens afgørelser til Landskatteretten. I henhold til § 55 i lov om spil skal klagen indbringes senest 3 måneder efter at afgørelsen er truffet.

3.16.2. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at det i hvidvaskloven bør defineres, hvornår en person eller virksomhed er part i forhold til afgørelser truffet i henhold til hvidvaskloven. Formålet er at sikre beskyttelsen af finansielle virksomheders oplysninger, samt at virksomheder, som er underlagt tilsyn af Finanstilsynet, sikres en ensartet behandling i forbindelse med Finanstilsynets udøvelse af tilsynsvirksomheden.

Partsstatus indebærer bl.a. mulighed for efter forvaltningsloven at få aktindsigt i fortrolige oplysninger i den del af en sag, som vedrører den pågældende, samt mulighed for at klage over tilsynsmyndighedens afgørelse. Endvidere vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet og Skatteministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt, at partsbegrebet fastsættes generelt for virksomheder og personer omfattet af loven.

3.16.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at gældende klageregler videreføres, dog således at der som konsekvens af, at hvidvaskreglerne på spilområdet med dette lovforslag foreslås overført til at være omfattet af hvidvaskloven, indføres en klageadgang for udbydere af spil til Landsskatteretten.

Det foreslås at definere hvidvasklovens partsbegreb således, at det alene er den virksomhed eller person, som en afgørelse retter sig mod, der vil være part i en afgørelse truffet af en tilsynsmyndighed efter hvidvaskloven, pengeoverførselsforordningen eller finansielle sanktioner. Som en konsekvens heraf, vil virksomhedens eller personens kunder være afskåret fra at opnå partsstatus i forhold til tilsynsmyndigheden, uanset hvilken interesse vedkommende kunde måtte have i en given sag.

Der henvises til lovforslagets §§ 68-70.

3.17. Straffebestemmelser

3.17.1. Gældende ret

Efter § 37, stk. 1, i den gældende hvidvasklov straffes forsætlige eller groft uagtsomme overtrædelser af loven med bøde, dog kan virksomheder, som er underlagt Finanstilsynets tilsyn, straffes for simpel uagtsom overtrædelse af bestemmelsen om virksomheders pligt til at offentliggøre oplysninger om en politianmeldelse foretaget af Finanstilsynet. Ved særligt grove overtrædelser eller omfattende forsætlige overtrædelser af nærmere angivne bestemmelser, som f.eks. kontantforbuddet,

kundelegitimationsreglerne m.v., kan straffen stige til fængsel indtil 6 måneder, jf. § 37, stk. 2. Forsætlige eller groft uagtsomme overtrædelser af bestemmelser i pengeoverførselsforordningen kan straffes med bøde, og straffen kan ved særligt grove eller omfattende forsætlige overtrædelser stige til fængsel i indtil 6 måneder, jf. § 37, stk. 6, i den gældende hvidvasklov.

Der kan derudover i regler udstedt med hjemmel i den gældende hvidvasklov fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af regler udstedt i medfør af den gældende hvidvasklov. Denne hjemmel er udnyttet ved § 10 i bekendtgørelse om anmeldelse og registrering af vekselkontorer og udbydere af tjenesteydelser til virksomheder i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask, § 5 i bekendtgørelse om finansielle virksomheders m.v. pligt til at offentliggøre Finanstilsynets vurdering af virksomheden m.v., § 6 i bekendtgørelse om indsendelse af underretninger m.v. til SØIK og § 5 i bekendtgørelse om hvilke fysiske og juridiske personer samt produkter, der kan undtages fra lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, samt definitionen af politisk udsatte personer.

Undlader en person eller virksomhed at give Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for tilsynet, kan disse pålægges tvangsbøder, jf. § 37, stk. 4, i den gældende hvidvasklov.

Der kan i henhold til § 37, stk. 7, i den gældende hvidvasklov pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Forældelsesfristen for overtrædelse af den gældende hvidvasklovs bestemmelser eller regler udstedt i medfør af loven er 5 år, jf. § 37, stk. 8.

Forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse af hvidvaskreglerne i spillelovgivningen kan straffes med bøde, dog kan særligt grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af de landbaserede kasinoers underretningspligt og pligt til opbevaring af identitets- og legitimationsoplysninger straffes med fængsel indtil 6 måneder. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Bestemmelserne gennemfører artikel 39 i 3. hvidvaskdirektiv og artikel 15 i pengeoverførselsforordningen.

3.17.2. EU-regulering og FATF's anbefalinger

Afdeling 4 i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger bestemmelserne om sanktioner. I henhold til artikel 58, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv skal forpligtede enheder kunne drages til ansvar for overtrædelse af de nationale bestemmelser. Enhver sanktion eller foranstaltning skal være effektiv, forholdsmæssig og have afskrækkende virkning. Ifølge artikel 58, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv skal myndigheder yderligere kunne pålægge bl.a. administrative bøder, men medlemslandene kan beslutte ikke at fastsætte bestemmelser om administrative sanktioner for overtrædelser, der allerede er omfattet af strafferetlige sanktioner i national ret.

Artikel 58, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger endvidere, at der skal kunne gennemføres sanktioner over for medlemmerne af ledelsesorganet i en virksomhed.

I artikel 59 fremhæves udvalgte artikler, hvor der som minimum skal kunne ifaldes en sanktion ved forpligtede enheders overtrædelse, når overtrædelsen er alvorlig, gentagen, systematisk eller en kombination heraf.

FATF's anbefaling nr. 35 fastlægger, at der skal være fastsat effektive, forholdsmæssige og forebyggende sanktioner for virksomheder og personers overtrædelser af blandt andet kravene til kundekendskabsprocedurer og krav om opbevaring af oplysninger. Sanktionerne skal gælde både virksomheder og den øverste og daglige ledelse af virksomheder.

Artikel 15 i pengeoverførselsforordningen fastlægger, at medlemsstaterne skal fastsætte regler om sanktioner ved overtrædelser af forordningens bestemmelser. Disse sanktioner skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning.

Af artikel 6, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, fremgår det, at medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at kreditinstitutter og andre udbydere af betalingstjenester for så vidt angår deres betalingsaktivitet samt alle andre økonomiske aktører, der deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, der overtræder pligten til at tage falske eurosedler og euromønter ud af omløb og overgive dem til politiet, kan pålægges sanktioner, der skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

3.17.3. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser

Tilsynsmyndighederne skal påse, at bestemmelserne i hvidvaskloven efterleves, herunder undersøge mulige overtrædelser af hvidvaskloven. Bliver en tilsynsmyndighed bekendt med, at der kan være sket en strafbar overtrædelse af hvidvaskloven, skal myndigheden anmelde dette til politiet, medmindre myndigheden vurderer, at det vil være tilstrækkeligt med en anden tilsynsreaktion som påbud eller påtale.

Efterforskning og retsforfølgning i Danmark foretages af politiet og anklagemyndigheden, og 4. hvidvaskdirektiv ændrer ikke herpå. Tilsynsmyndighederne vil fortsat – som i dag – foretage de indledende undersøgelser af sager under iagttagelse af retssikkerhedsloven, hvor det vurderes, om regler i hvidvaskloven m.v. kan være overtrådt. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at der er sket en overtrædelse af hvidvaskloven, anmoder tilsynsmyndigheden anklagemyndigheden om at indlede efterforskning af, om der er tilstrækkelige beviser for, at der er sket en overtrædelse. Anklagemyndigheden kan imidlertid anmode om tilsynsmyndighedens bistand til anklagemyndighedens efterforskning.

4. hvidvaskdirektiv giver som nævnt under pkt. 3.17.2. medlemslandene mulighed for at vælge ikke at indføre administrative sanktioner for overtrædelser, der allerede er genstand for strafferetlige sanktioner. I Danmark er det ikke muligt at indføre administrative bøder. Lovforslaget ændrer ikke herpå. Erhvervs- og Vækstministeriet har vurderet, at der i overensstemmelse med den gældende hvidvasklov stadig er behov for, at udvalgte bestemmelser kan straffes med fængsel, mens andre overtrædelser alene bør kunne straffes med bøde. For at sikre, at hvidvasklovens strafbestemmelser har præventiv effekt, vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at de i 4. hvidvaskdirektiv særligt fremhævede artikler skal kunne straffes med fængsel ved særligt grove eller omfattende forsætlige overtrædelser, mens de artikler, der ikke er særligt fremhævet, alene skal kunne straffes med bøde. Højere straffe kan dog være forskyldt efter straffelovens regler.

Der følger af dette lovforslag en række nye bestemmelser om koncernpolitikker og whistleblowerordninger m.v. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at det er nødvendigt at strafpålægge alle de pligter i hvidvaskloven, som de af hvidvaskloven omfattede virksomheder og personer skal efterleve, og strafbestemmelsen foreslås derfor udvidet i overensstemmelse hermed.

I den gældende hvidvasklov har der ikke været fastsat straf for overtrædelse af artikel 6, stk. 2, i forordning 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri. Under hensyn til, at hvidvaskloven regulerer pligten til at tage falske sedler og mønter ud af omløb, finder Erhvervs- og Vækstministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt at fastsætte straffen for overtrædelse af pligten i forordning 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri i hvidvaskloven. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer yderligere, at overtrædelse af bestemmelserne i pengeoverførselsforordningen stadig skal være omfattet af straffebestemmelsen i hvidvaskloven.

Spillemyndigheden har ikke i den gældende spillelovgivning adgang til at udstede påbud. Under hensyn til, at der ikke i 4. hvidvaskdirektiv differentieres mellem tilsynsmyndighederne, og som konsekvens af at udbydere af spil med dette lovforslag omfattes af hvidvaskloven, har Erhvervs- og Vækstministeriet vurderet, at der er behov for, at udbydere af spil kan ifalde straf, hvis disse ikke efterkommer et påbud givet af spillemyndigheden. Af samme grund skal spillemyndigheden som tvangsmiddel kunne pålægge daglige eller ugentlige bøder, ligesom Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen har mulighed for i dag.

Der er ikke på spilområdet i gældende ret fastsat en særlig forældelsesfrist for overtrædelse af bestemmelser om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at alle virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven skal være underlagt den samme forældelsesfrist for overtrædelser af loven. Udbydere af spil foreslås derfor også underlagt en 5-årig forældelsesfrist. Erhvervs- og Vækstministeriet finder det dog alene nødvendigt, at den 5-årige forældelsesfrist finder anvendelse på overtrædelser begået efter hvidvasklovens ikrafttrædelse den 1. januar 2017.

3.17.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at virksomheder, der er underlagt Finanstilsynets tilsyn, kan straffes med bøde for simpel uagtsom overtrædelse af pligten til at offentliggøre visse oplysninger. Overtrædelser af øvrige bestemmelser i hvidvaskloven, pengeoverførselsforordningen samt forordning (EF) nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri kan straffes med bøde ved forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse.. Det foreslås videreført, at straffen ved særlige grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af udvalgte bestemmelser i hvidvaskloven og pengeoverførselsforordningen kan udgøre fængsel indtil 6 måneder.

Det foreslås, at forældelsesfristen for overtrædelse af hvidvasklovens bestemmelser samt regler udstedt i medfør af hvidvaskloven er 5 år. Virksomheder og personer, der ikke efterkommer et påbud meddelt af Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen eller spillemyndigheden, kan straffes med bøde, ligesom de pågældende myndigheder som tvangsmiddel kan pålægge daglige eller ugentlige bøder.

Der henvises til lovforslagets §§ 71-73.

3.18. Ændringer i spillelovgivningen

3.18.1. Gældende ret

De gældende regler i 3. hvidvaskdirektiv omfatter blandt andet landbaserede kasinoer og udbud af onlinekasino. Bestemmelserne er gennemført i spillelovgivningen således, at der i § 41, stk. 3, i lov om spil, jf. lovbekendtgørelse nr. 119 af 22. januar 2015 og i § 19, stk. 2, i lov for Grønland om visse spil, jf. lovbekendtgørelse nr. 336 af 7. april 2016, er hjemler til, at skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme samt pligt for udbydere af spil til at foretage underretninger om mistænkelige transaktioner til SØIK.

Desuden er der i lov om spils § 60, stk. 3, fastsat, at særlig grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af forskrifter om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, kan straffes med fængsel i indtil 6 måneder. Tilsvarende er der fastsat sanktionsbestemmelse findes i § 46 i lov for Grønland om visse spil. I § 46, stk. 2, fastsættes, at forsætlige eller groft uagtsomme overtrædelser af forskrifter om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, der er udstedt i medfør af loven, straffes med bøde. I stk. 3 fastsættes, at ved særligt grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af forskrifter om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, der er udstedt i medfør af loven, kan der straffes med foranstaltninger efter kriminallov for Grønland.

Skatteministeren har fastsat de nærmere bestemmelser i bekendtgørelse nr. 466 af 19. maj 2016 om landbaserede kasinoer, bekendtgørelse nr. 67 af 25. januar 2012 om onlinekasino samt bekendtgørelse nr. 180 af 22. februar 2016 om indsendelse af underretninger m.v. til SØIK for landbaserede kasinoer og online kasinoer.

Der er i bekendtgørelserne fastsat krav om, at udbydere af spil skal have interne regler, der kan sikre en betryggende kontrol- og kommunikationsprocedure, herunder om registrering og legitimering af spillere, opmærksomheds-, undersøgelses- og noteringspligt, underretning, opbevaring af oplysninger, risikovurdering og risikostyring med henblik på at forebygge hvidvask og finansiering af terrorisme. Der er desuden fastsat regler for udbydere af spils procedurer i forhold til politisk eksponerede personer bosiddende i et andet land.

Indhentede oplysninger, resultater af foretagne undersøgelser og noteringer foretaget med baggrund i bestemmelserne til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme skal opbevares i 5 år. I bekendtgørelsen om indsendelse mv. af underretninger til SØIK fastsættes regler for, hvordan underretningerne skal foretages, herunder at de som hovedregel skal foretages digitalt, og hvilket sprog de kan affattes på. Disse bestemmelser svarer til de, der er fastsat for andre virksomheder mv., der er omfattet af den gældende hvidvasklov, i bekendtgørelse nr. 155 af 10. februar 2014.

Spillemyndigheden fører i henhold til lov om spil tilsyn med udbydere af spil, der har tilladelse til at udbyde spil efter spilleloven. Tilsynet er i stor udstrækning gebyrfinansieret, og der er således fastsat gebyrer for udbydere af onlinekasino, landbaseret kasino, væddemål og gevinstgivende spilleautomater i spillehaller og restaurationer. Gebyrerne er fastsat i § 42 i lov om spil. For de udbydere af spil, der i dag er omfattet af regler om forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, dækker deres gebyrbetaling også spillemyndighedens tilsyn med overholdelse af disse regler.

3.18.2. Skatteministeriets overvejelser

Skatteministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at det er mest hensigtsmæssigt at alle regler i relation til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme i forbindelse med gennemførelsen af 4. hvidvaskdirektiv samles i hvidvaskloven, herunder reglerne for udbydere af spil. Som konsekvens af at alle regler om forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme samles i hvidvaskloven, vurderer skatteministeren at de eksisterende bemyndigelser til, at kunne fastsætte nærmere regler i relation til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme i lov om spil og lov for Grønland om visse spil skal ophæves. Tilsvarende vurderer skatteministeren at sanktionsbestemmelserne i relation til overtrædelser af reglerne skal ophæves.

Uanset at reglerne for udbydere af spil og spillemyndighedens tilsynsbestemmelser i relation til hvidvask flyttes fra spillelovgivningen til hvidvaskloven, vurderer Skatteministeriet det hensigtsmæssigt, at der alene opkræves ét gebyr af udbyderne af spil til dækning af alle de tilsynsopgaver, som spillemyndigheden skal udføre med indehavere af tilladelse til spiludbud her i landet.

3.18.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at de eksisterende bemyndigelser til, at skatteministern kan fastsætte nærmere regler i relation til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme ophæves i lov om spil og lov for Grønland om visse spil.

Da der efter forslaget ikke længere kan fastsættes bestemmelser i relation til hvidvask og finansiering af terrorisme i spillelovgivningen, foreslås de tilhørende sanktionsbestemmelserne ligeledes ophævet.

Som konsekvens af forslaget vil de bestemmelser om hvidvask og finansiering af terrorisme, som skatteministeren har fastsat i bekendtgørelserne om online kasino og landbaseret kasino, blive ophævet.

Udbydere af spil, der skal foretage underretninger til SØIK, vil blive omfattet af samme bekendtgørelse herom, som gælder for andre virksomheder m.v., der i henhold til hvidvaskloven skal foretage underretninger.

Det foreslås endvidere, at gebyr opkrævet efter lov om spil dækker alle spillemyndighedens tilsynsopgaver uanset, hvilken lovgivning tilsynsbestemmelserne fremgår af. Forsaget vil således betyde, at spillemyndighedens tilsyn med udbydere af spils overholdelse af hvidvaskregler mv. fortsat dækkes af det gebyr, der opkræves i henhold til § 42 i lov om spil. Forslaget forventes ikke at medføre ændringer i de nuværende gebyrstørrelser.

Der henvises til lovforslagets §§ 76 og 77.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Konsekvensbeskrivelsen tager udgangspunkt i forskellene fra den gældende regulering. Det bemærkes generelt, at de økonomiske og administrative konsekvenser i overvejende grad hidrører fra kravene i 4. hvidvaskdirektiv.

5.1. Beskrivelse af lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Erhvervs- og Vækstministeriet anslår, at ca. 15.100 virksomheder og personer er direkte omfattet af lovforslaget. Det er ikke muligt at opgøre antallet af regulerede virksomheder endeligt, da ikke alle virksomheder er underlagt krav om tilladelse eller en registreringspligt.

5.1.1. Økonomiske konsekvenser

Lovforslaget medfører øvrige efterlevelsesefterskænkninger for erhvervslivet på ca. 228.000.000 kr. Heraf udgør 94.000.000 kr. omstillingsomkostninger, og de løbende byrder udgør 134.000.000 kr.

De øvrige efterlevelsesefterskænkninger angår specielt større virksomheder med mange kunder og transaktioner til etablering og ændring af IT-systemer til overvågning af kunder samt identifikation af politisk eksponerede personer (højrisikokunder). Derudover skal et større antal virksomheder etablere en intern whistleblowerordning

Endvidere vurderes det, at lovforslaget medfører øvrige efterlevelseseomkostninger for udbydere af spil der ikke i dag er underlagt hvidvaskreglerne i spillelovgivningen. Det har på nuværende tidspunkt ikke været muligt for Skatteministeriet at opgøre denne omkostning.. Det er dog den foreløbige vurdering, at dette udgør en begrænset andel af de samlede erhvervsøkonomiske omkostninger.

5.1.2. Administrative konsekvenser

Lovforslaget medfører løbende administrative byrder for ca. 225 mio. kr. og administrative omstillingsomkostninger for ca. 1,2 mia. kr. for de ca. 15.100 virksomheder, som omfattes af forslaget.

De løbende administrative byrder består blandt andet i løbende opdatering af virksomhedens risikovurderinger (§ 7), interne politikker, forretningsgange og kontroller (§§ 8-9) samt skærpede krav til kundekendskab (§§ 10-11), herunder særligt til procedurer forbundet med identifikation og løbende overvågning af politisk eksponerede personer (PEP) (§§ 2 og 18) samt klarlægning af en juridiske persons ejer- og kontrolstruktur (§ 11), opbevaring af oplysninger (§ 30) og egnethedskrav (§ 51).

De administrative omstillingsomkostninger følger overvejende af opdateringen af de interne politikker, forretningsgange og kontroller, den første udarbejdelse af risikovurderingerne, krav om uddannelse af medarbejdere i hvidvaskloven og databeskyttelse samt særlige procedurer vedr. kunder, der er politisk eksponerede personer m.m.

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) har haft forslaget i høring og har på den baggrund gennemført en ex ante-måling af forslagets konsekvenser. Resultaterne af målingen offentliggøres på Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører, at begrebet politisk eksponerede personer nu også omfatter personer med bopæl i Danmark, hvor det tidligere alene berørte politisk eksponerede personer med bopæl i et andet land. Derudover skal der iagttages skærpede kundekendingsprocedurer, hvis kundens reelle ejer, den begunstigede i henhold til en livsforsikringspolice eller den begunstigedes reelle ejer er en politisk eksponeret person, hvor der i nugældende lov alene er sådanne krav, hvis kunden er en politisk eksponeret person. Dette betyder, at politisk eksponerede personer, nærtstående og samarbejdspartnere til politisk eksponerede personer i lang højere grad end tidligere vil blive anmodet om yderligere oplysninger.

Derudover medfører lovforslaget, at der ved registrering hos Erhvervsstyrelsen stilles krav om egnethed til medlemmer af en virksomheds ledelse samt til personer omfattet af loven. Endelig medfører lovforslaget, at der kan ske offentliggørelse af en fysisk persons navn ved alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af bestemmelser i lovforslaget.

Lovforslaget vurderes herudover ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget gennemfører dele af 4. hvidvaskdirektiv. Lovforslaget anvender derudover undtagelsesmulighederne i pengeoverførselsforordningen.

Artikel 67 i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at 4. hvidvaskdirektiv skal være gennemført i national ret inden den 26. juni 2017. Europa-Kommissionen og Rådet har blandt andet i lyset af terrorhandlingerne i Paris i november 2015 som en del af en handlingsplan til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering opfordret medlemsstaterne til at implementere 4. hvidvaskdirektiv inden udgangen af 2016. På den baggrund og henset til, at 4. hvidvaskdirektiv styrker indsatsen mod terrorfinansiering, vurderer Erhvervs- og Vækstministeriet, at Danmark skal følge opfordringen, og at den foreslåede lov skal træde i kraft den 1. januar 2017.

Lovforslaget er som udgangspunkt udtryk for direktivnær gennemførelse, men der er en mindre grad af overimplementering, der som udgangspunkt er en videreførelse af eksisterende regler. Lovforslaget anvender derudover muligheden i artikel 5 i 4. hvidvaskdirektiv til at stille strengere regler på enkelte områder, hvor der efter Erhvervs- og Vækstministeriets opfattelse er behov for skærper. Skærperne vedrører områderne kontantforbuddet, kundekendskab ved enkeltstående transaktioner, registrering hos Finanstilsynet, offentliggørelse af afgørelser og beslutninger vedrørende juridiske personer.

Før 2012 var der i hvidvaskloven et kontantforbud på 100.000 kr., der alene omfattede forhandlere af genstande samt auktionsholdere. Det nuværende kontantforbud på 50.000 kr. blev indført i 2012 på anbefaling af Rigsadvokaten. Der havde i praksis vist sig flere eksempler på situationer, som ikke var omfattet af det daværende kontantforbud, men hvor der var tale om usædvanlige kontantbetalinger, og hvor der kunne være en mistanke om hvidvask. Forslaget til en ny beløbsgrænse var fastsat under hensyn til, at borgerne i videst muligt omfang skulle bevare adgangen til at benytte sig af kontant betaling, hvis de ønskede det, og den risiko for hvidvask, der er forbundet med store kontantbetalinger.

Det foreslås, at den gældende retstilstand opretholdes, da det er Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering, at kontantforbuddet er i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv, hvoraf det fremgår af betragtning nr. 6 i præambelen, at medlemslandene skal have mulighed for at indføre lavere tærskler, yderligere generelle begrænsninger af brugen af kontanter og strengere bestemmelser.

Det foreslås desuden at videreføre den eksisterende retstilstand, hvorefter kundekendingsprocedurerne altid skal gennemføres, hvis en transaktion overstiger 1.000 euro, dog foreslås det en lempelse så 1.000 euro grænsen alene fastsættes for så vidt angår valutaveksling. Efter artikel 11, litra b, nr. i og ii, i 4. hvidvaskdirektiv kan krav om kundekendskab undlades ved enkeltstående transaktioner på under 15.000 euro og for så vidt angår pengeoverførsler omfattet af pengeoverførselsforordningen

på mere end 1.000 euro, hvilket svarer til beløbsgrænsen i 3. hvidvaskdirektiv. I den gældende hvidvasklov er beløbsgrænsen fastsat til 1.000 euro. Beløbsgrænsen blev i 2012 nedsat til 1.000 euro svarende til pengeoverførselsforordningens beløbsgrænse, da valutaveksling af større kontantbeløb anses at være forbundet med øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Formålet var at gøre det muligt i højere grad at spore valutatransaktioner tilbage til involverede personer og dermed lette politiets arbejde med kriminalitetsbekæmpelse. Det foreslås, at denne beløbsgrænse fastholdes. Valutaveksling anses stadig som et område med øget risiko, hvorefter det foreslås at fastholde grænsen ved valutaveksling på 1.000 euro.

Erhvervs- og Vækstministeriet foreslår endvidere, at virksomheder, der udøver finansiel aktivitet, stadig skal registreres hos Finanstilsynet, samt at der i forbindelse med registreringen er krav om, at et medlem af en virksomhedens øverste og daglige ledelse eller personen ikke er dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, uanset at der ikke er krav om registrering eller hæderlighed til disse virksomhedstyper i 4. hvidvaskdirektiv. Det er efter Erhvervs- og Vækstministeriet vurdering stadig vigtigt at sikre, at kriminelle ikke har mulighed for at udøve finansiel aktivitet, herunder misbruge denne adgang til at foretage hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme.

Ifølge artikel 59, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv skal der som minimum ske offentliggørelse i forbindelse med overtrædelse af artiklerne 10-14, 33-35, 40, 45 og 46, når overtrædelsen er alvorlig, gentagen, systematisk eller en kombination heraf. Der stilles imidlertid forslag om, at Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og spillemyndigheden skal offentliggøre resumé af afgørelser og politianmeldelser for så vidt angår virksomheder i videre omfang. Baggrunden for dette er, at centrale bestemmelser som virksomhedens risikovurdering og procedurer samt udøvelse af virksomhed uden den krævede registrering hos Finanstilsynet henholdsvis Erhvervsstyrelsen ikke er omfattet af de i direktivet angivne artikler, hvor der som minimum skal ske offentliggørelse. Det er Erhvervs- og Vækstministeriet vurdering, at en offentliggørelsesmeddelelse, hvor der ikke kan offentliggøres oplysninger om en utilstrækkelig eller manglende risikovurdering, vil give et ufuldstændigt billede af den overtrædelse af loven, der har fundet sted. Under hensyn til, at formålet med 4. hvidvaskdirektiv yderligere er at øge de nationale administrative sanktioners effektivitet og præventive virkning i relation til at bekæmpe hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, samt at det fremgår af artikel 59, stk. 1, at der alene som minimum skal ske offentliggørelse ved overtrædelse af de nævnte artikler, anses det for værende i overensstemmelse med direktivet at udvide offentliggørelsesadgangen ved overtrædelser begået af virksomheder. Det foreslås endvidere at videreføre finansielle virksomheders pligt til særskilt at offentliggøre tilsvarende oplysninger. Det er i overensstemmelse med de generelle regler om offentliggørelse på finansielle område.

Der foreslås ikke udvidelser i forhold til fysiske personer.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 13. juli 2016 til den 24. august 2016 været sendt i høring hos følgende organisationer og myndigheder m.v.:

Advokatrådet, AgroSkat ApS, Akademikernes Centralorganisation, Andelskassen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Arbejdsskadestyrelsen, BL – Danmarks Almene Boliger, Bryggeriforeningen, Børsmæglerforeningen, CEPOS, Cevea, Copenhagen Business School, Danish Online Gambling Association, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit A/S, Danmarks Statistik, Danmarks Tankesports-Forbund, Danmarks Tivoliforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Aktuarforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Automat Brancheforening, Dansk Byggeri, Dansk Døve-Idrætsforbund, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Forening for International, Dansk Galop, Dansk Handicap Idrætsforbund, Dansk Industri, Dansk Investor Relations Forening, Dansk Iværksætterforening, Dansk Kreditråd, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Metal, Dansk Misbrugsbehandling, Dansk Pantebrevsforening, Dansk Pokerforbund, Dansk Skoleidræt, Dansk Teknologisk Universitet, Dansk Told- og Skatteforbund, Dansk Travspors Centralforbund, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Advokater, Danske Bogholdere, Danske Dagblades Forening, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Maritime, Danske Regioner, Datatilsynet, DBU, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Den Danske Skatteborgerforening, Det centrale Handicapråd, Det Kooperative Fællesforbund, Det Økonomiske Råds Sekretariat, DGI, Divisionsforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen, Ejendomsmæglerens Landsorganisation, Ejerlederne, Energi- og Olieforum, European Gaming and Betting Association, FDFA – Foreningen af Danske Forsikringsmæglere og Forsikrings Agenturer, FDIH – Foreningen for Distance- og Internethandel, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansforeningen, Finanshuset i Fredensborg A/S, Finansiell Stabilitet A/S, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Forretningsførende for Udenlandske Forsikringselskaber, Foreningen af Interne Revisorer, Foreningen af J.A.K. Pengeinstitutter, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Freelance Bogholdere, FOREX, Forsikring og Pension, Forsikringsmæglerforeningen, Friluftsrådet, Frivilligrådet, Funktionærenes og Tjenestemændenes Fællesråd, Færøernes Landsstyre, Fødevarerforbundet, Garantiformuen, Garban-Intercapital Scandinavia, Hestevæddeløbssportens Finansieringsfond, Hjerteforeningen, HK Handel, Horesta, Håndværksrådet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation, Intertrust(Denmark), Investeringsfondsbranchen, Investorforeningsrådet, ISACA Denmark Chapter, IT-branchen, IT-Universitetet i København, Kasinoforeningen, KFUM Spejderne i Danmark, KommuneKredit, Kommunernes Landsforening, Kraka, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns Universitet, Købmandstadens Oplysningsbureau, Landbrug og Fødevarer. Landsforeningen af forsvarsadvokater, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsorganisationen i Danmark, Landsskatteretten, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale- og Anlægsfonden, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Moderniseringsstyrelsen, Motorkøretøjsforsikring (DFIM), Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), NASDAQ OMX Copenhagen A/S, Nationalban-

ken, Nets, Parcelhusejernes Landsforening, PostDanmark, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Regionale Bankers Forening, Regnskabsrådet, Remote Gaming Association, REVIFORA, Revisorgruppen, Revisornævnet, Revisortilsynet, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, Skatteankestyrelsen, Skatterevisorforeningen, Skibs- og Bådebyggeriets Arbejdsgiverforening, SRF - Skattefaglig forening, Syddansk Universitet, SØIK, Team Danmark, Telekommunikationsindustrien i Danmark, Videncentret for Landbrug, VP Securities A/S, Western Union, Ældresagen, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Lovforslaget har enkelte lettelser i forhold til øvrige efterlevelseseffekter, men det er ikke muligt at opgøre disse.	Lovforslaget vil medføre økonomiske konsekvenser på samfundsniveau. De øvrige efterlevelseseffekter af lovforslaget estimeres til at udgøre 227.540.000 kr. Heraf udgør 93.420.000 kr. omstillingsomkostninger, og de løbende byrder udgør 134.120.000 kr. Hertil skal lægges omkostninger for udbydere af spil, der ikke i dag er omfattet af hvidvaskregler.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Lovforslaget medfører løbende administrative byrder for ca. 225 mio. kr. og administrative omstillingsomkostninger for ca. 1,2 mia. kr.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Lovforslaget har i visse tilfælde administrative konsekvenser for borgerne herunder ved skærpede krav til kundekendskab ved oprettelse af et kun-

		deforhold med en politisk eksponerede person, og i forbindelse med offentliggørelse af en fysisk persons navn ved alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af bestemmelser.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslaget gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF samt Kommissionens direktiv 2006/70/EF.</p> <p>Lovforslaget er som udgangspunkt udtryk for direktivnær gennemførelse, men der er en mindre grad af overimplementering, der som udgangspunkt er en videreførelse af eksisterende regler. Lovforslaget anvender derudover en mulighed i 4. hvidvaskdirektiv til at stille strengere regler på enkelte områder.</p> <p>Lovforslaget anvender derudover undtagelsesmuligheden i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/847 af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1781/2006.</p>	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Til § 1

§ 1 i den gældende hvidvasklov fastlægger lovens anvendelsesområde.

Den foreslåede § 1 fastlægger lovens anvendelsesområde og opremser således de virksomheder og personer, som loven finder anvendelse på. Lovforslagets § 1 fastsætter endvidere, i hvilke tilfælde Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at loven helt eller delvist ikke finder anvendelse, og giver skatteministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, at loven helt eller delvist ikke finder anvendelse for visse udbydere af spil. Bestemmelsen viderefører med redaktionelle ændringer anvendelsesområdet for stk. 1, dog udvides anvendelsesområdet til også at omfatte udbydere af spil. I henhold til gældende lovgivning er udbydere af kasino omfattet af hvidvaskreguleringen i spillelovgivningen, mens andre udbydere af spil ikke underlagt krav om forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Bestemmelsen gennemfører artikel 2 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF samt Kommissionens direktiv 2006/70/EF (4. hvidvaskdirektiv) sammenholdt med definitionerne i artikel 3.

4. hvidvaskdirektiv er grundlæggende baseret på et territorialprincip, hvilket betyder, at hvert enkelt medlemsland er ansvarligt for at regulere og føre tilsyn med de aktiviteter, der finder sted på medlemslandets territorium, jf. artikel 48, stk. 4, og betragtning nr. 53 i 4. hvidvaskdirektivs præambel.

Ved virksomheder og personer forstås enhver juridisk eller fysisk person, herunder foreninger, fonde m.v., i det omfang disse udøver erhvervmæssig virksomhed. Almennyttige foreninger, der ikke udøver erhvervmæssig aktivitet, er således ikke omfattet, bortset fra når disse udbyder spil i et omfang, som kan karakteriseres som en erhvervmæssig aktivitet.

Stk. 1, nr. 1-13, omfatter virksomheder og personer under tilsyn af Finanstilsynet, stk. 1, nr. 14, omfatter advokater under tilsyn af Advokatrådet, stk. 1, nr. 15-19, omfatter virksomheder og personer under tilsyn af Erhvervsstyrelsen, stk. 1, nr. 20, omfatter udbydere af spil under tilsyn af spillemyndigheden og stk. 1, nr. 21, omfatter Danmarks Nationalbank.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1*, at pengeinstitutter er omfattet af lovens anvendelsesområde. Pengeinstitutter er virksomheder, der udøver virksomhed, som består i at modtage indlån eller andre midler fra

offentligheden, der skal tilbagebetales, samt i at yde lån for egen regning. Sådanne virksomheder skal have tilladelse som pengeinstitut i henhold til § 7 i lov om finansiel virksomhed.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 2*, at realkreditinstitutter er omfattet af lovens anvendelsesområde. Realkreditinstitutter er virksomheder, der yder lån mod registreret pant i fast ejendom på grundlag af udstedelse af realkreditobligationer og særligt dækkede realkreditobligationer eller særligt dækkede obligationer. Sådanne virksomheder skal have tilladelse som realkreditinstitut i henhold til § 8 i lov om finansiel virksomhed.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 3*, at fondsmæglerselskaber er omfattet af lovens anvendelsesområde. Fondsmæglerselskaber er virksomheder, der over for tredjemand udøver aktiviteter, som omfatter værdipapirer i nærmere angivet omfang, og som ikke har tilladelse som pengeinstitut, realkreditinstitut eller investeringsforvaltningsselskab. Sådanne virksomheder skal have tilladelse som værdipapirhandler i henhold til § 9 i lov om finansiel virksomhed.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 4*, at livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser er omfattet af lovens anvendelsesområde. Sådanne virksomheder skal have tilladelse som forsikringsvirksomhed i henhold til § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Selv om der siden 1995 har været hjemmel for livsforsikringsselskaber til at tegne forsikringer inden for skadesforsikringsklasserne 1 og 2, dvs. syge- og ulykkesforsikringer, er det alene livsforsikringsselskabernes og de tværgående pensionskassers livs- og pensionsforsikringer, der er omfattet af loven.

Tværgående pensionskasser er i § 304 i lov om finansiel virksomhed defineret som foreninger eller sammenslutninger, hvis medlemmer enten er uddannet inden for bestemte uddannelsesområder eller er ansat i virksomheder af en bestemt art, og som har til formål som led i ansættelsesvilkårene eller som led i en anden tilknytning til en virksomhed at sikre pension efter ensartede regler for alle medlemmerne, eller hvis medlemmer er selvstændige erhvervsdrivende inden for samme branche, og som har til formål at sikre pension efter ensartede regler for alle medlemmer. Sådanne virksomheder skal have tilladelse efter lov om finansiel virksomhed og behandles i det væsentlige efter samme regler som forsikringsselskaber, der driver livsforsikringsvirksomhed.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 5*, at sparevirksomheder er omfattet af lovens anvendelsesområde. Sparevirksomheder udøver virksomhed, som består i erhvervsmæssigt eller som et væsentligt led i deres drift at modtage indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales fra offentligheden. Sådanne virksomheder skal have tilladelse som sparevirksomhed i henhold til § 334 i lov om finansiel virksomhed, hvis virksomheden ikke har tilladelse som pengeinstitut, realkreditinstitut eller investeringsforvaltningsselskab eller er oprettet i henhold til særlig lov, eller hvis oprettelse ikke er godkendt i henhold til særlig lov.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 6*, at udbydere af betalingstjenester og udstedere af elektroniske penge er omfattet af lovens anvendelsesområde. Udøvelse af denne type virksomhed kræver tilladelse i henhold til i lov om betalingstjenester og elektroniske penge. Sådanne virksomheder skal have tilladelse i henhold til § 7 for så vidt angår betalingsinstitutter, § 37 for så vidt angår udbydere af betalingsinstrumenter med begrænset anvendelse eller begrænsede transaktioner, § 39 a for så vidt angår e-pengeinstitutter og § 39 p for så vidt angår udstedere af elektroniske penge med anvendelse eller begrænsede transaktioner.

Udbydere af betalingstjenester tilbyder en eller flere af de i bilag 1 i lov om betalingstjenester og elektroniske penge nævnte typer af betalingstjenester. En betalingstjeneste er f.eks. en tjeneste, der muliggør, at kontantbeløb placeres på en betalingskonto, og alle transaktioner, der er nødvendige for drift af en betalingskonto. Pengeoverførselsvirksomhed er også en betalingstjeneste.

Ved elektroniske penge forstås en elektronisk eller magnetisk lagret pengeværdi, der repræsenterer et krav på udstederen, som ustedes ved modtagelse af betaling af midler med henblik på at gennemføre betalingstransaktioner, og som accepteres som betalingsmiddel af andre end udstederen af elektroniske penge. Det omfatter bl.a. bredt anvendelige gavekort og forudbetalte kort, f.eks. til offentlig transport.

Det foreslås efter *stk. 1, nr. 7*, at forsikringsmæglere, når de formidler livsforsikring eller andre investeringsrelaterede forsikringer, er omfattet af lovens anvendelsesområde. Forsikringsmæglervirksomhed defineres i henhold til lov om forsikringsmæglervirksomhed som den aktivitet, der består i at yde kunden rådgivning på basis af en analyse af et så stort antal af de på markedet disponible forsikringsløsninger som muligt, og den aktivitet, der består i at præsentere kunden for forsikringsløsninger fra et eller flere forsikringsselskaber, uden at der er indgået udtrykkelig aftale med forsikringsselskaberne herom. Forsikringsmæglere skal have tilladelse i henhold til § 4i lov om forsikringsformidling. Forsikringsmæglere er kun omfattet af hvidvaskloven, når de formidler livsforsikring eller andre investeringsrelaterede forsikringer.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 8*, at øvrige virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt udøver aktiviteter, opført i lovens bilag 1 er omfattet af lovens anvendelsesområde. Virksomheder og personer, der er omfattet af nr. 8, er forpligtet til at lade sig registrere hos Finanstilsynet, jf. forslaget § 40, stk. 1, som betingelse for at kunne udøve den nævnte virksomhed. Det er karakteristisk for denne type af erhvervsmæssig virksomhed, at der ikke i henhold til lov om finansiel virksomhed eller anden finansiel regulering er et krav om tilladelse, men at aktiviteten er omfattet af 4. hvidvaskdirektivs definition af kreditinstitut eller finansieringsinstitut. Det er ikke en forudsætning, at aktiviteten udøves som hovedaktivitet, men der skal være tale om erhvervsmæssig virksomhed. Ved erhvervsmæssigt skal forstås, at aktiviteten i denne sammenhæng udbydes til tredjemand, eller at aktiviteten i øvrig antager et sådant omfang, at der bliver tale om en ikke ubetydelig del af virksomhedens omsætning.

Bilag 1 er en sammenskrivning af bilag 1 og bilag 2 i lov om finansiel virksomhed, der oplister pengeinstitut- og kreditinstitutvirksomhed, dog med undtagelse af kreditoplysningsvirksomheder. Udlånsvirksomhed generelt omfattet, uanset om der er tale om udlån til private eller til erhverv. Kreditter, der ydes til erhvervskunder som led i salg af varer og tjenesteydelser, foreslås dog ikke omfattet. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til bilag 1.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 9*, at udenlandske virksomheders filialer, agenter og distributører her i landet, er omfattet af lovens anvendelsesområde, hvis disse udøver virksomhed omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-8. For agenter og distributørers vedkommende forudsættes det dog, at aktiviteten har et sådant omfang, at den udenlandske virksomhed kan anses at være etableret her i landet.

Filialer, agenter og distributører er omfattet, uanset om den udenlandske virksomhed har hjemsted i et land inden for EU/EØS eller et tredjeland.

Forslaget indebærer, at de kompetente myndigheder her i landet i tilfælde af en agents, filials eller distributørs overtrædelse af hvidvaskloven kan strafforfølge både den udenlandske virksomhed og agenten, filialen eller distributøren. De af virksomhedens kunder, der betjenes af agenten m.v., skal i denne sammenhæng tillige opfattes som den pågældendes kunder i relation til overholdelse af lovens krav.

Har en finansiel virksomhed opnået tilladelse til at drive virksomhed i et medlemsland (hjemlandet), er der i visse tilfælde mulighed for, at denne virksomhed tillige kan udøves i et andet medlemsland (værtlandet) uden særskilt tilladelse fra værtlandet, hvis værtlandets myndigheder forinden er blevet underrettet herom (notifikation) af hjemlandets tilsynsmyndighed. Udøvelse af grænseoverskridende virksomhed kan i denne sammenhæng ske enten med eller uden etablering. Hvis der ikke er sket etablering via filial eller agent, har hjemlandets myndigheder ansvar for hvidvaskregulering og tilsyn. Hvis etablering har fundet sted, har værtlandets myndigheder ansvar for regulering og tilsyn, men 4. hvidvaskdirektiv forudsætter i disse tilfælde et tæt samarbejde mellem hjemlandets og værtlandets tilsynsmyndigheder.

Udtrykket agent skal forstås i overensstemmelse med § 6, nr. 18, i lov om betalingstjenester og elektroniske penge. I henhold hertil defineres en agent som en fysisk eller juridisk person, som handler på vegne af et betalingsinstitut ved udbuddet af betalingstjenester. Det fremgår af lovbetænkningerne hertil, at det forudsættes, at agenten er legitimeret til juridisk at forpligte instituttet, idet det ikke er tilstrækkeligt, at den pågældende alene bistår med markedsføring. For agenter af betalingsinstitutter gælder visse særregler om beføjelser for værtlandets tilsynsmyndighed. Se herom lovforslagets § 40, stk. 3. Dette skal ses i sammenhæng med, at beføjelserne til at give og tilbagekalde tilladelser til betalingsinstitutter og e-penge-institutter i henhold til de bagvedliggende direktiver tilkommer hjemlandets tilsynsmyndighed.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 10*, at investeringsforvaltningsselskaber og forvaltere af alternative investeringsfonde er omfattet af lovens anvendelsesområde, hvis disse virksomheder har direkte kunderela-

tioner. Investeringsforvaltningsselskaber kan få tilladelse i henhold til § 9 i lov om finansiel virksomhed og forvaltere af alternative investeringsfonde skal have tilladelse i henhold til § 11 i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. Det kan være tilfældet, hvis selskabet eller forvalteren indgår aftale med en kunde om investeringsrådgivning, porteføljepleje eller køb og salg af finansielle instrumenter. Generelt indgår investeringsforvaltningsselskaber og forvaltere af alternative investeringsfonde – med den struktur der er her i landet – ikke direkte kundeaftaler om rådgivning eller køb og salg af andele i investeringsforeninger eller alternative investeringsfonde, da disse selskaber og forvaltere typisk har indgået aftale med et eller flere pengeinstitutter om at varetage dette. Selskabets eller forvalterens depotbankaftaler samt aftaler med samarbejdspartnere om investeringsrådgivning, porteføljeforvaltning, market making og lignende aftaler anses ikke for en direkte kunderelation omfattet af loven.

Et investeringsforvaltningsselskab og en forvalter af alternative investeringsfonde kan få tilladelse til at udføre skønsmæssig porteføljepleje og vil da i forbindelse med udøvelse heraf være omfattet af kravene i hvidvaskloven. Der er i dag kun ganske få investeringsforvaltningsselskaber og forvaltere af alternative investeringsfonde, der har tilladelse til at udføre skønsmæssig porteføljepleje.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 11*, at danske UCITS (Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities) og alternative investeringsfonde er omfattet af lovens anvendelsesområde, hvis disse virksomheder har direkte kunderelationer. De er omfattet, hvis den danske UCITS eller fonden har direkte kunderelationer, herunder investeringsrådgivning eller køb og salg af finansielle instrumenter. En UCITS er et investeringsinstitut omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF af 13. juli 2009 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter). Danske UCITS er kollektive investeringsordninger omfattet af lov om investeringsforeninger m.v. Alternative investeringsfonde er reguleret i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og omfatter alle kollektive investeringsordninger, som rejser kapital fra investorer med henblik på at investere kapitalen i overensstemmelse med en defineret investeringspolitik til fordel for disse investorer, og som ikke er en UCITS.

Langt de fleste danske UCITS og danske alternative investeringsfonde har indgået en forvaltningsaftale med et investeringsforvaltningsselskab eller en forvalter af alternative investeringsfonde, herunder aftale om markedsføring af andele i investeringsforeningen eller fonden, hvorfor kun ganske få UCITS og alternative investeringsfonde vil være omfattet af lovforslaget. Som nævnt under *stk. 1, nr. 10*, vil investeringsforvaltningsselskabet eller forvalteren af alternative investeringsfonde herefter typisk indgå aftale med et eller flere pengeinstitutter om at påtage sig disse ydelser.

Investeringsforeninger og danske alternative investeringsfonde kan vælge at være selvforvaltende, jf. § 6 i lov om investeringsforeninger og § 4 i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. Er en investeringsforening eller en alternativ investeringsfond selvforvaltende, udføres alle funktionerne i foreningen eller fonden. Foreningen eller fonden kan have indrettet sig således, at de udøver rådgivning og/eller køb og salg af investeringsbeviser og andele i fonden, hvorved de omfat-

tes af hvidvaskloven. Langt hovedparten af alle selvadministrerende investeringsforeninger og selvforvaltende fonde har indrettet sig således, at de henviser investorer til pengeinstitutter.

Det følger af *stk. 1, nr. 12*, at operatører af regulerede markeder, der har fået tilladelse her i landet til at være auktionsplatform i henhold til Kommissionens forordning (EU) nr. 1031/2010 af 12. november 2010 om det tidsmæssige og administrative forløb af auktioner over kvoter for drivhusgasemissioner og andre aspekter i forbindelse med sådanne auktioner i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet (herefter CO₂-auktioneringsforordningen), er omfattet af lovens anvendelsesområde. En operatør af en markedsplads er herefter omfattet af hvidvaskloven, når operatøren handler via sin tilladelse til at være auktionsplatform i henhold til CO₂-auktioneringsforordningen. Bestemmelsen medvirker til at gennemføre dele af CO₂-auktioneringsforordningen.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 13*, at aktører, der har tilladelse til at byde direkte på auktioner, som er omfattet af CO₂-auktioneringsforordningen, er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Finanstilsynet skal i henhold til CO₂-auktioneringsforordningen give tilladelse til fondsmæglerselskaber, pengeinstitutter med tilladelse som værdipapirhandler og CO₂-kvotebydere til at byde direkte på auktioner.

Fondsmæglerselskaber og pengeinstitutter med tilladelse som værdipapirhandler er allerede omfattet af lovforslaget i medfør af § 1, *stk. 1, nr. 1 og 3*. Den foreslåede bestemmelse sikrer, at juridiske personer, der har fået tilladelse til at byde på auktioner for CO₂-kvoter, der er omfattet af CO₂-auktioneringsforordningen, også bliver omfattet af hvidvaskloven.

Tilladelse kan gives til virksomheder, der handler for egen regning med finansielle instrumenter eller yder investeringsservice med råvarederivater eller derivataftaler, jf. bilag 5, nr. 10, til lov om finansiell virksomhed, til kunder i deres hovederhverv, dog under forudsætning af, at dette er en accessorisk aktivitet til deres hovederhverv på koncernniveau, og såfremt dette hovederhverv ikke er investeringsservice eller virksomhed som pengeinstitut eller realkreditinstitut i henhold til lov om finansiell virksomhed. Det kan f.eks. være et energiselskab, hvis hovederhverv er handel med el og gas (for egen regning), der som en accessorisk aktivitet yder investeringsservice med råvarederivater til kunder for at afdække kundernes risici i relation til energipriserne, eller en grovvarevirksomhed, der handler med korn.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 14*, at advokater er omfattet af lovens anvendelsesområde, når de udøver de i litra a og b, opregnede aktiviteter. *Stk. 1, nr. 14, litra a*, omfatter de situationer, hvor advokaten bistår sin klient ved rådgivning om eller udførelsen af visse typer af transaktioner. *Stk. 1, nr. 14, litra b*, omfatter de situationer, hvor advokaten foretager visse transaktioner vedrørende fast ejendom på vegne af klienten.

Advokater er endvidere kun omfattet af lovforslaget i relation til klienter. De er derfor ikke underretningspligtige, hvis de afviser en henvendelse fra en person, hvor der er mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering, hvis den pågældende ikke har klientstatus.

Det antages, at et klientforhold som altovervejende hovedregel kommer i stand ved en udtrykkelig aftale om advokatens udførelse af det pågældende opdrag. Et klientforhold kan endvidere komme i stand ved, at advokaten udfører opdraget som led i en offentlig beskikkelsesordning eller i kraft af en testamentarisk bestemmelse, f.eks. når en advokat ved testamente er indsat som bobestyrer.

Derimod er der ikke tale om et klientforhold, hvis der alene foreligger en henvendelse fra en person eller virksomhed med anmodning om advokatens bistand. Der kan f.eks. være tale om, at advokaten kontaktes telefonisk af en person, der ikke i forvejen er klient hos advokaten, men som ønsker advokatens hjælp i forbindelse med en forestående transaktion. Under samtalen fortæller denne person advokaten om den pågældende transaktion, herunder hvorledes transaktionen påtænkes finansieret. På baggrund af disse oplysninger, som advokaten får forelagt under telefonsamtalen, ønsker advokaten ikke at påtage sig opgaven, hvilket advokaten meddeler personen i slutningen af telefonsamtalen.

Advokaters ejendomsformidlingsvirksomhed er omfattet af bestemmelsen. Ejendomsformidlingsvirksomhed, der udøves af en advokat, men ikke i dennes egenskab af at være advokat eller som et led i dennes advokatvirksomhed eller advokatselskab, vil være omfattet af lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 17.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 15*, at revisorer og revisionsvirksomheder er omfattet af lovens anvendelsesområde. Loven omfatter revisorer og revisionsvirksomheder godkendt i henhold til revisorloven. Lovforslaget indebærer, at også den revisionsvirksomhed, som en revisor er tilknyttet som ansat eller partner, er omfattet af loven. Pligterne efter denne lov omfatter kun forhold, der ligger inden for rammerne af den opgave, som revisoren har påtaget sig. Hvis en revisor i forbindelse med revision af et årsregnskab for en virksomhed får mistanke om, at virksomheden er involveret i hvidvask eller finansiering af terrorisme, vil revisoren være omfattet af reglerne om undersøgelses- og underretningspligt som nævnt i lovforslagets kapitel 5.

Ejendomsmæglere og ejendomsmæglervirksomheder foreslås omfattet efter *stk. 1, nr. 16*. Begrebet ejendomsmæglere omfatter enhver erhvervsmæssig formidling af køb og salg af fast ejendom, uanset om det er til eller for forbrugere eller til eller for erhvervsdrivende. Advokaters ejendomsformidlingsvirksomhed er omfattet af lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 14, litra a, pkt. i.

Lovforslaget indebærer, at alle typer af opgaver, som ejendomsmæglere udfører for deres kunder i forbindelse med hvervet som ejendomsmægler, er omfattet af loven, herunder når ejendomsmæglere foretager værdiansættelser mod vederlag eller formidler lejemål.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 17*, virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de i nr. 14-16 nævnte persongrupper, herunder revisorer, som ikke er godkendt i henhold til revisorloven, skatterådgivere og eksterne bogholdere er omfattet af lovens anvendelsesområde i det omfang, virksomheden eller personen i øvrigt ikke er omfattet af stk. 1. Omfattet er f.eks. revisorer og revisionsvirksomheder, der ikke er godkendt i henhold til revisorloven, skatterådgivere, eksterne bogholdere og ejendomsadministratorer i det omfang de erhvervsmæssigt udøver samme aktivitet som en ejendomsmægler, herunder køb og salg af ejendomme og formidling af lejemål, samt ejendomsformidling, der udøves af en advokat, men ikke i dennes egenskab af en advokat eller som et led i dennes advokatvirksomhed eller advokatselskab, jf. bemærkningerne til § 1, stk. 1, nr. 14 og 16.

Betegnelsen erhvervsmæssigt skal forstås på tilsvarende måde som nævnt i stk. 1, nr. 8. Herved tydeliggøres det, at mere enkeltstående dispositioner falder udenfor betegnelsen. Også dispositioner, som ligger udenfor det job, en person er ansat til, f.eks. hvis en rengøringsassistent eller hjemmehjælper bistår med betaling af regninger, falder udenfor betegnelsen. Udtrykket samme ydelser dækker de områder, persongrupperne i stk. 1, nr. 14-16, normalt beskæftiger sig med, hvilket svarer til tilsvarende ydelser i den gældende hvidvasklov.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 18*, at udbydere af tjenesteydelser til virksomheder er omfattet af lovens anvendelsesområde. Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder er defineret i lovforslagets § 2, nr. 12. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse. Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder er forpligtede til at lade sig registrere hos Erhvervsstyrelsen, jf. lovforslagets § 51, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 19*, at valutavekslingsvirksomhed er omfattet af lovens anvendelsesområde og er forpligtet til at lade sig registrere hos Erhvervsstyrelsen, jf. lovforslagets § 51, stk. 1, som betingelse for at kunne udøve den nævnte virksomhed. Valutaveksling dækker enhver form for veksling af valuta, hvor valutavekslingen udøves erhvervsmæssigt. De almindelige tilfælde, hvor en butik modtager betaling i fremmed valuta og giver tilbage i danske kroner, er derfor ikke omfattet. Det er dog ikke et krav, at valutaveksling er hovedaktiviteten. Hvidvasklovens anvendelsesområde omfatter også filialer af og agenter for udenlandske virksomheder, der erhvervsmæssigt udøver virksomhed med valutaveksling her i landet.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 20*, at udbydere af spil er omfattet af lovens anvendelsesområde. Hermed gennemføres artikel 2, stk. 1, litra f, i 4. hvidvaskdirektiv. På nuværende tidspunkt er alene udbydere af kasino omfattet af hvidvaskreguleringen i spillelovgivningen, hvorfor det foreslåede er en udvidelse af anvendelsesområdet i forhold til gældende ret.

En udbyder af spil i denne lov defineres som en juridisk eller fysisk person etableret her i landet, der udbyder erhvervsmæssigt i eget navn, og hvor der af spilleren foretages en indsats. Definitioner omfatter derfor ikke udbydere af spil, der ikke er etableret her i landet, og heller ikke spil udbudt

ikke-erhvervsmæssigt, som f.eks. spil omfattet af lov om offentligt hasardspil i turneringsform, jf. lovbekendtgørelse nr. 83 af 22. januar 2016.

Har en udbyder af spil etableret her i landet f.eks. udbud af onlinekasinospil i et andet EU-land eller et land, som EU har aftale med på det finansielle område, skal virksomheden i henhold hvidvaskdirektivets artikel 45, stk. 2 og 3, jf. lovforslagets § 31, sikre, at virksomheden overholder dette lands hvidvaskregler. Det er myndigheden i etableringslandet, hvilket i eksemplet vil sige spillemyndigheden, der har tilsyn med virksomheden. På tilsvarende måde skal en virksomhed etableret i et sådant andet land, der udbyder onlinekasinospil her i landet, sikre, at virksomheden overholder de danske hvidvaskbestemmelser, og myndighederne i virksomhedens etableringsland fører tilsyn hermed.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 21*, at Nationalbanken er omfattet af lovens anvendelsesområde. Centralbanker er ikke omfattet af 4. hvidvaskdirektivs anvendelsesområde, idet 4. hvidvaskdirektivs definition af kreditinstitutter ikke omfatter centralbanker. Danmarks Nationalbank har imidlertid selv ønsket at være omfattet af loven, da nationalbanken f.eks. foretager omveksling af kontanter. Nationalbanken er ikke underlagt tilsyn i medfør af lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 2*, at Finanstilsynet kan for virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 8, og Erhvervsstyrelsen kan for virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 19, kan fastsætte regler om, at loven ikke finder anvendelse helt eller delvis på virksomheder og personer. Finanstilsynet kan alene fastsætte regler for virksomheder og personer, der udøver finansiell virksomhed i henhold til bilag 1 til loven i begrænset omfang. Erhvervsstyrelsen kan ligeledes fastsætte regler om, at loven ikke finder anvendelse helt eller delvis ved valutavekslingsvirksomhed af begrænset omfang. Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 2, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv. Det vil kun være muligt at undtage en fysisk eller juridisk person, hvis seks kumulative betingelser er opfyldt. Der kan alene ske fravigelser af loven på områder, hvor der er begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme, samt hvor en aktivitet er lejlighedsvis eller udøves i meget begrænset omfang.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 1*, at den første betingelse er, at den finansielle aktivitet er begrænset målt i absolutte beløb. Det indebærer, at den samlede omsætning ikke må overstige en tærskel, som er fastsat af Finanstilsynet på baggrund af typen af finansiell aktivitet, der skal være tilstrækkelig lav.

Den foreslåede anden betingelse i *stk. 2, nr. 2*, er, at den finansielle aktivitet er begrænset på transaktionsbasis og må ikke overstige 1000 euro pr. kunde, uanset om transaktionen udføres som en eller flere sammenhængende transaktioner. Finanstilsynet skal fastsætte en maksimumtærskel pr. kunde og pr. transaktion, hvad enten transaktionen gennemføres på én gang eller som flere transaktioner, der ser ud til at være indbyrdes forbundne. Tærsklen skal fastsættes afhængig af, hvilken type finansiell aktivitet der er tale om. Tærsklen skal være tilstrækkelig lav til at sikre, at de pågældende transaktionstyper er en upraktisk og ineffektiv metode til hvidvask af penge eller finansiering

af terrorisme, og den må ikke overstige et beløb svarende til 1.000 euro. Finanstilsynet kan regulere tærsklen løbende op eller ned inden for et maksimum på 1.000 euro.

I henhold til den foreslåede *stk. 2, nr. 3*, er den tredje betingelse, at den finansielle aktivitet ikke er hovedaktiviteten og må ikke overstige 5 pct. af den pågældende fysiske eller juridiske persons samlede omsætning pr. år.

Ifølge den fjerde betingelse, som foreslået i *stk. 2, nr. 4*, skal den finansielle aktivitet være accessorisk virksomhed, som har direkte tilknytning til den juridiske eller fysiske persons hovedaktivitet. Betingelsen medfører, at den finansielle aktivitet skal have en form for tilknytning til hovedaktiviteten. Der kan f.eks. være tale om en virksomhed, som sælger elektronikvarer, og som samtidig udbyder små lån til finansiering af disse varer, f.eks. i tilfælde, hvor en kunde ønsker at få finansieret sit køb af en vare.

I *stk. 2, nr. 5*, foreslås det, at den femte betingelse er, at virksomheden eller personens hovedaktivitet ikke er en aktivitet omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 14-18 og nr. 20. Det betyder, at finansielle aktiviteter som er udbudt af advokater, når de er omfattet af stk. 1, nr. 14, revisorer og revisionsvirksomheder, ejendomsmæglere og ejendomsmæglervirksomheder, udbydere af tjenesteydelser, udbud af spil og virksomheder, der erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som før nævnte virksomheder, ikke kan blive undtaget i henhold til stk. 2.

Den sjette betingelse, som foreslået i *stk. 2, nr. 6*, er, at den finansielle aktivitet ikke udbydes til offentligheden generelt, men kun til kunder omfattet af virksomhedens hovedaktivitet. Betingelsen hænger sammen med *stk. 2, nr. 4*, om at hovedaktiviteten og den finansielle aktivitet skal hænge sammen. Den finansielle aktivitet må kun tilbydes kunder, som også modtager virksomhedens hovedydelse.

Finanstilsynet henholdsvis Erhvervsstyrelsen kan undtage virksomheder og personer fra loven helt eller delvis, således at virksomheder og personer f.eks. kan undtages fra kravene om legitimering af kunder, men stadig kan være underlagt underretningspligt ved mistanke om, at en transaktion har tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

4. hvidvaskdirektiv giver ikke Finanstilsynet mulighed for at kunne undtage virksomheder og personer omfattet af lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 1-7 og nr. 10-13. Hvis der på baggrund af en konkret risikovurdering, jf. lovforslagets § 7, jf. § 17, vurderes at være en begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme forbundet med den pågældende virksomhed, kan virksomheden være omfattet af reglerne om lempede krav til kundekendskab.

4. hvidvaskdirektiv giver efter artikel 2, stk. 3, litra e, ikke andre tilsynsmyndigheder muligheder for at fastsætte regler om undtagelser for de virksomheder, som er underlagt lovens anvendelsesområde. Spillemyndigheden eller Advokatrådet kan derfor ikke anvende denne bestemmelse til at und-

tage virksomheder eller personer. 4. hvidvaskdirektiv giver endvidere ikke Advokatrådet mulighed for at fastsætte undtagelser for advokater udover de særregler, som fremgår af lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 3*, at § 5 finder anvendelse på erhvervsdrivende, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde i *stk. 1*. Lovens § 5 indeholder et forbud mod, at erhvervsdrivende modtager kontantbetalinger på 50.000 kr. eller derover. Ved erhvervsdrivende forstås personer, virksomheder eller fonde, der driver en virksomhed. Forslaget medfører, at virksomheder og personer omfattet af § 1, *stk. 1*, ikke er underlagt et kontantforbud.

I *stk. 4* foreslås det, at § 6 finder anvendelse på virksomheder og personer, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder personer og virksomheder, hvis aktivitet består i at veksle pengesedler og mønter i forskellig valuta. Lovens § 6 pålægger virksomheder og personer, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter, en pligt til at tage falske penge ud af omløb og overgive disse til politiet.

I henhold til det foreslåede *stk. 5* kan skatteministeren fastsætte regler om, at loven ikke finder anvendelse på visse udbydere af spil, hvor der vurderes at være en lav risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. Hermed gennemføres artikel 2, *stk. 2*, i 4. hvidvaskdirektiv. Efter 4. hvidvaskdirektiv er alle udbydere af spil omfattet af 4. hvidvaskdirektivs anvendelsesområde, men udbydere af spil kan helt eller delvis undtages fra lovens anvendelsesområde, hvis der er tale om et spilområde, hvor risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme ved spillet eller spillets omfang vurderes at være lav. Undtagelsesmuligheden kan ikke anvendes ved kasino, hvilket medfører, at virksomheder, der udbyder af landbaseret eller online kasino efter henholdsvis § 14 og § 18 i lov om spil, ikke kan undtages efter den foreslåede bestemmelse.

Vurderingen af, hvilke udbydere af spil der har en lav risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme, skal bl.a. tage hensyn til sårbarheden af de transaktioner, herunder betalingsmetoder, som er omfattet af udbuddet af det konkrete spilområde. I 4. hvidvaskdirektiv anføres endvidere, at alle relevante resultater i rapporterne fra Europa-Kommissionen inden for rammerne af den supranationale risikovurdering skal indgå. Da den første rapport fra Europa-Kommissionen imidlertid først forventes at foreligge medio 2017, og nærværende forslag til hvidvasklov foreslås at træde i kraft den 1. januar 2017, vil den risikovurdering, der ligger til grund for, hvilke udbydere af spil som skatteministeren undtager fra loven på tidspunktet for dennes ikrafttræden, dels bygge på en eventuel foreløbig vurdering fra Europa-Kommissionen, dels på den nationale risikovurdering af hvidvask i Danmark 2015 udarbejdet af SØIK, og dels på Skatteministeriets og spillemyndighedens viden om og erfaring med spillene. Risikovurderingen vurderes at give grundlag for, at skatteministeren kan undtage udbydere af SMS-konkurrencer og managerspil udbudt i henhold til 1-årige begrænsede tilladelser givet i henhold til § 42, *stk. 4 og 5* i lov om spil, landbaseret salg af lotterier og skrabespil udbudt efter § 6 i lov om spil, almenyttige lotterier, lokale puljevæddemål, klasselotteri samt spil på gevinstgivende spilleautomater i spillehaller og restauranter. Omfattet af hvidvaskloven vil herafter være udbydere af landbaseret kasino, onlinekasino og online væddemål, jf. dog ovenfor vedrø-

rende SMS-konkurrencer og managerspil, landbaseret væddemål samt onlinesalg af lotterier og skrabet spil.

Til § 2

§ 3 i den gældende hvidvasklov fastlægger lovens definitioner.

Den foreslåede § 2 fastlægger lovens definitioner og oplister disse i alfabetisk rækkefølge. Bestemmelsen indeholder ligesom den gældende hvidvasklov definitioner af udbydere af tjenesteydelser, reelle ejere og politisk eksponerede personer, men indholdet af definitionerne er ændret. Derudover er der indsat definitioner af daglig ledelse, finansiel transaktion, forretningsmæssig forbindelse, transaktioner og tomt bankselskab.

Bestemmelsen gennemfører dele af artikel 3 i 4. hvidvaskdirektiv.

I forslaget til *nr. 1* defineres daglig ledelse som personer, der har ansvaret for den daglige ledelse af en juridisk person, herunder drift, omsætning og øvrige resultater. I et kapitalselskab vil den daglige ledelse være de registrerede medlemmer af direktionen, hvorefter bestyrelsen varetager den strategiske og overordnede ledelse, og direktionen varetager den daglige ledelse, og i et selskab med et tilsynsråd og en direktion varetager direktionen såvel den daglige som den strategiske ledelse.

En tilsvarende sondring vil gælde i øvrige selskaber og virksomheder m.v., der ikke er kapitalselskaber. I de tilfælde, hvor ledelsesforholdene ikke er lovreguleret, vil det bero på en konkret vurdering hvem der skal opfattes som daglig ledelse. Dette sker ofte ud fra vedtægterne. Der skal lægges vægt på udøvelse af konkret daglig ledelse svarende til de opgaver, som en direktør udøver i et aktieselskab. Der vil derimod som udgangspunkt være tale om ansvar for daglig drift, ansættelse af personale osv. Ansættelse og afskedigelse af ledende medarbejdere, som ikke er medlemmer af direktionen, foretages således normalt af direktionen.

Det foreslåede *nr. 2* definerer en finansiel transaktion som en transaktion, der vedrører likvider eller andre finansielle aktiver. Begrebet anvendes i relation til, hvornår advokater m.v. er omfattet af lovforslaget. En finansiel transaktion vedrører likvider eller andre finansielle aktiver. Eksempler på finansielle aktiver er tilgodehavender, aktier, anparter, obligationer, pantebreve eller derivater. Der henvises til den foreslåede definition af transaktion, jf. nr. 10.

I *nr. 3* foreslås definition af begrebet forretningsmæssig forbindelse, der anvendes flere steder i lovforslaget. Forretningsmæssig forbindelse defineres som kundeforhold, som etableres af virksomheden eller personen omfattet af loven, som på etableringstidspunktet forventes at blive af en vis varighed, og som kan omfatte oprettelse af kundekonto, kundedepot, iværksættelse af kundetransaktion og andre aktiviteter, herunder rådgivningsopgaver, for kunden. Modsat er der ved enkeltstående transaktioner eller aktiviteter for kunder som omhandlet i forslagens § 10, nr. 2 og 3 ikke en for-

ventning om, at kundeforholdet vil blive af en vis varighed. Etablering af en spilkonto vil være omfattet af begrebet forretningsmæssig forbindelse.

I henhold til det foreslåede *nr. 4* defineres en korrespondentforbindelse. Ved korrespondentforbindelser mellem pengeinstitutter forstås i henhold til *nr. 4, litra a*, levering af pengeinstitutydelser fra et pengeinstitut (korrespondenten) til et andet pengeinstitut (respondenten), herunder oprettelse af løbende konto eller passivkonto samt øvrige ydelser som likviditetsstyring, internationale overførsel af midler m.v. Yderligere ydelser, der kan være omfattet, er f.eks. checkclearing, gennemstrømningskonti eller valutatransaktioner. Eksemplerne skal ikke anses som udtømmende. Væsentlige områder er internationale betalinger, herunder i forbindelse med afvikling af valutahandler, der typisk sker gennem en bank i de pågældende valutaers hjemland. Valutahandlere har ofte et net af korrespondentforbindelser med valutakonti i forskellige lande. I praksis foregår afviklingen ved, at parterne uafhængigt af hinanden afsender betalingsinstrukser til hver sin korrespondentbank om at overføre det solgte beløb til modpartens konto hos dennes korrespondentbank. Definitionen gennemfører 4. hvidvaskdirektivs artikel 3, stk. 8, litra a.

I *nr. 4, litra b*, defineres korrespondentforbindelse mellem øvrige virksomheder som levering af lignende ydelser som mellem pengeinstitutter, herunder forbindelser indgået med henblik på værdipapirtransaktioner eller overførsler af midler. Definitionen gennemfører 4. hvidvaskdirektivs artikel 3, stk. 8, litra a.

Definitionen af korrespondentforbindelse skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 19 om skærpede procedurer i forhold til korrespondentforbindelser hjemmehørende i et land uden for EU/EØS. Når der etableres korrespondentforbindelse med en respondent, anses der samtidig i hvidvasklovens forstand at være etableret et kundeforhold til korrespondentforbindelsen.

Korrespondenten er den virksomhed, der leverer ydelser til en anden virksomhed, mens respondenter er den finansielle virksomhed, der modtager ydelserne. Virksomheder hjemmehørende her i landet er kun omfattet i de tilfælde, hvor de som korrespondenter leverer ydelser til en respondent, men ikke omfattet i de situationer, hvor de som respondent modtager ydelser fra en korrespondent. Baggrunden herfor er, at bestemmelsen i forslaget § 19 om grænseoverskridende korrespondentforbindelser udelukkende har til formål at forebygge, at virksomheder hjemmehørende her i landet udnyttes til hvidvask og finansiering af terrorisme via en respondent hjemmehørende i et land uden for Den Europæiske Union eller et land, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område.

Korrespondentforbindelser omfatter endvidere tilfælde, hvor der indgås forbindelser mellem virksomheder med henblik på værdipapirtransaktioner eller overførsler af midler. Dette forekommer ved udveksling af såkaldte SWIFT-nøgler mellem finansielle virksomheder. Internationale elektroniske pengeoverførsler understøttes af et meddelelsessystem, der udbydes af SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication). For at kunne kommunikere meddelelser om pengeoverførsler ved brug af SWIFT forudsættes, at de finansielle virksomheder i teknisk forstand

har udvekslet såkaldte SWIFT-nøgler med hinanden. Udvekslingen af SWIFT-nøgler giver således umiddelbart de involverede virksomheder mulighed for at gennemføre betalingstransaktioner med hinanden.

Ved udveksling af SWIFT-nøgler er det ikke muligt at afgøre, hvilke typer transaktioner de finansielle virksomheder vil gennemføre med hinanden henholdsvis som betaler (respondent) og betalingsmodtager (korrespondent), og iagttagelse af de særlige procedurer som nævnt i forslagets § 17 forud for etablering må forventes at tage tid. Udveksling af SWIFT-nøgler giver umiddelbart respondenten i et tredjeland mulighed for at overføre midler til korrespondenten.

Det foreslås i *nr. 5*, at en medlemsstat defineres som et land inden for Den Europæiske Union eller et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område. Definition dækker derfor over EU/EØS lande.

I det foreslåede *nr. 6* defineres nærtstående som ægtefælle, registreret partner, samlever, livsarvinger og disses ægtefæller og forældre. Ved samlevende menes personer, der lever i et ægteskabsliggende forhold. Den foreslåede definition er i overensstemmelse med artikel 3, stk. 10, i 4. hvidvaskdirektiv.

Definitionen skal anvendes til at fastslå, hvorvidt en person er nærtstående til en politisk eksponeret person som nævnt i *nr. 8*, og skal ses i sammenhæng med forslagets § 18 om skærpede procedurer i forhold nærtstående til politisk eksponerede personer.

I det foreslåede *nr. 7* defineres en nær samarbejdspartner. Definitionen skal på samme måde anvendes til at fastslå, hvorvidt en person er en nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person som nævnt i *nr. 8*, og skal ses i sammenhæng med forslagets § 18 om skærpede procedurer i forhold nærtstående til politisk eksponerede personer. Den foreslåede definition er i overensstemmelse med artikel 3, stk. 11, i 4. hvidvaskdirektiv.

I *nr. 7, litra a*, defineres en nær samarbejdspartner som en fysisk person, der er kendt for enten i fællesskab med en eller flere politisk eksponerede personer at være reel ejer af en virksomhed eller anden form for juridisk person. For definition af en reel ejer henvises til de foreslåede *nr. 9* og *10* i denne bestemmelse. Kendt for indebærer, at personen enten er offentlig kendt, eller virksomheden eller personen omfattet af loven derudover har kendskab til, at personen opfylder betingelsen.

I henhold til *nr. 7, litra b*, defineres en nær samarbejdspartner yderligere som en fysisk person på anden måde er kendt for at have en nær forretningsmæssig forbindelse med en eller flere politisk eksponerede personer. Kendt for indebærer, at personen enten er offentlig kendt, eller virksomheden eller personen omfattet af loven derudover har kendskab til, at personen opfylder betingelsen.

I henhold til *nr. 7, litra c*, defineres en nær samarbejdspartner som en fysisk person, der som den eneste er reel ejer af en juridisk person, som vides at blive drivet til fordel for en politisk eksponeret

person. Virksomheden eller personen omfattet af loven vil have viden, hvis oplysningerne er offentligt kendt eller denne derudover har kendskab til, at personen opfylder kriteriet. At personen skal være eneste reel ejer betyder at den pågældende person skal direkte eller indirekte kontrollerer alle ejerandelene eller stemmerettighederne m.v. En person opfylder dermed ikke definitionen, f.eks. hvis denne alene ejer 75 pct. af en virksomhed.

Det foreslås i *nr. 8*, at en politisk eksponeret person defineres som en fysisk person, der har eller har haft et af flere oplyste offentlige erhverv.

Definitionen udvides i forhold til gældende regler til at omfatte personer bopæl her i landet, medlemmer af politiske partiers styrende organer og medlemmer af styrende organer i internationale organisationer. Den foreslåede definition er i overensstemmelse med artikel 3, stk. 9, i 4. hvidvaskdirektiv.

Definitionen omfatter ikke personer med højerestående positioner i regionale organer som det, der svarer til danske regioner og kommuner. Ingen af de offentlige hverv, som den foreslåede bestemmelse retter sig mod, omfatter embedsmænd på mellem eller lavere niveau.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 18, der indeholder krav om, at virksomheder og personer omfattet af loven skal have tilstrækkelige procedurer til at afgøre, om kunden er en politisk eksponeret udsat person, en nærtstående eller en nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person, og skærpede krav til kundekendskab, hvis kunden er omfattet af denne personkreds. Betragtning 33 i 4. hvidvaskdirektivs præambel begrundet den skærpede opmærksomhed på politisk eksponerede personer særligt med hensynet til bekæmpelse af korruption, herunder misbrug af betroede midler og bestikkelse.

Det foreslås i *nr. 8, litra a*, at en statschef, regeringschef, minister og viceminister eller assisterende minister defineres som en politisk eksponeret person. Statschefer efter den foreslåede *nr. 8, litra a*, omfatter præsidenter samt den regerende monark for lande med monarki.

Det foreslås i *nr. 8, litra b*, at et parlamentsmedlem eller medlem af tilsvarende lovgivende organer defineres som en politisk eksponeret person. Ved parlamentsmedlemmer eller medlemmer af tilsvarende lovgivende organer nævnt forstås f.eks. medlemmer af Folketinget i Danmark. For personer bosat i USA vil medlemmer af Kongressen og medlemmer af Repræsentanternes Hus være omfattet af definitionen.

Ved medlemmer af politisk partiers styrende organer som nævnt i *nr. 8, litra c*, henvises til hovedbestyrelsen eller lignende for et politisk parti. Medlemmer af ledelsen i et politisk partis lokale afdelinger er således ikke omfattet af definitionen.

Højesteretsdommere, medlemmer af forfatningsdomstole og af andre højtstående retsinstanser, hvis afgørelser kun er genstand for yderligere prøvelse under ekstraordinære omstændigheder

betragtes i henhold til *nr. 8, litra d*, som politisk eksponerede personer. Ved andre højtstående retsinstanser menes f.eks. dommere ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Medlemmer af revisionsretter, og øverste ledelsesorganer for centralbanker er i henhold til *nr. 8, litra e*, politisk eksponerede personer. Et eksempel på en revisionsret som nævnt i *nr. 7, litra e*, er Den Europæiske Revisionsret.

Det øverste ledelsesorgan af centralbanker er som udgangspunkt bestyrelsen. Findes kun en direktion, er det direktionen. Består selskabets ledelse af en direktion og et tilsynsråd eller lignende, varetager direktionen såvel den daglige som den strategiske ledelse.

Det foreslås i *nr. 8, litra f*, at ambassadører, chargé d'affaires og højtstående officerer i de væbnede styrker defineres som politisk eksponerede personer. Højtstående officerer i de væbnede styrker omfatter de øverste chefer i de væbnede styrker, som f.eks. en general i hæren eller en admiral i søværnet.

I henhold til *nr. 8, litra g*, omfattes medlemmer af statsejede virksomheders administrative, ledende eller kontrollerende organer af begrebet politisk eksponeret person. Hermed menes på samme måde som under *litra e* som udgangspunkt bestyrelsen, men det omfatter også medlemmer af direktionen. Derudover vil medlemmer af øvrige kontrollerende organer være omfattet, som f.eks. en politisk nedsat styregruppe eller lignende. Det afgørende er i den forbindelse, om organet kan siges at have kontrollerende indflydelse.

I henhold til *nr. 8, litra h*, er direktører, vicedirektører og medlemmer af bestyrelsen eller personer med tilsvarende hverv i en international organisation at betragte som en politisk eksponeret person. Kravet om, at der skal være tale om en international organisation, betyder, at medlemmer af f.eks. den Internationale Olympiske Komité er omfattet af *litra h*, mens medlemmer af Danmarks Olympiske Komité, ikke er omfattet.

Reelle ejere defineres i *nr. 9*, som den eller de fysiske personer, der i sidste ende ejer eller kontrollerer kunden eller den fysiske person, på hvis vegne en transaktion eller aktivitet gennemføres. I *nr. 9 litra a og b* er oplistet hvilke personer, der kan anses som reel ejer i visse juridiske personer. En fysisk person, på hvis vegne en transaktion eller aktivitet gennemføres, vil normalt blive betragtet kunden, hvis der er tale om et fuldmagtsforhold eller lignende. Ved særlige konstruktioner, som f.eks. en advokats klientkonto, vil alle klienterne blive betragtet som reelle ejere af klientkontoen.

I henhold til *nr. 9, litra a*, defineres en reel ejer i et selskab, virksomhed, foreninger m.v., som den eller de fysiske personer, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler, bortset fra ejere af selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller

tilsvarende internationale standarder. Den foreslåede definition af reelle ejere følger definitionen i artikel 3, stk. 6, i 4. hvidvaskdirektiv.

Efter 4. hvidvaskdirektiv anses direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol over mere end 25 pct. af en juridisk person som en indikation på direkte eller indirekte reelt ejerskab. Det fremgår af artikel 3, stk. 6, litra a, nr. i, i 4. hvidvaskdirektiv, at principperne i artikel 22, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF skal finde anvendelse ved vurderingen af, om der direkte eller indirekte foreligger kontrol over en juridisk person.

Reelle ejere er de fysiske personer, som ultimativt ejer eller kontrollerer en virksomhed eller en anden juridisk person, eventuelt gennem en eller flere dattervirksomheder eller på anden vis. En reel ejer skal altid være en fysisk person, så hvis der er tale om en selskabskonstruktion eller lignende, er det de bagvedliggende fysiske personer, som er omfattet af denne bestemmelse.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med kravet om, at virksomhedens ejer- og kontrolstruktur skal klarlægges, jf. lovforslagets § 11, stk. 1, nr. 1, litra c. Hvis det på baggrund af tilstrækkelig undersøgelse og dokumentation må lægges til grund, at ingen fysiske personer har et sådant direkte eller indirekte reelt ejerskab, skal den daglige ledelse af virksomheden m.v. identificeres og deres identitet skal verificeres i henhold til den foreslåede bestemmelse.

Lovforslagets definition skal endvidere ses på baggrund af 4. hvidvaskdirektivs krav om, at medlemslandene indfører forpligtelse for juridiske personer til at indhente og opbevare ajourførte oplysninger om den juridiske persons reelle ejere, og at disse oplysninger skal gøres tilgængelige for myndigheder og virksomheder og personer omfattet af 4. hvidvaskdirektivs kundekendingskrav. Der henvises til artikel 30 i 4. hvidvaskdirektiv.

Ejerskab eller kontrol kan være direkte eller indirekte. Direkte ejerskab kan forekomme gennem direkte besiddelse af ejerandele i det pågældende selskab, virksomhed m.v., mens indirekte ejerskab og kontrol kan ske gennem holdingselskab, dattervirksomhed eller lignende. Ved opgørelse af reelt ejerskab forstås fysiske personer, som i sidste ende har en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerne, eller som på anden måde udøver kontrol, hvilket betyder, at der ikke nødvendigvis er overensstemmelse mellem de reelle ejere og eventuelle juridiske personer som (legale) ejere. Hvis en fysisk person ejer en tilstrækkelig del af ejerandelene i en virksomhed til at være reel ejer, og hvis denne person har overdraget stemmeretten på ejerandelene til en anden fysisk person – eventuelt gennem en eller flere juridiske personer – forudsættes det, at begge de fysiske personer vil blive anset som reelle ejere.

Bestemmelsen dækker alle former for ejerskab eller kontrol, hvilket bl.a. medfører, at der ikke er krav om besiddelse af ejerandele i det pågældende selskab, virksomhed m.v. Der kan således

eventuelt være tale om kontrol på anden måde, hvilket vil kunne være via f.eks. aftale, ret til udpegning af bestyrelsesmedlemmer eller lignende.

F.eks. hvis en person råder over stemmerettigheder, som er overdraget gennem en panteaftale, skal disse rettigheder således medregnes i opgørelsen af, om der opnås reelt ejerskab. Det er en forudsætning, at der faktisk rådes over rettighederne, og at rettighederne ikke blot udøves i overensstemmelse med modtagne instrukser fra pantsætter.

Eksistensen af potentielle stemmerettigheder, herunder tegningsretter og købsoptioner på kapitalandele, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres, skal tages i betragtning ved vurderingen af, om der foreligger et reelt ejerskab. Dette begrundes i, at denne form for rettigheder vil kunne aktiveres ved en ensidig beslutning fra rettighedshaveren, som dermed selv bestemmer, hvornår vedkommende vil råde over kapitalandelene. Hvis denne form for rettigheder ikke skulle medregnes, ville de kunne benyttes til at sløre et reelt ejerskab. Omvendt må udstederen af rettigheden nødvendigvis også skulle medregne ikke-udnyttede rettigheder, da udstederen af rettigheden fortsat råder over kapitalandelene, indtil rettighedshaveren aktiverer denne. Virksomhedens ansvar for at medregne denne form for indirekte ejerskab og kontrol ved opgørelsen af, hvorvidt en fysisk person er reel ejer, strækker sig kun til det selskabet vidste eller burde vide.

Da reelle ejere er de fysiske personer, som i sidste ende er de ultimative ejere af ejerandele eller stemmerettigheder, vil det også være nødvendigt at indhente oplysninger om en ejer, som udøver sine rettigheder via en såkaldt nomineeordning i det omfang, der er formodning om, at den pågældende er reel ejer.

En ret til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne af selskabets bestyrelse vil ligeledes kunne medføre reelt ejerskab. Der må dog i sådanne situationer bestå et retskrav på grundlag af selskabets vedtægter, ejeraftale, aftale i forbindelse med pantsætning af kapitalandele eller lignende. Det vil ligeledes i nogle tilfælde være nødvendigt at vurdere det faktiske antal stemmer repræsenteret på generalforsamlingen. Det betyder, at hvis det på baggrund af tidligere generalforsamlinger viser sig, at kun 60 pct. af de samlede stemmerettigheder i et selskab repræsenteres på generalforsamlingen, skal der mindre end 25 pct. af stemmerne til for, at den enkelte ejer kan have kontrol som reel ejer. Der skal dog være tale om et mere permanent forhold. Det samme princip gør sig gældende i forbindelse med udpegningsrettigheder, hvor en permanent udeblivelse af bestyrelsesmedlemmer kan give de øvrige bestyrelsesmedlemmer relativt mere indflydelse. Eksempelvis kan retten til at udpege et antal bestyrelsesmedlemmer give mere indflydelse, hvis en eller flere af de øvrige bestyrelsesmedlemmer permanent har forfald fra bestyrelsesmøderne.

Det er den samlede de facto indflydelse, som en fysisk person opnår gennem direkte eller indirekte besiddelse af aktier, stemmerettigheder eller anden form for kontrol, som er afgørende for, hvorvidt den pågældende betragtes om reel ejer. Det vil altid skulle fastslås ud fra en konkret vurdering. Der stilles ikke krav om bestemmende indflydelse, som begrebet er defineret i selskabsloven.

Udgangspunktet for den foreslåede bestemmelse om, at en fysisk person er reel ejer i et selskab, hvis den pågældende ejer eller kontrollerer mere end 25 pct. af selskabets kapitalandele, eller stemmerettigheder afviger fra selskabslovens definition af bestemmende indflydelse. I henhold til § 7 i selskabsloven er der som udgangspunkt først tale om bestemmende indflydelse og således kontrollerende ejerskab, når vedkommende har beføjelsen til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger, hvilket som oftest forekommer ved ejerskab eller kontrol med mere end halvdelen af selskabets stemmerettigheder. Ligeledes skal det bemærkes, at der i henhold til den foreslåede definition kan være flere fysiske personer, der betragtes som reelle ejere, hvilket ikke er muligt i henhold til selskabsloven i forhold til juridiske eller fysiske personer, som har den bestemmende indflydelse. Det vil ikke være afgørende, at en fysisk person har bestemmende indflydelse i selskabet, da øvrige ejere fortsat vil kunne være reelle ejere, hvis de opfylder betingelserne herfor.

Hvis en ejer af et selskab er underlagt stemmeretsbegrænsninger på sin ejerandel, vil dette ikke have betydning for, om den pågældende person er reel ejer. En ejerandel på f.eks. 30 pct. af aktierne i et aktieselskab vil medføre, at den pågældende person er reel ejer, uanset om der f.eks. er indført begrænsning, så der kun kan stemmes på 5 pct. af de samlede stemmerettigheder. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvis der via ejeraftale eller lignende er fastsat vetorettigheder, der begrænser den pågældendes udøvelse af stemmerettigheder. Dette er begrundet i, at det er relevant at få kendskab til både de ejere, som er reelle ejere i økonomisk forstand, og de ejere, som er reelle ejere i forvaltningsmæssig forstand. Dette skyldes, at begge typer af reelle ejere er vigtige i relation til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, da de kan påvirke det konkrete selskab samt få andel i midlerne.

Der kan ud fra en konkret vurdering være tale om reelt ejerskab via vetorettigheder, som i en vis forstand kan betegnes som ”negativ kontrol”. Det vil dog forudsætte, at der samtidig er tale om en eller anden form for ejerskab, da vetorettigheder alene ikke anses for reelt ejerskab.

Handles et selskabs ejerandele på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, har den juridiske person i henhold til den foreslåede definition ikke nogen reel ejer. Forslaget er i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, litra a, nr. i, i 4. hvidvaskdirektiv, hvorefter selskaber, der er noteret på et reguleret marked, og som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder, der sikrer passende gennemsigtighed, i forbindelse med oplysning af ejerskab ikke er omfattet af 4. hvidvaskdirektivs definition af en reel ejer. Årsagen er, at der i forhold til disse selskaber er en passende gennemsigtighed i forbindelse med oplysninger om selskabernes ejerskab. Det foreslås derfor, at der i definitionen af reelle ejere bortses fra ejere af selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder. Definitionen medfører, at alle selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, ikke har nogen reel ejer. Et reguleret marked forefindes alene inden for EU og lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, f.eks. EØS. Et

tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten, kan være en såkaldt multilateral handelsfacilitet, hvor reglerne om oplysning om større ejerbesiddelser er sat i kraft for den relevante markedsplads. Dette omfatter eksempelvis den danske markedsplads First North, som er en såkaldt alternativ markedsplads i henhold til lov om værdipapirhandel m.v. Derudover vil selskaber, hvis ejerandele handles på et marked udenfor EU eller lande, som unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, ikke have nogen reel ejer, hvis dette marked er underlagt internationale standarder, der er tilsvarende de EU-retlige krav for så vidt angår oplysningspligter. Når et selskabs ejerandele er optaget til handel på et reguleret marked, er selskabet i det fulde underlagt de EU-retlige oplysningsforpligtigelser, uanset om alle aktieklasser ikke er optaget til handel. Det betyder, at selvom f.eks. alene selskabets B-aktier og dermed ikke A-aktier er noterede, vil der for disse selskaber være den krævede gennemsigtighed i forbindelse med oplysninger om ejerskab.

For så vidt angår foreninger vil udgangspunktet for den foreslåede bestemmelse være fastlæggelse af, om en fysisk person er reel ejer eller kontrollerer mere end 25 pct. af foreningen, dvs. stemmerettigheder i foreningen. Der henvises til ovenstående i forhold til opgørelse af stemmerettigheder.

Definitionen af en reel ejer i retlige arrangementer, herunder en fond, trust eller lignende følger af den foreslåede *nr. 9, litra b*. Reel ejer i et retligt arrangement defineres som den eller de fysiske personer i et retligt arrangement, herunder i en fond, trust eller lignende der i sidste ende direkte eller indirekte kontrollerer eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser. Bestemmelsen minder om den tilsvarende definition af reelle ejere i den foreslåede *nr. 9, litra a*. De omhandlede juridiske personer er kendetegnet ved ikke at have ejere, eller at ejerforholdet er af en særlig karakter.

Da der således ikke er tale om ejere i traditionel forstand, indeholder bestemmelsen nogle konkrete fysiske personer, som kan sidestilles med ejere, hvis deres indflydelse, kontrol eller andel i den pågældende juridiske person er af en vis karakter.

Fonde skal forstås bredt, hvilket betyder, at begrebet omfatter fonde, som er omfattet af de to fondslove (lov om erhvervsdrivende fonde og lov om ikke-erhvervsdrivende fonde), men også fonde, som er undtaget fra de to fondslove, eller som er stiftet på anden vis. Desuden dækker begrebet fonde over selvejende institutioner, legater, stiftelser og lignende.

En trust er en særegen konstruktion, som ikke eksisterer i henhold til dansk ret, men som er direkte nævnt i 4. hvidvaskdirektiv. Da 4. hvidvaskdirektiv også stiller krav om kendskab til reelle ejere i udenlandske virksomhedsformer, herunder trusts, er begrebet foreslået indsat direkte i bestemmelsen om reelle ejere. Begrebet trust kendes fra common law lande, men begrebet kan ikke sammenlignes med f.eks. en dansk fond, da en trust som udgangspunkt forudsætter en opdeling i ejerskab og kontrol, som ikke anses for mulig i henhold til dansk ret. En trust er derfor ikke anerkendt i Danmark som en selvstændig juridisk person. Der kan således ikke oprettes trusts i

Danmark, men en trust kan udøve virksomhed i Danmark, bl.a. som følge af EU-rettens grundlæggende princip om arbejdskraftens og kapitalens frie bevægelighed inden for EU.

Andet lignende retligt arrangement dækker over enheder, som kan sidestilles med fonde eller trusts, herunder særligt udenlandske virksomheder, som eksempelvis »anstalt« og »treuhand«, som findes i bl.a. Tyskland og Østrig.

I nr. 9, litra b, *nr. i*, foreslås det, at et bestyrelsen i en fond, trust eller lignende altid skal anses som reel ejer.

I henhold til den foreslåede nr. 9, litra b, *nr. ii*, vil særligt begunstiget person, eller såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af uddelinger, endnu ikke kendes, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse et retligt arrangement er oprettet eller fungerer.

For så vidt angår fonde vil det vil fysiske personer, der er særligt begunstigede af fonden eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af fondens uddelinger, endnu ikke kendes af fonden, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet eller fungerer, også være reelle ejere.

For så vidt angår personer, der er særligt begunstigede af fonden, bemærkes, at disse som udgangspunkt alene anses som reelle ejere i den foreslåede bestemmelses forstand, hvis de efter fondens vedtægt har et retskrav på at modtage en ikke ubetydelig andel af fondens midler.

I henhold til § 77 i lov om erhvervsdrivende fonde har uddelingsberettigede ikke umiddelbart retskrav på uddelinger fra en fond. Det er således et krav i forhold til uddelinger, at først når bestyrelsen har besluttet og over for den pågældende modtager af uddelingen har tilkendegivet ydelsen, opstår der et retskrav for den pågældende uddelingsberettigede efter dansk rets almindelige regler.

I visse erhvervsdrivende fonde vil en gruppe af personer dog kunne have en sådan interesse i fondens uddelinger, at det på forhånd er muligt at identificere de personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet, selvom de ikke har et umiddelbart retskrav på at modtage uddelinger fra fonden. Der må dog forventes at være tale om et mindre antal personer.

En sådan gruppe af personer kan over en årrække have ret til at modtage en vis andel af fondens midler. Det fremgår således af § 77, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, at det påhviler bestyrelsen – bortset fra rimelige henlæggelser – at foretage uddeling til de formål, der er fastsat i vedtægten.

Det er et krav, at hvis det fremgår af vedtægten, at der er flere ligestillede uddelingsformål, må der ikke over en årrække ske en ensidig begunstiging af det ene formål på bekostning af de øvrige angivne formål. Over en given tidsperiode skal der således være en rimelig balance i uddelingerne til de forskellige uddelingsberettigede. Bestyrelsen er ansvarlig for at sikre uddeling til samtlige

uddelingsformål, og at der ikke konsekvent uddeles til nogen på bekostning af andre. Dette kan medføre, at en gruppe af personer, der ikke har et umiddelbart retskrav på årlige uddelinger fra fonden, alligevel over en årrække kan have ret til at modtage en vis andel af fondens midler.

Det afgøres efter en konkret vurdering, om en uddelingsberettiget person er særligt begunstiget af fonden. Det må således antages, at almindelige uddelingsmodtagere, der alene skal modtage eller modtager én eller ganske få uddelinger af begrænset økonomisk værdi i forhold til fondens samlede aktivmasse, ikke skal opfattes som reelle ejere.

I forhold til definitionen på reelle ejere i fonde er det formodningen, at det kun er et mindre antal uddelingsberettigede m.v., som forventes at skulle registreres som reelle ejere. Der vil dog kunne være erhvervsdrivende fonde, hvis vedtægter er så tilpas konkrete, at man på forhånd kan sige, at de pågældende uddelingsmodtagere skal være at betragte som reelle ejere. Ved vurderingen af om en fonds formål er ligestillede, er der i praksis lagt vægt på, om det fremgår af vedtægten eller stiftelsesgrundlaget i øvrigt, at formålene i en fond kan prioriteres eller begrænses.

I visse ikke-erhvervsdrivende fonde vil en gruppe af personer som følge af fondslovens § 29, stk. 1, have en sådan interesse i fondens uddelinger, at det på forhånd er muligt at identificere de personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet, selvom de ikke har et umiddelbart retskrav på at modtage uddelinger fra fonden. Der må dog forventes at være tale om et mindre antal personer.

En sådan gruppe af personer kan over en årrække have ret til at modtage en vis andel af fondens midler. Det fremgår således af fondslovens § 29, stk. 1, 1. pkt., at det påhviler bestyrelsen – med fradrag af henlæggelser efter bestemmelsens stk. 2 – at anvende fondens overskud til de formål, der er fastsat i vedtægterne. Endvidere følger det af fondslovens § 29, stk. 1, og forarbejderne til bestemmelsen, at en bestyrelse skal uddele til alle fondens formål, medmindre der findes særlig hjemmel i vedtægten til at begrænse denne uddeling.

Ved vurderingen af, om en fonds formål er ligestillede, er der i praksis lagt vægt på, om det fremgår af vedtægterne eller stiftelsesgrundlaget i øvrigt, at formålene i en fond kan prioriteres eller begrænses.

Fondslovens § 29 medfører, at der i fonde med ligestillede formål ikke må ske en ensidig begunstiging af ét formål, idet der over en årrække skal ske en ligelig uddeling til alle fondens ligestillede formål. En fravigelse af lovens udgangspunkt om lige uddeling skal være klar og utvetydig. Fondslovens krav om lige uddeling til ligestillede formål over en årrække er en kodificering af den praksis, som før fondsloven gjaldt for stadfæstede fonde. Efter administrativ praksis udgør en bestyrelses hidtidige uddelingspraksis ikke en særlig hjemmel til ikke at uddele til alle fondens formål eller til ensidigt at begunstige ét af formålene over en årrække. Tilsvarende udgør en særskilt bestemmelse om anvendelse af kapitalen i tilfælde af opløsning ikke en særlig hjemmel til ikke at uddele til alle fondens formål eller til ensidigt at begunstige et af formålene over en årrække.

Det bemærkes, at en ikke-erhvervsdrivende fonds stifter ikke anses som reel ejer af fonden, idet en fonds stifter i dansk ret ikke kan have nogen former for ejerbeføjelser over fondens midler. Stifteren vil dog kunne betragtes som en reel ejer, hvis stifteren er medlem af fondens bestyrelse. En eventuel rentenydelsesret, bopælsret, brugsret m.v. for stifter vil ikke i sig selv medføre, at stifteren af en fond skal anses for reel ejer af fonden. Det vil således bero på en konkret vurdering, om fondens formue i givet fald er effektivt og uigenkaldeligt udskilt fra stifters formue.

Det kan ikke udelukkes, at der kan opstå en konkret situation, hvor stifteren eller andre udenforstående undtagelsesvist skal opfattes som reelle ejere som følge af særlige beføjelser i vedtægten til f.eks. at skulle godkende salg af aktiver eller lignende.

Selv om bestyrelsen skal træffe alle væsentlige beslutninger i en fond, herunder beslutning om uddelinger, kan det ikke på forhånd udelukkes, at der i visse fonde kan være ansat direktører, jf. fondslovens § 11, stk. 3, som har en sådan indflydelse på fondens daglige drift, at de pågældende skal anses at have kontrollerende indflydelse på fonden og dermed betragtes som reel ejer. Den sekretariatsfunktion, som udføres af en fondsadministrator eller tilsvarende i mange ikke-erhvervsdrivende fonde, vil i almindelighed ikke medføre, at den pågældende administrator eller direktør skal anses for at have kontrollerende indflydelse på fonden.

Væsentlige gavegivere, jf. fondslovens § 1, stk. 3, der ikke er medlemmer af fondens bestyrelse, betragtes heller ikke som reelle ejere af en ikke-erhvervsdrivende fond, idet væsentlige gavegivere sidestilles med fondens stifter. Væsentlige gaver og bidrag, der ydes i forbindelse med fondens stiftelse, vil i øvrigt skulle oplyses i fondens vedtægter, jf. fondslovens § 6, stk. 1, nr. 2. Fysiske personer, i hvis hovedinteresse en fond, trust eller et andet lignende retligt arrangement er blevet oprettet eller fungerer, vil ligeledes skulle betragtes som reelle ejere. Ved hovedinteresse forstås, at den pågældende person er direkte nævnt i den juridiske persons formål, og at den pågældende har en særlig rolle i forhold til at modtage uddelingsmidler eller lignende. Dette skyldes, at der skal være tale om en vis interesse eller andel for at blive betragtet som reel ejer. Der vil således ikke være tale om reelle ejere, hvis der f.eks. i en omfattet enhed er tale om en formålsbestemmelse, som indeholder flere ligestillede formål. Hvis en omfattet enhed er oprettet til fordel for en enkelt person, vil den pågældende person være at betragte som reel ejer.

I henhold til den foreslåede nr. 9, litra b, *nr. iii*, anses reel ejer i et retligt arrangement, herunder i en fond, trust eller lignende yderligere som en stifter, forvalter og protektor, hvis en sådan findes.

En trust er kendetegnet ved involvering af flere personer, som eksempelvis stifter (settlor), trustee (forvalter) og en eller flere uddelingsmodtagere (beneficiaries). En trust er således et særligt retligt arrangement, der bygger på en aftale, hvor en person som stifter overdrager midler eller aktiver til en eller flere forvaltere, som skal forvalte midler og aktiver til fordel for en eller flere bestemte uddelingsmodtagere eller et nærmere angivet formål. En grundlæggende forskel på fonde og trusts er, at en stifter af en dansk fond skal "krympe" sig, hvilket medfører, at stifter ikke kan modtage midler fra fonden, og at fonden skal have en af stifter uafhængig selvstændig ledelse. Dette følger af

definitionen på en fond i f.eks. erhvervsfondsloven. Da tilsvarende ikke gælder for en trust, giver trusten mulighed for, at stifteren (i en periode) kan beskytte sig mod sine kreditorer via trusten for senere at tilbageføre midlerne til sig selv igen.

I *nr. 10* defineres en transaktion, som en eller flere handlinger, hvorved et eller flere aktiver overføres eller overdrages. Aktiver vil typisk overføres eller overdrages fra et retssubjekt til et andet. Der kan dog være tale om overførsel uden ejerskifte, f.eks. overførsel af værdipapirer fra et depot til et andet, hvor depotindehaver er den samme person. Veksling af midler er også omfattet af begrebet. Det samme gælder overdragelse til sikkerhed (pant sætning). Indsatser i spil, gevinstudbetalinger fra spil, samt alle bevægelser af midler til og fra en spilkonto, anses tilsvarende som en transaktion.

Forslagets *nr. 11* definerer et tomt bankselskab som en virksomhed, der udøver virksomhed svarende til virksomheder omfattet af § 1, nr. 1, stk. 1-11 og 19, der ikke er fysisk til stede i det land, hvor virksomheden har hjemsted, som ikke ledes eller administreres herfra, og som ikke indgår i en reguleret finansiel koncern. Forslaget gennemfører artikel 3, nr. 17, i 4. hvidvaskdirektiv. Begrebet anvendes i forslaget § 20, hvorefter virksomheder omfattet af 1, nr. 1, stk. 1-13 og 19, ikke må indgå eller opretholde en korrespondentforbindelse med et tomt bankselskab, og hvor disse skal træffe rimelige foranstaltninger for at undgå korrespondentforbindelser med et sådant selskab.

Nr. 12 fastlægger definitionen af udbydere af tjenesteydelser til virksomheder som nævnt i lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 18. Bestemmelsen gennemfører artikel 3, nr. 7, i 4. hvidvaskdirektiv og svarer med enkelte tilføjelser og redaktionelle ændringer til definitionen i den gældende lov. Der henvises til bemærkningerne nedenfor under de enkelte punkter.

Bestemmelsen er subsidiær i forhold til de foreslåede bestemmelser i § 1, nr. 14 og 15, som vedrører advokater og godkendte revisorer. Det medfører, at hvis en advokat eller godkendt revisor udøver virksomhed, der falder under ordlyden i såvel § 1, stk. 1, nr. 14 eller 15, og § 1, stk. 1, nr. 18, vil advokaten eller den godkendte revisor være omfattet af hvidvaskloven i henhold til § 1, stk. 1, nr. 14 eller 15.

De virksomheder og personer, som falder under den foreslåede definition, skal registreres i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask jf. den foreslåede § 51, stk. 1. I forhold til de konkrete regler om registrering henvises til § 51 og bemærkningerne hertil.

Det er et krav, at de omhandlede tjenesteydelser udbydes erhvervsmæssigt. Det indebærer, at ydelserne udbydes på markedslignende vilkår, og at virksomheden normalt modtager vederlag som modydelse for udbud af den pågældende tjenesteydelse. Det er ikke afgørende, om den pågældende tjenesteydelse er overskudsgivende, eller om der i den konkrete situation ikke betales vederlag. Enkeltstående udbud af de omhandlede tjenesteydelser, som ikke kan karakteriseres som erhvervsmæssigt, vil ikke være omfattet.

Ifølge *nr. 12, litra a*, er fysiske og juridiske personer omfattet af definitionen, når de erhvervsmæssigt opretter selskaber, virksomheder eller andre juridiske personer for tredjemand. I forhold til den gældende lov er bestemmelsens ordlyd præciseret således, at det nu fremgår, at bestemmelsen udover oprettelse af selskaber også omfatter oprettelse af virksomheder eller andre juridiske personer, herunder eksempelvis fonde. Der er ikke tale om en materiel ændring i forhold til definitionen i den gældende lov, da den i praksis hidtil har været opfattet som gældende for alle former for selskaber, virksomheder og andre juridiske personer.

Bestemmelsens anvendelsesområde er bl.a. såkaldte stiftere af skuffeselskaber, som er omfattet af bestemmelsen. Ved et skuffeselskab forstås et allerede eksisterende selskab, der købes fra en professionel stifter, og hvor selskabet ikke fra stiftelsen og til købstidspunktet har drevet erhvervsmæssig virksomhed.

Bestemmelsen i *litra a* indebærer, at al form for erhvervsmæssig bistand til udarbejdelse af dokumenter, kontakt til myndigheder og registrering af selskab eller lignende vil være udbud af tjenesteydelse som såkaldt selskabsfabrikant. Det er således ikke afgørende, om den pågældende foretager selve anmeldelsen eller registreringen hos Erhvervsstyrelsen, men om den pågældende foretager det konkrete arbejde ved oprettelsen.

Definitionen i *nr. 12, litra b*, omfatter enhver, der erhvervsmæssigt fungerer som eller sørger for, at en anden person fungerer som ledelsesmedlem i en virksomhed eller som deltager i et interessentskab eller en tilsvarende post i andre virksomheder. Bestemmelsen er uændret i forhold til gældende lov.

I lighed med den gældende hvidvasklov gør funktionen som et selskabs bestyrelsesmedlem eller direktør ikke automatisk den pågældende person til en udbyder af tjenesteydelser til virksomheder. Denne definition omfatter kun de personer, der i erhvervsøjemed for tredjemand fungerer som bestyrelsesmedlem eller direktør i en virksomhed. Det er således afgørende, at den pågældende person udfører en konkret erhvervsmæssig tjenesteydelse som ledelsesmedlem for en anden, og at der ikke er tale om en ansættelse eller udpegning i traditionel forstand.

En person, der som sit erhverv tilbyder at fungere som ledelsesmedlem i en opstartsfasen – f.eks. for udenlandske virksomheder, som skal etableres i Danmark – er omfattet af bestemmelsen.

Definitionen i *nr. 12, litra c*, omfatter enhver, der erhvervsmæssigt stiller hjemstedsadresse eller anden adresse, der på lignende vis er beregnet som kontaktadresse og dertil knyttede tjenester, til rådighed for en virksomhed. Bestemmelsen er uændret i forhold til gældende lov.

Bestemmelsen omfatter bl.a. kontorhoteller. Ved et kontorhotel forstås enhver, der erhvervsmæssigt stiller adresse og dertil knyttede tjenester til rådighed for virksomheder. Det forudsættes, at tjenesteydelsen inkluderer tjenester, der relaterer sig til drift af virksomheden. Det kan f.eks. bestå i

en reception, telefontjeneste, videresendelse af post eller lignende. I tilfælde, hvor et kontorhotel både har kunder, der befinder sig fysisk på adressen (fysiske kunder), og kunder, der får stillet postadresse samt dertil knyttede tjenester til rådighed (virtuelle kunder), vil kontorhotellet alene være omfattet af hvidvaskloven, herunder lovens bestemmelser om kundekendskab, i relation til de virtuelle kunder.

Definitionen i *nr. 12, litra d*, omfatter enhver, der erhvervsmæssigt fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som forvalter eller administrator af en fond, trust eller et tilsvarende retligt arrangement. Bestemmelsen er uændret i forhold til gældende lov. Definitionen omfatter bl.a. de såkaldte trustees, dvs. de personer, der af stifteren af en trust er udpeget til at forvalte midlerne i trusten. Begrebet »administratorer« kendes fra fonde, herunder særligt de ikke-erhvervsdrivende (almennyttige) fonde.

Definitionen i *nr. 12, litra e*, omfatter enhver, der erhvervsmæssigt fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som nominee for tredjemand, medmindre denne er en virksomhed, hvis ejerandele m.v. handles på et marked for handel med finansielle instrumenter.

I forhold til den gældende lov er bestemmelsens ordlyd præciseret således, at det nu fremgår, at bestemmelsen vedrører såkaldte nominees. Bestemmelsen, der derudover er uændret i forhold til gældende lov, medfører, at en nominee, der erhvervsmæssigt driver virksomhed som aktionær, er omfattet af de foreslåede bestemmelser, hvilket også betyder, at den pågældende skal registreres i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask for lovligt at kunne udøve denne form for virksomhed.

Ved en nominee forstås en fysisk eller juridisk person, der i eget navn besidder kapitalandele, der tilhører en anden person, og som varetager rettigheder for kapitalejeren. Adgangen for nominee til at disponere over aktierne beror på en aftale med aktionæren. En nominee vil således tilkendegive over for selskabet ikke at være den rigtige ejer af ejerandelen, men kan alene optræde på ejerens vegne ved notering i ejerbogen eller ved fuldmagt. Selskabet vil som udgangspunkt ikke være bekendt med ejerens identitet, men nominee-ordningen er kendt for selskabet i modsætning til brugen af en stråmand.

En nominee-ordning består i, at aktionærens navn ikke noteres, men at hans befuldmægtigede noteres i ejerbogen. Legitimationen er knyttet til noteringen i ejerbogen for så vidt angår de til en kapitalandel hørende forvaltningsmæssige rettigheder, herunder retten til at stemme på generalforsamling. Ved denne løsning bliver en række transaktioner lettere at udføre på en hensigtsmæssig måde, uden at den reelle ejer som sådan involveres. En nominee vil ofte være et pengeinstitut, kapitalforvalter eller lignende.

Bestemmelsen omfatter endvidere personer, som sørger for, at andre fungerer som aktionær. Bestemmelsen er dog begrænset således, at en person ikke er omfattet, hvis personen kun er

aktionær for virksomheder, hvis ejerandele handles på et marked for handel med finansielle instrumenter.

Til § 3

§ 4 i den gældende hvidvasklov definerer begrebet ”hvidvask”.

Den foreslående § 3 definerer begrebet hvidvask og viderefører gældende lovgivnings definition. Dog tydeliggøres det, at definitionen af hvidvask også omfatter midler, der er opnået ved skatteunddragelse. Tydeliggørelsen har til formål at øge fokus på, at skatteunddragelse er omfattet af hvidvaskbegrebet og indebærer således, at undersøgelses- og noteringspligten i § 25 og underretningspligten i § 26 også omfatter tilfælde af transaktioner og aktiviteter, der har relation til skatteunddragelse, uanset at udbyttet i disse tilfælde ofte ikke kan udskilles fra den pågældendes øvrige formue.

Bestemmelsen gennemfører artikel 1, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv og skal læses i sammenhæng med § 290 i straffeloven.

I *stk. 1, nr. 1*, defineres hvidvask som uberettiget at modtage eller skaffe sig eller andre del i økonomisk udbytte eller midler, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse.

Karakteristisk for hvidvasktransaktioner og aktiviteter er, at de har til formål at skjule midlernes oprindelse gennem en sløringsproces. Det er ikke et krav, at processen skal være kompliceret, og i mange tilfælde kan kunden have deltaget i en mindre del af processen. Det er således tilstrækkeligt, at man kun kortvarigt har tilladt en person at deponere penge på sin konto eller i sin boks eller bare opbevare dem, eller at man overfører eller omveksler et beløb. Især ved større beløb kan der være tale om en mere kompliceret kæde af transaktioner, hvor det er tilstrækkeligt, at den pågældende kun kortvarigt har været involveret i et enkelt led af transaktionen. Endelig vil den enkelte underretningspligtige i mange tilfælde kun have indsigt i en begrænset del af hvidvasktransaktionen.

I *stk. 1, nr. 2*, defineres hvidvask som uberettiget at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på anden måde efterfølgende virke til at sikre det økonomiske udbytte fra en strafbar lovovertrædelse.

Strafbar overtrædelse omfatter både overtrædelser af straffeloven og af speciallovgivning samt tilsvarende strafbare forhold begået i udlandet. Skatteunddragelse er overtrædelse af skatte-, told- eller afgiftslovgivningen, hvorved der opnås eller kan opnås uberettiget vinding.

I dansk ret omfatter det strafferetlige hvidvaskbegreb ikke de hvidvaskhandlinger, der udføres af den, der har begået forbrydelsen (f.eks. røveri). Strafferetligt er hvidvask dækket af § 290 i straffeloven om hæleri, der også vedrører udbytte fra alle strafbare forhold. Hæleri omfatter dog ikke gerningsmanden, der har begået den strafbare handling. Det betyder eksempelvis, at en person,

som handler med euforiserende stoffer, vil blive straffet for salget af de euforiserende stoffer, men ikke for hæleri (hvidvask) i forhold til de penge, pågældende modtager ved salget.

I *stk. 1, nr. 3*, defineres hvidvask som forsøg på eller medvirken til sådanne dispositioner som nævnt i nr. 1 og nr. 2.

Stk. 1 omfatter efter *stk. 2* også dispositioner foretaget af den, der har begået den strafbare lovovertrædelse, som udbyttet hidrører fra. Dette kaldes for selvhvidvask, der i dansk ret ikke straffes som hæleri, fordi straf for den bagvedliggende kriminalitet udtømmende gør op med strafansvar for også de senere tilknyttede dispositioner.

Selvhvidvask er omfattet af 4. hvidvaskdirektivs hvidvaskbegreb, idet der er samme behov for at få underretninger til brug for kriminalitetsbekæmpelsen, hvad enten det er den oprindelige gerningsmand eller en tredjemand, der foretager hvidvaskhandlingen.

Til § 4

§ 5 i den gældende hvidvasklov definerer terrorfinansiering.

Det følger af den foreslåede § 4, at ved finansiering af terrorisme forstås i denne lov finansiering af terrorisme som defineret i § 114 b i straffeloven for så vidt angår handlinger omfattet af § 114 i straffeloven. Bestemmelsen viderefører § 5 uden indholdsmæssige ændringer.

Beskrivelsen gennemfører artikel 1, stk. 5, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås, at der henvises til den § 114 b i lovbekendtgørelse nr. 873. af 9. juli 2015 af straffeloven anførte afgrænsning, når det skal afgøres, hvad der skal forstås ved finansiering af terrorisme.

Straffelovens §§ 114 b kriminaliserer bl.a. den der direkte eller indirekte yder økonomisk støtte til, tilvejebringer eller indsamler midler til eller stiller penge mv. til rådighed for en person, en gruppe eller en sammenslutning af, der begår eller har til hensigt at begå terrorisme efter § 114 eller § 114 a.

Straffelovens § 114 kriminaliserer den, som med forsæt til at skræmme en befolkning i alvorlig grad eller uretmæssigt at tvinge danske eller udenlandske offentlige myndigheder eller en international organisation til at foretage eller undlade at foretage en handling eller at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer begår eller truer med at begå bl.a. drab, grov vold, frihedsberøvelse, brandstiftelse eller våbenbesiddelse eller -transport, når handlingen i kraft af sin karakter eller den sammenhæng, hvori den begås, kan tilføje et land eller en international organisation alvorlig skade.

Til § 5

§ 2 i den gældende hvidvasklov indeholder et kontantforbud for erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af den gældende hvidvasklovs anvendelsesområde.

Efter den foreslåede § 5, må erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af § 1, stk. 1, ikke modtage kontantbetalinger på 50.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet. Den foreslåede bestemmelse viderefører § 2 i den gældende hvidvasklov uden indholdsmæssige ændringer.

Bestemmelsen gennemfører artikel 2, stk. 1, nr. 3, litra e, i 4. hvidvaskdirektiv.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der ved store kontantbetalinger er stor risiko for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Kontantforbuddet foreslås indført som et alternativ til at lade de omhandlede forhandlere være omfattet af kravene, der gælder for de virksomheder, som er omfattet af hvidvaskloven (banker, advokater m.v.) om kundekendskabsprocedurer, underretningspligt m.v.

Forbuddet omfatter både tilfælde, hvor den erhvervsdrivende som led i sit erhverv modtager et kontantbeløb som betaling til den erhvervsdrivende selv, og tilfælde, hvor en erhvervsdrivende som led i sit erhverv modtager et kontantbeløb på vegne af en anden (som formidler, kommissionær eller lignende).

Det fremgår af 4. hvidvaskdirektivs artikel 2, stk. 1, nr. 3, litra e, at virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt handler med varer, er omfattet af 4. hvidvaskdirektivs krav, hvis de modtager kontantbeløb på 10.000 euro eller derover. Den foreslåede § 5 vurderes ikke at være i strid hermed, da der fortsat vil gælde et egentligt forbud i loven, og da beløbsgrænsen er lavere end fastsat i 4. hvidvaskdirektiv. Derudover fremgår det af betragtning 6 i 4. hvidvaskdirektivs præambel, at medlemslandene skal have mulighed for at indføre lavere tærskler, yderligere generelle begrænsninger af brugen af kontanter og strengere bestemmelser.

Forslaget indebærer, at ikke kun erhvervsdrivendes salg af genstande, men også f.eks. erhvervsdrivendes levering af tjenesteydelser og salg af fast ejendom er omfattet af forbuddet mod at modtage kontantbetalinger på eller over den foreslåede beløbsgrænse på 50.000 kr.

Forbuddet omfatter også flere betalinger, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet, hvis den samlede betaling udgør 50.000 kr. eller derover. Det sidste led i bestemmelsen skal forhindre omgåelsestilfælde. Det forudsættes herved, at løbende ydelser ikke i sig selv skal anses for at være indbyrdes forbundne. Kontantforbuddet vil således kun ramme betaling af f.eks. leje af hus eller husrum, leje af bil eller levering af vand, varme og gas eller elektricitet, hvis betalingen for en enkelt periode udgør 50.000 kr. eller derover. Hvis der derimod er tale om ratevis betaling, eksempelvis i forbindelse med køb af en løsørengstand eller en fast ejendom eller i forbindelse med betaling for

en entreprisedydelse eller en rejse, vil de enkelte rater være indbyrdes forbundne, og kontantforbudet vil dermed ramme tilfælde, hvor den samlede betaling udgør 50.000 kr. eller derover.

Efter § 8, stk. 2, i lov om Danmarks Nationalbank er betaling med kontanter (pengesedler) et lovligt betalingsmiddel, og forslaget ændrer ikke på, at hvis en erhvervsdrivende i strid med forbuddet modtager en kontant betaling på 50.000 kr. eller derover, vil betalingen stadig være sket med frigørende virkning.

Forslaget indebærer imidlertid, at hvis en erhvervsdrivende, som er omfattet af det foreslåede forbud, afviser at modtage en tilbudt kontant betaling på 50.000 kr. eller derover, vil den erhvervsdrivende ikke komme i fordringshaveremora.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2. Ansvarssubjektet for overtrædelse af § 5 er den erhvervsdrivende, og den strafbare handling er modtagelse af kr. 50.000 eller derover. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en erhvervsdrivende, der modtager 75.000 kr. i kontanter ved salg af en vare, eller en erhvervsdrivende, der modtager to betalinger på 30.000 kr. for den samme tjenesteydelse, hvor betalingerne derfor må formodes at være delt i flere afdrag for at omgå § 5.

Ved lov nr. 634 af 12. juni 2013 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrket indsats over for økonomisk kriminalitet) blev bestemmelsens område udvidet og beløbsgrænsen nedsat fra 100.000 kr. til 50.000 kr. Det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 12, nr. 2, at der ikke med forslaget er tilsigtet ændringer i de gældende bødeudmålingsprincipper, hvor bøden som udgangspunkt fastsættes til 25 pct. af det beløb over beløbsgrænsen – som efter forslaget vil være 50.000 kr. – der er modtaget i de enkelte handler, dog mindst 10.000 kr. Der er med den foreslåede bestemmelse om kontantforbud i lovforslagets § 5 ikke tilsigtet ændringer i de gældende bødeudmålingsprincipper.

Der henvises til afsnit 3.3 og afsnit 8 i de almindelige bemærkninger.

Til § 6

§ 30 i den gældende hvidvasklov indeholder en bestemmelse om håndtering af falske penge.

Den foreslåede § 6 omhandler pligten til at tage falske penge ud af omløb. Bestemmelsen viderefører § 30 i den gældende lov uden indholdsmæssige ændringer, dog er der indsat et stk. 2 om, at bestemmelsen ikke finder anvendelse på sedler og mønter i euro.

Forordning 1338/2001 som ændret ved forordning 44/2009 indeholder i artikel 6, stk. 1, bl.a. en forpligtelse for kreditinstitutter samt andre udbydere af betalingstjenester for så vidt angår deres betalingsaktivitet samt alle andre økonomiske aktører, der deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder institutter, hvis aktivitet består i veksling af pen-

gesedler og mønter i forskellig valuta, som f.eks. vekselkontorer, pengetransportvirksomheder og andre økonomiske aktører såsom handlende og kasinoer, der accessorisk håndterer og leverer pengesedler til offentligheden via bankernes pengeautomater (kontantautomater). Forpligtelsen består i, at de pågældende institutter m.v. inden for rammerne af disse accessoriske aktiviteter har pligt til at sikre, at eurosedler og euromønter, som de har modtaget, og som de har til hensigt at bringe i omløb igen, kontrolleres med henblik på ægthed, og til at påse, at falske eurosedler og euromønter afsløres. Institutterne m.v. skal straks overgive de omhandlede eurosedler eller euromønter til de kompetente nationale myndigheder.

Derudover indeholder forordningen i artikel 6, stk. 2, en forpligtelse for medlemsstaterne til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de pågældende institutter, der undlader at opfylde deres forpligtelser efter bestemmelsen, kan pålægges sanktioner, der skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Det er fundet hensigtsmæssigt, at pligten til straks at overgive formodede falske sedler og mønter til politiet ikke blot omfatter euro, der er reguleret i forordningerne, men også en hvilken som helst valuta, herunder også danske kroner. Det foreslås derfor i *stk. 1*, at virksomheder og personer, der som led i deres virksomhed deltager i håndteringen og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder personer og virksomheder, hvis aktivitet består i at veksle pengesedler og mønter i forskellig valuta, har pligt til at tage alle sedler og mønter, som, de ved eller har tilstrækkelig grund til at tro, er falske, ud af omløb og straks overgives disse til politiet.

Overgivelse kan ske til enhver politikreds. Politiet sørger for at videresende til Rigspolitichefen med henblik på videre analyser.

Særligt i forhold til mønter, der ikke som sedler indeholder sikkerhedselementer, bemærkes det, at pengeinstitutterne, hvis der ikke er tilstrækkelig grund til at tro, at mønterne er falske, men hvor der er mistanke herom, skal indsende de pågældende mønter til Danmarks Nationalbank i henhold til gældende praksis herfor med henblik på en vurdering af mønternes ægthed. Danmarks Nationalbank vil herefter vurdere, hvorvidt mønterne bør overgives til politiet.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 6, stk. 1, 2. pkt., er virksomheder og personer, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, og den strafbare handling består i ikke straks at videregive sedler og mønter, der er taget ud af omløb til politiet. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en valutavekslingsvirksomhed, der modtager en falsk seddel, men venter én måned med at overgive sedlen til politiet.

Det foreslås i *stk. 2*, at stk. 1 ikke finder anvendelse på eurosedler og euromønter. Baggrunden herfor er, at forpligtelsen er fastsat i forordning 1338/2001, som senere ændret ved Rådets forordning (EF) Nr. 44/2009 af 18. december 2008 om ændring af forordning (EF) nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri. Forord-

ning 1338/2001 blev ved forordning 1339/2001 udvidet til også at omfatte de medlemsstater, der ikke har indført euroen som fælles valuta herunder Danmark.

Der henvises til afsnit 3.3 i de almindelige bemærkninger.

Kapitel 2

Til § 7

§ 25 i den gældende hvidvasklov indeholder krav om udarbejdelse af tilstrækkelige interne skriftlige regler om risikovurdering. Tilsvarende findes der for udbydere af landbaseret kasino og onlinekasino krav om udarbejdelse af procedurer for risikovurdering i henholdsvis § 53 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino og § 34 i bekendtgørelsen om onlinekasino.

Den foreslåede § 7 indeholder krav om, at virksomheder og personer omfattet af loven skal identificere og vurdere risikoen for, at virksomheden eller personen kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme med udgangspunkt i virksomheden eller personen forretningsmodel. Kravet om udarbejdelse af risikovurdering er derfor specificeret i forhold til gældende lovgivning, idet det alene følger, at der skal udarbejdes tilstrækkelige interne skriftlige regler om risikovurdering uden at dette er nærmere præciseret.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 8, stk. 1 og 2, i 4. hvidvaskdirektiv

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at virksomheder og personer omfattet af loven skal identificere og vurdere af risikoen for, at virksomheden eller personen kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Med risiko menes den iboende risiko for, at virksomheder og personer kan blive misbrugt til hvidvask og finansiering af terrorisme, det vil sige, at vurderingen af risikoen skal foretages uden hensyntagen til de risikobegrænsende foranstaltninger, som virksomheder og personer har iværksat i henhold til denne lov.

En risikovurdering indeholder to elementer - identifikation af risikofaktorer og vurdering af risikofaktorer. Formålet med risikovurderingen er, at virksomheder og personer skal forstå hvor og i hvilket omfang, de er udsat for at blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Ved identifikation forstås, at en virksomhed eller person skal identificere alle risikofaktorer i forbindelse med udøvelse af deres forretningsmodel. De skal dermed foretage en grundig analyse af deres forretningsmodel.

Når en virksomhed eller person skal identificere risikofaktorer, skal virksomheden eller personen inddrage den risikovurdering som udsendes af Europa-Kommissionen, jf. artikel 6 stk. 5, (supranational risikovurdering), samt den risikovurdering, der udsendes af Danmark (national risikovurdering) jf. artikel 7 i 4. hvidvaskdirektiv. Disse risikovurderinger vil løbende blive opdateret. Det kan

yderligere være relevant at inddrage risikovurderinger udsendt af tilsynsmyndigheder i henhold til denne lov, trusselsvurderinger m.v. Der kan yderligere inddrages information fra FATF, landerapporter om f.eks. korrupsion, informationer fra medier, samt virksomhedens eller personens egne erfaringer.

Ved vurdering af risici forstås, at virksomheder og personer ud fra en holistisk betragtning skal vurdere i hvilket omfang af de identificerede risikofaktorer udsætter dem for, at de kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme. En måde at vurdere risici kan være at vægte de enkelte risikofaktorer.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at virksomheden eller personens risikovurdering skal foretages med udgangspunkt i virksomhedens eller personens forretningsmodel omfatte vurderingen af risikofaktorer, der er forbundet med kunder, produkter, tjenesteydelser, transaktioner samt leveringskanaler og lande eller geografiske områder, hvor forretningsaktiviteterne udøves. Bestemmelsen oplister hvilke risikofaktorer, en virksomhed eller person som minimum skal identificere og vurdere. Omfanget af risikovurderingen vil afhænge af virksomhedens eller personens forretningsmodel. En risikovurdering behøver ikke være kompleks, men skal afspejle alle dele af forretningsmodellen.

Risikofaktorer, der er forbundet med kunder, er en analyse af virksomheden eller personens kunder, herunder om det er fysiske eller juridiske personer. F.eks. betragtes børsnoterede selskaber generelt som begrænset risiko, hvor pengeoverførselsvirksomheder generelt betragtes som øget risiko. Ved risikovurdering af virksomhedens eller personens produkt, tjenesteydelse og transaktion skal virksomhedens eller personen identificere og vurdere risici ved de enkelte ydelser, de tilbyder deres kunder. Meget komplekse produkter kan medføre at produktet betragtes som øget risiko, eller det forhold at der kan overføres store beløb. Modsat kan produkter der beløbsmæssigt er begrænset vurderes til begrænset risiko. På samme måde skal der foretages en vurdering af den måde, som en virksomhed eller person stiller sine produkter til rådighed for kunderne på (fysisk fremmøde, internet osv.). Endelig skal geografiske risici identificeres og vurderes.

Virksomheden eller personen skal i vurderingen inddrage, hvilke risici virksomheden er udsat for, herunder forretningsmodellens indflydelse på risici og risikoniveauer, hvilke aktiviteter de pågældende risici er tilknyttet, omfanget af de enkelte risici, og hvorledes risikotyperne påvirker hinanden, hvis dette er relevant. Risikovurderingen skal afdække virksomhedens eller personens risiko i forhold til både hvidvask og terrorfinansiering. F.eks. kan et produkt være begrænset risiko i forhold til hvidvask men øget risiko i forhold til terrorfinansiering.

En risikovurdering vil alene kunne anses for tilstrækkelig, såfremt denne dækker alle områder af forretningsmodellen og afdækker de beskrevne risici, herunder at risikovurderingen er underbygget med relevante data, samt at den nævnte nationale og supranationale risikovurdering indgår.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.*, at risikovurderingen skal dokumenteres og løbende holdes opdateret. Det, at risikovurderingen er dokumenteret, betyder, at den som nævnt skal tage udgangspunkt i den

supranationale og nationale risikovurdering samt andre former for dokumentation på området, herunder f.eks. information udsendt af FATF, brancheorganisationer m.v. Derudover kan dokumentation indhentes fra virksomheden eller personens egne erfaringer inddrages. Der skal dog være tale om dokumentation og dermed ikke antagelser. Løbende opdatering betyder som udgangspunkt, at risikovurderingen skal revurderes mindst en gang om året eller i øvrigt i forbindelse med væsentlige ændringer i risikoforholdene. Dette vil dog afhænge af en konkret risikovurdering. Ved et statisk udbud, hvor forholdene ikke umiddelbart ændrer sig, vil der kunne gå længere tid imellem opdateringerne af risikovurderingen. Modsætningsvis skal risikovurderingen opdateres oftere i tilfælde af erhvervsvirksomhed, hvor risikofaktorerne løbende ændrer sig. Der vil altid skulle ske opdatering ved væsentlige ændringer af risikoforholdene, som f.eks. kan være ved introduktion af et nyt produkt, der risikomæssigt adskiller sig væsentligt fra en virksomheds øvrige produkter, eller ved udbud af produkter til et nyt land.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 7, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at have foretaget en tilstrækkelig risikovurdering, ikke at have dokumenteret risikovurderingen eller ikke at have opdateret denne løbende. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der i virksomhedens risikovurdering ikke har foretaget en vurdering af alle virksomhedens produkter.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at den daglige ledelse i virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, skal udpege en ansat eller et medlem af den daglige ledelse med fuldmagt til at træffe beslutninger på vegne af virksomheden. Personens opgave er at træffe beslutninger i henhold til lovforslagets § 8, stk. 2, om godkendelse af interne politikker, kontroller og procedurer § 18, stk. 3, om etablering og videreførelse af en forretningsmæssig forbindelse med politikks eksponerede personer m.v. og § 19, stk. 1, nr. 3, og godkendelse af etablering af grænseoverskridende korrespondentforbindelse.

Personen kan være en ansat, men kan også være et medlem af den daglige ledelse. Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at personen skal have kendskab til virksomhedens risici i relation til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme og have fuldmagt eller tegningsret til at kunne træffe beslutninger på virksomhedens vegne. Forslaget gennemfører artikel 3, nr. 12, i 4. hvidvaskdirektiv. Anvendelsesområdet for bestemmelsen er afgrænset til de virksomheder, der kan defineres som kredit- eller finansieringsinstitutter i 4. hvidvaskdirektiv.

I forhold til kendskab til virksomhedens risici er det en forudsætning, at personen reelt er involveret i det daglige arbejde med forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme i virksomheden. Det kan derfor i større virksomheder ikke anses som opfyldelse af kravet, hvis personen er selskabets administrerende direktør eller tilsvarende, da denne oftest vil have for stor en opgaveportefølje til at have et tilpas kendskab til risiciene på området. I mindre selskaber vil kravet om fuldmagt dog kunne medføre, at posten alene kan besættes af den administrerende direktør. Se i øvrigt bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, hvor det også fremgår, at i tilfælde, hvor f.eks. indgåelse af et kundeforhold med en politisk eksponeret person udgør en meget stor risiko, kan det være nødven-

digt med yderligere godkendelser fra f.eks. den daglige ledelse af en virksomhed. For definition af daglig ledelse henvises til bemærkningerne til § 2, nr. 1.

For at kunne opfylde rollen vil det være nødvendigt, at personen har adgang til virksomhedens kundedatabaser m.v.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 7, stk. 2, er virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at have udpeget en person med fuldmagt til at træffe beslutninger på vegne af virksomheden eller en person, der har tilstrækkeligt kendskab til virksomhedens risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der har udpeget en ansat, der ikke har indgående kendskab til virksomhedens risiko, eller en virksomhed, der ikke har givet personen fuldmagt til at tegne virksomheden.

I overensstemmelse med artikel 8, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv foreslås i *stk. 3*, at erhvervs- og vækstministeren inden for sit ressortområde og skatteministeren på spilområdet får mulighed for at fasttætte regler om undtagelse fra kravet om risikovurdering af typer af virksomhed, hvor risikoen vurderes at være lav. Denne mulighed kan kun benyttes på områder, hvor risikoforholdene er enkle, og hvor der som følge heraf i den pågældende branche anses at være en klar forståelse heraf. Dette kunne f.eks. være aktuelt i forbindelse med obligatoriske pensionsordninger oprettet som led i et ansættelsesforhold.

Til § 8

§ 25 i gældende hvidvasklov, § 34 i bekendtgørelsen om onlinekasino samt § 54 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino stiller krav om udarbejdelse af tilstrækkelige skriftlige interne regler.

Den foreslåede § 8 omhandler krav til udarbejdelse af skriftlige interne politikker, procedurer og kontroller, som skal omfatte risikostyring, kundekendskabsprocedurer, undersøgelses-, noterings- og underretningspligt, opbevaring af oplysninger og intern kontrol. Politikker, procedurer og kontroller skal afspejle risikovurderingen i den foreslåede § 7. Bestemmelsen viderefører krav om skriftlige interne regler og kontrol, mens det som noget nyt foreslås, at der skal udarbejdes politikker. Det foreslås dog at kravet om skriftlige interne regler erstattes af et krav om procedurer. Dette er alene en redaktionel ændring.

Bestemmelsen gennemfører artikel 8 og 46, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv.

Der foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at virksomheden eller personen skal have tilstrækkelige skriftlige interne politikker, procedurer og kontroller, som skal omfatte risikostyring, kundekendskabsprocedurer, undersøgelses-, noterings- og underretningspligt, opbevaring af oplysninger og intern kontrol til effektiv forebyggelse, begrænsning og styring af risici for hvidvask og finansiering af terrorisme samt screeningsprocedurer, der sikrer høje standarder ved ansættelse af personale. Forslaget gen-

nemfører artikel 8, stk. 3 og 4, i 4. hvidvaskdirektiv. Politikker, procedurer og kontroller skal omfatte risikostyring, kundekendskabsprocedurer, undersøgelses-, noterings- og underretningspligt, opbevaring af oplysninger og intern kontrol. Politikker, procedurer og kontroller skal afspejle risikovurderingen i den foreslåede § 7. Ved ændring af virksomhedens eller personens risikovurdering skal det overvejes, om der skal ske ændringer af politikker, procedurer og kontroller for at sikre lovgivningens krav overholdes. På samme måde skal det undersøges, om der skal ske ændringer ved ændringer i reguleringen på området.

At politikker, procedurer og kontroller skal være skriftlige indebærer ikke, at disse skal foreligge i papirform. Skriftlighedskravet indebærer, at politikker, procedurer og kontroller skal være dokumenterede, hvilket kan ske på forskellige medier, eksempelvis i form af videoer eller lignende.

Kravet om en politik indebærer, at virksomheden eller personen skal fastsætte de overordnede strategiske mål i relation til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme med udgangspunkt i risikovurderingen i den foreslåede § 7. Politikken skal indeholde identifikation og afgrænsning af de risici, som virksomheden ønsker at påtage sig på de pågældende områder, og anvisninger på, hvorledes de strategiske mål opnås.

En politik for risikostyring udgør det overordnede grundlag for strategisk og operationel risikostyring. En risikostyringspolitik fastsætter bl.a. formål, risikoområder, ansvarsfordeling, risikovillighed samt den organisatoriske forankring af risikoledeelse og styring.

Virksomheder og personer skal yderligere have procedurer. Ved procedurer forstås en beskrivelse af de aktiviteter, der skal udføres, herunder at sikre, at lovgivningen og anden relevant regulering samt de af virksomhedens ledelse besluttede politikker og retningslinjer efterleves og overholdes. Med formuleringen præciseres, at det ikke er nok blot at indarbejde afskrift af lovens bestemmelser. Procedurene skal tage udgangspunkt i virksomhedens forretningsmodel og særlige forhold og på en klar og tydelig måde beskrive, hvordan netop denne virksomhed skal overholde reglerne. En procedure skal indeholde en beskrivelse af forretningsområdet, dets ansvarsplacering, herunder hvem der er ansvarlig for udførelse af de enkelte opgaver, og hvorledes disse skal udføres. Procedurer skal være lettilgængelige og overskuelige for de ansatte.

Kravet om tilstrækkelig kontrol indebærer, at en virksomhed eller person skal foretage kontrol af, om virksomheden eller personen overholder lovens krav. Det vil sige, at for virksomheder, der har en compliance funktion, skal kontrol både udføres i virksomhedens drift, men også af compliance funktionen. For andre virksomheder eller personer skal det fastlægges, hvordan kontrollen udføres. For at der kan være tale om kontrol, skal det dog være en form for uafhængigheds forhold mellem den, der foretager kontrollen, og den, der kontrolleres. I små virksomheder er det tilstrækkeligt, at den direkte leder kontrollerer den ansatte, mens kontrollen i større virksomheder skal foretages af en anden afdeling i denne.

Virksomheder og personer skal yderligere have screeningsprocedurer, der sikrer høje standarder ved ansættelse af personale. Disse procedurer kan blandt andet indeholde, at virksomheder inden ansættelsen af en person sikrer, at denne ikke er dømt for et kriminelt forhold. Der kan anlægges en risikovurdering alt efter, hvilken funktion en ansat skal varetage i virksomheden. Det vil f.eks. ikke være aktuelt for personer, der ikke varetager funktioner, der sikrer opfyldelse af denne lov. For personer, som ansættes i en stilling, hvor den direkte eller indirekte kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme, vil det imidlertid kunne være relevant med en nærmere undersøgelse af personen inden ansættelsen.

Virksomheder og personer skal samtidigt sikre, at ansatte har tilstrækkelige kvalifikationer til at varetage stillingen. Dette kan ske gennem uddannelse efter ansættelsen.

Sikring mod, at en person misbruger en stilling, skal yderligere indarbejdes i virksomhedernes procedurer og interne kontroller og tages højde for ved udarbejdelse af disse.

Det foreslås i *stk. 1, 2, pkt.*, at interne politikker, kontroller og procedurer skal udarbejdes med udgangspunkt i risikovurderingen foretaget efter § 7 under hensyntagen til virksomhedens størrelse. Bestemmelsen fastslår, at kravene til politikker, procedurer og kontroller afhænger af virksomhedens eller personens risikoprofil i relation til hvidvask og finansiering af terrorisme. Bestemmelsen skal derudover udmøntes under hensyn til virksomhedens størrelse og art. Virksomheder og personer, der i henhold til § 7, stk. 3, er fritaget for at udarbejde en individuel risikovurdering, er ikke undtaget fra at udarbejde politikker, procedurer og kontroller efter denne bestemmelse.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 8, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at have tilstrækkelige skriftlige interne politikker, procedurer og kontroller. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der ikke har udarbejdet procedurer for intern kontrol af virksomhedens kundekendskabsprocedurer.

Det foreslås i *stk. 2*, at personer udnævnt i henhold til § 7, stk. 2, skal godkende politikker, procedurer og kontroller. Der henvises til bemærkningerne til § 7, stk. 2. For at personen kan foretage en godkendelse, er det nødvendigt, at denne har indgående kendskab til virksomhedens risici. I tilfælde, hvor en virksomhed eller personer ikke er pålagt krav om at udpege en person i henhold til § 7, stk. 2, er der således i det foreslåede stk. 2 ikke noget krav om godkendelse.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 8, stk. 2, er virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, og den strafbare handling består i, at den af virksomheden udpegede person ikke har godkendt skriftlige interne politikker, kontroller og procedurer. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, hvor virksomhedens procedurer for underretningspligt ikke er godkendt af den i § 7, stk. 2, udpegede person.

Det foreslås i *stk. 3*, at den daglige ledelse i virksomheder, som er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-7, og som i henhold til anden lovgivning er forpligtet til at have en compliance funktion, skal udpege en compliance ansvarlig på ledelsesniveau, der skal sikre, at virksomheden overholder hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf. Om kravene til en compliance funktion henvises til bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl. og bekendtgørelse om ledelse og styring af forsikringsselskaber m.v.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 8, stk. 3, er virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-7, og den strafbare handling består i ikke at have udpeget en compliance ansvarlig på ledelsesniveau.

Det foreslås i *stk. 4*, at den daglige ledelse i virksomheder, som er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-7, og som har en uafhængig revisionsfunktion, skal sikre, at denne funktion undersøger virksomhedens overholdelse af interne politikker, procedurer og kontroller, jf. kravene herom i hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf. Hvis en virksomhed har etableret en uafhængig revisionsfunktion, skal denne dermed også varetage revision med kravene i denne lov og regler udstedt i medfør heraf.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 8, stk. 4, er virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-7, og den strafbare handling består i at ledelsen ikke har sikret, at en etableret uafhængig revisionsfunktion ikke undersøger virksomhedens overholdelse af interne politikker, procedurer og kontroller.

Det foreslås i *stk. 5*, at virksomheder skal udpege et medlem af direktionen, der er ansvarlig for overholdelse af reglerne i denne lov og regler udstedt i medfør heraf. Bestemmelsen gennemfører artikel 46, stk. 4. Direktionsmedlemmet er den overordnede ansvarlige, men bestemmelsen tilsigter ikke at ændre på, hvem der er ansvarlig ved overtrædelser af denne lov eller bestemmelser udstedt i medfør af denne lov.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 8, stk. 4, er virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at have udpeget et medlem af direktionen som ansvarlig for overholdelse af hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der ikke har udpeget et medlem af direktionen, men i stedet har udpeget en medarbejder som ansvarlig.

Det foreslås i *stk. 6*, at virksomheden og personen skal sikre, at ledelse og ansatte har modtaget tilstrækkelig undervisning i kravene i denne lov samt relevante krav om databeskyttelse. Angående kravene til databeskyttelse henvises til den foreslåede § 15, samt de til enhver tid gældende regler om databeskyttelse. Det vil derfor ikke være tilstrækkeligt, at der alene undervises i § 15. Forslaget gennemfører artikel 46, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv.

Dette kræver, at der er tilstrækkelige undervisningsprogrammer, og at virksomheden har tilstrækkelige procedurer og kontroller med henblik på sikring af, at undervisningen gennemføres i forhold til ledelse og de ansatte, der har med behandling af kundeforhold at gøre.

Undervisningen skal sikre, at virksomhedens ledelse og relevante medarbejdere, herunder nyansatte, til stadighed har et betryggende kendskab til de pligter, der gælder på hvidvaskområdet og virksomhedens procedurer på hvidvaskområdet, og hvilken betydning kravene har for den enkelte medarbejder i det job, som han eller hun skal bestride. For medarbejdere, der er beskæftiget i særlige forretningsområder, f.eks. værdipapirhandel, import-eksportfinansiering og grænseoverskridende korrespondentforbindelser, må undervisningen være tilpasset disse medarbejderes særlige funktioner, herunder med fremhævelse af de indikatorer på hvidvask eller finansiering af terrorisme, der kunne tænkes at forekomme på disse særlige områder.

Det, at undervisning skal være tilstrækkelig, betyder, at medarbejderen efterfølgende vil kunne varetage sin jobfunktion på fuldt forsvarlig måde i overensstemmelse med lovgivningens krav. Der vil derfor ikke være tale om tilstrækkelig undervisning, hvis undervisningen alene gennemgår lovgivningens krav, men denne ikke er relateret til f.eks. virksomheden eller personens produktbud, kundetyper m.v., hvorefter den pågældende medarbejder ikke modtager redskaber til at udføre sin arbejdsfunktion.

Et krav om tilstrækkelig undervisning indebærer desuden et krav om efteruddannelse med passende intervaller og som minimum ved opdatering af virksomhedens procedurer, hvor dette har betydning for den pågældende medarbejders arbejdsfunktion. Modsætningsvis har medarbejdere, der ikke på nogen måde varetager funktioner, der har relationer til hvidvask eller terrorfinansiering, ikke behov for at modtage undervisning. Det vil derfor f.eks. ikke være nødvendigt efter den foreslåede bestemmelse at undervise kantinepersonalet eller lignende.

Det foreslås yderligere, at selskabets ledelse modtager undervisning. Det foreslåede er ikke et generelt krav om undervisning af hele virksomhedsledelsen, men på samme måde som ved de ansatte et krav om, at den del af en virksomheds ledelse, der beskæftiger sig med hvidvask og terrorfinansiering, herunder virksomhedens daglige ledelse og øverste ledelse, har modtaget tilstrækkelig undervisning på området til at kunne varetage deres ledelsesopgaver. Ledelsen skal også efteruddannes med passende intervaller.

Virksomheder og personer skal stille krav om og sikre, at medarbejderne rent faktisk deltager i undervisningen.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 8, stk. 5, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i utilstrækkelig undervisning af ledelse og ansatte i kravene, som er fastsat i hvidvaskloven, samt relevante krav om databeskyttelse. Et eksempel på overtrædelse af

bestemmelsen er en virksomhed, der ikke har undervist medarbejderne, der udfører virksomhedens kundekendskabsprocedurer.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse er ny og indeholder krav om, at koncerner skal have politikker for databeskyttelse samt politikker og procedurer for udveksling af oplysninger indenfor koncernen.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 45, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at koncerner skal have politikker for databeskyttelse samt politikker og procedurer for udveksling af oplysninger inden for koncernen. Ved koncern forstås en gruppe virksomheder, som består af en modervirksomhed, dens dattervirksomheder og de enheder, hvori modervirksomheden eller dens dattervirksomheder besidder en kapitalinteresse, samt virksomheder, der er forbundet på en måde som omhandlet i artikel 22 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF.

For kravene til en politik og procedurer henvises til bemærkningerne til § 8, stk. 1. Enhver virksomhed i en koncern skal i det fulde yderligere opfylde den foreslåede § 8. Den foreslåede § 9 dækker forhold mellem flere virksomheder i koncernen, mens § 8 regulerer den enkelte virksomhed i koncernen.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 9, stk. 1, er moderselskabet omfattet af § 1, stk. 1 i en koncern, og den strafbare handling består i ikke at have udarbejdet politikker for databeskyttelse samt politikker og procedurer for udveksling af oplysninger inden for koncernen. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et moderselskab, der har procedurer, men ikke politikker for databeskyttelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at virksomheder, der er en del af en koncern, skal gennemføre koncernens politikker og procedurer. Udenlandske koncerners politikker og procedurer skal i forhold til virksomheder, der er etableret i Danmark, overholde kravene i denne lov. Dette betyder dog ikke, at koncernens politikker og procedurer generelt skal overholde kravene i denne lov, men forhold, der specifikt vedrører Danmark, skal fremgå af politikker og procedurer, hvor dette er relevant. Dette betyder også, at der skal inddrages risikobetragtninger, der specifikt angår Danmark. Modsætningsvis skal danske koncerner ved etablering af virksomheder i andre lande sikre, at disse koncerners politikker og procedurer overholder etableringslandets regler jf. den foreslåede § 31.

For virksomheder, der er etableret i Danmark, betyder den foreslåede bestemmelse ikke, at denne fritages for straf for overtrædelse af denne lov eller anden dansk lovgivning, hvis virksomheden overholder koncernens politikker og procedurer, hvis disse er i modstrid med dansk lovgivning. Modsætningsvis vil virksomheder, der ikke gennemfører en koncerns politikker og procedurer

under hensyn til, at koncernens politikker og procedurer er i modstrid med dansk lovgivning, ikke kunne blive straffet for at overtræde den foreslåede bestemmelse.

Det bemærkes, at virksomheder, der etablerer virksomheder i et andet land, skal sikre, at de etablerede virksomheder overholder visse krav til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, jf. den foreslåede § 31, stk. 1 og 2.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 9, stk. 2, er virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, der er en del af en koncern, og den strafbare handling består i ikke at gennemføre koncernens politikker og procedurer. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et datterselskab, der har politikker, der er i strid med koncernens politikker, hvor det ikke i koncernens politikker er overladt et råderum til virksomheden.

Kapitel 3

Til § 10

Hvidvasklovens §§ 12 og 14 samt § 2 i bekendtgørelsen om onlinekasino og §§ 3-6 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino indeholder elementer af kravene i den foreslåede § 10, men hverken den gældende hvidvasklov eller spillelovgivningen har en tilsvarende bestemmelse.

Det er et grundlæggende krav i lovforslaget, at virksomheden eller personen skal have kendskab til sine kunder. Den foreslåede § 10 indeholder bestemmelser om, hvornår virksomheden eller personen skal gennemføre kundekendingsprocedure (kend-din-kunde kravene). Kundekendingsprocedurerne er nærmere beskrevet i lovforslagets §§ 11-21.

Bestemmelsen gennemfører artikel 10, stk. 1, artikel 11 og dele af artikel 13, stk. 1, litra d, i 4. hvidvaskdirektiv.

Virksomheden eller personen skal være overbevist om, at kunden er den, som kunden udgiver sig for at være. Der må derved ikke være omstændigheder, der kan give anledning til tvivl om kundens identitet. Hvis de i § 11 krævede oplysninger ikke kan indhentes i de situationer, som er beskrevet i stk. 1-2, skal virksomheden eller personen undlade at optage en forretningsmæssig forbindelse eller afslutte forbindelsen samt undlade at udføre en transaktion, jf. lovforslagets § 14, og overveje at foretage en underretning om en mistænkelig transaktion i henhold til lovforslagets § 25. Bestemmelsen betyder endvidere, at der ikke må oprettes anonyme konti, anonyme bankbøger eller konti under falske navne.

Det foreslås i *nr. 1*, at virksomheder og personer skal gennemføre kundekendingsprocedurer når de etablerer en forretningsmæssig forbindelse, en kundes relevante omstændigheder ændrer sig og i øvrigt på passende tidspunkter i kundeforholdet. Det foreslås, at der skal gennemføres kundekend-

skabsprocedurer, når der etableres en forretningsmæssig forbindelse. En forretningsmæssig forbindelse etableres f.eks. ved, at virksomheden indgår aftale med en fysisk eller juridisk person om udførelse af en aktivitet, f.eks. åbning af en konto (udlån, indlån, leasing m.v.) herunder spillkonto, et depot, en pengeoverførsel, valutaveksling, køb eller salg af værdipapirer, en rådgivningsopgave, en formidlingsopgave, f.eks. salg af fast ejendom m.v., eller en aftale om at udarbejde et regnskab eller udføre revision m.v. Kundebegrebet omfatter retssubjekter af enhver art, dvs. fysiske og juridiske personer, herunder selskaber, foreninger og fonde m.v., samt offentlige myndigheder. Der henvises til den foreslåede definition i § 2, nr. 3.

I gældende spillelovgivning er der ved udbud af onlinespil krav om kunderegistrering og åbning af spillkonti for alle kunder. Dette krav vil af andre hensyn bag spillelovgivningen blive opretholdt. Udbydere af onlinespil vil derfor altid oprette forretningsmæssig forbindelse til kunderne. En udbyder af landbaseret spil antages endvidere at have indgået en forretningsmæssig forbindelse, når der skal foretages yderligere transaktion for en kunde, der allerede forefindes i udbyderes kunderegister eller lignende. Spillelovgivningen kræver f.eks. at et landbaseret kasino registrerer alle kunder ved ankomst til kasinoet. Registreres kunden for første gang vil transaktionerne foretaget ved dette første besøg i kasinoet være omfattet af reglen i § 10, nr. 3, hvor der ikke skal udføres kundekendingsprocedurer, hvis kundens transaktioner er under 2.000 euro. Ved et eventuelt efterfølgende besøg, vil kunden være opført i kasinoet kunderegister og alle krav gældende for kundekendingsprocedurer for forretningsmæssige forbindelser, herunder reglerne for skærpede kundekendingskrav, skal opfyldes uanset transaktionernes størrelse.

Virksomheden eller personen skal gennemføre nye kundekendingsprocedurer, når kundens relevante omstændigheder ændrer sig. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der fremkommer oplysninger om, at en virksomhedskunde har ændret ejer- og kontrolstruktur. Ligeledes skal der, hvis formålet eller omfanget af forretningsforbindelsen med kunden ændres væsentligt, ud fra en risikovurdering tages stilling til, om der skal indhentes nye oplysninger om kunden og eventuelt de reelle ejere, herunder identifikationsoplysninger og kontrol af disse.

Derudover skal der på passende tidspunkter i kundeholdet gennemføres ny kundekendingsprocedurer. Dette betyder, at der løbende og med et passende interval skal ske kontrol af, om de oplysninger, en virksomhed eller person har om kunden, er korrekte. Kravet kan ikke fraviges, heller ikke for kunder med begrænset risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Intervallet kan dog fastsættes ud fra en risikovurdering, og der kan differentieres mellem kunder med begrænset og øget risiko, jf. § 11, stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse i nr. 2 fastlægger, hvornår der skal gennemføres kundekendingsprocedurer bistand til kunder med enkeltstående transaktioner. Det foreslås, at virksomheder og personer skal gennemføre kundekendingsprocedurer, når de udfører en enkeltstående transaktion på mindst 15.000 euro, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet, eller på mere end 1.000 euro i form af en pengeoverførsel eller ved valutaveksling.

Der er tale om en enkeltstående transaktion, hvis der ikke etableres en forretningsmæssig forbindelse. Der er ikke tale om en enkeltstående transaktion, hvis der i øvrigt i forvejen eller samtidig etableres et fast kundeforhold på grund af andre ydelser, som virksomheden har stillet til rådighed for eller skal stille til rådighed for kunden (konto-oprettelse, rådgivning, andet). Jævnligt tilbagevendende kunder skal betragtes som forretningsmæssige forbindelser.

Det foreslås i *nr. 2, litra a*, at virksomheden eller personen skal gennemfører kundekendingsprocedurer de udfører en enkeltstående transaktion på mindst 15.000 euro, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet kan undlade at gennemføre kundekendingsprocedurer, hvis transaktionen ikke overstiger et beløb, der modsvarer værdien af 15.000 euro.

Det foreslås i *nr. 2, litra b*, at virksomheden eller personen ved pengeoverførsel eller valutaveksling skal gennemfører kundekendingsprocedurer, når de udfører en enkeltstående transaktion, der overstiger 1.000 euro. Det bemærkes, at bestemmelsen omfatter alle virksomheder omfattet af loven, og anvendelsesområdet derfor ikke alene er pengeoverførsels- og valutavekslingsvirksomheder. Et pengeinstitut der fortager en valutaveksling der overstiger 1.000 euro skal derfor også i henhold til den foreslåede bestemmelse gennemføre kundekendingsprocedurer.

Bestemmelserne i litra a og b finder ikke anvendelse, hvis to eller flere transaktioner har sammenhæng, f.eks. hvis kunden ønsker at dele transaktioner i forsøg på at undgå kundekendingsprocedurerne. Det betyder f.eks., at i tilfælde, hvor kunden ønsker to transaktioner gennemført til den samme modtager på et beløb, der modsvarer værdien af 995 euro og i alt 1.990 euro, skal der gennemføres kundekendingsprocedurer. Kendes transaktionens størrelse ikke, skal der gennemføres kundekendingsprocedurer, så snart der er en formodning om, at transaktionen eller transaktionerne samlet modsvarer et beløb på 1.000 euro. Eksempelvis kan transaktioner have sammenhæng, hvis en lejlighedskunde kommer flere dage i træk og får vekslet beløb, der tilsammen modsvarer et beløb på 1.000 euro. Hvis der er mistanke om hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme skal der altid gennemføres kundekendingsprocedurer, jf. forslagets § 10, nr. 2. Det vil sige, at dette også gælder ved transaktioner under 1.000 euro.

Udbydere af spil skal i henhold til *stk. 1, nr. 3*, gennemføre kundeskabsprocedurer, når de i forbindelse med udbud af spil foretager transaktioner, herunder modtager indsatser eller udbetaler gevinster på et beløb svarende til 2.000 euro eller derover, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundne. Forslaget medfører, at udbydere af spil skal gennemføre kundeskabsprocedurer uanset at der ikke oprettes en forretningsmæssig forbindelse, f.eks. ved åbning af en spilkonto, når en transaktion i form af indsats eller udbetaling af gevinst fra eller til en kunde svarer til et beløb svarende til 2.000 euro. Kravet gælder, hvad enten transaktionen gennemføres på én gang eller som flere transaktioner, der ser ud til at være fælles forbundet. Det betyder f.eks., at der skal gennemføres kundekendingsprocedurer for en kunde i et landbaseret kasino, hvis denne i løbet af samme aften foretager indsatser og får udbetalt

gevinster, der samlet svarer til et beløb på 2.000 euro eller derover. Det er dog først i det øjeblik, at det samlede beløb overstiger 2.000 euro, at kravet indtræder. Tilsvarende vil indsatser og gevinster i forbindelse med salg af et landbaseret væddemål på et beløb svarende til 2.000 euro inden for ét døgn som hovedregel skulle anses for at være indbyrdes forbundne, og dermed skal der gennemføres kundekendskabsprocedure senest, når beløbet overskrides. Som nævnt i bemærkningerne til nr. 1 anses der for at blive etableret en forretningsmæssig forbindelse med de deraf følgende kundekendskabskrav til følge, såfremt der skal foretages transaktioner for en kunde, der allerede forefindes i udbyderen af spil kunderegister eller lignende. Forslaget indebærer, at hvis der ved udbud af fysisk udbud af spil ikke foretages registrering af alle spillere og oprettelse af spilkonti, skal udbyderen af spil på anden måde kunne se, hvis en spiller inden for ét døgn foretager indsatser og får udbetalt gevinster for et beløb svarende til 2.000 euro eller derover. Dette gælder, uanset at transaktionerne foretages hos forskellige af udbyderens forhandlere eller på tværs af fysiske lokationer. Det er udbyderen af spil, dvs. tilladelsesindehaveren, der er omfattet af hvidvasklovens regler, og ikke de enkelte forhandlere af spil i butikker, kiosker m.v., som forhandler spillet i tilladelsesindehaverens navn. Da en kunde f.eks. kan købe væddemål i en række butikker m.v., er der derfor ikke tilstrækkeligt, at de enkelte forhandlere observerer egne transaktioner med kunden, idet transaktioner hos forskellige forhandlere kan være indbyrdes forbundet.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 4*, at virksomheder og personer altid skal kræve, at kundekendskabsprocedurerne gennemføres, når der er mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme uanset nr. 1-3. Bestemmelsen, der gennemfører artikel 11, litra e, i 4. hvidvaskdirektiv, fastslår et grundlæggende princip, der altid gælder, hvis der opstår en konkret mistanke i et kundeforhold. Det primære formål for dette er politiets efterforskning, hvorfor specielt oplysninger om kundens identitet og kontrol af denne er væsentlig. Der kan forekomme situationer, hvor det ikke er muligt at gennemføre den krævede kundekendskabsprocedure, f.eks. i forbindelse med en kundens anmodning om en enkeltstående transaktion eller aktivitet, hvor kunden vælger at forlade forretningen, når denne bliver krævet identitetsoplysninger og fremvisning af legitimation. Bestemmelsen har særlig betydning ved enkeltstående transaktioner og rådgivningsopgaver, der er omfattet af undtagelsesreglerne i forslagets § 10, stk. 1, nr. 2. Det vil sige, at i tilfælde, hvor der er mistanke, skal der altid foretages kundekendskabsprocedurer, uanset at en konkret enkeltstående transaktion er under 15.000 euro eller for så vidt angår pengeoverførsel og valutaveksling 1.000 euro. På samme måde skal udbydere af spil gennemføre kundekendskabsprocedurer, uanset transaktionen ikke overstiger 2.000 euro, hvis der er mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 5*, at virksomheden eller personen altid skal gennemføre kundekendskabsprocedurer, hvis der er tvivl om, hvorvidt tidligere indhentede oplysninger om kundens identitet er korrekte eller tilstrækkelige. Kravet omfatter gennemførelse af hele kundekendskabsproceduren og ikke alene opdatering af kundens identitetsoplysninger. Procedurerne kan dog gennemføres ud fra en risikovurdering, jf. lovforslagets § 11, stk. 3, hvorfor virksomheden efter opdatering af identitetsoplysninger og kontrol heraf kan vurdere, om de nye oplysningerne giver anledning til opdatering af andre oplysninger, f.eks. kundeklassifikationen og de oplysninger, der ligger til grund herfor.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 10 er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at gennemføre kundekendskabsprocedurer. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et pengeinstitut, der udfører en enkeltstående transaktion for en kunde på 5.000 kr., og som i forbindelse med transaktionen får mistanke om, at pengene er udbytte fra en kriminel handling, men som herefter ikke gennemfører kundekendskabsprocedurer.

Til § 11

§ 12 i den gældende hvidvasklov indeholder bestemmelser om kundekendskabsprocedurer og § 15 indeholder bestemmelser om personer, der handler på vegne af en anden person eller virksomhed. Tilsvarende indeholder § 2 i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 3-6 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino en række krav til udbydere af spils kundekendskabsprocedurer.

Den foreslåede bestemmelse omhandler krav til kundekendskabsprocedurer. Det følger af bestemmelsen, at der skal indhentes navn og CPR-nummer, hvis kunden er en fysisk kunde. I tilfælde, hvor kunden er en juridisk person, skal der indhentes navn og CVR-nummer. Derudover skal kundens ejer- og kontrolstruktur klarlægges, og der skal indhentes identitetsoplysninger på kundens reelle ejere. Oplysningerne skal kontrolleres på baggrund af dokumenter, data eller oplysninger, der er indhentet fra en pålidelig og uafhængig kilde. Der stilles krav om virksomheden eller personen skal fastlægge kundens forretnings- og risikoprofil, og indhente relevante oplysninger om kundens formål med forretningsforbindelsen og omfanget heraf. Virksomheden eller personen skal løbende overvåge kundens transaktioner og aktiviteter for at sikre, at disse er i overensstemmelse med virksomhedens eller personens viden om kunden. Derudover indeholder forslaget krav om kontrol af personer, som handler på vegne af en kunde. Det følger også af forslaget, at kundekendskabsprocedurerne skal gennemføres på baggrund af en risikovurdering. Forslagets overordnede krav følger også af gældende lovgivning, men der foreslås mindre justeringer f.eks. foreslås det at der i stedet for krav om legitimation kræves kontrol af kundens identitet ved en uafhængig og pålidelig kilde, samt at oplysning om kundens adresse ikke længere skal være en del af kundens identitetsoplysninger. En væsentlig forskel er, at der nu stilles krav om, at kundekendskabsprocedurerne skal gennemføres ud fra en risikovurdering, hvor det i gældende lovgivning er en mulighed, samt at der altid er krav om kontrol af identitet af en person, der handler på andres vegne.

Forslagets § 11 gennemfører artikel 13, stk. 1-4, i 4. hvidvaskdirektiv.

Forslagets *stk. 1*, omhandler identifikation af fysiske personer.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1*, at virksomheden eller personen skal indhente en kundes identitetsoplysninger. Det foreslås i *stk. 1, nr. 1, litra a*, at identitetsoplysninger vedrørende en fysisk kunde omfatter kundens navn og CPR-nr. eller lignende, hvis den pågældende ikke har et cpr-nr. Det er kunden, som skal levere identitetsoplysningerne, hvorfor det derfor som udgangspunkt ikke er tilstrækkeligt, at kunden alene oplyser f.eks. et CPR-nr., og virksomheden herefter selv indhenter de øvrige oplys-

ningerne i Det Centrale Personregister. Der kan også være andre tilfælde forbundet med en meget begrænset risiko, f.eks. arbejdsgiverpensioner, hvor det vil være tilstrækkeligt, at oplysninger om kunden indhentes fra arbejdsgiveren.

For personer, der ikke er hjemmehørende i Danmark, kan et alternativ til CPR-nr. f.eks. være et lignende nationalt id-nummer eller, hvis dette ikke forefindes, oplysning om fødselsdato og fødselssted. Såfremt virksomheden eller personen anvender en kundes nationale id-nummer, er det væsentligt, at denne sikrer, at der er tale om et unikt nummer, og at nummeret er varigt eller i hvert fald kundens aktive nationale nummer, idet det i enkelte lande er muligt at få et nyt nationalt id-nummer.

I forhold til den gældende hvidvasklov er det i bestemmelsen tilføjet, at hvis den pågældende ikke har et cpr- nr. eller lignende, skal identitetsoplysningerne omfatte fødselsdato. Dette svarer til gældende regler for legitimation på pas- og kørekortsområdet.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1, litra b*, at de identitetsoplysninger, som virksomheden eller personen skal indhente på en kunde, som er en juridisk person, omfatter navn og cvr-nr. eller lignende identifikation, hvis den juridiske person ikke har et cvr-nr. For juridiske personer, der ikke er hjemmehørende i Danmark, kan lignende identifikation være en anden form for identificerbart registreringsnummer, f.eks. TIN-nummer (Tax Identification Number) eller lignende.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1, litra c, 1. pkt.*, at den juridiske persons ejer- og kontrolstruktur skal klarlægges samt indhente identitetsoplysninger på den eller de reelle ejere. Kravet medfører, at der skal indhentes oplysninger om kundens juridiske form, identitetsoplysninger om reelle ejere, ledelsen samt tegningsregler. Der er tale om en konkret risikovurdering i forhold til, hvor indgående undersøgelser der skal iværksættes for at klarlægge kundens ejer- eller kontrolstruktur. I tilfælde med begrænset risiko kan det være tilstrækkeligt med et organisationsdiagram, der viser ejerandele, mens det i andre tilfælde kan være påkrævet at indhente dokumentation for ejerandele i form af vedtægter eller lignende. Hvad angår definitionen af reelle ejere, henvises der til definitionerne i lovforslagets § 2, nr. 9.

Kravene om klarlægning af ejer- og kontrolstruktur skal ses i sammenhæng med 4. hvidvaskdirektivs krav i kapitel III om, at medlemslandene skal indføre en forpligtelse for juridiske personer til at indhente og opbevare ajourførte oplysninger om den juridiske persons reelle ejere, og at disse oplysninger skal gøres tilgængelige for myndigheder og virksomheder og personer, der er omfattet af 4. hvidvaskdirektivs kend-din-kunde-krav. Der henvises til 4. hvidvaskdirektivs artikel 30 og 31. Virksomheder og personer, der er omfattet af lovforslaget, kan benytte det kommende register over reelle ejere, der vil blive føret af Erhvervsstyrelsen, til at understøtte deres arbejde med at opfylde pligterne i henhold til dette lovforslag, men de kan ikke alene henholde sig til registrets oplysninger, medmindre dette anses for tilstrækkeligt i henhold til en risikovurdering af det konkrete kundeforhold.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1, litra c, 2. pkt.*, at hvis en juridisk person ikke har en reel ejer, eller hvis der er tvivl om, hvorvidt den eller de personer der er identificeret, er den eller de reelle ejere, skal den daglige ledelse betragtes som reel ejer. Dette er et nyt krav i forhold til gældende lovgivning. Om begrebet daglig ledelse henvises til bemærkningerne til forslaget § 2, nr. 1. Det forudsættes, at virksomheden og personen, der er omfattet af lovforslaget, finder det tilstrækkeligt dokumenteret, at den juridiske person ikke har reelle ejere som defineret i forslaget § 2, nr. 9 og 10. Det er ikke tilstrækkeligt at konstatere, at det ikke er muligt at få identificeret reelle ejere, hvis den forpligtede virksomhed eller person ved eller har grundlag for at formode, at reelle ejere eksisterer. Bestemmelsen skal i øvrigt forstås således, at hvis der er tvivl om, hvorvidt den eller de personer der er identificeret, er den eller de reelle ejere, skal såvel disse som den daglige ledelse betragtes som reel ejer.

Der skal ikke indhentes identitetsoplysninger på reelle ejere for så vidt angår ejere af selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder, jf. § 2, stk. 9. Reelle ejere af ejerandele, der ikke handles på en sådan markedsplads, er ikke omfattet af denne undtagelse.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 2*, at Virksomheden eller personen skal kontrollere kundens samt den eller de reelle ejeres identitetsoplysninger på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger indhentet fra en pålidelig og uafhængig kilde. Forslaget medfører, at der skal foretages kontrol af kundernes identitetsoplysninger for både fysiske og juridiske personer, herunder de reelle ejere i juridiske personer. At kontrollen skal foretages på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger indhentet fra en pålidelig og uafhængig kilde betyder, at kontrollen ikke kan baseres alene på oplysninger indhentet fra kunden. Dog kan forevisning af billedlegitimation ved fysisk fremmødte kunder opfylde kravet om indhentet fra en pålidelig og uafhængig kilde på grund af den ekstra sikkerhed billedlegitimation udgør i en sådan situation. Det samme gør sig ikke tilfældet ved kundeforhold for kunden ikke er fysisk fremmødt se dog nedenfor.

Kontrol af kundens identitetsoplysninger kan ske ved forevisning af dokumenter som f.eks. sundhedskort, kørekort eller pas. Hvis der anvendes fysiske legitimationsdokumenter, skal der tages kopi af disse, og dokumenterne skal opbevares i mindst 5 år efter kundeforholdets ophør, jf. forslaget § 30, stk. 1, nr. 1, og stk. 2. Der kan også ske kontrol ved øvrige eksterne kilder, som f.eks. Det Centrale Personregister eller i form af en digital signatur, der er udstedt af en pålidelig og uafhængig kilde. Oplysninger i forbindelse med denne form for legitimering skal opbevares i henhold til forslaget § 30, stk. 1, nr. 1. Der kan også anvendes f.eks. regninger udstedt af offentlige myndigheder. Det væsentlige er, at virksomheden eller personen vurderer, at der er tale om en uafhængig og pålidelig kilde. Kilden behøver ikke være en offentlig myndighed, men kravet om pålidelig indebærer at ikke enhver ekstern kilde kan anvendes.

Det er væsentligt, at kontrollen sker på baggrund af aktuelle kilder, hvilket specielt er relevant i forbindelse med anvendelse af fysiske legitimationsdokumenter. Dette skyldes, at kundens forhold

kan have ændret sig siden udstedelsen af disse. F.eks. er det i Danmark nu i sjældne tilfælde blevet muligt at ændre sit CPR-nr.

I situationer, hvor kunden er fysisk fremmødt, vil kontrol i form af billedlegitimation give virksomheden eller personen øget sikkerhed for, at kunden er den person, denne udgiver sig for at være, hvilket især vil være aktuelt i tilfælde med høj risiko.

I forhold til kunder, der ikke møder fysisk frem, er den ekstra sikkerhed, der foreligger ved billedlegitimation ved fysisk fremmøde, hvor det er muligt at sammenligne, om kunden er den, denne udgiver sig for, ikke tilsvarende. I distanceforhold kan en øget sikkerhed opnås ved anvendelse af et middel til fjernkommunikation, hvor det er muligt at se kunden samtidig med, at denne fremviser billedlegitimation. Det vil i denne forbindelse være nødvendigt at dokumentere kontrolhandlingen ved optagelse, skærmprent eller lignende.

Kontrollen kan foretages ved hjælp af dokumenter, data eller oplysninger. En kontrol kan derfor være et opslag i et it-system, en søgning i en database m.v. Oplysninger i forbindelse med denne form for legitimering skal også opbevares i henhold til forslaget § 30, stk. 1, nr. 1.

Det er en konkret vurdering, hvor meget dokumentation der skal forligge for at der er tale om en tilstrækkelig kontrol af kundens identitetsoplysninger. Den pågældende virksomhed eller person, der optager en forretningsforbindelse med kunden, skal være overbevist om, at kunden er den person, denne udgiver sig for at være. Personligt fremmøde er ikke en forudsætning for kontrol. Hvis der ikke er et personligt fremmøde, en risikovurdering fører til at der skal gennemføres skærpede kundekendskabsprocedurer. Se også her bilag 3.

Ved tilfælde med øget risiko skal der foretages yderligere handlinger, uanset at kundens identitetsoplysninger er kontrolleret. Virksomheden eller personen kan kræve yderligere dokumenter fra kunden, foretage opslag i eksterne kilder eller kræve, at første betaling sker fra en bankkonto i kundens navn m.v. alt efter, hvilke procedurer der medfører, at virksomheden eller personen føler sig overbevist om, at kunden er den, denne udgiver sig for at være.

Ved kontrol af juridiske personers identitetsoplysninger skal kundens oplysninger om navn, adresse og cvr-nr. bekræftes ved hjælp af dokumenter, data eller oplysninger fra pålidelige og uafhængige kilder.

Det er som for fysiske personer en konkret risikovurdering, hvor meget dokumentation der skal forevises, for at der er tale om en tilstrækkelig kontrol af virksomhedens identitetsoplysninger.

For virksomheder i Danmark, herunder aktie- og anpartsselskaber, erhvervsdrivende fonde, interessentskaber og enkeltmandsvirksomheder, kan kontrollen bestå af f.eks. opslag i Det Centrale Virksomhedsregister, udskrifter fra SKAT indeholdende identifikationsoplysninger, f.eks. årsopgørelse,

samt kopi af stiftelsesdokument og vedtægter eller et sammenskrevet selskabsresumé fra Erhvervsstyrelsen.

Foreninger eller almennyttige organisationer uden et cvr-nr. kan kontrolleres ved foreningens stiftelsesdokument og vedtægter suppleret med oplysninger om de personer, som kan handle på vegne af foreningen.

Ved ejerforeninger og andelsboligforeninger kan kravet om kontrol opfyldes ved adresse og matrikelnummer. Disse oplysninger kan hentes fra de vedtægter, som er tinglyst på ejendommen, sammenholdt med foreningens ejerregister/andelsregister.

Ved private uddannelsesinstitutioner afhænger opfyldelse af kravet af, hvorledes institutionen er organiseret. Er institutionen f.eks. organiseret som en fond, skal identifikation og kontrol af identitetsoplysninger foretages på samme måde som ved en fond osv.

En risikovurdering kan føre til, at indhentede kontroldokumenter for så vidt angår udenlandske juridiske personer bør søges bekræftet hos en relevant udenlandsk myndighed eller person, f.eks. en advokat, det lokale danske konsulat eller selskabets pengeinstitut.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 3*, at virksomheden og personen skal fastlægge kundens forretnings- og risikoprofil, herunder hvor relevant indhente oplysninger om kundens formål med forretningsforbindelsen og det tilsigtede omfanget heraf.

Bestemmelsen skal læses i sammenhæng med § 11, stk. 3, om risikovurdering, idet virksomheden eller personen ud fra en kundens forretnings- og risikoprofil skal vurdere omfanget af oplysninger som eventuelt er nødvendigt at indhente om kunden, hvilket f.eks. kan ske på baggrund af objektive kriterier som f.eks. risiko forbundet med det ønskede engagement.

En virksomhed eller person skal i henhold til § 7 udarbejde en risikovurdering af deres forretningsmodel og udmønte denne i henhold til § 8 i skriftlige interne politikker, procedurer og kontroller. Den overordnede risikovurdering skal virksomheden eller personen anvende til at vurdere niveauet for kundekendskabsprocedureren i det enkelte kundeforhold eller ved den enkelte transaktion. Der skal i den forbindelse udarbejdes forretnings- og risikoprofiler, der matcher det enkelte kundeforhold eller den enkeltstående transaktion. En risikoprofilering kan være at inddele kunder i forskellige profiler baggrund af en vurdering af risikoen for hvidvask og terrorfinansiering, f.eks. øget risiko, mellem risiko, begrænset risiko eller evt. flere grupper afhængig af virksomheden størrelse og forretningsmodel.

En risikovurdering og klassificering af kunden kan aldrig føre til, at der ikke fastlægges eller registreres oplysninger om kunden, men den kan føre til, at det i tilfælde med begrænset risiko ikke er nødvendigt at indhente oplysninger fra kunden selv, da oplysningerne kan fastsættes på baggrund af objektive kriterier. Der skal kræves dokumentation for oplysningerne, hvor dette skønnes at være relevant.

En indledende kundekendskabsprocedure vil ofte føre til, at der er behov for at indhente oplysninger fra kunden, før der kan foretages tilstrækkelig og endelig risikovurdering af kundeforholdet. Det kan derfor være relevant at indhente oplysninger om formuens oprindelse, kundens forretningsgrundlag og formål samt andre oplysninger, der skønnes nødvendigt at indhente for at kunne foretage en tilstrækkelig risikovurdering af kundeforholdet. Det kan f.eks. også være relevant at søge oplysninger om kundens tilknytning til lande, hvor der vurderes at være øget risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Den indledende kundekendskabsprocedure skal som minimum afdække tilstedeværelsen af en eller flere af de højriskofaktorer, der fremgår af bilag 3 til lovforslaget. Endvidere kan afdækning relevante lavrisikofaktorer indgå i den indledende kundekendskabsprocedure. Disse faktorer fremgår af bilag 2 til lovforslaget.

Oplysninger fra den indledende kundekendskabsprocedurer kan herefter medfører, at der skal indhentes yderligere dokumenter, data eller oplysninger fra kunden eller fra andre kilder, herunder at der skal indhentes oplysninger om kundens midlers oprindelse.

På baggrund af den indledende kundekendskabsprocedure skal virksomheden og personen derfor vurdere, i hvilket omfang der skal indhentes oplysninger om kundens formål med forretningsforbindelsen, det tilsigtede omfang heraf.

Kravene til omfanget af de nødvendige oplysninger om formålet med kundeforholdet og det tilsigtede omfang heraf varierer afhængig af produktets karakter m.v. For eksempel vil formålet og omfanget ved tegning af pensions- og livsforsikringer være reguleret i selve pensions- eller livsforsikringsaftalen. Det vil derfor sjældent være nødvendigt at indhente yderligere oplysninger i disse tilfælde.

Oplysningerne om kundens formål med forretningsforbindelsen og omfanget heraf mv. skal ligge til grund for overvågningen af kunden, jf. stk.1, nr. 4. Der er derfor væsentligt, at virksomheden og personen forholder sig til de oplysninger, de indhenter fra kunden. Er der f.eks. tale om, at kunden i forbindelse med et investeringsprodukt, som giver adgang til en handelsplatform, oplyser at ville handle for 500.000 kr. årligt, men samtidig oplyser om at være arbejdsløs, er det væsentligt, at virksomheden og personen reelt forholder sig til informationerne og ikke blot tilrettelægger overvågningen ud fra omfanget på de 500.000 kr. Virksomheden og personen skal allerede ved oprettelsen af kundeforholdet eller inden gennemførelsen af transaktionen forholde sig til, hvorfor kunden kan investere et relativt stort beløb i forhold dennes indkomst.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 4*, at det stilles krav om, kundeforholdet løbende skal overvåges. Transaktioner, der gennemføres som led i kundeforholdet, skal overvåges for at sikre, at transaktionerne er i overensstemmelse med virksomhedens eller personens viden om kunden og kundens forretnings- og risikoprofil, herunder om nødvendigt midlernes oprindelse. Kundens transaktioner og aktiviteter

løbende skal løbende overvåges for at sikre, at disse er i overensstemmelse med virksomhedens eller personens viden om kunden og kundens forretnings- og risikoprofil, herunder oplysninger indhentet i henhold til § 11, stk. 1, nr. 3. Det betyder, at virksomheden eller personen løbende skal overvåge, om der forekommer usædvanlige transaktioner eller aktiviteter f.eks. på kundens konti set i forhold til den viden, som virksomheden har om kunden, kundens risikoklassifikation m.v.

Overvågningsforpligtelsen er en subjektiv forpligtelse, som fastlægger overvågning af den enkelte kundes adfærd i forhold til virksomhedens kendskab til kunden. Virksomheden eller personen skal i denne forbindelse anvende kundens forretnings- og risikoprofil. Overvågningen kan på denne baggrund tilrettelægges på grundlag af kundens profil og ikke på baggrund af det enkelte kundeforhold. Der skal ske overvågning af både kundens transaktioner og aktiviteter. Overvågningsforpligtelsen gælder derfor også i forbindelse med den almindelige kontakt med kunden og ikke alene med en manuel eller systemisk overvågning af kundens transaktioner.

I hovedparten af større virksomheder, herunder finansielle virksomheder og udbydere af spil, vil en overvågning kræve en effektiv it-systemløsning på grund af omfanget af kunder og transaktioner.

Hvis der er tale om rådgivningsopgaver, formidlingsaftaler eller lignende, skal kravet om løbende overvågning forstås som overvågning af, om kundens forespørgsler er usædvanlige set i forhold til virksomhedens oplysninger om kunden og dennes forretningsprofil. Transaktioner, der ikke har direkte forbindelse til opgaven, er ikke omfattet.

Overvågningen skal foretages ud fra en risikovurdering af den enkelte kunde, produktet og transaktionen eller aktiviteten. jf. det foreslåede § 11, stk. 3. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget § 17, hvorefter der skal stilles skærpede krav til kundekendskab i kundeforhold, hvor der vurderes at være øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, og § 21, hvorefter der kan stilles lempede krav til kundekendskabsproceduren, hvor der vurderes at være begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. Grundlaget for stillingtagen hertil vil være den risikoklassifikation af det enkelte kundeforhold, som skal foretages i henhold til forslaget § 1, nr. 3.

Bestemmelsen giver mulighed for at virksomheden eller personen tilrettelægger overvågningen på forskellige måder. Overvågningen kan f.eks. tilrettelægges efter det individuelle kundeforhold og kundens transaktioner og justeres jævnlige på baggrund af kundens historik. Overvågningen skal dog foretages på baggrund af kundens forretnings- og risikoprofil. Hos nogle virksomheder og personer kan forretningsmodellen være simpel og medføre, at alle kunder overvåges på samme måde. Det er i alle tilfælde væsentligt for at kunne gennemføre tilstrækkelig overvågning, at oplysningerne om kunden er opdaterede og korrekte, og at overvågningen justeres, såfremt kundens risikoprofil ændres.

Det fremgår af bestemmelsen at med virksomhedens eller personens viden om kunden og kundens forretnings- og risikoprofil, herunder om nødvendigt midlernes oprindelse. Ved midlernes oprindelse forstås, at der skal søges oplysning herom, hvis dette er nødvendigt for at afgøre, om transaktio-

nen er sædvanlig eller usædvanlig ud fra kendskabet til indtjenings- og formueforhold, herunder likviditet

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 11, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af loven, og den strafbetingede handling består i ikke at gennemføre hele eller dele af kundekendingsproceduren, når dette er påkrævet i henhold til § 10. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der ikke kontrollerer identitetsoplysninger på en kunde, som der indgås en forretningsmæssig forbindelse til.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*, omhandler krav til identifikation og kontrol af identitetsoplysningerne af personer, der handler på en anden persons eller virksomheds vegne. Bestemmelsen gennemfører artikel 13, stk. 1, 2. led, i 4. hvidvaskdirektiv. Det foreslås, at hvis en person oplyser, at vedkommende handler på vegne af en kunde, eller er der i øvrigt tvivl om, hvorvidt en person handler på egne vegne, skal personen identificeres, og vedkommendes identitet skal kontrolleres ved en pålidelig og uafhængig kilde. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal yderligere sikre, at fysiske eller juridiske personer, der handler på vegne af en kunde, er beføjet dertil, dog ikke hvis den pågældende er advokat med beskikkelse her i landet eller i en medlemsstat.

I henhold til den foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, skal virksomheder og personer, hvis en person oplyser, at vedkommende handler på vegne af en kunde, eller er der i øvrigt tvivl om, hvorvidt en person handler på egne vegne, skal personen identificeres, og vedkommendes identitet skal kontrolleres ved en pålidelig og uafhængig kilde. Identificere personer, som handler på vegne af en anden, og kontrollere vedkommendes identitet jf. *stk. 3*. Som udgangspunkt er der derfor alene en pligt til at identificere og kontrollere personens identitet, hvis denne selv oplyser, at denne handler på en andens vegne. Det betyder derfor, at virksomheder og personer ikke i enhver situation skal sikre, om den person de har kontakt med, handler på vegne af en anden fysisk eller juridisk person. Dette skal kun finde sted såfremt situationen giver anledning til at betvivle, at personen handler på egne vegne. Ved tvivl kan det være tilstrækkeligt eksempelvis at spørge kunden, om denne handler på egne vegne eller på vegne af en anden person, medmindre der er anledning til at tro, at oplysningerne herom ikke er korrekte. Dette kan ske både mundtligt over for kunden eller ved at spørge kunden skriftligt, f.eks. i relation til netbankkunder. Hvis virksomheden eller personen ikke er sikker på, at en person handler på egne vegne, selvom denne oplyser dette, skal virksomheden eller personen altid kontrollere personens identitet.

Den fysiske eller juridiske person på hvis vegne, der handles, vil være den kunde, der indgås en forretningsforbindelse med. Virksomheden eller personen skal derfor i forhold til selve kunden opfylde kravene i *stk. 1*, såfremt dette ikke allerede er sket. Den befuldmægtigede skal identificeres, og vedkommendes identitet skal kontrolleres ved en pålidelig og uafhængig kilde. Angående kontrol ved pålidelig og uafhængig kilde henvises til *stk. 1, nr. 2*.

I henhold til det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.*, skal virksomheder og personer omfattet af loven sikre sig, at den, der handler på vegne af en anden fysik eller juridisk person, er beføjet hertil dog ikke hvis den pågældende er advokat med beskikkelse her i landet eller i en medlemsstat. Dette kan ske ved forevisning af en fuldmagt.

Identiteten og fuldmagtsforholdet kan i nogle situationer ved begrænset risiko blive bekræftet ved den befuldmægtigedes fremvisning af ét dokument. F.eks. udsteder kommuner identitetskort til ansatte. Identiteten på kommuneansatte, som social- og sundhedshjælpere, der handler på vegne af andre borgere, kan ud fra en risikovurdering klarlægges ved, at den ansatte fremviser dette kort, da kortet er forsynet med oplysninger om medarbejderen og dokumenterer ansættelsesforholdet.

Det foreslås samtidig, at kravet om dokumentation af fuldmagtsforholdet ikke skal gælde, hvis den pågældende er advokat med beskikkelse her i landet, i et land inden for Den Europæiske Union, eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område.

Forslaget om at undtage advokater fra at skulle dokumentere klientforholdet, som er en videreførelse af eksisterende regler, begrundes med, at advokater efter dansk retstradition i kraft af advokatbeskikkelsen anses for at være legitimeret til at handle på vegne af en klient, uden at der stilles krav om fremlæggelse af en skriftlig fuldmagt eller anden dokumentation. Dette har bl.a. udmøntet sig i retsplejelovens § 265, stk. 2, hvorefter retterne ikke afkræver advokater bevis for fuldmagtsforholdet til klienten. Tilsvarende følger det af fast forvaltningsretlig praksis, at advokater ikke skal forevise en fuldmagt, hvis der på vegne af en klient f.eks. anmodes om aktindsigt. Advokater vil i henhold til § 11, stk. 3, alene være undtaget fra kravet om dokumentation af klientforholdet, men ikke fra de øvrige krav i § 11.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 11, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at identificere og kontrollere identitetsoplysninger på en person, der handler på vegne af en kunde, eller at sikre, at personen er beføjet til at handle på vegne af kunden. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der ikke kontrollerer identitetsoplysninger på en person, der oplyser at handle på vegne af en kunde.

Det foreslås i *stk. 3*, at virksomheder og personer skal gennemføre alle kundekendskabskravene i stk. 1 og 2. Procedurerens omfang kan dog gennemføres ud fra en risikovurdering. I vurderingen skal inddrages oplysninger om forretningsforbindelsens formål, omfang, regelmæssighed og varighed.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at virksomheder og personer skal gennemføre alle kundekendskabskravene i stk. 1 og 2. Dette betyder, at selv i tilfælde med begrænset risiko kan en virksomhed eller person ikke undlade at gennemføre enkelte eller flere af kravene nævnt i stk. 1 og 2. Der er i forhold til enhver kunde krav om, at identitetsoplysninger – herunder også reelle ejere og ledelse, hvor dette

er krævet - indhentes, at identitetsoplysningerne kontrolleres, kundens forretnings- og risikoprofil fastlægges samt at kundeforholdet overvåges.

Det følger imidlertid af *stk. 3, 2. pkt.*, at procedurerens omfang kan gennemføres ud fra en risikovurdering. I henhold til *stk. 1, nr. 3* skal en virksomhed eller person fastlægge kundens forretnings- og risikoprofil, og anvende denne til at gennemføre den indledende kundekendskabsprocedure. Kundens risiko- og forretningsprofil kan ændres i forbindelse med den indledende kundekendskabsprocedure f.eks. hvis virksomheden eller personen opdager, at kunden er en politisk eksponeret person, eller andre oplysninger bliver tilvejebragt, der medfører, at kunden er øget risiko. Modsetningsvis kan kunde også blive betragtet som en mindre risiko end den oprindelige risikoprofil f.eks. hvis kunden ved en fejl har oplyst, at denne ønsker et højrisiko produkt men senere alene ønsker et produkt med begrænset risiko. Gennemførelsen af den indledende kundekendskabsprocedure fastlægger herefter kundens risikoprofil og risikovurderingen af det pågældende kundeforhold. Risikovurdering af det enkelte kundeforhold omfatter henholdsvis identifikation af risikofaktorer og vurdering af risikofaktorer med henblik på at komme til en endelig risikovurdering af kunden, jf. også *stk. 1, nr.3*. Risikovurdering af kunden skal som minimum afdække tilstedeværelsen af en eller flere af de højrisikofaktorer, der fremgår af bilag 3 til lovforslaget. Endvidere kan afdækning relevante lavrisikofaktorer indgå i den indledende kundekendskabsprocedure. Disse faktorer fremgår af bilag 2 til lovforslaget. Herudover kan yderligere risiko komme på tale, hvor dette skønnes relevant.

Virksomheden eller personens overvågning af kunden skal tilrettelægges på baggrund af den risikovurdering, der er foretaget af kunden. Der henvises til bemærkningerne til § 17, stk. 1, og § 21, stk. 1.

Kundekendskabsproceduren er i hele kundeforholdet. Kundens risikoprofil/risikovurderingen af kunden skal derfor løbende opdateres jf. den foreslåede § 10, nr. 1.

Det foreslås i *stk. 3, 3. pkt.*, at i vurderingen skal inddrages forretningsforbindelsens formål, omfang, regelmæssighed og varighed. I forbindelse med omfang skal virksomheder og personer inddrage omfanget af de aktiver, som en kunde vil indsætte eller transaktionernes størrelse. De oplyste parametre er ikke risikofaktorer i sig selv men er væsentlige oplysninger, som virksomheden eller personen skal anvende til at vurdere risikoen i forhold til den konkrete kunde.

Stk. 3 skal ses i sammenhæng med forslagens §§ 17-20, hvorefter der skal stilles skærpede krav til kundekendskabsproceduren, hvor der vurderes at være øget risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. Stk. 3 skal desuden ses i sammenhæng med forslagens § 21, stk. 1, hvorefter der kan stilles lempede krav til kundekendskabsproceduren i tilfælde, hvor der vurderes at være begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Det foreslås i *stk. 4*, at virksomheden eller personen skal kunne godtgøre over for den myndighed, der fører tilsyn med den pågældendes overholdelse af loven, at undersøgelsens omfang og risikovurderingen i det enkelte kundeforhold er tilstrækkelig i forhold til risikoen for hvidvask og finan-

siering af terrorisme. Hermed menes, at der er indhentet tilstrækkelige oplysninger til at kunne foretage en risikovurdering af kundeforholdet, at risikovurderingen inddrager relevante faktorer, og at vægtningen af faktorer er fornuftig. Risikovurderingen vil bero på et skøn foretaget af virksomheden eller personen omfattet af loven, og der må således indrømmes den pågældende en vis frihed i udøvelsen af skønnet.

Til § 12

Den foreslåede § 12 stiller krav om, at livs- og forsikringselskaber skal indhente oplysninger om navn på den begunstigede i henhold til forsikringspolice. Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen gennemfører artikel 13, stk. 5, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheder, der udbyder livs- og pensionsforsikringer, udover kravene i § 11 skal indhentes oplysning om navn på den begunstigede i henhold til forsikringspolice. Er der tale om en unavngiven person eller flerhed af personer, skal der indhentes tilstrækkelige oplysninger til at kunne identificere den eller de begunstigede på udbetalingstidspunktet. Ved tilstrækkelige oplysninger forstås, at livs- eller pensionsforsikringselskabet med sikkerhed vurderer, at selskabet vil kunne bestemme den begunstiges identitet på det tidspunkt, hvor udbetalingen finder sted. Disse oplysninger skal indhentes ved forsikringsaftalens indgåelse.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 12, stk. 1, er virksomheder, der udbyder livs- og pensionsforsikringer, og den strafbare handling består i ikke at have indhentet oplysninger om den begunstigede i henhold til en forsikringspolice. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et livsforsikringselskab, der har solgt en livsforsikring, hvor der ikke er angivet eller er øvrige oplysninger om, hvem der er begunstiget.

Hvis der ikke er gennemført kundekendskabsproceduren overfor kunden, vil dette kunne straffes efter f.eks. §§ 10 eller 11.

Det foreslås i *stk. 2*, at den eller de begunstigedes identitetsoplysninger skal kontrolleres i overensstemmelse med reglen i § 11, stk. 1, nr. 2, inden udbetaling finder sted. Bestemmelsen fastlægger dermed, at der skal indhentes identitetsoplysninger på den eller de begunstigede i henhold til forsikringspolice, samt at de begunstigedes identitet skal kontrolleres ved en uafhængig og pålidelig kilde inden udbetaling. Der henvises til bemærkningerne til § 11, stk. 1, nr. 2.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 12, stk. 2, er virksomheder, der udbyder livs- og pensionsforsikringer, og den strafbare handling består i ikke at have kontrolleret oplysninger om den begunstigede i henhold til en forsikringspolice, inden udbetaling finder sted. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er

et livsforsikringselskab, der udbetaler livsforsikringssummen til den begunstigede i policen, som først efter udbetalingen kontrollerer den begunstiges identitet.

Til § 13

§ 14, stk. 2, i den gældende hvidvasklov indeholder undtagelser til kundekendskabsproceduren ved bistand af kunder ved enkeltstående rådgivningsopgaver.

Det foreslås i § 13 at kundekendskabsprocedurerne kan undlades ud fra en risikovurdering ved bistand til kunder med enkeltstående aktiviteter, hvor der ikke indgås en transaktion og viderefører gældende ret uden ændringer.

En enkeltstående aktivitet kan f.eks. være en rådgivningsopgave, hvor der ikke umiddelbart er udsigt til, at kunden vil henvende sig med nye opgaver, f.eks. en skatterådgivningsopgave af helt generel karakter eller en enkeltstående generel rådgivningsopgave på investeringsområdet, som ikke tager kundens konkrete indtjenings- og formueforhold i betragtning. I så fald kan der ikke siges at være etableret et fast kundeforhold eller en forretningsmæssig forbindelse. Virksomheden eller personen skal kunne godtgøre over for tilsynsmyndigheden, at der i det enkelte tilfælde har været tale om en enkeltstående aktivitet, samt at en risikovurdering af det konkrete kundeforhold har ført til at kundekendskabsproceduren er undladt. Oprettelse af et selskab for en kunde eller salg af et skuffeselskab kan ikke betragtes som en enkeltstående begrænset opgave, selvom kundeforholdet må forventes at blive kortvarigt.

Til § 14

§ 13 i den gældende hvidvasklov omhandler tidspunktet for afslutningen af kundekendskabsprocedurer.

Den foreslåede bestemmelse omhandler tidspunktet for gennemførelse af kundekendskabsproceduren, og er nyaffattet. Nyaffattningen sker blandt andet fordi, at kundekendskabsproceduren skal gennemføres i hele kundeforholdet og kan derfor per definition ikke afsluttes. Derudover vil der i forhold til gældende ret i højere grad være adgang til at gennemføre den kundekendskabsprocedure i forbindelse med etableringen af en forretningsmæssig forbindelse.

Bestemmelsen gennemfører artikel 10, stk. 1, og artikel 14, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheden og personen skal indhente kundens identitetsoplysninger samt kontrolleret disse, inden der etableres forretningsmæssig forbindelse med kunden eller udføres en transaktion for kunden. Forretningsmæssig forbindelse defineres i henhold til den foreslåede § 2, nr. 3, som kundeforhold, som etableres af virksomheden eller personen omfattet af loven, der på etableringstidspunktet forventes at blive af en vis varighed, og som kan omfatte oprettelse af kundekonto,

kundedeapot, iværksættelse af kundetransaktioner og andre aktiviteter, herunder rådgivningsopgaver for kunden.

Der kan derfor godt etableres en forretningsforbindelse inden eksempelvis kravene om indhentelse af oplysninger om kundens formål med forretningsforbindelsen, samt det tilsigtede omfang heraf er gennemført, hvilket er en lempelse i forhold til gældende lovgivning. Dette kan dog ikke ske ved kunder, hvor den indledende kundekendskabsprocedure har afdækket, at kunden er øget risiko, se nedenfor.

Stk. 1 medfører, at en virksomhed eller person før der etableres en forretningsmæssig forbindelse eller gennemfører en transaktion skal gennemføre en indledende kundekendskabsprocedurer, der som minimum opfylder kravene i § 11, stk. 1, nr. 1-3. Kravene til den indledende kundekendskabsprocedure skal fastsættes af virksomheden eller personen i forhold til den risiko, der er forbundet med det enkelte kundeforhold eller transaktion. Det bemærkes, at der i de foreslåede bestemmelser om skærpede kundekendskabsprocedurer i forhold til kunder som f.eks. politisk eksponerede personer eller ved etablering af korrespondentforbindelser er særlige krav, der skal opfyldes, inden en forretningsmæssig forbindelse etableres eller en transaktion gennemføres. Den foreslåede bestemmelse finder derfor ikke anvendelse, hvor en kunde er øget risiko, herunder hvis det i forbindelse med den indledende kundekendskabsprocedure afdækkes, at kunden er øget risiko. I sådanne tilfælde skal alle kundekendskabskrav gennemføres, inden der etableres en forretningsforbindelse eller gennemføres en transaktion.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 14, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at have indhentet kundens identitetsoplysninger samt kontrolleret identitetsoplysninger, inden der etableres en forretningsmæssig forbindelse eller udføres en transaktion for kunden. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en pengeoverførselsvirksomhed, som gennemfører en transaktion på 100.000 kr. uden at kende kundens identitetsoplysninger og dermed heller ikke har kontrolleret disse.

Det foreslås i *stk. 2*, uanset *stk. 1* kan kontrollen af kundens identitetsoplysninger dog gennemføres under etableringen af forretningsforbindelsen, hvis det er nødvendigt for ikke at afbryde den normale forretningsgang, og der er begrænset risiko for hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme. Kontrollen af identitetsoplysninger skal i sådanne tilfælde gennemføres hurtigst muligt efter første kontakt. Forslaget medfører, at virksomheden eller personen i tilfælde af begrænset risiko for hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme kan gennemføre kontrollen af kundens identitetsoplysninger under etableringen af kundeforholdet, hvis det er nødvendigt for ikke at afbryde den normale forretningsgang.

Der stilles derved to krav til, at kontrollen af identitetsoplysninger kan udskydes til under etableringen af kundeforholdet. Den første betingelse er, at det skal være nødvendigt for ikke at afbryde den normale forretningsgang. Den anden betingelse er, at der skal være begrænset risiko, hvilket skal

ses i sammenhæng med risikovurderingen, der foretages i henhold til § 7 og § 11, stk. 2, samt kravet om at fastlægge kundens forretnings- og risikoprofil i forbindelse med den indledende kundekendskabsprocedure.

Såfremt kravene er opfyldt, kan virksomheden og personen påbegynde etableringen af kundeforholdet ved f.eks. at oprette en konto eller indhente oplysninger til at påbegynde rådgivningsopgaven.

Kontrollen af identitetsoplysninger skal i sådanne tilfælde gennemføres hurtigst muligt efter første kontakt, og der må ikke i henhold til stk. 1 gennemføres transaktioner for kunden eller udføres en rådgivningsopgave, før kontrollen er gennemført. Der henvises dog til den foreslåede § 21, stk. 1, hvorefter det f.eks. er muligt at fastsætte beløbsgrænser eller tidsgrænser for hvornår visse af kravene i kundekendskabsproceduren skal gennemføres.

Viser det sig senere, at kontrollen ikke kan gennemføres, skal forretningsforbindelsen afbrydes eller afvikles i henhold til stk. 4.

Virksomheden og personen skal i henhold til § 11, stk. 4, kunne godtgøre overfor tilsynsmyndigheden, at kendskabet til kunden er tilstrækkeligt i henhold til risikoen for hvidvask og terrorfinansiering.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 14, stk. 2, 2. pkt., er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at have gennemført kontrol af identitetsoplysninger hurtigst muligt efter første kontakt med kunden. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, som har vurderet, at et kundeforhold indebærer begrænset risiko, men som en måned efter kundeforholdet er etableret, endnu ikke har kontrolleret kundens identitetsoplysninger.

Det foreslås i *stk. 3*, uanset stk. 1 kan der oprettes konto, depot eller lignende for kunden, der tillader transaktioner i værdipapirer, uden at kontrollen af identitetsoplysningerne er gennemført, forudsat at der er indført passende sikkerhedsforanstaltninger, som sikrer, at transaktioner ikke gennemføres før kravene i § 11, stk. 1, nr. 1 og 2, er opfyldt. Undtagelsen gælder derved kun i de tilfælde, hvor der oprettes en konto eller lignende, som tillader gennemførelse af transaktioner i værdipapirer. Oprettelse af andre konti mv., eksempelvis lønkonti, er ikke omfattet af undtagelsen. Det er endvidere en betingelse, at der ikke kan gennemføres transaktioner på den oprettede konto eller lignende, og der stilles på den baggrund krav om, at der skal indføres foranstaltninger, som sikrer, at der ikke kan gennemføres transaktioner.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 14, stk. 3, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke via passende sikkerhedsforanstaltninger at have sikret, at der ikke kan gennemføres transaktioner. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, som har

åbnet en konto, hvor kunden kan gennemføre transaktioner, uden at virksomheden har foretaget kontrol af kundens identitetsoplysninger.

Kan kundekendingsprocedurerne i § 11, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2-3, ikke opfyldes, skal et eventuelt etableret kundeforhold i henhold til *stk. 4, 1. pkt.* afbrydes eller afvikles, og der må ikke gennemføres yderligere transaktioner. Hvor der ikke er foretaget transaktioner for kunden eller modtaget midler fra kunder, skal en afbrydelse ske straks.

I kundeforhold, hvor der er modtaget midler, skal kundeforholdet afbrydes eller afvikles. Inden en virksomhed eller person afbryder eller afvikler et kundeforhold, skal det undersøges, om kundekendingsprocedurerne kan gennemføres på anden måde end det, der er virksomheden eller personens normale procedurer. Der vil derfor ikke være tilstrækkeligt grundlag til at afvikle en forretningsforbindelse, hvis en kunde ikke vil udlevere kopi af kundens pas. I sådanne situationer skal det vurderes, om årsagen til, at kunden nægter at udlevere de ønskede dokumenter, kan medføre en mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme. Hvis dette ikke er tilfældet, f.eks. fordi kundens motivation er, at denne ikke ønsker, at virksomheden eller personen skal opbevare et kopi af kunden pas, skal virksomheden eller personen søge at kontrollere eller indhente de ønskede oplysninger på anden måde. Et kundeforhold kan kun afbrydes eller afvikles, hvis det, når virksomheden eller personen har udtømt alle andre muligheder, stadig ikke er muligt for virksomheden eller personen at gennemføre kundekendingsproceduren. Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 16 for så vidt angår en beskrivelse af andre muligheder.

Beslutes det at kundeforholdet skal afvikles, må der ikke udføres yderligere transaktioner eller aktiviteter for kunden. Faste lån afvikles i overensstemmelse med den af kunden aftalte afviklingsprofil, mens kreditrammer skal inddrages, eventuelt i henhold til en afviklingsaftale.

I henhold til det foreslåede *stk. 4, 2. pkt.* skal det samtidig undersøges, om der skal foretages underretning efter § 25. Under hensyn til at det som udgangspunkt alene vil være krav om i henhold til det foreslåede stk. 4 at afbryde eller afvikle en forretningsmæssig forbindelse, hvis der er mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme vil der i langt de fleste tilfælde skulle foretages en underretning.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 14, stk. 4, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i at afbryde eller afvikle en forretningsmæssig forbindelse. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der har indgået et kundeforhold, som virksomheden har vurderet som begrænset risiko, men hvor forretningsforbindelse efterfølgende vurderes som øget risiko. Virksomheden kan straffes for overtrædelse af bestemmelsen, hvis virksomheden ikke afvikler forretningsforbindelse i tilfælde af, at virksomheden konstaterer, at den ikke kan opfylde de skærpede krav til kundekendingsproceduren.

Det foreslås i *stk. 5*, at *stk. 4* ikke finder anvendelse for advokater, når de fastslår en klients retsstilling eller forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag, herunder rådgiver om indledning eller undgåelse af et sagsanlæg. Derudover er revisorer, ejendomsformidlere samt virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de i nr. 13-15 nævnte persongrupper, herunder skatterådgivere samt eksterne bogholdere, undtaget, når de bistår en advokat i forbindelse med ovenstående. Bestemmelsen i *stk. 5*, gennemfører artikel 14, *stk. 4, 2. led*, i 4. hvidvaskdirektiv.

Begrundelsen for, at advokater ikke skal afslutte et klientforhold i de tilfælde, hvor det ikke er muligt at foretage kundekendskabsprocedurer efter kravene i § 11, er, at hensynet til muligheden for advokatbistand og dermed retssikkerhed for den enkelte vejer tungere end hensynet til risikoen ved ikke at have et tilstrækkeligt kundekendskab. Som følge heraf skal undtagelsen i *stk. 5* derfor fortolkes restriktivt, idet det ikke er formålet med undtagelsen fuldstændigt at fritage advokater fra kundekendskabsprocedurerne i § 11. Det, at advokaten fastslår en klients retsstilling, skal således ikke forstås som rådgivning i enhver henseende. Advokaten er kun i dette tilfælde fritaget, såfremt opgaven går ud på fortolkning af gældende ret eller at indordne et tilfælde under en regel i lovgivningen m.v. (retlig subsumption). Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslagets § 26.

Til § 15

Efter den foreslåede § 15 skal virksomheder og personer inden oprettelse af en forretningsmæssig forbindelse informere kunden om forpligtigelserne til at behandle personoplysninger for at bekæmpe hvidvask af penge og finansiering af terrorisme efter denne lov, hvis kunden er en fysisk person. Bestemmelsen er ny.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 41, *stk. 2, i 4.* hvidvaskdirektiv og skal ses i sammenhæng med oplysningsforpligtigelserne i artikel 10 i direktiv 95/46/ER af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Det foreslås i *stk. 1*, inden etablering af en forretningsmæssig forbindelse med eller gennemførelse af en transaktion for fysiske personer skal virksomheder og personer omfattet af denne lov informere kunden om de regler, der gælder for behandling af personoplysninger, med henblik på forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. Oplysningerne skal gives, inden der oprettes en forretningsmæssig forbindelse. Det samme gør sig gældende ved lejlighedsvis transaktioner, jf. § 10, nr. 3, og udbud af spil, jf. § 10, *stk. 3*, og før virksomheden eller personen gennemfører transaktioner på beløb svarende til over 1.000 euro for kunder, som de ikke har indgået en fast forretningsforbindelse med.

Oplysningerne skal alene gives til fysiske personer. Efter den foreslåede bestemmelse skal reelle ejere som defineret i § 2, *stk. 8 og 9*, ikke informeres om behandling af personoplysninger, da disse ikke er kunder hos de af loven omfattede virksomheder og personer. Dette betyder dog ikke, at der

ikke kan være oplysningsforpligtigelser overfor reelle ejere efter f.eks. persondataloven. Bestemmelsen er ikke en fravigelse af persondataloven, men er et supplement til denne.

Oplysninger kan være i form af en generel meddelelse om de retlige forpligtelser i henhold til loven, når virksomheden eller personen behandler personoplysninger med henblik på forebyggelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Det vil sige, at oplysningerne bl.a. skal indeholde information om opbevaringspligten i dette lovforslags § 30.

Det, at kunden skal informeres om de regler, der gælder for behandling af personoplysninger efter denne lov, betyder, at virksomheder og personer f.eks. kan indbefatte oplysningerne i de generelle regler og vilkår i den kontrakt, der indgås med kunden. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at kunden selv kan finde informationerne på en hjemmeside.

I kundeforhold gælder bestemmelsen kun ved oprettelse af nye kundeforhold. Ved eksisterende kundeforhold, der er etableret inden lovens ikrafttræden, skal de pågældende oplysninger ikke sendes til eksisterende fysiske kunder.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 15, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at have informeret kunden om regler for behandling af personoplysninger inden etablering af kundeforholdet. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der ikke har informeret en kunde inden oprettelse af kundeforholdet om, at der sker behandling af personoplysninger.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at personoplysninger indhentet i henhold til lovforslaget eller regler udstedt i medfør heraf, alene må behandles med henblik på forebyggelse af hvidvask eller finansiering af terrorisme. Virksomheder og personer må derfor alene indsamle og behandle personoplysninger, der er nødvendige for at opfylde kravene i loven eller regler udstedt i medfør af loven. Personoplysninger må ikke behandles på en måde, der er uforenelig med lovens formål.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at behandling af personoplysninger indhentet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør af loven til andre formål, herunder kommercielle formål, ikke må finde sted. Kravet betyder blandt andet, at der, hvis der ved opdatering af kundeoplysninger ikke anmodes om yderligere oplysninger end oplysninger, der er relevante i forhold til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, ikke kan eller skal ske afvikling af et kundeforhold i henhold til lovforslagets § 14, stk. 4, eller § 16.

§ 30 fastlægger opbevaringsperioderne for personoplysninger. Personoplysninger kan være indhentet til andre formål end opfyldelse af lovforslagets krav, herunder kan der være krav om længere opbevaringsperioder. I forhold til dette henvises der til § 30.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 15, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i at behandle personoplysninger, der er indhentet efter hvidvaskloven, til andre formål end at forebygge hvidvask eller finansiering af terrorisme. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der benytter de oplysninger, som kunden har angivet om formål og omfang, til markedsføring.

Til § 16

Efter den foreslåede § 16, skal virksomheder og personer, hvis de bliver bekendt med at de indhentede oplysninger i henhold til § 11, stk. 1, nr. 1-3, er utilstrækkelige og ikke kan ajourføres, træffe passende foranstaltninger for at imødegå risikoen for hvidvask og terrorfinansiering i tilfælde, herunder overveje om kundeforholdet skal afvikles. Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen regulerer forholdet til eksisterende kunder, mens bestemmelsen i § 14 fortrinsvist vedrører etableringen af nye kundeforhold.

Bliver en virksomhed og person bekendt med, at de indhentede oplysninger om kunden ikke er tilstrækkelige, og er det ikke muligt at ajourføre disse, f.eks. fordi det ikke er muligt at komme i kontakt med kunden, eller fordi kunden ikke ønsker at udlevere de ønskede oplysninger, skal virksomheden afklare, hvorledes risikoen for hvidvask og terrorfinansiering på anden måde kan imødegås, da den foreslåede § 14, stk. 4, kun i få tilfælde giver adgang til at afbryde eller afvikle et kundeforhold. Virksomheden kan f.eks. i forbindelse med henholdsvis rådgivning af kunden eller den løbende opdatering af kundeforholdet i henhold til § 11, nr. 4, blive bekendt med, at de indhentede oplysninger ikke er tilstrækkelige.

Passende foranstaltninger kan være, at kunden ikke tilbydes nye produkter, at overvågningen af kunden intensiveres eller at der sættes beløbsgrænser på kundens transaktioner. I vurderingen af hvad der er passende foranstaltninger, kan virksomheden eller personen bl.a. inddrage kundens engagement, herunder typen af kundens produkter, og omfanget af kundens transaktioner. Det er også relevant at inddrage de oplysninger, som virksomheden og personen allerede har indhentet i forbindelse med kundekendskabsproceduren eller rådgivningen.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 14, stk. 4, hvorefter en forretningsmæssig forbindelse ikke altid kan afbrydes hvis kundekendskabsproceduren ikke kan gennemføres, og at virksomheden og personen altid skal forsøge at gennemfører kundekendskabsproceduren på anden måde, hvis der ikke er risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. At foranstaltningerne skal være passende medfører, at de skal stå mål med risikoen for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 16 er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i, at virksomheden eller personen ikke træffer passende foranstaltninger for at imødegå risiko-

en for hvidvask og terrorfinansiering, hvis oplysninger om en kunde er utilstrækkelige og ikke kan ajourføres. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, hvor der er sket et skifte i kundens ejerstruktur, hvor virksomheden ikke kan kontrollere de nye reelle ejeres identitetsoplysninger, og hvor virksomheden herefter ikke øger overvågningen af kunden, indtil oplysningerne er opdateret.

Til § 17

Den gældende hvidvasklovs § 19, stk. 1, 2 og 7, indeholder skærpede krav til kundelegitimation i situationer, som indebærer en øget risiko for hvidvask eller terrorfinansiering.

Det følger af den foreslåede § 17, at virksomheder og personer ud over kravene i § 11 skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvor der vurderes at være øget risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Virksomheden eller personen skal i vurderingen tage de højrisikofaktor i betragtning der fremgår af bilag 3 til loven, samt andre højrisikofaktor, som må skønnes at være relevante. Bestemmelsen viderefører § 19, stk. 1, hvorefter at der i forhold til visse kunder er krav om skærpede kundekendskabsprocedurer, dog er bilaget nyt.

Forslaget gennemfører artikel 18 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheden eller personen skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedure i tilfælde, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Virksomheden og personen skal på baggrund af en risikovurdering af kunden tage stilling til, hvilke yderligere foranstaltninger i henhold til kravene i § 11, der er påkrævet. Stk. 1 skal derfor ses i sammenhæng med forslagets § 11, stk. 1, nr. 3, om kundens risikoprofil § 11, stk. 3, om risikovurdering og forslagets bilag 2 om faktorer, der, hvor det er relevant, skal indgå i vurderingen af, om der foreligger en øget risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Skærpede kundekendskab betyder, at virksomheden eller personen skal iværksætte yderligere foranstaltninger, for at håndtere de yderligere risici det konkrete kundeforhold medfører. Skærpede kundekendskabsprocedurer kan være at indhente yderligere information om kunden. Yderligere information kan være at gennemføre kontrol af kundens identitetsoplysninger ved flere kilder for at øge kvaliteten af kontrollen. Derudover kan der være relevant at have viden om, hvorfra kundens formue og midler oprinder fra for at sikre, at det ikke er udbytte eller midler fra kriminalitet herunder at verificere denne viden ved en uafhængig kilde.

Det kan også være relevant at indhente yderligere information om kunden kundens tidligere forretningsaktiviteter eller kundens relationer f.eks. via søgninger på internettet eller indhente oplysninger om kundens formål med forretningsforbindelse og omfanget heraf, herunder vurdere om forretningsforbindelsen er legitim med det formål at forstå kundens forretning. Det kan være oplysninger om antallet, størrelsen eller frekvensen af transaktioner, at forstå hvorfor kunden ønsker det pågældende produkt, eller ønsker at gennemfører transaktioner.

Skærpede procedurer kan yderligere være at gennemfører kundekendskabsprocedurer med et kortere interval, at opnå den daglige ledelses godkendelse af forretningsforbindelsen ved etablering og ved videreførelse m.v..

Endelig kan skærpede procedurer være øget overvågning af kunden, samt undersøgelse af kundens transaktioner.

Der skal ud fra det specifikke kundeforhold vurderes, om der er tale om et tilfælde, som er forbundet med en øget risiko for hvidvask og terrorfinansiering, og på baggrund af vurderingen tages stilling til, hvilke foranstaltninger der skal iagttages. Virksomheden skal i forbindelse med udførelsen af kundekendskabsproceduren være sikker på, at kunden er den, som den pågældende udgiver sig for at være, hvilket kan betyde, at der skal indhentes yderligere dokumentation. Der kan også være situationer, hvor der ikke er yderligere behov for kontrol af identitetsoplysninger, men hvor virksomheden finder det hensigtsmæssigt at få afklaret uklarheder om kundens forretningsomfang eller forretningsmodel, såfremt kunden er en juridisk person. Det kan også være, at overvågningen skal intensiveres.

Det fremgår f.eks. af bilag 3, at der er tale om et kundeforhold med en øget risiko, hvis et selskabs ejerstruktur virker usædvanlig eller alt for kompleks i betragtning af selskabets forretningsaktiviteter. En kompleks ejerstruktur medfører, at der er skærpede krav til kundekendskab, dvs., at virksomheden eller personen skal sikre sig, at kunden er den, denne udgiver sig for at være. Ved komplekse ejerstrukturer vil det eksempelvis være vigtigt, at der er klarhed over kundens ejer- og kontrolstruktur, jf. § 11, stk. 1, nr. 1, litra c, og § 11, stk. 1, nr. 2, at oplysningerne om ejerforhold løbende opdateres, jf. § 11, stk. 1, nr. 4, samt at kundeforholdet overvåges. I sådanne tilfælde vil det ikke være tilstrækkeligt at betragte den daglige ledelse som kundens reelle ejer. Virksomheden eller personen skal kunne godtgøre over for den myndighed, der fører tilsyn med den pågældendes overholdelse af loven, at de iværksatte foranstaltninger i forhold til kundekendskab er tilstrækkeligt i forhold til risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme, jf. § 11, stk. 4.

I henhold til den foreslåede § 14, skal forretningsmæssig forbindelse afbrydes eller afvikles, hvis det ikke er muligt at gennemfører skærpede kundekendskabsprocedurer. Dette betyder ikke at der ikke kan indgås forretningsforbindelser med en hel kategori af virksomheder, da risiciene indenfor en kategori af virksomheder vil varierer.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 17, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at gennemføre skærpet kundekendskabsprocedure. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der opretter en forretningsforbindelse med en kunde, som ikke ved oprettelse af forretningsforbindelse har opdaget, at kunden er en højrisikokunde, og derfor ikke har gennemført skærpede kundekendskabsprocedurer.

Det foreslås i *stk. 2*, at virksomheder og personer skal gennemføre skærpede kundekendingsprocedurer, hvis kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Kravet til Europa-Kommissionen om at udarbejde en sådan liste, der løbende skal ajourføres, fremgår af artikel 9, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv, og kravet om, at der skal gælde skærpede krav i forhold til sådanne kundeforhold, fremgår af artikel 18, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv. Det forudsættes derfor, at virksomheder og personer omfattet af loven, der har kunderelationer uden for landet, har procedurer, der sikrer et løbende kendskab til denne liste.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 17, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at gennemføre skærpet kundekendingsprocedure overfor kunder, der har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der undlader at gennemføre skærpet kundekendingsprocedure på en kunde med hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme).

Det foreslås i *stk. 3*, at det skærpede kundekendingsprocedurer baggrund af en risikovurdering kan undlades for en filial eller et majoritetsejet datterselskab af en juridisk person, hvor den juridiske person er etableret i en medlemsstat og underlagt krav, der følger 4. hvidvaskdirektiv og filialen eller det majoritetsejede datterselskab til fulde overholder koncernens politikker og procedurer, jf. § 9, stk. 2. Der kan derfor være relevant i forbindelse med etableringen af kundeforholdet, at virksomheden eller personen sikrer sig, at filialen eller det majoritetsejede datterselskab overholder koncernens politikker.

Til § 18

Den gældende hvidvasklovs § 19, stk. 4, indeholder skærpede krav vedrørende kunder, som er politisk eksponerede personer. Tilsvarende krav findes i § 2, stk. 8 og 9, i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 7 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino.

Den foreslåede bestemmelse omhandler foranstaltninger i forhold til politisk eksponerede personer. Bestemmelsen viderefører krav om skærpede kundekendingsprocedurer ved kunder som er politisk eksponerede personer, dog udvides bestemmelsen ved, at der yderligere stilles skærpende krav vedrørende reelle ejere af juridiske personer, begunstige i henhold til livforsikringspolicer samt reelle ejere af begunstige, der er politisk eksponerede personer. Det foreslås, at videreførelse af en forretningsmæssig forbindelse skal godkendes af den i henhold til § 7, stk. 2, udnævnte person. Derudover foreslås, at når en politisk eksponeret person ophører med det hverv, der gjorde vedkommende til en politisk eksponeret person, skal det i mindst 12 måneder vurderes, hvilken risiko for hvidvask, der fortsat måtte være forbundet med personen. Endelig foreslås der som noget nyt særlige krav i forhold til begunstige i forsikringspolicer.

Forslaget gennemfører artikel 20-23 i 4. hvidvaskdirektiv

Efter betragtning 33 i 4. hvidvaskdirektivs præambel vedrørende politisk eksponerede personer er reglerne af forebyggende karakter og bør ikke fortolkes som en stigmatisering af politisk eksponerede personer som personer, der deltager i kriminelle aktiviteter.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheder og personer skal have procedurer til at afgøre, om kunden, kundens reelle ejer, den begunstigede i henhold til en livsforsikringspolice eller den begunstiges reelle ejer er en politisk eksponeret person eller nærtstående eller nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 2, nr. 6-8, med hensyn til, hvad der forstås ved disse begreber.

I forhold til de begunstigede i forsikringspolicer skal virksomhedens eller personens procedurer sikre en høj sandsynlighed for, at en politisk eksponeret person, en nærtstående eller nær samarbejdspartner til denne, bliver identificeret, inden udbetaling finder sted eller ved hel eller delvis overdragelse af policen.

Det kan være relevant at abonnere på en service fra en informationsudbyder, der har specialiseret sig i at udarbejde og ajourføre lister over politisk eksponerede personer. Virksomheden eller personen skal vurdere, om en sammenkørsel med registeret er tilstrækkeligt til at vurdere, om der er tale om en politisk eksponeret person, eller om der skal foretages yderligere handlinger.

Karakteren af de lande, som en virksomheds eller persons kunder er bosat i, kan øge sandsynligheden for, at der blandt virksomhedens eller personens kunder er politisk eksponerede personer, som ikke er opført på de private udbyderes lister. Dette kan ud fra en risikovurdering føre til, at virksomheden eller personen må samarbejde med lokale på stedet, f.eks. advokater, bankforbindelser m.v., for at få afklaret, om der er tale om en politisk eksponeret person i det pågældende land.

Hvis en virksomhed eller person alene har et begrænset antal kunder, vil det efter en risikovurdering kunne være en tilstrækkelig procedure for virksomheden eller personen at få den enkelte kunde til at oplyse, om denne er en politisk eksponeret person, og/eller rutinemæssigt at foretage søgninger på kundernes navne på internettet.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 18, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i manglende eller mangelfulde procedurer til vurdering af, om en person, kundens reelle ejer, den begunstigede i henhold til en livsforsikringspolice eller den begunstiges reelle ejer er en politisk eksponeret person eller en nærtstående eller nær samarbejdspartner i forhold til en politisk eksponeret person. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der ikke har procedurer, der beskriver, hvordan en politisk eksponeret person identificeres.

Det foreslås i *stk. 2*, at virksomheden eller personen skal træffe passende foranstaltninger for at indhente oplysninger til at fastslå oprindelsen af midlerne og formuen, der er omfattet af forretningsforbindelsen eller transaktionen. Oplysningerne indhentes ud fra en risikovurdering. I risikovurderingen kan f.eks. indgå elementer såsom, i hvilket land kunden har bopæl, kundens stilling, kundens renommé m.v. På baggrund af vurderingen kan kunden anmodes om at indlevere de fornødne oplysninger. Oplysningerne kan også hentes fra eksterne kilder eller lignende. Disse oplysninger må vurderes på baggrund af omstændighederne, herunder kundens transaktioner.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 18, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i at undlade at træffe passende foranstaltninger til at fastslå oprindelsen af de midler og den formue, der er omfattet af forretningsforbindelsen eller transaktionen med en politisk eksponeret person eller en nærtstående eller nær samarbejdspartner i forhold til en politisk eksponeret person. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et pengeinstitut, der ved oprettelse af en investeringskonto ikke har undersøgt oprindelsen af de midler, der indsættes på kontoen.

Det foreslås i *stk. 3*, at virksomheder og personers etablering og videreførelse af forretningsforbindelser med de nævnte kunder skal godkendes af den person, der er udpeget i henhold til § 7, stk. 2. Det betyder således, at det alene er i virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, hvor der skal ske godkendelse af etableringen. Ved øvrige virksomheder behøver der ikke foreligge en godkendelse. Der henvises i øvrigt til § 17 om skærpede kundekendskabsprocedurer, som generelt er relevant for alle virksomheder og personer omfattet af loven i forbindelse med oprettelse af kunde-forhold med politisk eksponerede personer.

For så vidt angår videreførelse skal virksomheden eller personen i procedurer fastlægge et passende interval for godkendelse. Intervallet skal fastsættes ud fra den risiko den politisk eksponerede person potentielt udgør. Det vil derfor ofte være relevant at fastsætte forskellige intervaller f.eks. at differentier mellem kunder fra lande, der er kendt for korruption.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 18, stk. 3, er virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19 og den strafbare handling består i, at den i § 7, stk. 2, udpegede person ikke har godkendt etableringen af kunde-forholdet med en politisk eksponeret person eller en nærtstående eller nær samarbejdspartner i forhold til en politisk eksponeret person. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et pengeinstitut, der opretter en bankkonto til en politisk udsat person, hvorfor der kan gennemføres transaktioner, uden at kunde-forholdet er godkendt af den i henhold til § 7, stk. 2, udpegede person.

Det foreslås i *stk. 4*, at der skal være skærpet vedvarende overvågning af kunde-forholdet, jf. forslags § 11, stk. 1, nr. 4, § 11, stk. 3, og § 17. Omfanget af overvågningen kan baseres på en risikovurdering. Risikovurderingen kan imidlertid ikke føre til, at der ikke foretages nogen overvågning.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 18, stk. 4, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at etablere skærpet overvågning af kundeforhold med en politisk eksponeret person eller en nærtstående eller nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, hvor en politisk eksponeret person overvåges på samme måde som resten af kundeporteføljen.

Det foreslås *stk. 5* at stille krav om særlige foranstaltninger i henhold til forsikringspolicer. Det foreslås, at er den begunstigede eller en reel ejer af den begunstigede i henhold til forsikringspolicyen en person omfattet af stk. 1, skal virksomheden eller personen ud fra en risikovurdering sikre, at omstændighederne omkring forsikringsforholdet afklares, og at den person, der er udpeget i henhold til § 7, stk. 2, informeres, inden udbetaling finder sted i henhold til forsikringspolicyen og i tilfælde af en hel eller delvis overdragelse af policyen. Kravene gælder både, inden udbetaling påbegyndes, og i forbindelse med hel eller delvis overdragelse af policyen, når den begunstigede er en politisk eksponeret person, eller hvor den begunstiges reelle ejer er en politisk eksponeret person. I de tilfælde, hvor der er tale om, at den begunstigede er en juridisk person, er det relevant at afklare, om dennes reelle ejere er en politisk eksponeret person.

Kravet gælder også, når den begunstigede eller dennes reelle ejer er en nærtstående eller en nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person.

Der er f.eks. tale om delvis overdragelse i forbindelse med, at en livsforsikring anvendes til at stille sikkerhed for et lånearrangement. Det er helt normalt, at långiver i forbindelse med oprettelse af et lån eller efterfølgende sikrer ydelsen af lånet i tilfælde af f.eks. dødsfald. Långiver bliver i disse tilfælde ikke begunstiget, men en eventuel begunstiget i livsforsikringen må typisk vige for pantaverens krav. Nogle forsikringspolicer kan omsættes, og sker dette, vil der være tale om en overdragelse i henhold til denne bestemmelse. Der er typisk kun praksis for overdragelse ved privattegnede livsforsikringer, da det i betingelserne for fleste arbejdsmarkedspensionsordninger fremgår, at de ikke kan stilles til sikkerhed for lån eller overdrages til tredjemand.

Det, at omstændighederne omkring forsikringsforholdet skal afklares, betyder, at der skal foretages en nærmere undersøgelse af forretningsforbindelsen med forsikringstager. Undersøgelsen skal tage udgangspunkt i, om den begunstigede eller dennes reelle ejer er en politisk eksponeret person med det formål at afklare, om der kan være korrupsion eller anden kriminalitet involveret i forsikringsforholdet. Hermed menes f.eks., om det er naturligt, at den pågældende person er den begunstigede i forsikringsforholdet. Hvis der i forbindelse med undersøgelsen opdages forhold, der kan forekomme mistænkelige, skal der ske underretning efter forslaget § 26, herunder skal transaktionen sættes i bero som angivet i forslaget § 25, stk. 3 og 4.

Der stilles krav om, at den i henhold til § 7, stk. 2, udpegede person orienteres, inden der sker udbetaling eller hel eller delvis overdragelse af en forsikringspolicy til en begunstiget, som er en politisk eksponeret person, eller til en begunstiget, hvis reelle ejer er en politisk eksponeret person. Der er

ikke tale om, at personen skal foretage en egentlig godkendelse af udbetalingen eller overdragelsen. Personen bør dog informeres i så god tid, at denne har mulighed for at reagere, såfremt det vurderes, at udbetalingen eller overdragelsen er forbundet med en risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 18, stk. 5, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 4, og den strafbare handling består i manglende klarlæggelse af forsikringsforholdet inden udbetaling af forsikringspolice eller ved ikke at informere den i henhold til § 7, stk. 2, udpegede person, inden der sker udbetaling eller hel eller delvis overdragelse af en forsikringspolice. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en livforsikringselskab, hvor den i henhold til § 7, stk. 2, udpegede person først informeres efter udbetalingen.

Det foreslås i *stk. 6*, at ophører en politisk eksponeret person med at have det pågældende hverv, skal virksomheder og personer i mindst 12 måneder vurdere, hvilken risiko personen fortsat indebærer, og anvende risikobaserede foranstaltninger, indtil personen ikke længere anses for at udgøre den risiko, som er forbundet med at være en politisk udsat person. Det foreslås dermed, at virksomheden eller personen i en periode på mindst 12 måneder efter, at en politisk eksponeret person ophører med det hverv, som gjorde vedkommende til en politisk eksponeret person (og ikke påtager sig et nyt tilsvarende hverv), vurderer, hvilken risiko for hvidvask der fortsat måtte være forbundet med personen.

Vurderes personen fortsat at være forbundet med øget risiko for hvidvask, skal virksomheden eller personen løbende iagttage foranstaltninger for at imødegå denne risiko. Hvis personen ved ophør af hvervet vurderes ikke at udgøre en øget risiko for hvidvask, skal virksomheden eller personen gennemføre kundekendingsprocedurer i henhold til den foreslåede § 10, nr. 1. Kunden vil på ny skulle risikovurderes i henhold til den foreslåede § 11.

Såfremt virksomheden eller personen efter 12 måneder fortsat vurderer, at der er en øget risiko for hvidvask forbundet med personen, skal virksomheden eller personen fortsat løbende iagttage foranstaltninger for at imødegå risikoen.

Såfremt personen efter perioden på 12 måneder ikke længere vurderes at være forbundet med øget risiko for hvidvask, kan vedkommendes kundeforhold behandles i overensstemmelse hermed, jf. bl.a. forslaget til § 11, § 17 og § 21.

I vurderingen skal f.eks. indgå faktorer som personens fortsatte relation til sit tidligere hverv, herunder tidligere samarbejdspartnere og kolleger, samt niveauet af korrupsion i det land, hvor den pågældende er bosat eller havde hvervet, som medførte, at denne var en politisk eksponeret person.

Kravet finder ikke anvendelse på nærtstående eller nære samarbejdspartnere, jf. lovforslagets § 2, nr. 6 og 7, men virksomheden og personen bør i henhold til lovforslagets generelle krav om risiko-

vurdering, jf. § 11, stk. 3, vurdere, om også disse personer fortsat kan være forbundet med en højere risiko. I bekræftende fald bør kundekendingsprocedurerne, herunder specielt overvågningen, tilrettelægges efter den vurderede risiko.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 18, stk. 6, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at foretage risikovurdering af en politisk eksponeret person, der er ophørt med det pågældende erhverv, eller at anvende risikobaserede foranstaltninger, hvor personen fortsat vurderes at være en risiko. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, hvor en kunde ikke længere betragtes som øget risiko to år efter, denne er fratrukket en stilling som præsident i et land, hvor præsidenten er blevet dømt for at modtage korrupsionsmidler.

Til § 19

Den gældende hvidvasklovs § 19, stk. 3, indeholder skærpede krav til behandling af grænseoverskridende korrespondentbankforbindelser

Den foreslåede bestemmelse omhandler særlige foranstaltninger i forhold til grænseoverskridende korrespondentforbindelser, hvorefter virksomheder omfattet af forslagets § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, skal iagttage en række skærpede foranstaltninger ud over kravene i § 11, før de etablerer grænseoverskridende korrespondentforbindelser. Der henvises til definitionen af korrespondentforbindelse i forslagets § 2, nr. 4. Bestemmelsen gælder i overensstemmelse med definitionen af korrespondentforbindelser for virksomheder omfattet af forslagets § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19,

Bestemmelsen gennemfører artikel 19 i 4. hvidvaskdirektiv.

Virksomheder her i landet, der er omfattet af forslagets § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, kan have behov for at anvende udenlandske kreditinstitutter til grænseoverskridende pengeoverførsler, værdipapirhandler, valutahandler, import- og eksportfinansiering m.v. I visse tilfælde indebærer samarbejdet, at pengeinstituttet etablerer kontoforbindelse og eventuelt depotforbindelse med det udenlandske kreditinstitut.

Det foreslås i *stk. 1* hvilke krav en korrespondent inden etablering af en grænseoverskridende korrespondentforbindelse med en respondent fra et land uden for Den Europæiske Union eller et land som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, skal opfylde ud over kundekendingsproceduren inden der etableres en grænseoverskridende korrespondentforbindelse. Vedrørende definition af korrespondentforbindelse henvises til § 2, nr. 4. Kravet adskiller sig ikke væsentligt fra de undersøgelser, der allerede foretages i dag af institutterne for at vurdere en korrespondentforbindelse.

Det foreslås i *stk. 1 nr. 1*, indhente tilstrækkelige oplysninger om respondentinstituttet til fuldt ud at forstå, hvori instituttets virksomhed består, og ud fra offentligt tilgængelige oplysninger bedømme det pågældende instituts omdømme og kvaliteten af instituttets overvågning,

Der stilles krav om, at virksomheden fuld ud skal forstå, hvori korrespondentforbindelsens virksomhed består. Med dette menes i nr. 1 oplysninger om bankens forretningsmodel, kundebase samt kravene i hvidvasklovens § 11, nr. 3. Til brug for opfyldelse af kravet kan anvendes tilgængelige oplysninger om korrespondentforbindelsen, f.eks. via internettet, fra private udbydere af information om finansielle institutter verden over og oplysninger udleveret af korrespondentforbindelsen.

Det foreslås i *stk. 1 nr. 2*, at korrespondenten skal indhente tilstrækkelige oplysninger til at sikre sig, at respondentforbindelsen har effektive kontrolprocedurer med henblik på overholdelse af regler om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme

Vurdering af tilstrækkeligheden af bankens kontrolforanstaltninger i nr. 2 skal ske på baggrund af de krav, der gælder i henhold til internationale standarder, dvs. svarende til kravene i dette lovforslag. Virksomheden kan f.eks. tage udgangspunkt i et spørgeskema, f.eks. Wolfsberg Group's Standard Anti-Money Laundering Questionnaire, som fremsendes til den mulige korrespondentforbindelse med anmodning om besvarelse. Sådanne skemaer kan dog sjældent være det eneste grundlag for vurderingen, da der er tale om korrespondentforbindelsens egen vurdering. Der skal derfor ud fra en risikovurdering tages stilling til, om der skal foretages yderligere undersøgelser samt indholdet af disse.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 3*, at der indhentes godkendelse hos den person, der er udpeget i henhold til § 7, stk. 2, inden der etableres nye korrespondentforbindelser. Personen skal i forbindelse med godkendelsen foretage en reel vurdering af respondentinstituttet på baggrund af oplysninger indhentet efter § 19, stk. 1, nr. 1 og 2, samt § 11.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 4*, at virksomheden skal sikre sig, at der er klare aftaler mellem korrespondentforbindelsen og instituttet om ansvaret for opfyldelse af kravene i denne lov i de tilfælde, hvor midler tilhørende korrespondentforbindelsens kunder indsættes på en konto, der er oprettet af korrespondentforbindelsen hos instituttet her i landet. Det er dog almindeligt, at der sendes skema ved oprettelse af en ny korrespondentforbindelse, hvor korrespondentforbindelsen bl.a. skal svare bekræftende på, at de har verificeret kundernes identitet.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 19, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, 1-13 og 19, og den strafbare handling består i ikke at gennemføre de i bestemmelsen oplyste yderligere kundekendingsprocedurer ved oprettelse af en grænseoverskridende korrespondentforbindelse med en respondent fra et land uden for Den Europæiske Union eller et land, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et pengeinstitut, der har indgået en grænseoverskridende korrespondentforbindelse med et pengeinstitut i Kina,

hvor der ikke er indhentet oplysninger om respondentforbindelsens kontrolprocedurer med henblik på overholdelse af regler om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Det foreslås i *stk. 2*, at instituttet skal sikre, at respondenten gennemfører kundekendskabsprocedurer i de tilfælde, hvor korrespondentforbindelsens kunde har direkte adgang til at disponere over midler indestående på kontoen hos instituttet her i landet, såkaldte gennemstrømningskonti. Dette kan f.eks. ske ved at indhente stikprøver på oprettede kundeforhold. Det vil ikke være tilstrækkeligt at sikre, at respondentinstituttet i landet er underlagt krav om at gennemføre kundekendskabsprocedurer. Korrespondenten skal yderligere sikre, at respondentinstituttet kan udlevere kundekendskabsoplysninger efter anmodning. Dette kan ske i form af vilkår i en kontrakt.

Institutter her i landet er således ansvarlige for disse kundeforbindelser på samme måde, som hvis disse havde haft direkte kundeforbindelse med instituttet her i landet.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 19, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, 1-13 og 19, og den strafbare handling består i ikke at sikre, at respondentinstituttet gennemfører kundekendskabsprocedurer, eller at respondentinstituttet kan udlevere kundekendskabsoplysninger efter anmodning. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et pengeinstitut, der ikke har oplysninger om, hvorvidt respondentinstituttet gennemfører kundekendskabsprocedurer.

Til § 20

Den gældende hvidvasklovs § 20 indeholder bestemmelser om, at virksomheder og personer omfattet af loven ikke må indgå eller opretholde en korrespondentbankforbindelse med et tomt bankselskab.

Den foreslåede bestemmelse indebærer forbud mod at have direkte eller indirekte relationer med en finansiel virksomhed, der ikke er fysisk tilstede i det land, hvor den er registreret, også kaldet et tomt bankselskab. Bestemmelsen viderefører § 20.

Bestemmelsen gennemfører artikel 24 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheder og personer ikke må indgå eller opretholde en korrespondentforbindelse med et tomt bankselskab. Virksomheder og personer må derfor ikke indgå eller opretholde en forretningsmæssig forbindelse med en finansiel virksomhed, der ikke er fysisk tilstede i det land, hvor den er registreret, og som ikke er tilknyttet en virksomhed, der er underlagt et effektivt konsolideret tilsyn. En lokal agent eller personale, der ikke er på ledelsesniveau, er ikke tilstrækkeligt til at opfylde kravet om fysisk tilstedeværelse. Vedrørende definition af et tomt bankselskab henvises til § 2, nr. 11.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 20, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i at indgå eller opretholde en korrespondentforbindelse med et tomt bankselskab. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et pengeinstitut, der ikke straks afvikler en korrespondentforbindelse med et tomt bankselskab.

Det foreslås i *stk. 2*, at virksomheder og personer omfattet af loven skal træffe rimelige foranstaltninger for at undgå at etablere korrespondentforbindelser med virksomheder, hvor der foreligger offentligt tilgængelige oplysninger om, at korrespondentforbindelsen lader tomme bankselskaber anvende korrespondentforbindelsens konti. Ved rimelige foranstaltninger forstås, at de pågældende institutter skal foretage en vurdering af de finansielle virksomheder, inden de indgår forretningsforbindelse med dem. I vurderingen kan bl.a. indgå en afklaring af, om de finansielle virksomheder tidligere har tilladt en sådan anvendelse af deres konti.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 20, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at træffe rimelige foranstaltninger for at undgå at etablere korrespondentforbindelser med virksomheder, hvor der foreligger offentligt tilgængelige oplysninger om, at korrespondentforbindelsen lader tomme bankselskaber anvende korrespondentforbindelsens konti. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et pengeinstitut, der ikke inden oprettelse af en korrespondentforbindelse foretager søgninger i offentlige tilgængelige kilder om korrespondentforbindelsen.

Til § 21

Den gældende hvidvasklovs § 12, stk. 7, indeholder en bestemmelse om, at kundelegitimationen kan gennemføres ud fra en risikovurdering. Derudover indeholder den gældende hvidvasklovs §§ 20 og 21 undtagelser til legitimationsproceduren. Den gældende hvidvasklov indeholder ikke en specifik mulighed for lempede krav til kundekendskabsprocedure som den foreslåede § 21.

Den foreslåede bestemmelse omhandler virksomheder og personers mulighed for at gennemføre lempede krav til kundekendskab i tilfælde, hvor der vurderes at være en begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. Bestemmelsen er ny.

Forslaget gennemfører artikel 15-17 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, virksomheder og personer omfattet af loven i forhold til kravene i § 11 kan gennemføre lempede kundekendskabsprocedurer i tilfælde, hvor der vurderes at være begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. Virksomheder og personer skal konstatere, om forretningsforbindelsen eller transaktionen indebærer en begrænset risiko, inden de gennemfører lempede kundekendskabsprocedurer. Ved risikovurderingen skal virksomheden eller personen tage de lavrisikofaktorer i betragtning, som fremgår af bilag 2 til loven, samt andre lavrisikofakto-

rer, som må skønnes at være relevante. Det foreslås dermed, at virksomheder og personer har mulighed for at gennemføre lempede krav til kundekendskab i tilfælde, hvor der vurderes at være en begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. Der foreligger derved en mulighed og ikke et krav i modsætning til forslaget § 17 om skærpede krav til kundekendingsprocedure i forbindelse med øget risiko for hvidvask eller terrorfinansiering.

Anvendelse af lempede kundekendingsprocedurer i henhold til § 11 kræver, at virksomheden og personen på baggrund af en risikovurdering vurderer, at der er tale om et kundeforhold med begrænset risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Stk. 1 skal ses i sammenhæng med forslaget § 11, stk. 1, nr. 3, § 11, stk. 3, og forslaget bilag 2 om faktorer, der, hvor det er relevant, skal indgå i vurderingen af, om der foreligger en begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Det forhold, at der kan anvendes lempede kundekendingsprocedurer, medfører, at alle kravene i § 11 skal opfyldes, men at de kan opfyldes med et minimum af foranstaltninger, eller opfyldelse kan ske på et senere tidspunkt i kundeforholdet, jf. § 14, stk. 2. Ved iværksættelse af lempede kundekendingsprocedurer skal virksomheden eller personen sikre, at alle kundekendingskrav bliver opfyldt.

Lempede kundekendingsprocedurer kan være, at der fastsættes tidspunkter eller beløbsgrænser for gennemførelse af kundekendingsprocedurer f.eks. når et produkt har egenskaber, hvorefter det alene kan anvendes til hvidvask og finansiering af terrorisme i begrænset omfang. Lempede kundekendingsprocedurer kan yderligere være at kundens identitetsoplysninger kontrolleres på basis af en enkelt uafhængig og pålidelig kilde, at virksomheden eller person selv vurderer formålet med forretningsforbindelsen og omfanget heraf, at opdatere oplysninger med et længere interval, samt at justere overvågningen af kunden. Med hensyn til overvågning kan denne aldrig undlades, da lempede kundekendingsprocedurer ikke er nogen undtagelse til kravene i § 11.

Der skal ud fra det specifikke kundeforhold vurderes, om der er tale om et tilfælde, som er forbundet med en begrænset risiko for hvidvask og terrorfinansiering, og på baggrund af vurderingen tages stilling til, hvilke foranstaltninger, der skal iagttages. I tilfælde, hvor virksomheden eller personen i forbindelse med etableringen af kundeforholdet er sikker på, at kunden er den, som denne udgiver sig for at være, kan dette medføre, at der skal indhentes begrænsede dokumenter til kontrol af identitetsoplysningerne. En begrænset risiko kan også medføre, at overvågningen af kunden holdes på et minimum.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 21, stk. 1, 2. pkt., er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at have konstateret, om forretningsforbindelsen eller transaktionen indebærer en begrænset risiko inden gennemførelse af lempede kundekendingsprocedurer. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der gennemfører lempede kundekendingsprocedurer ved oprettelse af kundeforhold med en politisk udsat person, selvom der i loven stilles skærpede kundekendingsprocedurer til behandling af sådanne kunder.

Det foreslås i *stk. 2*, at Finanstilsynet kan fastsætte regler om undtagelse fra krav i kundekendskabsproceduren for udstedere af elektroniske penge på områder, hvor der vurderes at være en begrænset risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. Forslaget, der træder i stedet for den gældende hvidvasklovs § 20, stk. 1, nr. 5, gennemfører artikel 12, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv. Reglerne skal i henhold hertil fastsættes på baggrund af en risikovurdering foretaget af Finanstilsynet med bistand af SØIK, der dokumenterer begrænset risiko. Det er yderligere i henhold til direktivet en forudsætning for undtagelse, at betalingsinstrumenterne ikke er genopfyldelige eller har en maksimal månedlig betalingstransaktionsgrænse på 250 euro, som udelukkende kan anvendes i Danmark. Medlemsstaterne kan forhøje denne grænse til 500 euro. Et genopfyldeligt betalingsinstrument er f.eks. et gavekort, hvor der efter udstedelsen kan indsættes yderligere midler. De af Finanstilsynet fastsatte regler skal yderligere opfylde direktivets krav om, at det maksimale elektronisk lagrede beløb ikke overstiger 250 euro, at betalingsinstrumentet udelukkende anvendes til køb af varer eller tjensteydelse, at betalingsinstrumentet ikke kan finansieres med anonyme elektroniske penge, og at udstederen foretager tilstrækkelig overvågning af transaktioner eller forretningsforbindelser til at kunne opdage usædvanlige eller mistænkelige transaktioner.

Finanstilsynet kan ikke anvende bestemmelsen til at fastsætte undtagelser ved kontantindløsning eller kontanthævning af pengeværdien af elektroniske penge, hvis det indløste beløb overstiger 100 euro.

Finanstilsynet vil på baggrund af ovenstående udstede en bekendtgørelse, der undtager elektroniske penge, der opfylder alle betingelser helt eller delvis, fra kravene i forslagets kapitel 3.

Kapitel 4

Til § 22

Den gældende hvidvasklovs § 17 indeholder muligheden for at få bistand fra tredjemand.

Den foreslåede bestemmelse omhandler muligheden for at få bistand fra tredjemand. Bestemmelsen viderefører den gældende hvidvasklovs § 17 uden indholdsmæssige ændringer, dog er bestemmelsen blevet udvidet, således at den omtalte bistand kan indhentes fra alle personer omfattet af loven. I den gældende lov kan bistanden alene indhentes fra virksomheder omfattet af Finanstilsynets tilsyn med enkelte undtagelser samt advokater og revisorer.

Bestemmelsen gennemfører artikel 25-27 i 4. hvidvaskdirektiv. Forslagets *stk. 5* om tredjemænd, der har tilknytning til lande, der er optaget på Europa-Kommissionen liste over lande, hvor der vurderes at være høj risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme, gennemfører artikel 26, *stk. 2*, i 4. hvidvaskdirektiv.

Formålet med bestemmelsen er at lette byrden i forbindelse med opfyldelse af krav til kundekendskab ved at give de af loven omfattede virksomheder og personer mulighed for at benytte sig af oplysninger om en kunde, som er indhentet af en anden virksomhed eller person, der er omfattet af regler og tilsyn, der må anses at svare til, hvad der gælder her i landet, og som derfor selv har været forpligtet til at gennemfører kundekendskabsprocedurer. Det forudsættes, at reglerne her i landet overholdes af tredjemand, når denne yder bistand i henhold til forslaget. Bestemmelsen indebærer således, at en virksomhed eller person kan vælge at indhente oplysninger om en kunde hos en anden virksomhed eller person omfattet af loven, hvis denne allerede har foretaget kundekendskabsprocedure på kunden.

Virksomheder og personer skal iagttage persondatalovens regler, herunder persondatalovens § 5, stk. 2, samt reglerne i persondatalovens kapitel 8 om registreredes rettigheder. Endvidere skal videregivelsesregler i særlovgivningen iagttages.

I det omfang udenlandske virksomheder som nævnt i stk. 1 er omfattet af persondatalovens anvendelsesområde, vil videregivelse af oplysninger fra disse virksomheder skulle ske i overensstemmelse med persondataloven.

Hvis en virksomhed eller person benytter en tredjemand, skal virksomheden altid modtage de oplysninger fra tredjemand, der er nødvendig for, at virksomheden eller personen kender sin kunde. Dette betyder, at selvom det kan overlades til en tredjemand at indhente f.eks. oplysninger om formål og omfang, kan det være nødvendigt, at virksomheden og personen modtager disse oplysninger, så de kan indgå i risikovurderingen eller overvågningen af kunden. Andre oplysninger skal virksomheden eller personen alene sikre, at kan fremsendes på anmodning, som f.eks. kopi af kontroloplysninger. Bestemmelsen medfører dermed ikke, at virksomheden eller personen ikke skal kende sin kunde. Bestemmelsen medfører alene, at kundens oplysninger kan genbruges.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1*, at virksomheder og personer kan undlade at indhente oplysningerne efter § 11, stk. 1, nr. 1-3, hvis oplysningerne stilles til rådighed af en virksomhed eller person omfattet af denne lovs § 1, stk. 1. Det inkluderer bl.a. pengeinstitutter, realkreditinstitutter, fondsmæglerselskaber, livsforsikringselskaber, tværgående pensionskasser, sparevirksomheder, udbydere af betalingstjenester, udstedere af elektroniske penge, forsikringsmæglere, advokater og revisorer eller revisionsvirksomheder godkendt i henhold til revisorloven med hjemsted i et af de pågældende lande. Som noget nyt kan oplysninger om kundens identitet m.v. indhentet af bl.a. ejendomsrådgivere og valutavekslingsvirksomheder også lægges til grund.

Bestemmelsen åbner således mulighed for, at eksempelvis en revisionsvirksomhed, der har fået henvist en kunde fra en anden revisionsvirksomhed, kan lægge de identitets- og kontroloplysninger til grund, som den revisionsvirksomhed, der har henvist kunden, har indhentet fra kunden, når den revisionsvirksomhed, der modtager kunden, skal foretage kundekendskabsprocedurer i henhold til § 11, stk. 1-3. Det er ikke en betingelse, at der er tale om den samme type virksomhed. Det betyder

f.eks., at et pengeinstitut godt kan lægge oplysninger om en kundes identitet m.v. til grund, som er indhentet fra en revisor eller udbyder af betalingstjenester.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 2*, virksomheder og personer kan undlade at indhente oplysningerne efter § 11, stk. 1, nr. 1-3, hvis oplysningerne stilles til rådighed af en tilsvarende virksomhed eller person etableret i en medlemsstat, eller en tilsvarende virksomhed eller person i øvrige lande, der er underlagt krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svare til kravene der følger af 4. hvidvaskdirektiv. Den foreslåede bestemmelse giver dermed mulighed for, at de regulerede virksomheder og personer også kan lægge oplysninger om en kundes identitet m.v. til grund, som er indhentet af tilsvarende virksomheder. For så vidt angår virksomheder og personer etableret under EU/EØS er det dog en betingelse, at den virksomhed, der afgiver oplysningerne, er underlagt krav om kundekendskab og opbevaring af oplysninger, der svarer til kravene i 4. hvidvaskdirektiv, samt er underlagt et tilsyn med overholdelsen af disse regler.

Såfremt en virksomhed eller person vil forlade sig på oplysninger indhentet af en virksomhed etableret i et land udenfor EU, og den pågældende virksomhed er etableret i et land, der ikke figurerer på den af Europa-Kommissionen udarbejdede liste over ækvivalente tredjelande, er det virksomhedens eller personens eget ansvar at vurdere, hvorvidt virksomheden er underlagt krav om kundekendskab m.v., der svarer til kravene i 4. hvidvaskdirektiv. De af loven omfattede virksomheder og personer skal over for tilsynsmyndigheden kunne begrunde denne vurdering.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 3*, at virksomheder og personer omfattet af denne lov kan undlade at indhente oplysningerne efter § 11, stk. 1, nr. 1-3, hvis oplysningerne stilles til rådighed af en medlemsorganisation eller sammenslutning af virksomheder eller personer som nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2, der er underlagt krav om bekæmpelse af hvidvask eller terrorfinansiering, der svarer til kravene i 4. hvidvaskdirektiv. Det er væsentligt, at virksomheden eller personen sikrer sig, at medlemsorganisationen eller sammenslutningen er omfattet af relevant hvidvasklovgivning, før oplysninger indhentet af disse lægges til grund. Der er i Danmark ingen eksempler på, at f.eks. brancheorganisationer er omfattet af hvidvaskloven.

Det foreslås i *stk. 2*, at virksomheder og personer omfattet af loven skal indhente tilstrækkelige oplysninger om tredjemand til at kunne lægge til grund, at denne opfylder kravene til kundekendingsprocedurer og opbevaring af oplysninger. Tilstrækkelige oplysninger kan være en redegørelse fra tredjemand, hvori tredjemand beskriver de procedurer, som denne tredjemand har indført med henblik på at opfylde gældende kundekendingsprocedurerne. Det kan endvidere være relevant at indhente oplysninger om, hvorvidt tredjemand har modtaget påbud fra tilsynsmyndigheden i relation til kundekendingskravene, og i bekræftende fald, hvorvidt disse påbud kan anses for opfyldt. Hvis disse forudsætninger er opfyldt, kan virksomhedens og personens forpligtelse til gennemføre kundekendingsprocedurer anses for opfyldt. Det kan også være relevant at foretage stikprøver af tredjemands forretningsforbindelser.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 22, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at indhente tilstrækkelige oplysninger om tredjemand til at kunne lægge til grund, at denne opfylder kravene i § 11, stk. 1-3, samt at denne opbevarer disse oplysninger. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et pengeinstitut, der ikke har indhentet oplysninger om, at en advokat gennemfører kundekendingsprocedurer på dennes klienter ved oprettelse af en bankkonto til en klient.

Det foreslås i *stk. 3*, at virksomheder og personer skal sikre, at tredjemand forpligter sig til efter anmodning straks at fremsende kopi af identitets- og kontroloplysninger om kunden eller den reelle ejer samt anden relevant dokumentation. Dette skal ses i lyset af, at den virksomhed eller person, der får stillet oplysningerne til rådighed forinden etableringen af kundeforholdet, skal foretage en selvstændig risikovurdering af kunden med udgangspunkt i de produkter eller tjenesteydelser, som den pågældende person eller virksomhed tilbyder kunden.

Endvidere skal tredjemand forpligte sig til på anmodning straks at fremsende relevante kontroloplysninger og anden relevant dokumentation til virksomheden eller personen omfattet af loven og med respekt af opbevaringskravene i forslaget § 30. Forpligtigelserne skal derfor fremgå af den kontrakt, der indgås med tredjemand. Dette skal ses i lyset af, at formålet med reglerne om kundekendingsprocedurer er at sikre en effektiv efterforskning bl.a. ved hurtigt at kunne stille de nødvendige oplysninger om en kundes identitet m.v. til rådighed for efterforskningsmyndighederne. Som følge heraf kan det ligeledes blive nødvendigt, at den modtagende virksomhed eller person får identifikations- og kontroloplysninger samt anden relevant dokumentation om kundens eller den reelle ejers identitet.

Det foreslås i *stk. 4* at uanset *stk. 1-3*, er den pågældende virksomhed eller person ansvarlig for overholdelse af sine forpligtigelser i henhold til denne lov. Den virksomhed eller person, der er forpligtet efter lovens krav om kundekendingsprocedurer, fritages derfor ikke for ansvaret efter loven, hvis denne undlader selv at indhente identitets- og kontroloplysninger.

Det er derfor fortsat den virksomhed eller person, som lægger en andens oplysninger til grund, der er ansvarlig for, at reglerne overholdes. Virksomheden eller personen er yderligere ansvarlig for korrekt risikovurdering af kunder med stillingtagen til, hvad dette måtte kræve i relation til kundekendeskab og overvågning her i landet. Hvis virksomheden eller personen således vurderer, at der er tale om en højrisikokunde, skal den sikre, at der indhentes tilstrækkelig supplerende oplysninger.

Det foreslås i *stk. 5, 1. pkt.*, at *stk. 1* ikke finder anvendelse, hvis tredjemand har tilknytning til lande, som er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være høj risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. Dog foreslås det i *stk. 5, 2. pkt.*, dette gælder dog ikke filialer og majoritetsejede datterselskaber, der er etableret i lande som nævnt i *1. pkt.* af forpligtede enheder, som er etableret i en medlemsstat, hvis disse filialer og majoritetsejede datterselskaber til fulde overholder koncernens politikker og procedurer i overensstemmelse med § 9, stk. 2. I de til-

fælde, hvor der er tale om en filial og majoritetssejet datterselskab af en forpligtet enhed etableret inden for Den Europæiske Union, og filialen eller det majoritetssejede datterselskab er etableret i et land opført på Europa-Kommissionens liste, kan oplysninger fra filialen eller det majoritetssejede datterselskab derfor alligevel lægges til grund. Det er dog en betingelse, at filialen og det majoritetssejede datterselskab til fulde overholder koncernens politikker og procedurer i overensstemmelse med § 9, stk. 2. Virksomheden eller personen skal derfor i forbindelse med indhentelsen af redegørelsen, jf. stk. 2, sikre sig, at filialen eller det majoritetssejede datterselskab overholder koncernens politikker.

Det følger af artikel 9, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv, at Europa-Kommissionen kan træffe beslutning om, at et land uden for EU ikke har regler om kundekendskab m.v. svarende til 4. hvidvaskdirektiv eller ikke fører tilsyn med reglernes overholdelse svarende til 4. hvidvaskdirektiv. Såfremt Europa-Kommissionen træffer beslutning om, at et land ikke lever op til dette, skal Europa-Kommissionen offentliggøre en negativliste, hvoraf landet fremgår.

Europa-Kommissionens liste vil alene indeholde de lande, hvor Europa-Kommissionen har taget konkret stilling til, at de pågældende lande ikke har regler eller fører tilsyn med disse regler svarende til 3. hvidvaskdirektiv. Der kan ikke sluttes modsætningsvist fra listen. Listen kan således ikke tages til udtryk for, at lande, der ikke figurerer på listen, har regler eller tilsyn svarende til 4. hvidvaskdirektiv.

Til § 23

Bestemmelsen er ny og har til formål at sikre, at gentagne kundekendingsprocedurer ikke fører til unødige forsinkelser.

Forslaget gennemfører artikel 28 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 23, virksomheder omfattet af denne lov, der er en del af en koncern, kan overlade det til en anden virksomhed i koncernen at opfylde kravene i § 11, stk. 1, nr. 1-3, hvis koncernen anvender kundekendingsprocedurer, regler om opbevaring af oplysninger og programmer til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme i overensstemmelse med de krav, der følger af 4. hvidvaskdirektiv og der på koncernniveau føres tilsyn af en myndighed med overholdelse af kravene.

Det foreslås dermed, at koncernforbundne virksomheder skal have mulighed for at få bistand fra hinanden vedrørende indhentelse af identitetsoplysninger og kontrollen af disse. Det betyder, at en virksomhed kan lægge oplysninger indhentet om kundens identitet mv. til grund, når de er indhentet af en koncernforbunden virksomhed. Det stilles ikke krav om, at den virksomhed som i første omgang har indhentet oplysningerne om kundens identitet mv. er etableret i en medlemsstat, men det skal sikres, at virksomheden anvender kundeskabsprocedurer, regler om opbevaring af oplysninger og programmer til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, som lever op til kravene i 4. hvid-

vaskdirektiv. Derudover skal der på koncernniveau være en tilsynsmyndighed, som fører tilsyn med overholdelse af kravene om kundeskabsprocedurer, regler om opbevaring af oplysninger og programmer til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, jf. ovenfor.

Til § 24

Den gældende hvidvasklovs § 18 indeholder bestemmelser om outsourcing.

Den foreslåede bestemmelse omhandler anvendelse af outsourcing til opfyldelse af krav efter loven og viderefører den gældende hvidvasklovs § 18 uden indholdsmæssige ændringer.

Bestemmelsen gennemfører artikel 29 i 4. hvidvaskdirektiv modsætningsvist. Det fremgår af artikel 29, at artiklerne om tredjemands opfyldelse af kravene ikke finder anvendelse ved outsourcing, hvor en tjenesteudbyder på grundlag af et kontraktarrangement skal betragtes som en del af den forpligtede enhed.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at virksomheder og personer kan vælge kontraktmæssigt at outsource opgaver med henblik på overholdelse af denne lov til en leverandør. I forhold til lovens overholdelse vil leverandøren blive betragtet som en del af den forpligtede virksomhed eller person.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at det er en betingelse herfor, at virksomheder eller personer inden indgåelse af aftalen om outsourcing sikrer sig, at leverandøren har den fornødne evne og kapacitet til at varetage opgaven på en tilfredsstillende måde, og at leverandøren har de fornødne tilladelser til at påtage sig opgaven. Det betyder bl.a. at leverandøren skal have et relevant og fagligt kendskab til de opgaver, som han skal udføre for en virksomhed eller person omfattet af loven. Derudover skal han have tilstrækkelige ressourcer til at varetage opgaverne. Vælges en leverandør fra udlandet, er det væsentligt, at denne har kendskab til den nationale lovgivning, som kan være divergerende fra lovgivningen i det land, hvor leverandøren er etableret. Virksomheden skal samtidig sikre sig, at leverandøren har de tilladelser, det måtte være forudsat for, at leverandøren kan påtage sig opgaven. Det er i denne forbindelse specielt relevant, når der er tale om en leverandør i et land, hvor det kan kræves andre tilladelser end i Danmark.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 24, stk. 1, 2. pkt. er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at sikre, at leverandøren har den fornødne evne og kapacitet til at varetage opgaven på en tilfredsstillende måde, og at leverandøren har de fornødne tilladelser til at påtage sig opgaven. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der outsourcer opgaven med kontrol af at identificere politisk eksponerede personer til en virksomhed, som ikke har oplysninger i deres databaser om politisk eksponerede personer.

Der foreslås i *stk. 2*, at personen eller virksomheden omfattet af loven under aftalens løbetid skal føre løbende kontrol med, at leverandøren lever op til forpligtelserne, og på baggrund heraf løbende

vurdere forsvarligheden af outsourcingaftalen. Forsvarligheden skal vurderes ud fra de krav, som påhviler den outsourcende virksomhed i henhold til hvidvaskloven. For at opfylde kravet om kontrol er det væsentligt, at virksomheden eller personen inden aftaleindgåelsen sikrer sig, at denne kan få adgang til at gennemføre den relevante kontrol. Hvor ofte, der skal føres kontrol og omfanget af denne, skal vurderes på baggrund af en risikovurdering, outsourcingens kompleksitet samt resultatet af eventuelle tidligere gennemførte kontroller mv.

Der er ikke krav om, at leverandøren skal være omfattet af den kreds af tredjemænd, som er beskrevet i forslaget § 20. Leverandøren kan være en forhandler af varer, hvor køberen tilbydes finansiering hos virksomheden omfattet af loven. Leverandøren påtager sig da kontraktmæssigt over for virksomheden at forestå den aftalte opgave.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 24, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at føre kontrol med leverandøren samt på baggrund heraf løbende vurdere forsvarligheden af outsourcing aftalen. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der har outsourcet overvågningspligten og ét år efter, outsourcing aftalen er indgået, ikke har kontrolleret, om der foretages tilstrækkelig overvågning af kundernes transaktioner.

Der foreslås i *stk. 3*, at forpligtigelsen til at udpege en person på ledelsesniveau efter § 7, stk. 2, ikke kan outsources. Denne bestemmelse skal ses i sammenhæng med *stk. 4*, hvorefter den outsourcende virksomhed fortsat har det fulde ansvar for overholdelse af reglerne.

Det foreslås i *stk. 4*, at uanset om outsourcing finder sted, er den virksomhed eller person, der outsourcer, ansvarlig for overholdelse af sine forpligtelser i henhold til denne lov. Den outsourcende virksomhed har derfor fortsat det fulde ansvar for, at gældende regler overholdes. Hermed menes såvel hvidvaskloven som anden relevant lovgivning, herunder EU's forordninger på hvidvaskområdet, persondataloven m.v. Outsourcing vil typisk være relevant ved anvendelse af agenter eller distributører i forbindelse med pengeoverførsler eller distribution af elektroniske penge. Der skal i disse og lignende tilfælde særligt peges på, at den ansvarlige virksomhed eller person fortsat skal sikre en risikobaseret overvågning af kundeforholdet, jf. lovens bestemmelser herom.

Kapitel 5

Til § 25

Den gældende hvidvasklovs § 6, stk. 2, indeholder bestemmelser om noteringspligt, mens den gældende hvidvasklovs § 7 indeholder bestemmelser om undersøgelsespligt. I spillelovgivningen er der regler om undersøgelses- og noteringspligt i § 8 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino og § 29 i bekendtgørelsen om onlinekasino.

Den foreslåede bestemmelse omhandler undersøgelses- og noteringspligt for virksomheder og personer omfattet af loven.

Forslaget gennemfører artikel 40 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheden og personen skal undersøge baggrunden for og formålet med alle komplekse og usædvanligt store transaktioner samt alle usædvanlige transaktionsmønstre og aktiviteter, der ikke har et klart økonomisk eller påviseligt lovligt formål, med henblik på at fastslå, om der er mistanke om eller rimelig grund til at formode, at disse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. I forhold til gældende hvidvasklov præciseres i *stk. 1, 1. pkt.*, at pligten også omfatter aktiviteter. Hensigten med bestemmelsen er at fastslå, om der er mistanke eller rimelig grund til at formode, at en transaktion eller en aktivitet har eller har haft forbindelse til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det betyder derfor også, at virksomheden og personen skal have procedurer og systemer, som gør det muligt at identificere sådanne transaktioner og aktiviteter. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 26 om underretningspligt til SØIK.

En mistanke og eventuel indgivelse af underretning skal baseres på vurderinger i den konkrete situation af handlingernes karakter og forskellighed fra normale kundebehandlinger, fortællinger og andre særegne og atypiske forhold hos kunden, der samlet leder opmærksomheden hen på et eventuelt forsøg på tilsløring af midlernes oprindelse, der må formodes at have en kriminel karakter.

Formålet med undersøgelsespligten er at få fastslået, om det, der er usædvanligt, bliver til en egentlig mistanke om hvidvask af udbytte eller terrorfinansiering eller blot en formodning herom, eller om en mulig mistanke kan afkræftes. Der skal derfor alene foretages en undersøgelse i de tilfælde, hvor der er egentlig mistanke, eller der er rimelig grund til at formode, at en transaktion eller aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor en transaktion ikke svarer til kundens normale adfærdsmønstre, eller hvor rådgiveren ikke har viden om, hvorfra kundens midler stammer.

Udgangspunktet i en undersøgelse af en mistanke vil være at sammenholde de oplysninger, virksomheden har om kunden (oplysninger om formålet med forretningsforbindelsen og omfanget heraf) og det, der ser mistænkeligt ud. I denne proces kan det være relevant at inddrage kunderådgiveren. Virksomheden kan også kontakte kunden for at indhente oplysning om formålet med transaktionen/aktiviteten. Kundens forklaring vil i mange tilfælde ikke være nok til at afkræfte en mistanke. Det kan derfor være relevant at bede kunden om dokumentation for forklaringen. I tilfælde af et bilsalg kan kunden sende en salgsaftale, og i forbindelse med arv kan kunden fremsende en skifteretsattest. Der skal alene foretages undersøgelse i de tilfælde, hvor der er en mistanke om hvidvask af udbytte eller terrorfinansiering. Virksomheden skal derfor ikke i alle tilfælde af kunders bilsalg, arv m.v. indhente dokumentation fra kunden.

Hvis virksomheden vurderer, at en forespørgsel vil give kunden viden om, at virksomheden har mistanke og derfor er i gang med at foretage en undersøgelse, eller hvis virksomheden i øvrigt ikke ønsker at kontakte kunden om sagen, skal virksomheden foretage en underretning til SØIK, såfremt en mistanke ikke kan afkræftes på anden måde. Hvis en mistanke ikke kan afkræftes helt, skal virksomheden ligeledes foretage en underretning. Afkræftes skal forstås bogstaveligt, og det er derfor ikke nok kun at svække en mistanke.

Det foreslås i 2. *pkt.*, at virksomheder og personer skal, hvor det er relevant, udvide overvågningen af kunden, med det formål at afgøre om transaktionerne eller aktiviteterne forekommer mistænkelige. Kravet skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 11, stk. 1, nr. 4, om overvågning og § 11, stk. 3, om, at overvågningen skal gennemføres på baggrund af en risikovurdering. I tilfælde, hvor en kundens transaktion eller aktivitet er fundet mistænkelig, skal virksomheden eller personen derfor på baggrund af risikoen vurdere, om der er behov for at gennemføre skærpet overvågning af kunden. Der kan forekomme tilfælde, hvor det ikke er relevant at skærpe overvågningen. Det kan være i tilfælde, hvor kunden har et meget simpelt produkt, f.eks. et udlånsprodukt med fast afvikling, eller hvor overvågningen af kunden allerede er skærpet.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. *pkt.* og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 25, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at undersøge baggrunden for og formålet med alle komplekse og usædvanligt store transaktioner samt alle usædvanlige transaktionsmønstre og aktiviteter, der ikke har et påviseligt lovligt formål, med henblik på at fastslå, om der er mistanke eller rimelig grund til at formode, at disse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, eller at udvide overvågningen, hvis der er mistanke eller rimelig grund til at formode, at en kundes transaktioner eller aktiviteter har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, hvor kunden indsætter store kontantbeløb, men ikke har nogen forklaring på, hvor kontanterne stammer fra.

Det foreslås i *stk.* 2, resultaterne af en undersøgelse skal noteres og opbevares. Pligt til at notere oplysninger omfatter faktuelle oplysninger om kunden og transaktionen samt en konklusion, og notatet skal være tilstrækkeligt til at genopfriske hukommelsen og give andre, herunder andre medarbejdere og politiet, en forståelse af sagen. Udgangspunktet vil ofte være kundens egen forklaring om formålet med transaktioner eller aktiviteten, dokumentation af kundens forklaring, eventuelt sammenholdt med forklaringer indhentet fra kolleger, som har kontakt med eller opgaver i relation til kunden. Noteringspligten omfatter både undersøgelser, som fører til, at SØIK underrettes, og som resulterer i, at mistanken afkræftes, og der derfor ikke underrettes til SØIK. Noteringspligten omfatter derimod ikke de tilfælde, hvor et maskinelt overvågningssystem generer såkaldte falske positives, hvorved forstås »hits«, hvor det med rimelighed kan lægges til grund, at disse ikke giver indikationer om konkret mistænkelige enkeltsager.

I henhold til § 30, stk. 1, nr. 3, skal dokumenter og registreringer vedrørende transaktioner og aktiviteter, der gennemføres som led i kundeforholdet, og notater om undersøgelser af mistænkelige

transaktioner, herunder resultater og grundlag, opbevares. Notater m.v. skal opbevares, så de kan fremfindes samlet i 5 år efter transaktionens eller aktivitetens gennemførelse, jf. § 30, stk. 3.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 25, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at notere og opbevare et resultat af en undersøgelse. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der foretager en undersøgelse af en pengeoverførelse, fordi der er mistanke om finansiering af terrorisme, men ikke noterer undersøgelsens resultat.

4. hvidvaskdirektiv fastlægger i artikel 41, stk. 4, en adgang for medlemslandene til i national ret helt eller delvist at begrænse den registreredes ret til indsigt i personoplysninger, der vedrører den pågældende selv. Det foreslås i *stk. 3*, at den registrerede person ikke har ret til indsigt i personoplysninger, der er eller vil blive behandlet efter stk. 1 og 2.

Persondataloven fastlægger i § 31, at hvis en person fremsætter begæring, skal den dataansvarlige give den pågældende meddelelse om, hvorvidt der behandles oplysninger om vedkommende samt indsigt i en række forhold vedrørende behandlingen af oplysninger om den pågældende. Den foreslåede *stk. 3* fraviger persondatalovens § 31. Den foreslåede bestemmelse afskærer personens indsigt i både igangværende og allerede foretagne undersøgelser, og er således tidsbegrænset.

Bestemmelsen angår alene oplysninger, der er registreret om en person i forbindelse med en undersøgelse efter *stk. 1 og 2*. Oplysninger, som er anvendt i forbindelse med undersøgelsen, men som ikke er indhentet alene på baggrund af denne undersøgelse, er ikke omfattet af begrænsningen af retten til indsigt efter den foreslåede § 25, *stk. 3*. Retten til indsigt i oplysninger om f.eks. en risikovurdering af kunden i forbindelse med kundekendskabsproceduren afskæres herefter ikke i henhold til den foreslåede bestemmelse, uanset om denne oplysning har indgået i en undersøgelse i henhold til den foreslåede *stk. 1*. På samme måde vil indsigt heller ikke kunne nægtes efter den foreslåede bestemmelse, hvis virksomheden eller personen efterfølgende i anden sammenhæng anvender oplysningerne indhentet i forbindelse med en undersøgelse. Adgangen til indsigt i sådanne tilfælde skal vurderes efter § 31 i persondataloven.

Den foreslåede bestemmelse er tidsbegrænset. Dette betyder, at en person aldrig kan få indsigt i de oplysninger, som behandles efter *stk. 1 og 2*. En virksomhed eller person er dog ikke pålagt pligt til at nægte indsigt. Der kan derfor gives indsigt i behandlede oplysninger, dog kan der aldrig gives indsigt, hvis der er foretaget en underretning til SØIK, idet det bemærkes, at udover behandlingen af oplysninger efter denne bestemmelse, er virksomheden og personen efter den foreslåede § 38 pålagt pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning efter § 26, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse efter § 25. Den foreslåede *stk. 3*, er derfor et supplement til den foreslåede § 38, og den foreslåede § 38 medfører, at der ikke kan gives en person indsigt i, at der er foretaget en underretning til SØIK. Der henvises til afsnit 3.7.3 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslåede stk. 3 betyder ikke, at virksomheden eller personen ikke kan give de pågældende personer indsigt i en række forhold vedrørende behandling af oplysninger om den pågældende, hvis denne vurderer, at der ikke er noget beskyttelseshensyn f.eks. i forbindelse med fremtidige undersøgelser af kunden. Det er alene kundens ret til oplysningerne, der afskæres. Der kan dog aldrig ske videregivelse af oplysninger om, at der er foretaget underretning til SØIK.

Til § 26

Den gældende hvidvasklovs § 7, § 9 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino og § 30 i bekendtgørelsen om onlinekasino indeholder krav om underretning.

Den foreslåede bestemmelse omhandler pligt til at give underretning til en kompetent myndighed om mistænkelige transaktioner eller aktiviteter, hvis virksomheden eller personen er vidende om, har mistanke om eller rimelig grund til at formode, at en transaktion, midler eller en aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Forslaget gennemfører artikel 33-35 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at virksomheder og personer omfattet af loven skal omgående underrette SØIK, hvis virksomheden eller personen er vidende om, har mistanke om eller rimelig grund til at formode, at en transaktion, midler eller en aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Hvis mistanken ikke kan afkræftes, skal SØIK omgående underrettes. Virksomheder og personer omfattet af loven må derfor tilrettelægge deres behandling af mistænkelige transaktioner og aktiviteter på en sådan måde, at processen fra overvågning af kundetransaktioner, konstatering af noget mistænkeligt, undersøgelse og afklaring af, om mistanken kan anses afkræftet, fremskyndes mest muligt. Dette må især gælde for transaktioner, der umiddelbart fremstår som mistænkelige. Underretningspligten kan ikke opfyldes ved fremsendelse til politiet. Der henvises i forbindelse hermed til stk. 5 om tekniske krav til opfyldelse af underretningspligten til SØIK.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at kravet også omfatter transaktioner eller aktiviteter, der ønskes udført af en potentiel kunde. Det foreslås, at det samme gælder ved mistanke, der er opstået i forbindelse med kundens forsøg på at foretage en transaktion eller en henvendelse fra en mulig kunde med ønske om gennemførelse af en transaktion eller aktivitet. Der skal således også gives underretning om kundeforhold, som afvises, hvis der skønnes at være tale om forsøg på hvidvask eller terrorfinansiering. I de tilfælde, hvor der er tale om en ny potentiel kunde, skal kundekendskabsprocedurerne ikke gennemføres, såfremt der er fare for, at kunden bliver bekendt med, at der bliver foretaget en underretning til SØIK. Det kan dog i flere tilfælde alligevel være muligt at identificere den pågældende på andet grundlag, herunder på baggrund af oplysninger eller dokumenter, der er modtaget fra den potentielle kunde. Dette er yderligere i overensstemmelse med § 3 i for-

slaget og definitionen i artikel 1 i 4. hvidvaskdirektiv, hvorefter forsøg på hvidvask eller terrorfinansiering omfattes af definitionen af hvidvask af penge og terrorfinansiering.

Det er ikke tanken, at den underretningspligtige skal gå ind i en nærmere strafferetlig vurdering. De af loven omfattede virksomheder og personer skal derimod se på, om der er forhold, der er atypiske i forhold til normale kundeforhold, herunder om transaktionen vedrører beløbsstørrelser eller betalingsmåder, der i den konkrete sammenhæng forekommer atypiske. Der kan også være tale om, at der ikke umiddelbart er tale om noget atypisk, men at virksomheden eller personen omfattet af loven er i besiddelse af andre oplysninger, der konkret giver anledning til mistanke. På baggrund af en samlet vurdering med udgangspunkt i den reguleredes kendskab til sit sagsområde må den pågældende tage stilling til, om der er en mistanke, der skal underrettes om. Der henvises i øvrigt til § 25 om undersøgelses- og noteringspligten.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 26, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at underrette SØIK ved viden om, mistanke eller rimelig grund til at formode, at en transaktion har tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme eller forsøg herpå. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der har undersøgt en kundes mistænkelige transaktioner og ikke har kunnet finde noget påviseligt lovligt formål med transaktionen, men herefter ikke underretter SØIK.

Det foreslås i *stk. 2*, at i tilfælde af mistanke som nævnt i *stk. 1* kan medlemmer af Advokatsamfundet underrette sekretariatet for Advokatsamfundet, der efter en vurdering af, om der er underretningspligt i henhold til *stk. 1*, omgående og uredigeret videregive underretningen til SØIK. Medlemmer af Advokatsamfundet kan dermed vælge at underrette Advokatsamfundet først. Der er dog ikke nogen pligt til først at underrette Advokatsamfundet. Advokatsamfundet fører efter retsplejeloven tilsyn med advokatbranchen, bl.a. tilsyn med klientkontomidler. Medlemmer af Advokatsamfundet kan derfor vælge i stedet at foretage en underretning direkte til SØIK efter *stk. 1*. Forslaget gennemfører artikel 34 i 4. hvidvaskdirektiv

Det foreslås i *stk. 3*, at de af loven omfattede virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter *stk. 1*, hvis de har viden eller mistanke om, at transaktionen har tilknytning til hvidvask, og transaktionen ikke allerede gennemført. Ved underretning efter *stk. 2* skal transaktionen sættes i bero, indtil Advokatsamfundet har videregivet underretningen til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet eller har meddelt medlemmet, at underretningen efter en konkret vurdering ikke vil blive videregivet. Kan gennemførelse af transaktionen ikke undlades, eller vurderes en undladelse at kunne skade efterforskningen, skal underretning i stedet indgives omgående efter gennemførelsen.

Det vil ofte være sådan, at virksomheden eller personen først bliver bekendt med, at en transaktion er mistænkelig, efter at transaktionen er gennemført. Dette skyldes, at mange mistænkelige transaktioner opdages på baggrund af virksomhedernes eller personernes overvågningssystemer. Effektiv-

teten af efterforskningen og opfyldelsen af formålet med loven beror på, at der etableres et velfungerende samarbejde mellem de af loven omfattede virksomheder og personer og SØIK. Stk. 3 gennemfører artikel 35 i 4. hvidvaskdirektiv.

Forpligtigelsen gælder alene, hvis transaktionen ikke allerede er gennemført. F.eks. i forbindelse med straksoverførsler vil transaktionerne ofte være gennemført, inden virksomheden får viden eller mistanke om, at transaktionerne har tilknytning til hvidvask. Det skal i den forbindelse bemærkes, at hvis der efterfølgende foretages undersøgelse af en transaktion, skal virksomheden i henhold til den foreslåede § 25 udvide overvågningen af kunden.

Hvis underretningen sker efter stk. 2, skal transaktionen efter forslaget's stk. 3 sættes i bero, indtil Advokatsamfundet har videregivet underretningen til SØIK eller har meddelt, at underretningen efter en konkret vurdering ikke vil blive videregivet.

Det vil i mange situationer være sådan, at en udskydelse eller forsinkelse af transaktionens eller aktivitetens gennemførelse vil vække mistanke hos den, der forsøger at hvidvaske penge. Er der risiko for dette, bør transaktionen alligevel gennemføres. Underretning af SØIK skal ske umiddelbart herefter. Dette gælder dog ikke, hvis der er mistanke om terrorfinansiering, jf. stk. 4. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 37, hvorefter virksomheden eller personen er forpligtet til at hemmeligholde, at der er iværksat en undersøgelse, eller at SØIK er underrettet.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 26, stk. 3, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i at gennemføre en transaktion, hvor virksomheden har viden om eller mistanke til, at transaktionen har tilknytning til hvidvask, selvom der ikke er sket underretning til SØIK. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der modtager en bestilling om valutaveksling af et højt kontantbeløb om tre dage, men vælger at gennemføre valutavekslingen uden at underrette SØIK inden vekslingen.

Det foreslås i *stk. 4*, virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter stk. 1 og indhentet godkendelse fra SØIK, hvis de har viden eller mistanke om, at transaktionen vedrører finansiering af terrorisme, og transaktionen ikke allerede er gennemført. SØIK beslutter hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse. Bestemmelsen begrænser i øvrigt ikke pligten til indefrysning af midler i henhold til danske anordninger eller EU-forordninger vedrørende sanktioner.

Reglen vil i praksis indebære, at der foretages en indberetning til SØIK ved mistanke om finansiering af terrorisme. SØIK vil herefter hurtigt muligt og senest inden den efterfølgende bankdag tage stilling til, om der skal ske beslaglæggelse.

Forpligtigelsen gælder alene, hvis transaktionen ikke allerede er gennemført. F.eks. i forbindelse med straksoverførelser vil transaktionerne ofte være gennemført, inden virksomheden får viden eller mistanke om, at transaktionerne vedrører finansiering af terrorisme. Det skal i den forbindelse bemærkes, at hvis der efterfølgende foretages undersøgelse af en transaktion, skal virksomheden i henhold til den foreslåede § 25 udvide overvågningen af kunden.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 26, stk. 4, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i at gennemføre en transaktion, hvor en virksomhed eller person har viden om eller mistanke om, at en transaktion vedrører finansiering af terrorisme, selvom der ikke er sket underretning til SØIK. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der endnu ikke har gennemført en pengeoverførsel, men vælger at gennemføre denne, selvom virksomheden har mistanke om, at pengeoverførslen sker til en terrororganisation.

Det foreslås i *stk. 5*, at Finanstilsynet får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om den tekniske opfyldelse af underretningspligten til SØIK. SØIK kan kun opnå den fulde effekt af underretningerne, hvis en meget væsentlig del af underretningerne sendes gennem den elektroniske kanal, og hvis alle oplysningerne afleveres på en måde, så de kan anvendes umiddelbart i SØIKs it-system til registrering og behandling af oplysninger til brug for efterforskning. Bestemmelsen er uændret i forhold til gældende lov. Da der er tale om et område, hvor teknologien udvikler sig hurtigt, foreslås det, at det videreføres at den nærmere regelfastsættelse sker på bekendtgørelsesniveau. Finanstilsynets nuværende bekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 155 af 11. februar 2014 om indsendelse af underretninger m.v. til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet) vil blive videreført. I bekendtgørelsen er der fastsat nærmere regler om, at underretning om mistænkelige transaktioner eller rådgivningsopgaver skal ske elektronisk gennem SØIKs underretningssystem. Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser om, hvordan underretningen skal foregå, hvilke oplysninger der skal indgå, samt hvilke krav der stilles til de oplysninger, der skal følge med den elektroniske underretning m.v.

En lignende bemyndigelse i den gældende hvidvasklov er allerede udnyttet af Finanstilsynet i form af en bekendtgørelse, der indeholder krav om elektronisk underretning om mistænkelige transaktioner til SØIK ved fremsendelse af et XML-skema eller direkte på SØIKs hjemmeside www.hvidvask.dk. Dette har medført en betydelig forenkling af underretningsproceduren for de virksomheder og personer, som er omfattet af loven. Den nuværende bekendtgørelse videreføres. Skatteministeren har med hjemmel i lov om spil udstedt tilsvarende bekendtgørelse for udbydere af landbaseret kasino og onlinekasino. Denne bekendtgørelse ophæves, da udbydere af spil vil blive omfattet af bekendtgørelsen udstedt af Finanstilsynet.

Til § 27

Den gældende hvidvasklovs § 8 omhandler undtagelser til underretningspligten.

Den foreslåede bestemmelse omhandler undtagelser fra underretningspligten i § 26 og viderefører den gældende hvidvasklovs § 8 uden indholdsmæssige ændringer.

Det foreslås i *stk. 1*, at advokater i visse situationer er undtaget fra pligten til at underrette SØIK. Advokater er undtaget fra pligten i § 26 til at foretage underretning på baggrund af oplysninger, som disse modtager fra eller indhenter om en klient i forbindelse med, at advokaten fastslår den pågældende klients retsstilling eller forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag, herunder rådgiver om at indlede eller undgå et sagsanlæg. Dette gælder endvidere sager, der føres i Landsskatteretten, og sager ved en voldgiftsret. Undtagelsen gælder uanset, om oplysningerne modtages før, under eller efter retssagen eller i forbindelse med, at den pågældende klients retsstilling fastslås. Juridisk rådgivning skal fortsat være omfattet af advokatens tavshedspligt, medmindre den juridiske rådgiver deltager i hvidvaskaktiviteter eller terrorfinansiering, den juridiske rådgivning ydes med henblik på hvidvask af penge eller terrorfinansiering, eller advokaten ved eller burde vide, at klienten søger juridisk rådgivning med henblik på hvidvask af penge og terrorfinansiering.

Ved »fastslår den pågældende klients retsstilling« forstås, at det kun vedrører oplysninger om fortolkning af gældende ret samt retlig subsumtion.

Landsskatteretten er landets øverste administrative klageinstans på skatte-, moms-, afgifts-, told-, vurderings- og inddrivelsesområdet. Landsskatteretten behandler klager over en lang række myndigheders afgørelser. Da det er et eksplicit krav, at klageadgang for Landsskatteretten skal være udnyttet, før der kan anlægges sag for domstolene, foreslås det endvidere i *stk. 1* at medtage sager for Landsskatteretten i undtagelsen fra indberetningspligten.

Det foreslås i *stk. 1, 3 pkt.* præciseret, at undtagelsen gælder uanset, om oplysningerne modtages før, under eller efter retssagen eller i forbindelse med, at den pågældende klients retsstilling fastslås.

Det foreslås i *stk. 2*, at revisorer undtages for pligten til at foretage underretning på baggrund af oplysninger, de modtager i forbindelse med, at de repræsenterer en klient i Landsskatteretten. Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.* præciseret, at undtagelsen gælder for revisorer, uanset om oplysningerne modtages før, under eller efter sagen.

Det foreslås i *stk. 3*, at virksomheder og personer som nævnt i § 1, *stk. 1, nr. 14-17* er, når de bistår en advokat før, under og efter en retssag eller med at fastslå en klients retsstilling, undtaget fra pligten til at underrette i samme omfang som den advokat, de bistår. Dette sikrer, at retssikkerheden for klienten kan bevares. Retssager adskiller sig bl.a. fra administrativ klagebehandling ved at være omfattet af retsplejelovens regler, hvori beskyttelsen af retssikkerheden ligger. Begrænsningen i underretningspligten foreslås derfor som hovedregel, på linje med 4. hvidvaskdirektiv, indskrænket til at omfatte egentlige retssager. Imidlertid opfattes Landsskatteretten i praksis nærmere

som en domstol end en administrativ klageinstans, hvorfor sager, som føres ved Landsskatteretten, også er omfattet af undtagelsen.

Det foreslås i *stk. 4*, at stk. 1-3 finder ikke anvendelse, hvis virksomheden eller personen ved eller burde vide, at klienten søger bistand med henblik på hvidvask eller finansiering af terrorisme. Forbuddet mod selvinkriminering kan være til hinder for den underretning, der følger af § 26. Forbuddet mod selvinkriminering har forrang for underretningspligten i § 26.

Til § 28

Den gældende hvidvasklovs § 8 indeholder krav til myndighederne om underretning. I spillelovgivning findes tilsvarende krav til spillemyndigheden om underretning i § 10 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino og § 31 i bekendtgørelsen om onlinekasino.

Den foreslåede § 28 omhandler tilsynsmyndighedernes underretningspligt. Bestemmelsen viderefører den gældende hvidvasklovs § 8 uden indholdsmæssige ændringer, dog udvides pligten til også at omfatte spillemyndigheden, idet udbydere af spil omfattes af loven, samt told- og skatteforvaltningen. Sidstnævnte udvidelse lovfæster gældende praksis.

Bestemmelsen gennemfører artikel 36 i 4. hvidvaskdirektiv.

Der foreslås i *stk. 1*, får en tilsynsmyndighed i henhold til denne lov eller told- og skatteforvaltningen kendskab til forhold, der formodes at have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, som er omfattet af underretningspligten i § 26, skal myndigheden underrette SØIK herom. Tilsynsmyndighederne pålægges hermed en underretningspligt. Tilsynsmyndighederne kan ved inspektioner eller på anden måde få kendskab til forhold, der kan have tilknytning til hvidvask af udbytte eller finansiering af terrorisme, og i så fald skal disse underrette SØIK herom. Underretningspligten foreslås samtidig udvidet til også at omfatte told- og skatteforvaltningen. Den foreslåede udvidelse medfører, at told- og skatteforvaltningen på samme måde som tilsynsmyndighederne skal underrette, hvis de får kendskab til forhold, der kan have tilknytning til hvidvask af udbytte eller finansiering af terrorisme. Dette kan f.eks. være tilfældet ved kendskab til store beholdninger af kontanter ved personers ud- eller indrejse af landet eller uledsagede forsendelser af stor værdi, som forsendes ud af eller ind i landet. Forslaget lovfæster gældende praksis.

Dette vil, ud over at sikre en klar lovhjemmel for told- og skatteforvaltningen til at aflevere sådanne oplysninger uden, at det nødvendigvis sker som en anmeldelse, sikre en styrket indsats mod økonomisk kriminalitet generelt, da told- og skatteforvaltningen i forbindelse med deres kontrolsager kan afdække forhold, som vedrører anden form for økonomisk kriminalitet end fiskal kriminalitet. Der henvises herved til anbefalingerne i Money Laundering Awareness Handbook for Tax Examiners and Tax Auditors, OECD Publishing, 2009.

Til § 29

Den gældende hvidvasklovs § 35 omhandler SØIKs mulighed for at give tilbagemeldinger til underrettende myndigheder og virksomheder eller personer.

Den foreslåede bestemmelse omhandler SØIKs mulighed for at give tilbagemelding til den underrettende virksomhed, person eller myndighed. Dette kan ske såvel i forhold til konkrete underretninger som generelt om kvalitet og omfang af underretninger.

Forslaget vedrører specifik tilbagemelding til de virksomheder, personer eller myndigheder, som efter loven har givet underretning om en hvidvask eller terrorfinansieringsmistanke. En underretning er en information til politiet og har ikke karakter af en anmeldelse. Dette betyder bl.a., at de regler, der gælder om tilbagemelding til anmeldere, ikke finder anvendelse i forbindelse med underretning.

Forslaget gennemfører artikel 46, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at SØIK kan, hvis efterforskningsmæssige hensyn m.v. ikke taler imod, give den underrettende virksomhed, person eller myndighed meddelelse om status i sagen, herunder om der er rejst sigtelse, om der foreligger endelig afgørelse, eller om sagen er henlagt. Tilbagemelding kan ske til den, der har indgivet underretning.

Der vurderes at være behov for også at kunne give tilbagemelding om status i sagen, f.eks. at der er rejst sigtelse, at oplysningen indgår i en verserende sag, eller at videre efterforskning er sat i bero, men at sagen ikke er henlagt.

Selvom der kan tænkes situationer, hvor det kan have betydning for vurderingen af et kundeforhold at få mere detaljerede oplysninger om sigtelsen, skønnes der ikke generelt at være et behov for, at det skal være et almindeligt led i tilbagemeldingen. Hensynet til den mistænkte eller sigtede taler imod en detaljeret tilbagemelding. En sådan tilbagemelding bør derfor være en absolut undtagelse, der især kan være aktuel, hvor der er tale om meget små forhold, eller hvor den aktuelle kriminalitet vedrører bedrageri over for pengeinstitutter o.lign. Uden for disse situationer vurderes det at være tilstrækkeligt, at der så vidt muligt gives oplysning om, hvorvidt der er mistanke om f.eks. narkotikakriminalitet, økonomisk kriminalitet eller eventuel anden form for kriminalitet.

Ikke mindst af hensyn til den interne undervisning og virksomhedens eller personens mulighed for at optimere risikovurdering, procedurer m.v. vil det være hensigtsmæssigt, at der er mulighed for, at tilbagemeldingen om endelig afgørelse i visse tilfælde, hvor dommens indhold er særligt oplysende omkring udbytte og hvidvask, sker i form af en dom eller en domsekstrakt.

Uanset formuleringen ”kan” skal der så vidt muligt gives tilbagemelding i det ved bestemmelsen hjemlede omfang. Vurderingen vil bero på en afvejning af på den ene side hensynet til den person,

der er indgivet underretning om, og på den anden side den underrettendes behov for tilbagemelding. I afvejningen indgår, om den underrettende har tavshedspligt og har et egentligt kundeforhold til den pågældende, ligesom det kan indgå, om den underrettende er underlagt særlige etiske regler. Underretning kan også gives, såfremt det vurderes, at dette kan forebygge eller standse kriminalitet rettet mod den underrettende. Specifik tilbagemelding kan således især være aktuelt i den finansielle sektor og andre erhverv med tavshedspligt og etiske krav, hvorimod det på andre områder i vidt omfang vil være tilstrækkeligt at orientere neutralt om eksempler på hvidvaskunderretninger og afgørelser.

Tilbagemelding kan først gives, når det med sikkerhed ikke kan skade efterforskningen. Uanset hvilke regler der gives om tavshedspligt, og uanset at mange af de virksomheder, der er omfattet af loven, allerede er undergivet tavshedspligt, gælder det for nogle efterforskningssituationer, at der i en periode kun sker den for efterforskningen nødvendige videregivelse af oplysninger. Tilbagemelding bør ikke ske i en sådan periode, end ikke til de virksomheder, der er vant til at efterleve en omfattende tavshedspligt. I øvrigt kan der tillige ved et fortsat kundeforhold være det problem, at oplysningen måske vil være medvirkende til, at et kundeforhold opsiges, hvilket kan henlede kundens opmærksomhed på en eventuel efterforskning. Der vil ikke ved en tilbagemelding kunne gives pålæg om, at et kundeforhold ikke må opsiges.

Der kan også tænkes at forekomme andre situationer, hvor tilbagemelding konkret skønnes ikke at skulle ske eller først bør ske på et senere tidspunkt.

Tilbagemelding skal efter forslaget gives til den underrettende virksomhed eller person. Ved virksomheder skal udtrykket forstås bredt, idet det ofte er en person i ledelsen, der formelt står for underretning på baggrund af oplysninger fra ansatte i virksomheden. Begrebet omfatter alle personer, der har været et led i underretningskæden.

Der kan efter forslaget også gives tilbagemelding til de underrettende offentlige myndigheder, som har foretaget underretningen efter forslagets § 27.

Lovforslagets stk. 1, fraviger bestemmelsen i persondatalovens § 8, idet forslaget indeholder en særskilt hjemmel til behandling af oplysninger om strafbare forhold i videre omfang, end hvad der følger af persondataloven. Forslaget indeholder således en særskilt hjemmel til, at SØIK kan videregive visse oplysninger til den underrettende virksomhed, person eller myndighed, og at denne virksomhed, person eller myndighed kan behandle de fra SØIK modtagne oplysninger. Videregivelse af de fra SØIK modtagne oplysninger skal dog ske i overensstemmelse med forslagets stk. 2.

Forslaget kan i visse tilfælde give registrerede personer en ringere retsstilling end efter persondataloven, hvilket har været tilsigtet. Det skyldes, at SØIKs mulighed for ifølge forslaget at give feedback til den underrettende har til formål at forebygge eller standse kriminalitet mod den underrettende og forebygge kriminalitet ved at give de virksomheder og personer, der underretter, indblik i nye former for hvidvask og terrorfinansiering, hvilket betragtes som vægtige samfundsmæssige

interesser. Fravigelsen af persondataloven vurderes i øvrigt ikke at være i strid med 4. hvidvaskdirektiv, jf. herved betragtning 22 i præambelen og artikel 8, stk. 5.

Det foreslås i *stk. 2*, at modtagne meddelelser som nævnt i *stk. 1* må ikke videregives til uvedkommende. De oplysninger, som de af loven omfattede virksomheder, personer og myndigheder modtager fra SØIK, må dermed ikke uberettiget videregives. Bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med straffelovens § 264 d om uberettiget videregivelse af bl.a. meddelelser om en andens private forhold.

På grund af oplysningernes art vil udgangspunktet være, at enhver videregivelse er uberettiget. Oplysningerne kan dog videregives i anonymiseret form til alle i virksomheden i undervisningssammenhæng.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 29, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den straffbare handling består i uberettiget videregivelse af oplysninger modtaget fra SØIK. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en person, der på baggrund af oplysninger modtaget fra SØIK fortæller en kunde, at denne efterforskes af SØIK.

Den foreslåede § 71, stk. 1, 2. pkt., fastlægger, at forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse af § 29, stk. 2, kan straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens regler. Det er en forudsætning for anvendelsen af bestemmelsen, at den pågældende ikke kan straffes for handlingen eller undladelsen efter andre alvorligere bestemmelser i straffeloven, f.eks. § 290 i straffeloven om hæleri eller § 114 a, nr. 3, i straffeloven om bistand ved finansiering af terrorisme. Bestemmelsen vil således udgøre et supplement til blandt andet hæleribestemmelsen i § 290 i straffeloven og til bestemmelsen om bistand ved finansiering af terrorisme i § 114 a, nr. 3, i straffeloven.

Til § 30

Den gældende hvidvasklovs § 23 indeholder krav til opbevaring af oplysninger. Krav om opbevaring om oplysninger, herunder at de skal opbevares i 5 år, findes for udbydere af spil omfattet af hvidvaskregler i gældende ret i § 5 i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 11, stk. 1 og 4 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino.

Den foreslåede bestemmelse vedrører krav om opbevaring af oplysninger. Formålet med bestemmelsen er at lette politiets efterforskning samt give tilsynsmyndighederne bedre mulighed for at foretage kontrol af efterlevelse af lovens regler.

Forslaget gennemfører artikel 40-43 jf. præambelens betragtning 42 og 43 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1*, at virksomheder og personer skal opbevare indhentet i forbindelse med opfyldelse af kravene i kapitel 3, herunder identitets- og kontroloplysninger samt kopi af foreviste legitimationsdokumenter.

Ved identitetsoplysninger forstås faktiske oplysninger om en person eller virksomhed. De identitetsoplysninger, der kræves for fysiske kunder, er navn og cpr-nr. Hvis den pågældende ikke har et cpr-nr. eller lignende, skal identitetsoplysninger omfatte fødselsdato.

For kunder, som er juridiske personer, stilles krav om opbevaring af navn og cvr-nr. eller anden lignende identifikation, hvis virksomhedskunden ikke har et sådant nummer, samt kontroloplysninger. Derudover skal oplysninger om den juridiske persons ejer- og kontrolstruktur, herunder identitetsoplysninger på de reelle ejere, opbevares.

Ved kontroloplysninger forstås oplysninger, som er tilvejebragt for at kontrollere, at identitetsoplysningerne er korrekte. Virksomheder og personer, som anvender digital signatur eller verifikation via elektroniske databaser som led i kontrollen, skal opbevare et teknisk revisionsspor, som dokumenterer den gennemførte kontrol. Kravet om kontroloplysninger gælder også for den indhentede information om ejer- og kontrolstruktur, herunder reelle ejere.

Det foreslås endvidere i stk. 1, nr. 1, at indføre krav om, at kopi af legitimationsdokumenter skal opbevares. Med legitimationsdokumenter menes i denne forbindelse fysiske dokumenter, som f.eks. sundhedskort, pas og kørekort. Det vil ikke anses som værende tilstrækkeligt for at opfylde bestemmelsens krav alene at notere oplysninger om den dokumentation, der er forevist. Med forslaget følger ikke en pligt til, at der skal anvendes fysiske legitimationsdokumenter i forbindelse med legitimering af fysiske kunder. Kontrol kan også foretages ved f.eks. opslag i en uafhængig elektronisk database. Hvis der anvendes legitimationsdokumenter, skal der imidlertid altid opbevares en kopi af disse.

Kravet om at opbevare kopi af legitimationsdokumenter anses for at være i overensstemmelse med § 6 i persondataloven, idet det er angivet i 4. hvidvaskdirektiv, at der er en vigtig samfundsmæssig interesse i at opbevare kopi af legitimationsdokumenter, herunder billedlegitimation, med henblik på at forebygge hvidvask og finansiering af terrorisme. Forslagets § 30, stk. 1, nr. 1, er derfor i overensstemmelse med persondataloven, således at legitimationsdokumenter skal opbevares i medfør af denne lovs regler. Om forholdet til persondataloven henvises til afsnit 3.8.3. i de almindelige bemærkninger.

Det følger af stk. 1, nr. 1, at det er alle oplysninger, som er indhentet i forbindelse med opfyldelse af kravene i kapitel 3 om kundekendskabsprocedurer. Det omfatter derfor også oplysninger om formålet med forretningsforbindelsen, det tilsigtede omfang heraf og, hvor det er relevant, oplysning om midlernes oprindelse m.v. Oplysninger indhentet i henhold til § 11, stk. 3, omfatter øvrige oplysninger, som virksomheden eller personen finder det nødvendigt at indhente for at foretage en risikovurdering af kunden. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 11.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 2*, at virksomheder og personer skal opbevare dokumenter og registreringer om transaktioner eller aktiviteter, der gennemføres som led i kundeforholdet. Det er ikke alle do-

kumenter eller registreringer, som skal opbevares, men alene oplysninger, der har en vis betydning, som f.eks. dokumenter, telefonnotater m.v. af ordregivende karakter samt kontooversigter, bør opbevares. Hvis f.eks. et lånetilbud ikke bliver effektueret, skal tilbuddet ikke opbevares. Hvis der er tale om en låneaftale, skal eksempelvis lånedokumentet opbevares.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 3*, at virksomheder og personer skal opbevare dokumenter og registreringer vedrørende undersøgelser gennemført i henhold til § 25, stk. 2. Notater om undersøgelser af transaktioner og aktiviteter, herunder resultatet og grundlag, skal dermed opbevares. I henhold til § 25 skal virksomheder og personer undersøge baggrunden for og formålet med alle komplekse og usædvanligt store transaktioner samt alle usædvanlige transaktionsmønstre og aktiviteter, der ikke har et klart økonomisk eller påviseligt lovligt formål, med henblik på at fastslå, om der er mistanke om eller rimelig grund til at formode, at disse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. En undersøgelse kan resultere i, at en virksomhed eller person foretager underretning til SØIK om transaktionen eller aktiviteten. Omvendt kan den også føre til, at en mistanke afkræftes. Resultatet af en undersøgelse skal opbevares, herunder de væsentligste noter om grundlaget for resultatet.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslagens § 25.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 30, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at opbevare oplysninger, der er nævnt i § 30, stk. 1, nr. 1-3. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der ikke opbevarer kopi af pas, hvor dette er anvendt til kontrol af kundens identitetsoplysninger.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at de i stk. 1, nr. 1, nævnte oplysninger skal opbevares i mindst 5 år fra kundeforholdets ophør, hvorefter oplysningerne skal slettes. Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at personoplysninger skal slettes 5 år efter kundeforholdets ophør. Det er derfor i modsætning til gældende hvidvasklov og bekendtgørelserne om onlinekasino og landbaseret kasino ikke tilladt at opbevare oplysningerne om fysiske personer i mere end 5 år efter kundeforholdets ophør. Det er derfor væsentligt, at virksomheden eller personen er opmærksom på, at kundeoplysningerne ikke opbevares efter fristens udløb. Der er ikke noget krav om sletning af oplysninger om juridiske personer. Der kan dog i oplysninger om juridiske personer også være oplysninger om fysiske personer, og disse oplysninger om fysiske personer, vil skulle slettes efter 5 år.

Der kan være tilfælde, hvor virksomheden eller personen har mulighed for eller er forpligtet til at opbevare oplysningerne efter anden lovgivning. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at virksomheden eller personen kan opfylde denne anden lovgivning.

I henhold til artikel 40, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv skal personoplysninger slettes efter udløbet af perioden nævnt i stk. 2, medmindre andet gælder i henhold til national ret, hvori det fastlægges,

under hvilke omstændigheder forpligtede enheder kan eller skal opbevare oplysninger yderligere. Om forholdet til persondataloven henvises til afsnit 3.8.3. i de almindelige bemærkninger.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 30, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at opbevare de angivne oplysninger i 5 år eller ikke at slette oplysningerne efter 5 år. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der sletter alle oplysninger om en fysisk kunde 4 år efter, kundeforholdet er ophørt.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at dokumenter og registreringer som nævnt i stk. 1, nr. 2 og 3 skal opbevares i mindst 5 år efter transaktionens eller aktivitetens gennemførelse. Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.*, at personoplysninger skal slettes 5 år efter kundeforholdets ophør. Der stilles krav om, at personoplysninger, som er indhentet i forbindelse med registreringer og aktiviteter, skal slettes efter 5 år efter transaktionens eller aktivitetens gennemførelse. Der er ikke noget krav om sletning af oplysninger om juridiske personer. Der kan dog i oplysninger om juridiske personer også være oplysninger om fysiske personer, og disse oplysninger om fysiske personer, vil skulle slettes efter 5 år.

I de tilfælde, hvor personoplysningerne også er indhentet i forbindelse med opfyldelse af kravene i kapitel 3, skal de opbevares i 5 år efter kundeforholdets ophør, jf. bemærkningerne til stk. 2.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 30, stk. 3, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at opbevare de angivne oplysninger i 5 år eller ikke at slette personoplysningerne efter 5 år. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der ikke har slettet oplysninger om en undersøgelse af mistanke om hvidvask i forbindelse med en fysisk kundes transaktion 6 år efter, undersøgelsen er foretaget.

Kapitel 6

Til § 31

Den gældende hvidvasklovs § 24 indeholder krav til virksomheder, der har filialer og datterselskaber i tredjelande.

Den foreslåede bestemmelse vedrører virksomheder, der driver virksomhed i andre lande. Bestemmelsen udvides i forhold til den nugældende § 24, hvorefter at der nu er krav ved drift af virksomhed i en medlemsstat og i et tredjeland. Derved stilles der krav til flere virksomheder end i gældende lovgivning, som alene stiller krav til virksomheder, der har filialer eller datterselskaber i tredjelande.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 45, stk. 2-3, og stk. 5 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheder, der driver virksomhed i et andet land inden for Den Europæiske Union, skal sikre, at den etablerede virksomhed overholder de nationale bestemmelser i det pågældende land om hvidvask og finansiering af terrorisme.

En virksomhed kan drive virksomhed ved f.eks. at etablere en filial, men også andre former for virksomhedsdrift er omfattet, som f.eks. agenter af pengeoverførselsvirksomheder.

En virksomhed skal sikre, at en af denne etablerede virksomhed i en medlemsstat, overholder de nationale regler i det pågældende land. Dette skal ske ved at sikre, at den etablerendes virksomheds politikker, procedurer og kontroller overholder de nationale bestemmelser i etableringslandet. Udover dette skal der med et passende intervaller udføres kontrol med, at politikker, procedurer og kontroller overholdes i den etablerede virksomhed. Dette kan virksomheden gøre f.eks. ved at udtage stikprøver af etablerede forretningsmæssige forbindelser, gennemsyn af underretninger m.v. Virksomheder kan også foretage kontrolbesøg i etablerede virksomheder for på denne måde at kontrollere, at de etablerede virksomheder overholder de nationale bestemmelser.

Den foreslåede *stk. 1* finder også anvendelse ved virksomheder, der driver virksomhed i lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område. Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 9.

Bestemmelsens anvendelsesområde er alene virksomheder, der driver virksomhed omfattet af 4. hvidvaskdirektiv. Virksomheder har dermed ikke en forpligtigelse i forhold til anden form for virksomhed, som f.eks. en enhed, der alene varetager interne HR-opgaver.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, *stk. 1, 2. pkt.* og *stk. 2*. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 31, *stk. 1*, er virksomheder, der driver virksomhed i et andet land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område. Den strafbare handling består i ikke at sikre, at en virksomhed drevet i et andet land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, overholder det pågældende lands bestemmelser om hvidvask og terrorfinansiering. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der via en agent driver pengeoverførselsvirksomhed i f.eks. et EU-land uden at sikre, at agenten opfylder den tyske regulering vedrørende hvidvask og terrorfinansiering.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at virksomheder, der har filialer eller majoritetsejede datterselskaber, der er beliggende i et land udenfor den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, hvor kravene til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme er lempeligere end kravene i denne lov, skal sikre, at filialen eller det majoritetsejede datterselskab opfylder de krav, der stilles til virksomheden i henhold til denne lov og krav om databeskyttelse, i det omfang det ikke strider med national ret i det land, hvor filialen eller det majoritetsejede datterselskab er etableret. Bestemmelsen gennemfører artikel 45, *stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv*.

I tilfælde, hvor kravene er højere i et tredjeland end kravene i dette lovforslag, skal den forpligtede virksomhed ikke foretage sig yderligere for at opfylde denne bestemmelse. Der henvises dog til den foreslåede § 9.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at virksomheden skal træffe yderligere foranstaltninger for at sikre sig, at risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme i filialen eller dattervirksomheden imødegås på anden måde, hvis national ret i etableringslandet ikke tillader gennemførelse af kravene i denne lov. Virksomheden skal herved sikre sig, at risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme i filialen eller dattervirksomheden imødegås på anden måde, herunder om nødvendigt ved at undlade at udøve aktiviteter i det pågældende land. Hvis disse yderligere foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, kan virksomheden ikke etablere en filial eller et datterselskab. Hvis et sådan er etableret, må forretningsforbindelsen afsluttes, og virksomheden må undlade at udøve aktiviteter i landet, herunder kan det være relevant at anmode koncernen om at ophøre med aktiviteter i landet.

Artikel 43, stk. 5, i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage reguleringsmæssige tekniske standarder med henblik på at præcisere arten af de yderligere foranstaltninger, der er omhandlet, og de tiltag, som kreditinstitutter og finansieringsinstitutter som minimum skal gennemføre, hvis tredjelandets nationale ret ikke tillader gennemførelse af de foranstaltninger. Disse reguleringsmæssige tekniske standarder vil blive fastsat i en forordning og herefter være direkte gældende i national ret.

Det foreslås i *stk. 2, 3. pkt.*, at virksomheden skal underrette den myndighed, som påser virksomhedens overholdelse af denne lov, hvis lovgivningen i et land ikke tillader overholdelse af denne lov. Der kan i henhold til den foreslåede § 63 fastsættes regler om skriftlig kommunikation til eller fra Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen og dermed også fastsættes regler om, hvordan denne underretning skal foretages.

Underretningen skal foretages, uanset om virksomheden har iværksat foranstaltninger, hvorefter virksomheden vurderer, at risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme i filialen eller dattervirksomheden er imødekommet på anden måde. Den relevante tilsynsmyndighed vurderer herefter, om det er nødvendigt at iværksætte yderligere tilsynsforanstaltninger, jf. stk. 3, eller om tilsynsmyndigheden vurderer, at risikoen er imødekommet.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 31, stk. 2, er virksomheder, der har filialer eller majoritetsejede datterselskaber, der er beliggende i et land uden for den Europæiske Union eller i et land, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område. Den strafbare handling består i, at virksomheden ikke sikrer, at filialen eller det majoritetsejede datterselskab opfylder de krav, der stilles til virksomheden i henhold til hvidvaskloven, og kravene om databeskyttelse i Danmark, at virksomheden ikke træffer yderligere foranstaltninger, hvis kravene i national ret ikke tillader gennemførelse af kravene i hvidvaskloven, samt at virksomheden ikke underretter den myndighed, der påser virksomhedens overholdelse af denne lov. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der

etablerer en filial i et tredjeland, og virksomheden ikke sikrer sig, at filalen opfylder kravene i hvidvaskloven.

Til § 32

Den foreslåede bestemmelse indeholder krav og muligheder for virksomheder under samme koncern til udveklning og videregivelse af oplysninger indhentet og opnået i henhold til loven. Bestemmelsen er ny.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 45, stk. 8, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *1. pkt.*, at oplysninger om kunder, transaktion mv. indhentet i henhold til denne lov kan videregives inden for virksomheder, der tilhører samme koncern. En behandling af personoplysninger skal dog stadig være med henblik på forebyggelse af hvidvask eller finansiering af terrorisme jf. den foreslåede § 15, stk. 2.

Det foreslås i *2. pkt.*, oplysninger om, at der er givet underretning efter § 26, stk. 1 og 2, skal videregives, medmindre SØIK anviser andet. Virksomheder, der er en del af en koncern, pålægges en pligt til at udveksle oplysninger inden for koncernen om, at den pågældende virksomhed har foretaget indberetning til SØIK om, at midler mistænkes for at være udbytte fra kriminelle handlinger eller for at være forbundet med finansiering af terrorisme, medmindre SØIK anviser andet. En sådan udveksling anses altid for at ske med henblik på forebyggelse af hvidvask eller finansiering af terrorisme jf. den foreslåede § 15, stk. 2.

Udvekslingen af oplysninger skal alene ske til relevante modtagere, det vil sige f.eks. til personer, der behandler mistænkelige transaktioner i koncernen. Om adgangen til at udveksle oplysninger henvises til den foreslåede § 38, stk. 3 og 4.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 32, 2. pkt., er virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, der er en del af en koncern, og den strafbare handling består i, at der indenfor en koncern ikke videregives oplysninger om, at der er givet underretning efter § 26, stk. 1 eller 2. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et datterselskab, der ikke underretter resten af koncernen om, at denne har foretaget en underretning af en kunde.

Det er den virksomhed i koncernen, der ikke videregiver oplysningerne eller på anden måde medvirker til, at oplysninger ikke videregives, der kan straffes for overtrædelse af bestemmelsen. Hvis en virksomhed i koncernen opfylder koncernens procedurer for, hvorledes oplysninger om underretninger skal videregives, kan denne ikke straffes for overtrædelse af bestemmelsen. Moderselskabet vil dog kunne straffes, hvis procedurerne ikke sikres, at oplysningerne videregives til alle relevante modtagere i hele koncernen.

Til § 33

Efter den foreslåede bestemmelse kan Finanstilsynet fastsætte regler om pligt for betalingsinstitutter og e-penge-institutter, der er registreret i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, og som er etableret her i landet, til at udpege en person med tilstedeværelse her i landet med ansvar for at sikre, at virksomheden eller personen overholder loven. Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen gennemfører artikel 45, stk. 9-11, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 33, 1. pkt., at Finanstilsynet kan fastsætte regler for udbydere af betalingstjenester og udstedere af elektroniske penge, der er registreret i en medlemsstat, og som er etableret her i landet på anden måde end ved en filial, har pligt til at udpege en person med ansvar for at sikre, at virksomheden eller personen overholder reglerne i denne lov. Udpegning af en central kontaktperson der handler på det udpegende instituts vegne sikrer, at virksomhederne overholder bestemmelserne om bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Formålet er yderligere at lette tilsynet med disse virksomheder ved at sikre, at myndighederne på en effektiv måde kan modtage dokumenter og oplysninger fra en virksomhed. Kravet er forholdsmæssigt og må ikke gå videre, end hvad der er nødvendigt for at nå målet om at sikre overholdelsen af bestemmelserne om bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, herunder ved at lette de respektive tilsyn.

Det foreslås i § 33, 2. pkt., at Finanstilsynet kan fastsætte regler om, at personen skal have tilstedeværelse her i landet, og hvilke funktioner den pågældende person skal udføre på vegne af virksomheden. Artikel 45, stk. 11, i 4. hvidvaskdirektiv fastlægger, at Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage reguleringsmæssige tekniske standarder, der fastlægger, under hvilke omstændigheder en medlemsstat kan kræve en person med tilstedeværelse her i landet. Reglerne skal være i overensstemmelse med de reguleringsmæssige tekniske standarder.

Til § 34

Den gældende hvidvasklovs § 6, stk. 1, sidste pkt., indeholder hjemmel til, at Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om, hvornår pligten til at være opmærksom på transaktioner, der har forbindelse til lande og territorier, hvor der i henhold til erklæringer fra FATF anses for at være en særlig risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, indtræder.

Den foreslåede bestemmelse giver Finanstilsynet hjemmel til at fastsætte regler om foranstaltninger i forhold til lande og territorier med henblik på at opfylde krav eller anbefalinger fra FATF eller Europa-Kommissionen. Forslaget er derved bredere end gældende ret, som alene vedrører nærmere regler for at være opmærksom på transaktioner, ikke opfyldelse af krav eller anbefalinger. Derudover nævnet gældende ret ikke Europa-Kommissionen.

Bestemmelsen gennemfører FATFs anbefaling nr. 19.

Der er behov for at skabe grundlag for, at Danmark kan leve op til forpligtelser om koordinerede reaktioner over for højrisikolande og -jurisdiktioner. Europa-Kommissionen skal udarbejde en sort liste over højrisikolande, hvilket fremgår af artikel 9 i 4. hvidvaskdirektiv. Efter den gældende hvidvasklov er der udstedt bekendtgørelse nr. 1347 af 3. december 2010 om lande og territorier, hvor der anses at være en særlig risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme (FATF-listen).

Med bestemmelsen sikres det, at der kan følges op på de modforanstaltninger, som FATF og Europa-Kommissionen foreslår iværksat mod lande, der ikke vil samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. På FATFs liste kan der dels være anført lande, som det er vedtaget at indføre sanktioner imod, og dels lande, som er under observation. Indberetningspligten omfatter alene de lande, over for hvilke det er vedtaget at indføre sanktioner.

Listen over usamarbejdsvillige lande og territorier ændrer sig efterhånden som de enkelte lande eller territorier får indført reformer, der gør det muligt for dem at deltage effektivt i det internationale samarbejde om bekæmpelse af hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme. Landene og territorierne på observations-listen er pr. februar 2015 følgende: Iran og Nordkorea. Listen ajourføres tre gange om året.

Den foreslåede § 17, stk. 2, fastlægger, at virksomheder og personer omfattet af lovforslaget skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvis kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en høj risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Den foreslåede § 34 giver derfor mulighed for, at Finanstilsynet yderligere kan fastsætte regler om specielle foranstaltninger i forhold til lande og territorier identificeret af FATF, hvilket er i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv. Der kan derfor efter bestemmelsen fastsættes regler om f.eks. skærpede kundekendskabsprocedurer.

Kapitel 7

Til § 35

Den foreslåede bestemmelse omhandler krav om whistleblower-procedurer og svarer til bestemmelserne i lov om finansiel virksomhed. Bestemmelsen er ny.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheder og personer omfattet af denne lov skal have en whistleblower-ordning, hvor den ansatte via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af denne lov, regler udstedt i medfør heraf. Den ansatte kan foretage indberetning af overtrædelser begået af virksomheden, herunder af ansatte eller medlemmer af bestyrelsen i virksomheden. Indberetninger til ordningen skal kunne foretages anonymt.

Kravet om, at der skal være en særlig kanal, skal forstås således, at kanalen skal være godkendt af Datatilsynet og være oprettet med det formål, at ansatte som minimum skal kunne indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af den finansielle regulering til ordningen.

Det, at kanalen tillige skal være uafhængig og selvstændig, betyder, at der skal etableres en selvstændig funktion, der er uafhængig af den daglige ledelse, og hvor indberetning kan ske uden om de normale procedurer, f.eks. direkte til den afdeling eller medarbejder, som behandler indberetningerne. Dette vil eksempelvis kunne være en særlig complianceansvarlig.

Det, at der kan indberettes overtrædelser eller potentielle overtrædelser, betyder, at der kan indberettes om alvorlige såvel som mindre alvorlige forseelser, og der kan ligeledes indberettes overtrædelser, som ikke er af afgørende betydning for koncernen eller virksomheden som helhed. Det kan f.eks. være tilfælde, som alene kan medføre et påbud eller en påtale fra tilsynsmyndigheden. Muligheden for indberetning af mindre alvorlige forseelser udgør en fravigelse af Datatilsynets almindelige praksis på området.

Indberetning om overtrædelse af anden lovgivning som f.eks. markedsføringsloven eller straffeloven (f.eks. underslæb, bedrageri m.v.) omfattes ikke af bestemmelsens anvendelsesområde.

Virksomheder og personer skal allerede nu følge persondataloven samt Datatilsynets retningslinjer og praksis på området for etablering af whistleblowerordninger. Bortset fra den ovenfor beskrevne fravigelse af Datatilsynets praksis vedrørende de forhold, hvorom der kan ske indberetning, tilsigter lovforslaget ikke en ændring af den eksisterende regulering på persondataområdet. På tilsvarende måde hører tilladelse til behandling af personoplysninger i forbindelse med en virksomheds whistleblowerordning samt tilsyn hermed fortsat under Datatilsynets kompetence.

Ordningen efter det foreslåede stk. 1 skal være indrettet således, at indberetninger om en virksomheds eller persons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af regulering skal kunne foretages anonymt.

Det, at indberetninger skal kunne foretages anonymt, indebærer, at den, der indberetter en overtrædelse, kan gøre dette fuldstændigt anonymt, f.eks. via en løsning på virksomhedens intranet, hvor der kan indsendes indberetninger uden angivelse af navn, uden mulighed for spring af computerens IP-adresse og lignende. Indberetningerne bør som udgangspunkt alene være tilgængelige for den afdeling eller medarbejder, som behandler indberetningerne. Dette vil eksempelvis kunne være den complianceansvarlige. Anonyme henvendelser til en whistleblowerordning kan svække mulighederne for at bevise, at der er sket forskelsbehandling som følge af indberetningen, da kravet om anonymitet medfører, at virksomheden eller personen i tilfælde af anonyme indberetninger ikke ved, hvem der har indgivet indberetningen. Det er imidlertid vigtigt at sikre, at ansatte, der anvender ordningen, kan være fuldstændig anonyme, idet det kan være svært for en ansat at beslutte at indberette en overtrædelse til virksomheden, hvis det ikke kan ske anonymt. En ansat kan eksempelvis

være bange for at miste sit arbejde, imens andre ansatte kan føle, at de har handlet illoyalt overfor en kollega eller overfor virksomheden.

En overtrædelse eller en potentiel overtrædelse begået af virksomheden eller personen, herunder af ansatte eller medlemmer af bestyrelsen, omfatter enhver overtrædelse eller potentiel overtrædelse af virksomhedens eller personens forpligtelser, også selvom denne ikke kan henføres til en enkelt person, men eksempelvis skyldes en grundlæggende systemfejl i virksomheden. Der vil tillige kunne blive indberettet om overtrædelser, der skyldes undladelser. Hvis en virksomhed eller person har valgt at outsource en del af de forpligtelser, der påhviler den pågældende til en ekstern virksomhed, vil de ansatte i virksomheden eller personen også kunne indberette til virksomhedens whistleblowerordning om manglende efterlevelse af forpligtelserne, som sker hos den eksterne virksomhed. Ansatte hos den eksterne virksomhed vil kunne indberette overtrædelser til den relevante tilsynsmyndighed.

En whistleblowerordning kan outsources til en ekstern leverandør. En virksomhed eller person kan imidlertid ikke fraskrive sig sine forpligtelser efter lovgivningen, og virksomheder eller personer, der benytter sig af outsourcing, er således fortsat ansvarlig for, at ordningerne lever op til lovgivningens krav. En virksomhed, som varetager, administrerer eller på anden måde håndterer en ordning på vegne af en i denne lov forpligtet virksomhed, skal være opmærksom på anden særlovgivning, der kan være til hinder herfor. En virksomhed, der varetager, administrerer eller på anden måde håndterer en ordning på vegne af en forpligtet virksomhed eller person, skal endvidere også være opmærksom på eventuelle lovbestemte oplysningsforpligtelser, som virksomhederne kan være underlagt, idet nærværende lovforslag ikke har til hensigt at ændre herpå.

Ansattes, herunder direktionens, indberetning til whistleblowerordningen vil ikke være i strid med tavshedspligten i § 132 i selskabsloven eller særlovgivningens tavshedsregler, herunder tavshedspligten i lov om finansiel virksomhed. Dette gælder tillige i tilfælde, hvor ordningen er outsourcet til en ekstern leverandør.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 35, stk. 1, er virksomheder og personer, og den strafbare handling består i ikke at have en ordning, hvor ansatte via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, hvor de ansatte alene kan foretage indberetninger til en whistleblowerordning, hvis de oplyser deres kontaktoplysninger.

Det foreslås i *stk. 2*, at en virksomhed eller person kan opfylde kravet om en whistleblowerordning i *stk. 1* via kollektiv overenskomst. I praksis betyder dette, at arbejdsmarkedets parter efter aftale med virksomhederne har mulighed for at etablere en ordning i f.eks. et fagforbund, hvortil ansatte i virksomheden kan indberette overtrædelser. En whistleblowerordning, der baserer sig på en aftale mellem de forhandlingsberettigede parter, skal leve op til kravene i *stk. 1* som beskrevet ovenfor.

Via kollektiv overenskomst skal forstås i overensstemmelse med ordlyden af artikel 71, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber (CRD IV). Heraf følger, at arbejdsmarkedets parter skal forstås i overensstemmelse med artikel 152, artikel 154, stk. 1, artikel 155, stk. 1, TEUF samt artikel 28 i den Europæiske Unions Charter om grundlæggende rettigheder.

Det foreslås *stk. 3, 1. pkt.*, stk. 1 finder alene anvendelse for virksomheder og personer, som beskæftiger flere end fem personer. Virksomheder og personer, der alene beskæftiger 5 ansatte eller færre, påkræves af proportionelle hensyn ikke at etablere en whistleblowerordning. Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.*, at virksomheder som er omfattet af undtagelsen i stk. 1, skal etablere en whistleblowerordning senest 3 måneder efter ansættelse af en sjette person. Dette skal sikre, at virksomheder og personer har den fornødne tid til at etablere ordningen ved overskridelser af grænsen på 5 ansatte.

Det foreslås i *stk. 4*, at den relevante tilsynsmyndighed i særlige tilfælde, hvor denne vurderer, at det vil være formålsløst, at der oprettes en ordning, skal kunne dispensere fra kravet i det foreslåede stk. 1. Dispensation kan alene gives, hvor der foreligger særlige forhold, som tilsiger, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at stille krav om etablering af en whistleblowerordning. Eksempler herpå kan være, hvis overskridelsen af grænsen på 5 ansatte er midlertidig, eller hvis virksomheden er under afvikling.

Den foreslåede bestemmelse regulerer ikke, hvorvidt informationerne skal videregives til tilsynsmyndighederne. Pligt til at videregive informationer kan følge af anden særlovgivning.

Til § 36

Den foreslåede bestemmelse stiller krav om, at virksomheder og personer som i henhold til § 35 er forpligtet til at have en whistleblowerordning ikke må udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger som følge af, at den ansatte har indberettet virksomhedens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvaskloven til en tilsynsmyndighed eller til en ordning i virksomheden. Bestemmelsen er ny og svarer til § 75 b, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Der foreslås endvidere, at virksomheder og personer, som i henhold til § 35 er forpligtet til at have en whistleblowerordning, ikke må udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger som følge af, at den ansatte har foretaget en underretning til SØIK.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 38 og 61, stk. 2, litra b, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheder og personer omfattet af § 1, nr. 5, 8-9 og 13-20, ikke må udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger som følge af, at den ansatte har indberettet virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af denne lov.

Indberetning til whistleblowerordninger etableret via kollektiv overenskomst efter det foreslåede § 35 stk. 2, er også omfattet af bestemmelsen.

Indberetning omfatter bl.a. enhver anmeldelse eller meddelelse til tilsynsmyndighederne eller til en virksomheds eller persons whistleblowerordning omhandlende en virksomheds eller persons, herunder en ansat eller et bestyrelsesmedlems, overtrædelse eller potentielle overtrædelse af denne lov, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordninger om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, hvor dette er relevant, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Som udgangspunkt er alle former for ufordelagtig behandling omfattet. Ufordelagtig behandling kan foruden afskedigelse f.eks. være degradering, forflyttelse, chikane eller lignende.

Det er en forudsætning for bestemmelsens anvendelsesområde, at den ansatte har indberettet en overtrædelse eller en potentiel overtrædelse til tilsynsmyndigheden, og det er en forudsætning, at der er årsagssammenhæng mellem den ufordelagtige behandling eller ufordelagtige følger og det forhold, at den ansatte har indberettet en overtrædelse til tilsynsmyndigheden eller til virksomhedens eller personens whistleblowerordning. Som udgangspunkt er alle former for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger omfattet. Det, at der skal foreligge årsagssammenhæng, medfører bl.a., at bestemmelsen alene finder anvendelse i forbindelse med ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som besluttet, efter den ansatte har indberettet en virksomheds overtrædelse eller potentielle overtrædelse af loven, regler udstedt i medfør heraf til den relevante tilsynsmyndighed eller en virksomheds whistleblowerordning.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 36, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, i § 1, nr. 5, 8-9 og 13-20, der beskæftiger mere end fem personer, og den strafbare handling består i ufordelagtig behandling af en ansat som følge af, at den ansatte har indberettet virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af denne lov og regler udstedt i medfør heraf til en tilsynsmyndighed eller til en ordning i virksomheden. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der fyrer en ansat på baggrund af den ansattes indberetning af virksomhedens overtrædelse af hvidvaskloven til spillemyndigheden.

Det foreslås i *stk. 2*, at virksomheder og personer omfattet af denne lov ikke må udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger som følge af, at den ansatte har foretaget en intern underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme eller en underretning til SØIK.

Det foreslås, at *stk. 2* finder anvendelse på alle virksomheder og personer omfattet af loven, da en lignende bestemmelse ikke findes i lov om finansiel virksomhed.

Ved en intern underretning forstås, at en ansat internt i virksomheden har underrettet f.eks. den hvidvaskansvarlig om en mistanke. Beskyttelsen af den ansatte dækker, uanset om den hvidvaskansvarlig afkræfter mistanken efter forslaget § 25.

Bestemmelsen finder anvendelse, uanset om den ansatte underretter SØIK eller Advokatsamfundet. Hvis en ansat ved et medlem af advokatsamfundet underretter Advokatsamfundet om en mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, er underretningen til Advokatsamfundet dermed underlagt beskyttelsen mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, uanset om Advokatsamfundet ikke foretager en underretning til SØIK.

Vedrørende ufordelagtig behandling og ufordelagtig følge m.v. henvises til stk. 1.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 36, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ufordelagtig behandling af en ansat som følge af, at den ansatte har foretaget en intern underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme eller en underretning til SØIK. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en ansat, der foretager en underretning til SØIK af en mistænkelig transaktion foretaget af en kunde, hvor den ansattes daglige leder har besluttet, at der ikke skulle foretages en underretning af SØIK.

Det foreslås i *stk. 3*, at den ansatte i tilfælde af overtrædelse af stk. 1 eller 2, kan tilkendes en godtgørelse i overensstemmelse med principperne i ligebehandlingsloven. Godtgørelsen fastsættes under hensyn til den ansattes ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Godtgørelsen kan ikke fastsættes efter almindelige erstatningsretlige regler, da den ikke skal modsvare et tab for lønmodtageren. Der er ikke fastsat et maksimum for godtgørelsen, men denne fastsættes af domstolene og voldgiftsretterne under hensyntagen til den ansattes ansættelsestid og den enkelte sags omstændigheder, herunder med iagttagelse af det EU-retlige effektivitetsprincip. Godtgørelsen skal dække den ikke-økonomiske skade, den ansatte har lidt, jf. herved princippet i § 26 i lov om erstatningsansvar. En eventuel godtgørelse er dog ikke til hinder for, at den ansatte modtager erstatning for et økonomisk tab, forudsat at betingelserne i henhold til de almindelige erstatningsretlige regler er opfyldt.

Den ansatte kan ikke få ret til godtgørelse i medfør af flere forskellige regelsæt for samme hændelse. Det samme gør sig gældende, hvis den ansatte er berettiget til en godtgørelse i henhold til overenskomster og andre arbejdsretlige aftaler. I forbindelse med fastsættelse af godtgørelsen skal domstolene tage udgangspunkt i praksis efter § 16, stk. 3, i ligebehandlingsloven.

En ansat, der mener at have været udsat for repressalier med videre som følge af en indberetning om overtrædelse eller en potentiel overtrædelse til tilsynsmyndigheden eller til en virksomheds eller persons whistleblowerordning, skal gøre krav på godtgørelse gældende over for virksomheden eller personen ved de almindelige domstole, som på baggrund af sagens omstændigheder vil kunne til-

kende den ansatte en godtgørelse. Uoverensstemmelser efter bestemmelsen kan for det overenskomstdækkede områdes vedkommende også behandles i det fagretlige system, f.eks. voldgift.

Det foreslås i *stk. 4*, at bestemmelsen ikke ved forudgående eller efterfølgende aftale kan fraviges til ugunst for den ansatte. Den foreslåede bestemmelse er ikke til hinder for aftaler, der stiller den ansatte bedre end lovforslagets bestemmelser. Efter bestemmelsen vil det ikke være muligt at indgå et udenretligt forlig til fuld og endelig afgørelse, såfremt dette stiller den ansatte ringere end bestemmelsen tilsiger.

Kapitel 8

Til § 37

Den gældende hvidvasklovs § 26 indeholder krav om tavshedspligt og ansvar. I spillelovgivningen er der for udbydere af spil omfattet af gældende hvidvaskbestemmelser fastsat tilsvarende bestemmelser i § 32 i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 51 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino.

Den foreslåede bestemmelse omhandler tavshedspligt og ansvar og viderefører § 27 uden indholdsmæssige ændringer.

Forslaget gennemfører artikel 37 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 37, at de underretninger og oplysninger, som virksomheder og personer omfattet af denne lov giver i god tro i medfør af § 26, stk. 1 og 2, og standsning af transaktioner i medfør af § 26, stk. 3 og 4, ikke påfører virksomheden eller personen, dens ansatte eller ledelse nogen form for ansvar. Yderligere anses videregivelse af oplysninger i forbindelse med underretninger ikke som et brud på en eventuel tavshedspligt.

Den foreslåede bestemmelse fastslår dermed, at personen eller virksomheden, herunder dens ansatte og ledelse, ikke påføres nogen form for ansvar hverken civilretligt eller strafferetligt. Tavshedspligt skal i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv forstås som enhver form for tavshedspligt, jf. 4. hvidvaskdirektiv, der nævner kontrakt, lov eller administrative bestemmelser.

Det er et krav, at virksomheden eller personen skal være i god tro. Bestemmelsen kan derfor ikke udnyttes til f.eks. at standse transaktioner, hvor den, der standser transaktionen, er vidende om, at der ikke foreligger et forhold, der er omfattet af underretningspligten.

Henvisningen til § 26, stk. 2, hvorefter medlemmer af Advokatsamfundet kan underrette sekretariatet for Advokatsamfundet, der efter en konkret vurdering omgående videregiver underretningen, medfører, at fritagelsen for ansvar også dækker underretningen til Advokatsamfundet. På samme måde er Advokatsamfundet også fritaget for ansvar i de tilfælde, hvor Advokatsamfundet underretter SØIK på vegne af et medlem.

Fritagelsen gælder, uanset at den underrettende ikke har et kendskab til den underliggende kriminelle aktivitet, og uanset om det efterfølgende har vist sig, at der faktisk var tale om ulovlig virksomhed.

Det fremgår af bestemmelsen, at ansvarsfriheden også gælder for den kortere ”indefrysningsperiode” i forbindelse med en underretning efter forslaget § 26, stk. 4, fra der gives underretning og til beslutning om beslaglæggelse eller frigivelse af det pågældende udbytte er taget. Dette svarer til reguleringen af indefrysning i Europa-Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 450/2014 af 30. april 2014 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 881/2002 om indførelse af visse specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder, der har tilknytning til Al-Qaida-organisationen.

Ansvarsfriheden gælder ikke i forhold til forsinkelser, der ikke er lovpligtige eller ikke er foranlediget af et indgreb af politiet. Der vil dog kunne være ansvarsfrihed på andet grundlag, f.eks. hvis der utvivlsomt er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme og gennemførelsen af transaktionen konkret ville kunne medføre straf for medvirken hertil.

Til § 38

Den gældende hvidvasklov indeholder i § 27, stk. 1, krav om tavshedspligt. I spillelovgivningen er der for udbydere af spil omfattet af gældende hvidvaskbestemmelser fastsat tilsvarende bestemmelser i § 33 i bekendtgørelsen om onlinekasino og § 52 i bekendtgørelsen om landbaseret kasino.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 39 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheder og personer, der er omfattet af loven, ledelse og ansatte i disse virksomheder, og personer samt revisorer og andre, der udfører eller har udført særlige hverv for virksomheden eller personen, har pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning efter lovforslagets § 26, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse efter § 25.

Den foreslåede bestemmelse er ikke tidsbegrænset. Dette medfører, at uanset om en underretning ikke medfører, at en kunde sigtes for et kriminelt forhold, og den forpligtede har viden herom, jf. lovforslagets § 29, kan kunden ikke informeres om, at der er foretaget en tidligere underretning vedrørende kunden.

Revisorer er i bestemmelsen nævnt som et eksempel på andre, der udfører eller har udført særlige hverv for virksomheden.

Tavshedspligten omfatter oplysninger om, at der er givet underretning efter § 26, oplysninger om, at det overvejes, om der skal gives en sådan underretning, og oplysninger om, at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme, jf. § 25.

Tavshedspligten omfatter kun disse oplysninger. Hvis en virksomhed får mistanke om, at en ansat i en anden virksomhed hvidvasker udbytte fra f.eks. underslæb eller mandatsvig over for virksomheden, er bestemmelserne ikke til hinder for, at den førstnævnte virksomhed kan oplyse den sidstnævnte virksomhed om mistanken om underslæb eller mandatsvig. Dette kan ske som led i almindelig kriminalitetsforebyggelse. Den førstnævnte virksomhed vil derimod ikke kunne oplyse den sidstnævnte virksomhed om, at der er givet underretning efter forslaget § 26. Virksomhederne skal dog i forbindelse med underretningen fortsat overholde de tavshedspligtsbestemmelser, der gælder efter anden lovgivning, f.eks. lov om finansiel virksomhed.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 38, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i at hemmeligholde, at der er givet underretning efter § 26, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse efter § 25. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en person, der oplyser en kunde om, at der er sket underretning til SØIK om en transaktion foretaget af kunden.

Det foreslås i *stk. 2*, at oplysninger om, at der er givet underretning efter § 26, stk. 1 og 2, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse efter § 25, kan videregives til de myndigheder og organisationer, der påser denne lovs overholdelse, eller til retshåndhævelsesformål. Det er Advokatrådet, Erhvervsstyrelsen, spillemyndigheden og Finanstilsynet, der påser lovens overholdelse. Advokatrådet er bestyrelsen for Advokatsamfundet. Bestemmelsen skal derfor fortolkes således, at videregivelse af oplysninger også kan ske til Advokatsamfundet. Bestemmelsen svarer til artikel 39, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det forudsættes i forbindelse med *stk. 2*, at myndigheden eller organisationen har anmodet den forpligtede enhed om oplysningerne. Dette kan dog ske på baggrund af en henvendelse fra den forpligtede enhed. Den foreslåede bestemmelse medfører derfor ikke en generel informationspligt til tilsynsmyndigheden eller organisationen. Tilsynsmyndigheder og organisationer skal på samme måde alene indhente oplysninger fra de forpligtede enheder til brug for deres tilsynsvirksomhed.

Der kan yderligere i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv videregives oplysninger til retshåndhævelsesformål. Retshåndhævelsesformål omfatter forebyggelse, efterforskning, opdagelse og retsforfølgning af straffelovsovertrædelser og desuden beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed.

Det foreslås i *stk. 3*, at tavshedspligten i *stk. 1* er ikke til hinder for udveksling af sådanne oplysninger i koncerner omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13 eller 19, samt lignende virksomheder, der har hjemsted eller er hjemmehørende i en medlemsstat. Ved koncern forstås en gruppe virksomheder, som

består af en modervirksomhed, dens dattervirksomheder og de enheder, hvori modervirksomheden eller dens dattervirksomheder besidder en kapitalinteresse, samt virksomheder, der er forbundet på en måde som omhandlet i artikel 22 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer. Adgangen til videregivelse inden for koncerner efter denne bestemmelse er begrænset til finansielle virksomheder og valutavekslingsvirksomheder. Ved lignende virksomheder forstås virksomheder i samme koncern etableret indenfor for Den Europæiske Union eller et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område.

For øvrige virksomheders adgang til at udveksle oplysninger inden for koncerner henvises til det foreslåede stk. 5.

Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 32, 2. pkt., hvorefter der i koncerner er pligt til at udveksle oplysninger, medmindre SØIK anviser andet.

Det foreslås i *stk. 4*, at virksomheder har adgang til at videregive oplysninger omfattet af stk. 1 til deres filialer og majoritetsejede datterselskaber beliggende i tredjelande, forudsat at disse filialer og majoritetsejede datterselskaber fuldt ud overholder koncernenes politikker og procedurer, herunder procedurer for udveksling af oplysninger i koncernen, og at koncernens politikker og procedurer opfylder kravene i 4. hvidvaskdirektiv. Det vil sige lande udenfor EU/EØS. Der er alene adgang til at udveksle oplysninger med sådanne virksomheder, hvis disse fuldt ud overholder koncernenes politikker og procedurer, herunder procedurer for udveksling af oplysninger i koncernen. Det er et krav, at koncernens politikker og procedurer opfylder kravene i 4. hvidvaskdirektiv.

Med hensyn til kravene til koncernens politikker og procedurer henvises til de foreslåede §§ 8 og 9. I forhold til, hvordan en virksomhed skal sikre sig, at filialen eller det majoritetsejede datterselskab fuldt ud overholder politikker og procedurer, henvises til det foreslåede § 9, stk. 2. Det er alene koncernens politikker og procedurer, der er fastsat for at forebygge hvidvask og finansiering af terrorisme, databeskyttelse og om udveksling af oplysninger indenfor koncernen, som filialer eller det majoritetsejede datterselskab skal overholde. Det er ikke et krav for udveksling efter denne bestemmelse, at øvrige politikker og procedurer fuldt ud overholdes, som f.eks. en lønpolitik.

Det foreslåede stk. 3 og 4 gennemfører artikel 39, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv. Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 32, 2. pkt., hvorefter der i koncerner er pligt til at udveksle oplysninger, medmindre SØIK anviser andet.

I *stk. 5*, gives der mulighed for udveksling af oplysninger underlagt tavshedspligten i stk. 1 mellem forskellige virksomheder omfattet af hvidvaskloven i samme gruppe. Stk. 5 gennemfører artikel 39, stk. 4, i 4. hvidvaskdirektiv. Det foreslås, at tavshedspligten i stk. 1 er ikke til hinder for udveksling af sådanne oplysninger mellem virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 14-15, og 17, samt lignende virksomheder, der har hjemsted eller er hjemmehørende i medlemsstat eller i et tredjeland, der opfylder kravene i henhold til 4. hvidvaskdirektiv, hvis både den person, der videregiver

oplysningerne, og den person, oplysningerne videregives til, har fælles ejerskab, fælles ledelse eller fælles kontrol med overholdelse af regler om forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Oplysninger kan efter det foreslåede videregives mellem advokater, revisorer og revisionsvirksomheder godkendt i henhold til revisorloven samt virksomheder, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de tidligere nævnte virksomhedsgrupper, herunder revisorer, som ikke er godkendt i henhold til revisorloven, skatterådgivere og eksterne bogholdere.

For at der kan ske udveksling af oplysningerne, skal virksomhederne levere deres ydelser inden for samme juridiske enhed eller organisatoriske struktur. Det vil sige både den person, der videregiver oplysningerne, og den person, oplysningerne videregives til, skal have fælles ejerskab, fælles ledelse eller fælles kontrol med overholdelse af regler om forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. Der kan derfor ikke ske udveksling efter den foreslåede bestemmelse mellem f.eks. to advokater, hvis disse ikke tilhører samme juridiske enhed eller organisatoriske struktur. Kravet om, at personerne udøver deres virksomhed inden for samme juridiske enhed eller organisatoriske struktur, indebærer ikke, at personerne skal være arbejdstagere i samme juridiske enhed eller organisatoriske struktur. I overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv kræver bestemmelsen således ikke, at der foreligger et ansættelsesforhold.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse i forhold til ejendomsmæglere, ejendomsmæglervirksomheder eller virksomheder, der leverer lignende ydelser.

Der kan efter det foreslåede udveksles oplysninger med både virksomheder indenfor og udenfor den Europæiske Union. For at der kan ske udveksling med virksomheder beliggende i land udenfor den Europæiske Union eller et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, skal kravene til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme i landet som minimum være på samme niveau som i 4. hvidvaskdirektiv.

Bestemmelsen supplerer bestemmelserne i persondataloven. Dette indebærer, at der kun må videregives oplysninger i henhold til bestemmelsen, hvis videregivelsen er i overensstemmelse med persondatalovens bestemmelser.

Det foreslås i *stk. 6* at give virksomheder og personer omfattet af loven mulighed for udveksling af oplysninger om underretninger m.v. mellem virksomheder og personer omfattet af loven, der ikke tilhører samme gruppe, koncern m.v. I henhold til *stk. 6* kan oplysningerne udveksles mellem de virksomheder og personer, der er omfattet af bestemmelsen, hvis samtlige betingelser i bestemmelsen er opfyldt. *Stk. 6* gennemfører artikel 39, *stk. 5*, i 4. hvidvaskdirektiv.

Den første betingelse i henhold til *stk. 6, nr. 1*, er, at oplysningerne vedrører samme kunde og samme transaktion. Det er herefter et krav, at kunden er kunde hos både modtageren og afsenderen af

oplysningerne, og at oplysningerne vedrører en transaktion, som både involverer modtageren og afsenderen.

Den anden betingelse i henhold til *stk. 6, nr. 2*, er, at modtageren af oplysningerne er underlagt krav til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme opfylder der svarer til kravene i 4. hvidvaskdirektiv.

Den tredje betingelse i henhold til *stk. 6, nr. 3*, er, at modtager og afsender er forpligtiget med hensyn til tavshedspligt og beskyttelse af personoplysninger.

Der kan efter det foreslåede udveksles oplysninger med både virksomheder indenfor og udenfor den Europæiske Union. For udveksling med virksomheder beliggende i land udenfor den Europæiske Union eller et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, skal kravene til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme i landet som minimum være på samme niveau som i 4. hvidvaskdirektiv.

Alle virksomheder og personer omfattet af loven kan udveksle oplysninger efter den foreslåede bestemmelse undtagen udbydere af tjenesteydelser til virksomheder, udbydere af spil, Danmarks Nationalbank, ejendomsmæglere, ejendomsmæglervirksomheder og virksomheder, der leverer samme ydelser som ejendomsmæglere eller ejendomsmæglervirksomheder.

Bestemmelsen supplerer bestemmelserne i persondataloven. Dette indebærer, at der kun må videregives oplysninger i henhold til bestemmelsen, hvis videregivelsen er i overensstemmelse med persondatalovens bestemmelser. Dette gælder dog ikke finansielle virksomheder, som er omfattet af lov om finansiell virksomhed. Her skal videregivelsen være berettiget i medfør af de særlige regler på det finansielle område.

Det foreslås i *stk. 7*, at *stk. 5* og *6* ikke finder anvendelse på virksomheder og personer omfattet af § 1, *stk. 1, nr. 17*, der leverer samme ydelser som ejendomsmæglere eller ejendomsmæglervirksomheder.

Det foreslås i *stk. 8*, at forbuddet i *stk. 1* ikke er til hinder for, at advokater, revisorer, eksterne bogholdere og skatterådgivere fraråder deres klient at udøve ulovlig virksomhed. Bestemmelsen medfører, at det alene er de i bestemmelsen nævnte faggrupper, der kan fraråde deres kunder at udøve ulovlig virksomhed. Øvrige virksomheder og personer omfattet af loven vil derfor være omfattet af tavshedspligten i *stk. 1*, hvilket vil sige, at disse virksomheder kun kan frafråde deres kunder at begå strafbare forhold, hvis det vurderes at kunne ske, uden at kunden bliver klar over, at underretning om hvidvask eller finansiering af terrorisme indgives eller vil blive indgivet. *Stk. 7* gennemfører artikel 39, *stk. 6*, i 4. hvidvaskdirektiv.

Kapitel 9

Til § 39

Den gældende hvidvasklovs § 16, stk. 1 og 2, henviser til, at reglerne for, hvilke oplysninger der skal medsendes i pengeoverførsel, reguleres i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 af 15. november 2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler (pengeoverførselsforordning). Derudover fastsættes det, at pengeoverførselsforordningen under visse betingelser ikke finder anvendelse på pengeoverførsler inden for eller mellem Danmark, Færøerne og Grønland i forbindelse med køb af varer og tjenesteydelser.

Bestemmelsen udnytter pengeoverførselsforordningens mulighed for i national ret at fastsætte undtagelser til forordningen.

Formålet med pengeoverførselsforordningen er at sikre, at nærmere angivne oplysninger om indbetaler ved en elektronisk pengeoverførsel er tilgængelige for de myndigheder, der har til opgave at forebygge hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, således at arbejdet hermed lettes. Forordningen gælder direkte i dansk ret.

Det foreslås i *stk. 1*, at udnytte forordningens ene mulighed for at undtage nationale pengeoverførsler. Det foreslås, at forordningens regler om pengeoverførsler ikke finder anvendelse ved pengeoverførsler inden for Danmark eller til og fra Færøerne og Grønland i forbindelse med køb af varer og tjenesteydelser, når tre betingelser er opfyldt. Det er ikke hensigten med forslaget at fastsætte regler for modtagers eller afsenders betalingsformidler, hvis denne er placeret på Færøerne eller i Grønland. Undtagelsens anvendelsesområde er derfor alene modtagers eller afsenders betalingsformidler, der er placeret i Danmark. Det vil sige pengeoverførsler, der afsendes fra eller modtages i Danmark.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1*, som den første betingelse at beløbet ikke må overstige et beløb, der modsvarer værdien af 1.000 euro. Undtagelsen vedrører eksempelvis under visse betingelser giroindbetalinger. § 39, stk. 1, medfører derfor, at forordningens regler ikke finder anvendelse, hvis betingelserne i nr. 1-3 er opfyldt.

Undtagelsesmuligheden er ifølge pengeoverførselsforordningen betinget af, at den person eller virksomhed, der formidler betalingen, er omfattet af kravene i 3. hvidvaskdirektiv. Det foreslås i *stk. 1, nr. 2*, at betalingsformidler skal være omfattet af denne lov eller tilsvarende regler for Færøerne eller Grønland, for at undtagelsen finder anvendelse. Ved dette lovforslag gennemføres 4. hvidvaskdirektiv i dansk ret. Det, at pengeoverførselsforordningen alene henviser til 3. hvidvaskdirektiv, har dog ikke indflydelse på anvendelse af undtagelsen, da anvendelsesområdet for 4. hvidvaskdirektiv ikke er indsnævret i forhold til 3. hvidvaskdirektiv. Er den person, der formidler en betaling, omfattet af hvidvasklovens anvendelsesområde, vil betingelsen i forordningen dermed være opfyldt. Eksempelvis er Post Danmark, der varetager visse giroindbetalinger i Danmark, omfattet af hvidvaskloven.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 3*, at det er en betingelse, at modtagerens betalingsformidler ved hjælp af et entydigt referencenummer kan finde frem til den juridiske eller fysiske person, som betalingsmodtageren har aftale med om levering af varer eller tjenesteydelser. Det er derfor et krav, at der er en aftale mellem betalingsmodtageren og betaleren, der ved hjælp af oplysninger fra betalingsmodtageren gør det muligt at finde frem til betaleren. Inden en vare eller tjenesteydelse leveres, vil der derfor skulle foreligge en aftale mellem den, der betaler ydelsen (kunden), og den, der modtager betalingen (leverandøren). Ved et entydigt referencenummer forstås i pengeoverførselsforordningen en kombination af bogstaver, tal eller symboler, der er fastlagt af betalingsformidleren i overensstemmelse med protokollerne for de betalings- og afviklingssystemer eller meddelelssystemer, der anvendes til at foretage pengeoverførslen, der gør det muligt at spore transaktionen tilbage til betaleren og betalingsmodtageren.

Giroindbetalingssystemet i Danmark giver mulighed for, at en person kan betale en anden persons regninger. Forslaget indebærer, at den mulighed stadig kan opretholdes.

Det foreslås i *stk. 2*, at de regler, der gælder for pengeoverførsler inden for Danmark, finder tilsvarende anvendelse ved pengeoverførsler til eller fra Færøerne og Grønland.

Det fastsættes således, at de regler, der gælder for betalingsformidlere i Danmark ved pengeoverførsler inden for Danmark i medfør af pengeoverførselsforordningen, finder tilsvarende anvendelse for betalingsformidlere i Danmark, der sender pengeoverførsler til eller modtager pengeoverførsler fra Færøerne og Grønland. Regler for betalingsformidlere i de pågældende lande er gennemført for så vidt angår Færøerne ved bekendtgørelse af lov nr. 80 af 4. februar 2011 for Færøerne om oplysninger, der skal medsendes om betaler ved pengeoverførsler, og for så vidt angår Grønland ved lov nr. 399 af 2. april 2010 for Grønland om oplysninger, der skal medsendes om betaler ved pengeoverførsler. Som nævnt under *stk. 1* regulerer bestemmelsen ikke forhold i Grønland eller på Færøerne, men alene modtagers eller afsenders betalingsformidler, der er placeret i Danmark.

Det betyder eksempelvis, at kravet i artikel 5, *stk. 1*, i pengeoverførselsforordningen om, at en pengeoverførsel skal ledsages af fuldstændige oplysninger om betaler, ikke gælder, når betalers betalingsformidler befinder sig i Danmark, og modtagers betalingsformidler befinder sig på Færøerne eller i Grønland, og pengeoverførslen ledsages af betalers kontonummer eller en entydig identifikator, der gør det muligt at spore transaktionen tilbage til betaler. Hvis modtagers betalingsformidler anmoder herom, skal betalers betalingsformidler dog stille de fuldstændige oplysninger om betaler til rådighed for modtagers betalingsformidler inden for tre arbejdsdage efter, at anmodningen er modtaget.

Det betyder eksempelvis også, at når en betalingsformidler i Danmark modtager en pengeoverførsel fra Færøerne eller Grønland, skal den danske betalingsformidler konstatere, om felterne vedrørende oplysninger om betaler i det meddelelles- eller betalings- og afviklingssystem, der anvendes til en pengeoverførsel, er udfyldt med karakterer eller input, der er tilladt ifølge reglerne i det pågældende meddelelles- eller betalings- og afviklingssystem. En betalingsformidler i Danmark skal ved mod-

tagelse af pengeoverførsler fra Færøerne eller Grønland have effektive procedurer til at konstatere, hvorvidt der mangler de oplysninger, som kræves efter artikel 5, dvs. kontonummer eller anden entydig identifikator.

Europa-Kommissionen har ved gennemførselsafgørelse 2012/43/EU af 25. januar 2012 godkendt, at Danmark kan indgå en aftale med Færøerne og Grønland om, at pengeoverførsler mellem Danmark og Færøerne og mellem Danmark og Grønland kan sidestilles med pengeoverførsler inden for EU/EØS-området.

Det foreslås i *stk. 3*, at anvende muligheden i pengeoverførselsforordningen for at undtage fra oplysningskravene om indbetalinger ved pengeoverførsler på op til 150 euro til organisationer med et almennyttigt formål, jf. artikel 19 i pengeoverførselsforordning. Det foreslås, at kravene til, hvilke oplysninger der skal ledsage en pengeoverførsel, jf. artikel 5 i pengeoverførselsforordningen, ikke finder anvendelse på pengeoverførsler inden for Danmark eller til og fra Færøerne og Grønland til organisationer med et almennyttigt formål, når det overførte beløb ikke overstiger 150 euro, organisationen er underlagt krav om regnskabsaflæggelse, og organisationen er undergivet offentligt tilsyn eller ekstern revision, der er foretaget af en statsautoriseret eller en registreret revisor.

Bestemmelsen i forordningen er begrundet i et hensyn til ikke at opstille unødige hindringer for, at organisationer med et almennyttigt formål kan modtage bidrag, uanset at 1. pengeoverførselsforordnings krav om afsenderidentifikation ikke er opfyldt. Artikel 19 fastsætter derfor, at medlemslandene kan undtage elektroniske pengeoverførsler, der ikke overstiger 150 euro. Undtagelsen gælder alene organisationer med almennyttige formål inden for medlemslandets område. Dette omfatter f.eks. hjælpeorganisationer, organisationer med religiøse og uddannelsesmæssige formål samt sportsklubber. Bestemmelsen giver hjælpeorganisationerne mulighed for fortsat at kunne tilrettelægge indsamlingskampagner på en sådan måde, at bidrag ikke skal afvises alene på grund af manglende afsenderidentifikation.

Undtagelsen forudsætter, at den pågældende organisation er underlagt krav om regnskabsaflæggelse samt enten er undergivet ekstern revision eller offentligt tilsyn. Ved kravet om at være underlagt regnskabsaflæggelse forstås, at organisationen enten som følge af lov eller som følge af sine vedtægter er underlagt et krav om at aflægge regnskab. Ved ekstern revision skal forstås, at revisionen gennemføres af en statsautoriseret eller registreret revisor. Bestemmelsen berører ikke organisationernes disponering over bidragene eller deres humanitære arbejde m.v.

Det foreslås i *stk. 4*, at undtagelse efter *stk. 3* er betinget af, at organisationen lader sig registrere hos Finanstilsynet og dokumenterer, at kravet om regnskabsaflæggelse og enten ekstern revision eller offentligt tilsyn er opfyldt. Organisationen skal desuden give oplysning om de fysiske personer, der udgør organisationens øverste ledelse eller i øvrigt udøver kontrol over organisationen. Ændringer i de i 1. og 2. pkt. nævnte forhold skal indberettes til Finanstilsynet.

Kravene i stk. 4 er begrundet i, at medlemslandene ifølge artikel 18, stk. 2, i pengeoverførselsforordningen skal informere Europa-Kommissionen, hvis denne undtagelsesbestemmelse anvendes. Medlemslandene skal endvidere give Europa-Kommissionen en liste over de organisationer, der er omfattet af undtagelsen, og oplyse navnene på de personer, som i sidste ende kontrollerer organisationen, samt forklare, hvordan listen opdateres. Listen skal desuden stilles til rådighed for de myndigheder, der bekæmper hvidvask og finansiering af terrorisme i det pågældende medlemsland.

Listen over registrerede organisationer er i dag offentliggjort på Finanstilsynets hjemmeside til brug for de virksomheder og personer, der udøver virksomhed med overførsel af penge og andre værdier. Der er ved forslaget fremsættelse ca. 30 organisationer på listen.

Kapitel 10

Til § 40

I den gældende hvidvasklovs § 34, stk. 1, følger omfanget af Finanstilsynets tilsynsansvar.

Det foreslåede § 40 er en videreførelse af § 34, stk. 1, i den nugældende lov, og der foreslås som noget nyt, at Finanstilsynets bestyrelse indgår i tilsynet med den kompetence, som bestyrelsen er tillagt i medfør af § 345 i lov om finansiel virksomhed for så vidt angår tilsynet med virksomheder og personer, at Finanstilsynet skal samarbejde med tilsynsmyndigheder i andre medlemsstater og at Finanstilsynet bemyndiges til at fastsætte regler om midlertidige foranstaltninger over agenter og distributører.

Forslaget gennemfører artikel 48 i 4. hvidvaskdirektiv.

Tilsynet med de virksomheder og personer, der er omfattet af loven, er delt mellem Advokatrådet, Erhvervsstyrelsen, spillemyndigheden og Finanstilsynet. Dog er Danmarks Nationalbank ikke underlagt tilsyn, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 21. Finanstilsynet påser, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, overholder loven, de regler, der er udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Tilsynet skal ske på grundlag af en risikovurdering på baggrund af de faktorer, der er oplyst i artikel 48, stk. 6, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, Finanstilsynet påser, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, overholder loven, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1781/2006 og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Bortset fra virksomheder og personer omfattet af forslaget § 1, stk. 1, nr. 8, er de virksomheder og personer, som Finanstilsynet skal føre tilsyn med efter denne bestemmelse, allerede under Finanstilsynets tilsyn.

Det foreslås i *stk. 2*, at Finanstilsynets bestyrelse indgår i tilsynet med den kompetence, som bestyrelsen er tillagt i medfør af § 345 i lov om finansiel virksomhed for så vidt angår tilsynet med virksomheder og personer omfattet af forslaget § 1, stk. 1, nr. 1-13.

§ 345 i lov om finansiel virksomhed fastlægger kravene til Finanstilsynets bestyrelse, hvilke opgaver bestyrelsen varetager, hvorledes bestyrelsen træffer afgørelse m.v.

Bestemmelsen er enslydende med lignende bestemmelser i den øvrige finansielle tilsynslovgivning. Således er eksplicite henvisninger til reglerne om bl.a. tavshedspligt for bestyrelsens medlemmer ikke medtaget i bestemmelsen. I stedet henvises til § 345 i lov om finansiel virksomhed i sin helhed.

En sag har et principielt indhold, når der er tvivl af en vis betydning om fortolkningen af en bestemmelse, eller en hidtidig fortolkning ændres. At en sag vedrører en bestemmelse, der ikke har været anvendt før, gør ikke i sig selv sagen principiel. Videregående betydelige følger for en eller flere virksomheder eller hele branchen kan f.eks. være afgørelser, der påbyder, at en bestemt praksis skal følges, hvilket vil medføre anvendelse af betydelige ressourcer for virksomhederne.

Derudover skal bestyrelsen, jf. § 345, stk. 7, nr. 6, i lov om finansiel virksomhed, træffe beslutning om at overgive sager til politimæssig efterforskning og godkende regler og vejledninger, som Finanstilsynet får bemyndigelse til at udstede i medfør af nærværende lovforslag, jf. § 345, stk. 7, nr. 7. Ved regler forstås bekendtgørelser og cirkulærer.

Ligeledes skal Finanstilsynets bestyrelse godkende de vejledninger, som Finanstilsynet måtte finde behov for at udstede i medfør af loven. Forslaget skal ses som en naturlig konsekvens af bestyrelsens øvrige beføjelser, idet vejledninger dels er en kodificering af praksis i henhold til loven, som bestyrelsen med tiden vil fastlægge, og dels angiver fortolkningsbidrag m.v. vedrørende lovens bestemmelser. En vejledning retter sig mod de virksomheder, der skal administrere de regler, som vejledningen udmønter, og forklarer, hvad virksomhederne i praksis skal gøre for at efterleve lovgivningens regler. En vejledning indeholder ikke egentlige lovkrav eller regler, men derimod snarere anvisninger, der er tilknyttet den lovmæssige regulering.

Det foreslås i *stk. 3*, at Finanstilsynet skal samarbejde med de kompetente myndigheder i andre lande inden for Den Europæiske Union eller lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, om at medvirke i tilsynsaktiviteter, kontroller på stedet eller inspektioner her i landet. Forslaget gennemfører artikel 48, stk. 4, i 4. hvidvaskdirektiv.

4. hvidvaskdirektiv indeholder regler om samarbejde mellem tilsynsmyndighederne. Af betragtning 53 i 4. hvidvaskdirektivs præambel fremgår det, hvis en forpligtet enhed etablerer virksomheder i en medlemsstat, har værtslandet ansvaret for at håndhæve den etablerede virksomheds overholdelse af kravene til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. Det fremgår yderligere, at der bør være et tæt samarbejde mellem hjemlandets kompetente myndigheder og den kompetente myn-

dighed i værtslandet. Der bør således ske underretning af hjemlandets kompetente myndighed, hvis anliggendet kan have påvirkning på myndighedens vurdering af, om virksomheden eller personen lever op til politikker og procedurer vedrørende bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

Betragtning 52 i 4. hvidvaskdirektivs præambel anfører, at hvis en forpligtet enhed driver virksomhed i en anden medlemsstat, herunder gennem agent eller et netværk af agenter, bør hjemlandets kompetente myndighed være ansvarlig for tilsynet med den forpligtede enheds anvendelse af koncernens politikker og procedurer vedrørende bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Dette vil omfatte besøg på stedet i virksomheder, der er baseret i en anden medlemsstat.

En virksomhed, som har tilladelse i et andet land, kan efter regler i den finansielle lovgivning i flere tilfælde udøve virksomhed her i landet uden særlig tilladelse fra Finanstilsynet. Finanstilsynet har i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv tilsynet med virksomheder etableret her i landet som f.eks. filialer og agenter, jf. § 1, stk. 1, nr. 9. Beføjelserne til at meddele og inddrage tilladelser m.v. henhører imidlertid under hjemlandsmyndighedens kompetence. Finanstilsynet skal derfor samarbejde med de kompetente myndigheder i andre lande inden Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, om at medvirke ved tilsynsaktiviteter, kontroller på stedet eller inspektioner her i landet, når det gælder virksomheder og personer som omfattet af § 1, stk. 1, nr. 9, der er under tilsyn i et andet land inden for Den Europæiske Union eller lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område. Modsnævningsvis skal Finanstilsynet samarbejde med værtslandet ved tilsynsaktiviteter, kontroller på stedet eller inspektioner i værtslandet af en dansk virksomhed. Der henvises i øvrigt til § 43.

Det foreslås i *stk. 4*, at Finanstilsynet kan fastsætte regler om midlertidige foranstaltninger over for agenter for betalingsinstitutter og e-penge-institutter og distributører af e-penge-institutter med hjemsted i et andet land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle, der ikke overholder regler i denne lov, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, hvor dette er relevant, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 48, stk. 4, i 4. hvidvaskdirektiv.

Foranstaltningerne skal være passende og rimelige for at imødegå alvorlige overtrædelser, der kræver omgående afhjælpning. Foranstaltningerne kan f.eks. være krav om ekstern revision af procedurer og procedurer, krav om uddannelse af ansatte, krav om ændring af procedurer, og i tilfælde med særligt grove overtrædelser af loven ophør af agenten eller distributørens virksomhed, indtil forholdene er bragt i orden.

Foranstaltninger skal være af midlertidig karakter og afsluttes, når de konstaterede overtrædelser er afhjulpet, herunder med bistand fra eller i samarbejde med Finanstilsynet eller den kompetente myndighed i den forpligtede enheds hjemland.

Til § 41

Den gældende hvidvasklovs § 34, stk. 2-4 indeholder en registreringspligt hos Finanstilsynet for de virksomheder, som erhvervsmæssigt udøver de i lovens bilag 1 nævnte aktiviteter.

Den foreslåede § 41 indeholder krav om registrering hos Finanstilsynet. Bestemmelsen viderefører den gældende hvidvasklovs § 34, stk. 2-4 uden indholdsmæssige ændringer, dog stilles der nu også krav om at virksomheden, der søger om at blive registreret ved Finanstilsynet ikke må være dømt for et strafbart forhold, der begrundet nærliggende fare for misbrug af registreringen.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheder og personer omfattet af lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 8, herunder leasing- og factoringselskaber, skal registreres hos Finanstilsynet for at kunne udøve de i bilag 1 nævnte aktiviteter. Registreringspligten gennemføres, for at Finanstilsynet kan føre tilsyn med virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt udøver en eller flere af de nævnte aktiviteter, som er nævnt i bilag 1. Virksomheder og personer, der allerede i henhold til anden lovgivning er under Finanstilsynets tilsyn, skal ikke registreres i medfør af bestemmelsen.

Der skal kun ske registrering af virksomheden eller personen, hvis aktiviteten nævnt i bilag 1 udøves erhvervsmæssigt. Anmeldelse skal ske, selvom aktiviteten, jf. bilag 1, ikke er virksomhedens/personens hovedaktivitet. Virksomheden skal ikke registreres, hvis der blot er tale om enkeltstående erhvervsmæssige dispositioner, der har naturlig tilknytning til virksomhedens hovedaktivitet. Eksempelvis omfatter begrebet erhvervsmæssigt ikke virksomheders placering af overskudslikviditet, hvor formålet er passiv formuepleje, f.eks. løbende placering af overskudslikviditet i børsnoterede aktier eller obligationer. Hvis en virksomhed som sin hovedaktivitet udbyder finansiel leasing til et begrænset antal medarbejdere, vil virksomheden heller ikke være registreringspligtig. Dette er at betragte som enkeltstående erhvervsmæssige dispositioner, da der er begrænsede kunde-forhold.

Vurderingen af, om en virksomhed udøver en registreringspligtig aktivitet erhvervsmæssigt, skal ikke ske på baggrund af omsætningsvolumen.

Det videreføres, at der er et hæderlighedskrav for personer, medlemmer af ledelsen og reelle ejere i f.eks. kreditkortselskaber, leasing- og factoringselskaber og forbrugerkreditselskaber. Medlemmer af ledelsen omfatter bestyrelsesmedlemmer, suppleanter herfor samt direktører eller tilsvarende daglig ledelse.

Af FATF's anbefaling nr. 26 fremgår det, at bestyrelsesmedlemmer og direktører i finansielle virksomheder bør underkastes en vurdering af deres hæderlighed til at varetage deres erhverv. Dette er særligt med henblik på at sikre, at de i § 1, stk. 1, nr. 8, nævnte virksomheder og personer eksem-

pelvis ikke tidligere er dømt for en økonomisk forbrydelse. Formålet er at minimere risikoen for hvidvask af penge i virksomheden og kanalisering af penge til terrorformål via virksomheden.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 41, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 8, og den strafbare handling består i ikke at foretage en registrering ved Finanstilsynet, inden aktiviteten udøves. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der udbyder finansiel leasing uden at være registreret ved Finanstilsynet.

Det foreslås i *stk. 2*, Finanstilsynet skal undlade at foretage registrering efter *stk. 1*, hvis et medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse eller personen er dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, jf. § 78, stk. 2, i straffeloven. Finanstilsynet skal dermed vurdere, om personer eller medlemmer af ledelsen i virksomheder, der skal registreres ved Finanstilsynet, opfylder krav om hæderlighed. Det følger af den foreslåede § 42, at de virksomheder og personer, der er omfattet af bestemmelsen, skal give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for, at Finanstilsynet kan vurdere, om kravene er opfyldt.

Har en juridisk person både en bestyrelse og en direktion, skal både medlemmerne af direktionen og medlemmerne af bestyrelsen opfylde kravene. Har en juridisk person ikke en bestyrelse eller direktion, skal den tilsvarende daglige ledelse opfylde kravene i *stk. 2*. Dette kan f.eks. være tilfældet ved et kommanditselskab. Har et aktieselskab en direktion og et tilsynsråd, vil medlemmerne af direktionen skulle opfylde kravene. Der foreslås alene krav om hæderlighed til medlemmer af en virksomheds ledelse, der kan sidestilles med direktion eller bestyrelse i den virksomhed, der ønsker en registrering. Der henvises til § 2, nr. 1, for så vidt angår begrebet daglig ledelse.

I henhold til det foreslåede *stk. 2* må en person eller et medlem af ledelsen ikke være dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Kravet om, at der skal være en nærliggende fare for misbrug, betyder, at det ikke er tilstrækkeligt til at undlade at foretage en registrering, at vedkommende er dømt for en strafbar handling, jf. henvisningen i bestemmelsen til § 78, stk. 2, i straffeloven. Henvisningen indebærer, at Finanstilsynet skal foretage samme vurdering, som domstolene foretager i forbindelse med en rettighedsfrakendelsessag.

Som udgangspunkt vil der under straffesagen blive taget stilling til, om et strafbart forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Dette er dog ikke altid tilfældet, f.eks. hvis vedkommende bestrider et andet hverv i en anden branche ved straffesagen. Der kan også være tilfælde, hvor anklagemyndigheden ved en fejl ikke har været opmærksom på, at der var tale om et registreringspligtigt hverv.

Det foreslås i *stk. 3*, at Finanstilsynet skal endvidere undlade at registrere en virksomhed, hvis virksomheden er dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af registreringen, jf. § 78, stk. 2, i straffeloven, eller en reel ejer er dømt for et strafbart forhold, der be-

grunder en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes kontrollerende indflydelse.. Der skal lægges samme elementer til grund i vurderingen som ved personer efter stk. 2.

Hvis en eller flere af en virksomheds reelle ejere er dømt for et strafbart forhold, der begrundes nærliggende fare for misbrug af den pågældendes kontrollerende indflydelse, skal Finanstilsynet yderligere undlade at registrere virksomheden, jf. stk. 3. Formålet med bestemmelsen er at minimere risikoen for hvidvask af penge i virksomheden og kanalisering af penge til terrorformål ved at hindre, at personer med bestemmende indflydelse på virksomheden kan anvende virksomheden til kriminelle formål. Ved Finanstilsynets vurdering skal der inddrages en høj grad af væsentlighed, herunder hvorvidt den pågældende reelle ejer kan antages at ville anvende virksomheden til hvidvask af penge eller kanalisering af penge til terrorformål. Det er derfor som udgangspunkt alene strafbare forhold, der relaterer sig til denne type af kriminalitet, der kan indgå i vurderingen. Domme for skatteunddragelse vil kunne medføre et afslag på registrering under hensyn til, at skatteunddragelse er omfattet af definitionen af hvidvask i forslaget § 3.

Det foreslås i *stk. 4*, at § 78, stk. 3, i straffeloven finder tilsvarende anvendelse ved vurderingen af, om strafbare forhold kan medføre, at der ikke skal ske registrering henholdsvis ske inddragelse af en registrering.

Virksomheder og personer nævnt i stk. 1, betragtes som selskaber og personer, der udøver hverv, som kræver særlig tilladelse i relation til § 78, stk. 2, i straffeloven. Henvielsen betyder, at hvis Finanstilsynet vurderer, at en person ikke opfylder kravene i bestemmelsen, tillægges vedkommende de rettigheder, der følger af § 78, stk. 3, i straffeloven. Dette indebærer bl.a., at anklagemyndigheden på begæring enten af den, der har fået afslag, eller på begæring af Finanstilsynet, skal indbringe spørgsmålet om rettighedsfrakendelse for retten.

Det foreslås i *stk. 5*, at Finanstilsynet kan inddrage registreringen af en virksomhed eller en person foretaget efter stk. 1, hvis et medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse eller personen efterfølgende omfattes af stk. 2, eller hvis virksomheden eller en reel ejer efterfølgende omfattes af stk. 3. Finanstilsynet får mulighed for at inddrage en registrering, hvis en virksomhed, herunder ledelse og reelle ejere eller person, der er registreret efter § 40, stk. 1, hos Finanstilsynet, dømmes for et strafbart forhold. En hjemmel til at inddrage en registrering vil kunne sikre, at personer eller virksomheder, hvis virksomheden, herunder dennes ledelse og reelle ejere, samt personer ikke længere opfylder kravene til hæderlighed, kan tages ud af registret.

Det forventes, at de registrerede virksomheder og personer m.v. til enhver tid lever op til hæderlighedskravet. Finanstilsynet vil efter en konkret vurdering kunne efterprøve, om virksomheder, herunder medlemmer af ledelsen, reelle ejere og personer, overholder kravet. Herudover finder bestemmelsen anvendelse, når en person eller virksomhed er blevet registreret efter stk. 1, og det efterfølgende viser sig at bero på en fejl, fordi de i stk. 2 og 3 nævnte virksomheder, personer, herunder medlemmer af ledelsen, og de reelle ejere af virksomheden, ikke opfylder kravene i stk. 2 og 3. Finanstilsynet kan dog ikke inddrage en registrering, hvis de oplysninger, der ligger til grund for

inddragelsen, har været kendt for Finanstilsynet ved registreringen. Oplysningerne vil alene være kendte, hvis Finanstilsynet har modtaget oplysningerne fra de omfattede virksomheder eller personer. Oplysningerne kan ikke betragtes som værende kendte, hvis Finanstilsynet på anden måde på registreringstidspunktet kunne have erhvervet oplysningerne, f.eks. via dagspressen.

Hvis der rejses straffesag mod virksomheder, herunder medlemmer af virksomhedens ledelse eller personer, registreret i medfør af stk. 1 for overtrædelse af straffeloven eller anden lovgivning, herunder den finansielle lovgivning, mens en virksomhed eller person er registreret hos Finanstilsynet, kan der under straffesagen nedlægges påstand om, at der skal ske frakendelse af den pågældendes persons rettighed til at udøve aktiviteten, jf. § 79, stk. 2, jf. § 78, i straffeloven.

De generelle straffeprocessuelle principper og almindelige retssikkerhedsmæssige hensyn taler for, at der så vidt muligt under en straffesag gøres endeligt op med, om en person eller virksomhed, der er registreret i medfør af stk. 1, fortsat kan være registreret. Den endelige afgørelse heraf skal således foretages under straffesagen.

Finanstilsynet kan derfor som udgangspunkt ikke inddrage en registrering af en virksomhed eller person som følge af et strafbart forhold, hvis virksomheden eller personen under straffesagen har været registreret ved Finanstilsynet. Her vil domstolene under straffesagen træffe afgørelse, jf. § 72, stk. 2, i straffeloven om, hvorvidt virksomheden eller personen forsat kan varetage hvervet.

Heraf følger, at hvis der ikke nedlægges påstand om frakendelse/afregistrering under straffesagen, kan Finanstilsynet ikke efterfølgende komme til det resultat, at registreringen skal fjernes. Dette gør sig dog ikke gældende i forhold til reelle ejere, da disse ikke har en autorisation eller godkendelse, som nævnt i § 78, stk. 3, i straffeloven.

Stk. 5 finder derfor som udgangspunkt anvendelse i tilfælde, hvor registrering er sket på fejlagtigt grundlag, ved efterfølgende ændringer i øverste eller daglige ledelse eller ved en ny reel ejer af en virksomhed. Derudover kan bestemmelsen anvendes i tilfælde, hvor det er åbenbart, at domstolene ikke har taget stilling til, om et strafbart forhold skal medføre rettighedsfrakendelse.

Til § 42

Den gældende hvidvasklovs § 34, stk. 5-6, indeholder bestemmelser om, hvilke oplysninger Finanstilsynet har krav på som led i sin tilsynsforpligtelse.

Den foreslåede bestemmelse omhandler Finanstilsynets adgang til oplysninger, som er nødvendige for Finanstilsynets virksomhed. Bestemmelsen viderefører den gældende hvidvasklovs § 34, stk. 5-6, uden indholdsmæssige ændringer, dog udvides bestemmelsen til også at omfatte leverandører og underleverandører, hvormed bestemmelsen svarer til, hvad der gælder efter de øvrige tilsynslove, herunder lov om finansiel virksomhed.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 48, stk. 1-5, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheder og personer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 1-13, herunder leverandører og under-leverandører til disse, skal give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for tilsynets virksomhed. Virksomheder og personer har pligt til at give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for Finanstilsynets virksomhed. Som tvangsmiddel kan Finanstilsynet pålægge tvangsbøder, jf. forslaget § 73.

Stk. 1 omfatter også leverandører og underleverandører, hvormed bestemmelsen svarer til, hvad der gælder efter de øvrige tilsynslove, herunder lov om finansiel virksomhed. De opgaver, som Finanstilsynet skal kunne hente oplysninger om hos leverandører henholdsvis underleverandører, er opgaver, som Finanstilsynet ville kunne indhente oplysninger om hos outsourcingvirksomheden, hvis opgaverne ikke var outsourcet. Indhentelsen af oplysninger skal derfor ikke kunne hindres eller omgås ved outsourcing. Det foreslås derfor, at hjemlen til at indhente oplysninger uden retskendelse udvides til at omfatte leverandører og underleverandører ved outsourcing.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 42, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, herunder leverandører og underleverandører til disse, og den strafbare handling består i ikke at give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for tilsynets virksomhed. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der ikke vil udlevere virksomhedens procedurer for kundekendingsprocedurer.

Det foreslås i *stk. 2*, at Finanstilsynet til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse kan få adgang til virksomheder og personer omfattet af stk. 1 med henblik på indhentelse af oplysninger, herunder ved inspektioner. Bestemmelsen gennemfører artikel 48, stk. 3, som kræver, at de kompetente myndigheder bl.a. for så vidt angår kredit- og finansieringsinstitutter har udvidede tilsynsbeføjelser og navnlig mulighed for at gennemføre inspektioner på stedet. Denne adgang for Finanstilsynet svarer til den adgang, som Finanstilsynet har efter § 347, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed.

Bestemmelsen om Finanstilsynets adgang til virksomheder og personer uden retskendelse er i overensstemmelse med den traditionelle opfattelse af, at Finanstilsynets adgang til at foretage inspektionsbesøg er omfattet af undtagelsen i § 72 i grundloven om boligens ukrænkelighed.

Finanstilsynet har som udgangspunkt udelukkende adgang til forretningslokaler og således ikke til private boliger. I tilfælde, hvor en virksomhed er af så ringe størrelse, at dets forretningslokale befinder sig i et privat hjem, har Finanstilsynet dog adgang hertil i overensstemmelse med denne bestemmelse.

Finanstilsynet har behov for at kunne udøve sin tilsynsvirksomhed også i de særlige tilfælde, hvor en virksomhed måtte nægte at give tilsynet de oplysninger til brug for tilsynsvirksomheden, som er nødvendige, eller modvirker en inspektion.

Finanstilsynet har mulighed for at foretage inspektion uden forudgående varsling. Denne hjemmel til at foretage uanmeldte inspektioner uden forudgående varsling skal alene anvendes af Finanstilsynet i tilfælde, hvor det er Finanstilsynets vurdering, at formålet med inspektionen ville blive forspildt, hvis inspektionen blev varslet. Udgangspunktet er således fortsat, at inspektioner hos de i lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 1-13, nævnte virksomheder og personer skal varsles på forhånd, i det omfang det er muligt. Hjemlen kan derfor tænkes anvendt, f.eks. hvor en tilsynsbelagt virksomhed undtagelsesvist nægter Finanstilsynet adgang til virksomheden i forbindelse med en ordinær inspektion. Der kan også være tale om en krisesituation, der kræver, at Finanstilsynet skrider til omgående handling, og hvor en umiddelbar adgang til virksomheden eller personen er en forudsætning for at håndtere situationen. Hvis en virksomhed eller person undtagelsesvist skulle modarbejde en inspektion i disse situationer, er der ikke fundet grundlag for at foretage begrænsninger i Finanstilsynets adgang til uden retskendelse at foretage inspektioner.

Finanstilsynet må kun skaffe sig adgang til en virksomheds eller persons forretningslokaler uden retskendelse, hvis det er nødvendigt for, at Finanstilsynet kan udøve sin tilsynsvirksomhed. Det er en betingelse, at formålet ikke kan opnås ved brug af mindre indgribende foranstaltninger som f.eks. tvangsbøder.

Finanstilsynets mulighed for at få adgang uden retskendelse kan kun anvendes i tilsynsmæssigt øjemed. Hvis der er en begrundet mistanke om en strafbar overtrædelse af den finansielle lovgivning, finder retsplejelovens regler om ransagning anvendelse.

I tilfælde, hvor det efter Finanstilsynets konkrete vurdering anses for nødvendigt at foretage kontrolbesøg uden forudgående varsling, vil inspektionen blive foretaget i overensstemmelse med lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. Dette indebærer, at inspektionen skal foretages under iagttagelse af almindelige retssikkerhedsmæssige principper, herunder eksempelvis forbuddet mod selvinkriminering, hvilket betyder, at en person, der er anklaget for et strafbart forhold, har ret til ikke at udtale sig om den påståede lovovertrædelse og til ikke at blive tvunget til at medvirke til at opklare det påståede strafbare forhold.

En forudsætning for at anvende hjemlen til uanmeldte inspektion er desuden, at Finanstilsynet ikke har en begrundet mistanke om en strafbar overtrædelse af lovgivningen, idet sagen i sådanne tilfælde skal behandles efter retsplejelovens regler om strafferetspleje. Sagen vil i sådanne tilfælde således skulle behandles af politiet.

Det foreslås i *stk. 3*, at Finanstilsynet til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse kan få adgang til en leverandør eller underleverandør med henblik på indhentelse af oplysninger om den outsourcete aktivitet. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 24, hvorefter virksomheder og

personer kontraktmæssigt kan vælge at outsource opgaver, som disse skal udføre med henblik på overholdelse af denne lov, til en leverandør. Bestemmelsen svarer til, hvad der gælder efter de øvrige tilsynslove, herunder lov om finansiel virksomhed.

Adgangen til fysisk at indhente oplysninger uden retskendelse foreslås udvidet til at omfatte leverandører og underleverandører, hvortil en outsourcingvirksomheds opgaver outsources. Hjemlen til at gennemføre fysisk adgang direkte hos leverandører og underleverandører etableres bl.a. med henblik på, at Finanstilsynets tilsynsmuligheder kan leve op til internationale standarder.

Bestemmelsen tænkes anvendt i de situationer, hvor det ikke er muligt at få adgang til de nødvendige oplysninger gennem outsourcingvirksomheden. Finanstilsynets fysiske adgang til leverandørens lokaler skal være et krav i kontrakten mellem outsourcingvirksomheden og leverandøren. Hvis kontrakten ikke indeholder dette krav, kan Finanstilsynet kræve, at den outsourcete aktivitet fremover enten varetages af outsourcingvirksomheden selv eller outsources til en anden leverandør inden for en af Finanstilsynet nærmere fastsat frist.

Det vil ved outsourcing til udlandet være vigtigt, at der i kontrakten mellem outsourcingvirksomheden og leverandøren er adgang for Finanstilsynet til at få alle de nødvendige oplysninger. Ved outsourcing til en leverandør eller underleverandør i udlandet, vil Finanstilsynet have mulighed for at anmode den kompetente myndighed i det pågældende land om at indhente oplysningerne.

Finanstilsynets adgang til oplysninger hos leverandører henholdsvis underleverandører skal kun omfatte disses forretningslokaler og kun de opgaver, som leverandøren eller underleverandøren varetager i henhold til en outsourcingkontrakt med outsourcingvirksomheden. Finanstilsynet vil som udgangspunkt skaffe de nødvendige oplysninger hos outsourcingvirksomheden, som har pligt til at få de nødvendige oplysninger fra leverandøren. For at sikre et effektivt tilsyn også i særlige situationer, hvor det for eksempel viser sig, at outsourcingvirksomheden ikke loyalt samarbejder med Finanstilsynet, skal Finanstilsynet have fysisk adgang til oplysningerne direkte hos leverandøren uden retskendelse.

Finanstilsynet kan kræve alle oplysninger, herunder regnskaber og regnskabsmateriale, udskrift af bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data, som skønnes nødvendige for Finanstilsynets afgørelse af, om en person eller virksomhed er omfattet af bestemmelserne i denne lov efter den foreslåede *stk. 4*. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 41, hvorefter visse virksomheder og personer skal foretage registrering ved Finanstilsynet. Finanstilsynet kan herefter kræve oplysninger af virksomheder og personer, der ikke udøver tilsynsbelagt virksomhed, hvis disse har informationer, som er nødvendige for, at Finanstilsynet kan vurdere, om en virksomhed udøver tilsynsbelagt virksomhed og således burde være registreret fra Finanstilsynet.

Det foreslås i *stk. 5*, at Finanstilsynet kan indhente oplysninger efter *stk. 1* og *4* til brug for de i lovforslagets § 49, *stk. 3*, omtalte myndigheder og organer. Bestemmelsen svarer til, hvad der gælder efter de øvrige tilsynslove, herunder lov om finansiel virksomhed.

Bestemmelsen er blandt andet begrundet i den finansielle sektors struktur med dannelse af internationale koncerner, som medfører et større behov for samarbejde mellem de forskellige nationale tilsynsmyndigheder. Dette giver sig også udslag i den øgede fokus, de finansielle direktiver har på udveksling af oplysninger mellem tilsynsmyndighederne, herunder artikel 48 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås, at der kan indhentes oplysninger til brug for de § 354, stk. 6, nr. 21-32, i lov om finansiell virksomhed nævnte myndigheder og organer, der svarer til de myndigheder og organer beliggende i andre medlemsstater og tredjelande, som der under visse forudsætninger kan videregives til efter § 354, stk. 6.

Til § 43

Den foreslåede bestemmelse vedrører kompetencefordelingen mellem hjem- og værtsland i de tilfælde, hvor der er tale om filialer, agenter og distributører af udenlandske virksomheder. Bestemmelsen er ny.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 48, stk. 4, i 4. hvidvaskdirektiv. Betragtning 52 i 4. hvidvaskdirektivs præambel anfører, at hvis en forpligtet enhed driver virksomhed i en anden medlemsstat, herunder gennem agent eller et netværk af agenter, bør hjemlandets kompetente myndighed være ansvarlig for tilsynet med den forpligtede enheds anvendelse af koncernens politikker og procedurer vedrørende bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Dette vil omfatte besøg på stedet i virksomheder, der er baseret i en anden medlemsstat.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at tilsynsmyndighederne i en medlemsstat skal have mulighed for at foretage inspektioner her i landet i filialer og ved agenter af og distributører for en virksomhed eller person, der er hjemmehørende i det pågældende land. Det foreslås derfor, at tilsynsmyndighederne i medlemsstat kan efter forudgående aftale med Finanstilsynet foretage inspektion i de her i landet beliggende filialer, agenter og distributører af udenlandske virksomheder som omfattet af § 1, stk. 1, nr. 9, med hjemsted i det pågældende land.

Det er et krav, at den udenlandske tilsynsmyndighed aftaler inspektionen med Finanstilsynet forud for udførelsen. Finanstilsynet skal herefter underrette den her i landet beliggende virksomhed om den forventede inspektion. Finanstilsynet vil aldrig overlade undersøgelsen af en dansk virksomhed eller person til en udenlandsk myndighed.

Bestemmelsen kan tænkes anvendt, hvor et betalingsinstitut i en anden medlemsstat inden for Den Europæiske Union eller et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, har en filial i Danmark. Hvis Finanstilsynet kommer i besiddelse af oplysninger, der kan påvirke den kompetente myndighed i hjemlandets vurdering af betalingsinstituttet, bør Finanstilsynet således underrette hjemlandets kompetente myndighed.

De udenlandske myndigheder vil være kompetente for så vidt angår virksomheder og personer, som er stiftet og godkendt i myndighedens hjemland. Hvis en udenlandske myndighed vil undersøge den pågældende virksomhed eller person virksomhed i Danmark, er myndigheden nødt til at komme til Danmark og foretage undersøgelsen hos den danske virksomhed. Selve undersøgelsen af den udenlandske virksomhed eller person vil foregå efter de grundlæggende danske regler, men den udenlandske virksomhed eller person skal leve op til det udenlandske hjemlands regelsæt på området.

En udenlandsk myndigheds inspektion skal foregå under samme betingelser som Finanstilsynets inspektioner, hvilket betyder, at inspektionen skal ske i overensstemmelse med lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. Den udenlandske myndighed har derfor som udgangspunkt udelukkende adgang til forretningslokaler og således ikke til private boliger.

Der er mulighed for at foretage inspektion uden forudgående varsling. Muligheden for at foretage uanmeldt inspektion uden forudgående varsling skal alene anvendes, hvis det er Finanstilsynets vurdering, at formålet med inspektionen ville blive forspildt, hvis inspektionen blev varslet. Finanstilsynet meddeler den udenlandske myndighed, hvorvidt et ønske om en uanmeldt inspektion kan imødekommes. Udgangspunktet er således fortsat, at inspektioner hos de i lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 1-13, nævnte virksomheder og personer skal varsles på forhånd, i det omfang det er muligt.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger § 42, stk. 2

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at undersøgelsen kun foretages med Finanstilsynets medvirken, hvis en dansk virksomhed eller person modsætter sig en kompetent udenlandsk myndigheds undersøgelse. Som nævnt under stk. 1, 1. pkt., vil Finanstilsynet aldrig overlade undersøgelsen af en dansk virksomhed eller person til en udenlandsk myndighed. Bestemmelsen er derfor alene relevant, hvis der er tale om en virksomhed eller person, der alene udbyder grænseoverskridende virksomhed.

Det foreslås i *stk. 2*, at Finanstilsynet kan anmode de kompetente myndigheder i en anden EU-medlemsstat om at medvirke til at påse overholdelse af loven ved at udføre tilsynsaktiviteter på denne medlemsstats område. Det foreslås derfor, at Finanstilsynet kan anmode de kompetente myndigheder i en medlemsstat om at medvirke til at påse overholdelsen af loven og af de regler, der er udstedt i medfør af loven, vedrørende virksomheder og personer som omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, med hjemsted i en anden medlemsstat ved tilsynsaktioner, kontroller på stedet eller inspektioner på en anden medlemsstats område.

Hvor stk. 1 vedrører udenlandske myndigheders mulighed for at foretage inspektioner her i landet, vedrører stk. 2 dermed Finanstilsynets mulighed for at foretage inspektioner i udlandet. Finanstilsynets inspektioner i udlandet skal ske i overensstemmelse med reglerne i det pågældende land.

Den gældende hvidvasklovs § 34, stk. 7, indeholder hjemmel til Finanstilsynet til at påbyde de virksomheder og personer, som er omfattet af Finanstilsynets tilsyn i henhold til hvidvaskloven, at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af hvidvaskloven mv.

Den foreslåede bestemmelse vedrører Finanstilsynets mulighed for at give påbud i henhold til loven og viderefører § 34, stk. 7, i den gældende hvidvasklov uden indholdsmæssige ændringer.

Bestemmelsen gennemfører artikel 59, stk. 1 og stk. 2, litra b og d, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 44, at Finanstilsynet kan påbyde virksomheder og personer omfattet af tilsynet inden for en af tilsynet fastsat frist at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i hvidvaskloven, de regler, der er fastsat i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, eller forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Efter forslaget § 72 kan undladelse af at efterkomme påbuddet straffes med bøde.

Der kan ikke udstedes påbud for enhver overtrædelse af lovgivningen. Som udgangspunkt skal påbudsmuligheden anvendes i forbindelse med virksomheder og personers overtrædelse af kravene, når overtrædelserne er alvorlige, gentagne, systematiske eller en kombination heraf.

Derudover skal der som udgangspunkt alene anvendes påbud i forbindelse med overtrædelser af kapitel 2 om risikovurdering og risikostyring, kapitel 3 om kundekendskabsprocedurer og kapitel 5 om undersøgelses- noterings- underretnings- og opbevaringspligt. Påbud kan dog i begrænset omfang anvendes i andre situationer, hvis der er tale om særligt grove, gentagne eller systematiske overtrædelser af denne lov m.v.

Finanstilsynet vil yderligere efter bestemmelsen kunne udstede et midlertidigt påbud om, at personer med ledelsesansvar i en virksomhed eller andre fysiske personer, der holdes ansvarlige for overtrædelsen, varetager ledelsesfunktioner i forpligtede enheder.

Til § 45

I den foreslåede bestemmelse bemyndiges Finanstilsynet til at fastsætte nærmere regler om anmeldelse, registrering og offentliggørelse, herunder om hvilke oplysninger der skal registreres. Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen er en dansk særregel og gennemfører ikke direkte bestemmelser fra 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 45, at Finanstilsynet bemyndiges til, for de i lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 8, nævnte virksomheders og personers vedkommende at fastsætte nærmere regler om anmeldelse, registrering

og offentliggørelse, herunder om hvilke oplysninger der skal registreres. Det kan f.eks. dreje sig om virksomhedens navn, cvr-nr. eller andet registreringsnummer. For privatpersoner kan det tillige dreje sig om cpr-nr., fødselsdato og sted. Endvidere kan det omfatte samtlige adresser i Danmark, hvor kunder kan henvende sig til virksomheden, samt om ændringer i de oprindelige oplysninger.

Der gives samtidig mulighed for, at Finanstilsynet under iagttagelse af visse regler kan give anmeldere eller andre muligheder for selv at kunne foretage registreringer i Finanstilsynets it-system. Disse regler kan f.eks. være anvendelse af særlige systemer eller brug af digital signatur eller andre sikkerhedsforanstaltninger.

Det foreslås, at Finanstilsynet kan stille krav om anvendelse af elektronisk signatur i forbindelse med registreringer efter forslaget § 40 m.v.

Til § 46

Den gældende hvidvasklovs § 34 d giver erhvervs- og vækstministeren hjemmel til for virksomheder omfattet af gældende hvidvasklov at fastsætte regler om virksomhedernes pligt til at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurdering af virksomheden og om, at Finanstilsynet har mulighed for at offentliggøre oplysningerne før virksomheden.

Den foreslåede bestemmelse vedrører erhvervs- og vækstministerens mulighed for at fastsætte regler for de af § 1, stk. 1, nr. 1-13, omfattede virksomheders pligt til at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurdering af virksomheden og om, at Finanstilsynet har mulighed for at offentliggøre oplysningerne før virksomheden. Bestemmelsen viderefører § 34 d i gældende hvidvasklov uden indholdsmæssige ændringer.

Bestemmelsen gennemfører artikel 59, stk. 2, litra a, og artikel 60 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 46 at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at gennemføre en større grad af offentlighed vedrørende forholdene i de virksomheder, der er omfattet af loven. Med forslaget får erhvervs- og vækstministeren således bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om virksomhedernes pligt til at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurdering af virksomheden samt til at fastsætte nærmere regler om, at Finanstilsynet har mulighed for at offentliggøre oplysningerne før virksomhederne.

Forslaget indebærer bl.a., at de virksomheder, der er omfattet af lovforslaget, fortsat omfattes af bekendtgørelse nr. 1567 af 23. december 2014 om finansielle virksomheders m.v. pligt til at offentliggøre Finanstilsynets vurdering af virksomheden m.v. Efter bekendtgørelsen skal virksomheden bl.a. offentliggøre de redegørelser, som Finanstilsynet udarbejder efter hver inspektion i virksomheden eller foreningen. Også andre af Finanstilsynets redegørelser skal offentliggøres efter bekendtgørelsen.

Der vil være behov for visse undtagelser i forhold til offentliggørelsespligten. Dette kan for eksempel være, hvor offentliggørelse kan medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden.

Finanstilsynet skal ikke nødvendigvis afvente, at virksomheden offentliggør en redegørelse, idet der med bestemmelsen ved bekendtgørelse kan gives hjemmel til, at Finanstilsynet har mulighed for at offentliggøre oplysningerne før virksomhederne. Denne mulighed kan kun benyttes i de situationer, hvor virksomheden enten har rent tekniske eller praktiske problemer, f.eks. på grund af it-nedbrud, eller tilfælde, hvor den manglende offentliggørelse er begrundet i, at virksomheden ikke – uden en reel begrundelse – ønsker at offentliggøre redegørelsen. Hvis virksomheden efter lov om værdipapirhandel m.v. skal udsende en selskabsmeddelelse, skal Finanstilsynets offentliggørelse dog afvente selskabsmeddelelsen.

Til § 47

Den gældende hvidvasklovs § 34 h indeholder krav til offentliggørelse i forbindelse med virksomheders videregivelse af oplysninger.

Den foreslåede bestemmelse indeholder Finanstilsynets mulighed for i visse situationer at påbyde en virksomhed, som har videregivet oplysninger om virksomheden, som er kommet offentligheden til kendskab, at offentliggøre berigtigende oplysninger. Bestemmelsen viderefører den gældende hvidvasklovs § 34 h uden indholdsmæssige ændringer.

Det foreslås i *stk. 1*, har en virksomhed eller person omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, videregivet oplysninger om virksomheden eller personen, og er disse kommet offentligheden til kendskab, kan Finanstilsynet påbyde virksomheden eller personen at offentliggøre berigtigende oplysninger inden for en af Finanstilsynet fastsat frist, hvis oplysningerne efter Finanstilsynets vurdering er misvisende, og hvis Finanstilsynet vurderer, at oplysningerne kan have skadevirkning for virksomhedens eller personens kunder, indskydere, øvrige kreditorer, de finansielle markeder, hvorpå aktierne i virksomheden eller værdipapirer udstedt af virksomheden handles, eller den finansielle stabilitet generelt.

Finanstilsynets adgang til at påbyde berigtigelse er betinget af, at Finanstilsynet vurderer, at de af virksomheden eller personen offentliggjorte oplysninger kan have skadevirkning for virksomheden eller personens kunder, indskydere, øvrige kreditorer, de finansielle markeder, hvorpå aktierne i virksomheden eller værdipapirer udstedt af virksomheden handles, eller den finansielle stabilitet. Finanstilsynet fastsætter en kort frist, inden for hvilken virksomheden eller personen skal offentliggøre de berigtigende oplysninger.

Det foreslås i *stk. 2*, berigtiger virksomheden eller personen omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, ikke oplysningerne i overensstemmelse med Finanstilsynets påbud og inden for den af Finanstilsynet fastsatte frist, kan Finanstilsynet offentliggøre påbuddet, der er meddelt efter *stk. 1*.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 49, stk. 2, hvorefter Finanstilsynets tavshedspligt ikke ophæves, selvom den, som tavshedspligten tilsigter at beskytte, giver samtykke til, at Finanstilsynet kan videregive oplysninger. Finanstilsynets tavshedspligt er i høj grad baseret på et ønske om at beskytte de omfattede virksomheders og personers kunder, det være sig privatpersoner eller erhvervskunder. Hertil kommer et ønske om - af konkurrencemæssige grunde - at beskytte de omfattede virksomheders og personers forretningsmæssige forhold. Med bestemmelsen åbnes dog op for Finanstilsynets mulighed for offentliggørelse af tavshedsbelagte oplysninger i tilfælde, hvor en virksomhed eller en person har videregivet fejlagtige oplysninger om virksomheden eller personen, og hvor virksomheden eller personen ikke inden for en af Finanstilsynet fastsat frist har berigtiget de fejlagtige oplysninger.

Længden af den af Finanstilsynet meddelte frist for virksomhedens eller personens berigtigelse af de misvisende oplysninger vil afhænge af oplysningernes karakter. Efter omstændighederne vil der kunne være tale om, at berigtigelse skal ske inden for samme dag som meddelelsen af påbuddet.

Det forhold, at en virksomhed eller person omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, indbringer eller oplyser, at den påtænker at indbringe det af Finanstilsynet meddelte påbud om berigtigelse af misvisende oplysninger for Erhvervsankenævnet, bevirker ikke, at Finanstilsynets mulighed for at offentliggøre påbuddet suspenderes, medmindre Erhvervsankenævnet tillægger klagen opsættende virkning. Finanstilsynet vil i sådanne situationer kunne blive erstatningsansvarlig efter de almindelige regler om offentlige myndigheders erstatningsansvar.

Den foreslåede bestemmelse tænkes for eksempel anvendt i situationer, hvor en virksomhed eller person omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 1-13, har videregivet misvisende oplysninger om virksomhedens eller personens forretningsmodel, eller i tilfælde hvor en virksomhed eller person offentliggør et misvisende billede af virksomheden eller personen efter et tilsynsbesøg.

Til § 48

Den gældende hvidvasklovs § 34 c, stk. 2-5, fastlægger Finanstilsynets adgang til at offentliggøre Finanstilsynets beslutninger om at overgive sager vedrørende virksomheder til politimæssig efterforskning.

Bestemmelsen vedrører virksomhedernes og Finanstilsynets pligt til at offentliggøre reaktioner. Bestemmelsen viderefører Finanstilsynets adgang til at offentliggøre beslutninger om at overgive sager vedrørende virksomheder til politimæssig efterforskning. Som noget nyt kan der også i visse tilfælde offentliggøres informationer om overtrædelser begået af fysiske personer.

Bestemmelsen gennemfører artiklerne 59, stk. 1 og stk. 2, litra a, og artikel 60 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det følger af *stk. 1*, at resumé af reaktioner givet efter § 40, stk. 1 og 2, § 44 eller af Finanstilsynet efter delegation fra Finanstilsynets bestyrelse skal offentliggøres. Dette gælder også beslutninger

om at overgive sager til politimæssig efterforskning, jf. dog stk. 5. Offentliggørelsen skal omfatte den juridiske persons navn. Hvis afgørelsen vedrører en fysisk person, skal offentliggørelsen omfatte den fysiske persons navn, når dette skønnes at være af almen interesse for offentligheden.

Begrebet reaktioner omfatter alle de reaktioner, som Finanstilsynets bestyrelse eller Finanstilsynet efter delegation fra Finanstilsynets bestyrelse vedtager, og som retter sig mod en part, herunder afgørelser, påbud, påtaler og beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning.

Offentliggørelsesmeddelelsen skal som minimum identificere den fysiske eller juridiske person og overtrædelsens art. Finanstilsynet skal derfor alene offentliggøre et resumé af reaktionen eller beslutningen om at overgive en sag til politimæssig efterforskning. Det foreslåede stk. 1 medfører derfor ikke, at afgørelsen eller beslutningen skal offentliggøres i sin helhed.

Det bemærkes, at oplysninger om, at fysiske personer har overtrådt lovgivningen og modtaget påbud og påtaler, er at anse for oplysninger om andre rent private forhold i henhold til persondatalovens § 8. Der kan ikke inden for persondatalovens rammer ske offentliggørelse af sådanne oplysninger som beskrevet i lovforslaget. Den foreslåede bestemmelse udgør således en fravigelse af persondatalovens regler. Artikel 7 i databeskyttelsesdirektivets (direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995) fastsætter bl.a., at behandling af personoplysninger kan finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller henhørende under offentlig myndighedsudøvelse, som den registeransvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt. Det vurderes, at den foreslåede fravigelse er nødvendig for at gennemføre artiklerne 59, stk. 1 og stk. 2, litra a, samt artikel 60 i 4. hvidvaskdirektiv, i hvilken forbindelse det tillige vurderes, at den foreslåede bestemmelse ligger inden for rammerne af databeskyttelsesdirektivet.

Det følger af *stk. 2*, at der uanset *stk. 1, 3. pkt.*, alene kan ske offentliggørelse af afgørelser og beslutninger på Finanstilsynets hjemmeside, der omfatter en fysisk persons navn, ved personens alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af en række bestemmelser i lovforslaget.

Det følger af *stk. 3*, at virksomheden skal offentliggøre oplysningerne på sin eventuelle hjemmeside på et sted, hvor de naturligt hører hjemme. Offentliggørelsen skal ske hurtigst muligt og senest 3 hverdage efter, at virksomheden har modtaget underretning om reaktionen, eller senest på tidspunktet for offentliggørelse påkrævet efter lov om værdipapirhandel m.v. Samtidig med offentliggørelsen skal virksomheden indsætte et link, som giver direkte adgang til reaktionen, på forsiden af virksomhedens eventuelle hjemmeside på en synlig måde, og det skal af linket og en eventuel tilknyttet tekst tydeligt fremgå, at der er tale om en reaktion fra Finanstilsynet. Kommentarerer virksomheden på reaktionen, skal dette ske i forlængelse af denne, og kommentarerne skal være klart adskilt fra reaktionen. Fjernelse af linket på forsiden og informationerne fra virksomhedens eventuelle hjemmeside skal finde sted efter samme principper, som virksomheden anvender for øvrige meddelelser, dog tidligst når linket og informationerne har ligget på hjemmesiden i 3 måneder og tidligst efter førstkommende generalforsamling eller repræsentantskabsmøde. Virksomhedens pligt til at offent-

liggøre oplysningerne på virksomhedens hjemmeside gælder kun for juridiske personer. Finanstilsynet skal offentliggøre oplysningerne på tilsynets hjemmeside. Reaktionen givet efter § 40, stk. 1 og 2, § 44 eller af Finanstilsynet efter delegation fra Finanstilsynets bestyrelse og Finanstilsynets beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning skal offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside med angivelse af virksomhedens navn, jf. dog stk. 5. Indbringes reaktionen, der offentliggøres i henhold til stk. 1, 1. pkt., for Erhvervsankenævnet eller domstolene, skal dette fremgå af Finanstilsynets offentliggørelse, og det efterfølgende resultat af Erhvervsankenævnets eller domstolenes afgørelse skal ligeledes offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside hurtigst muligt.

Med virksomhedens hjemmeside menes den hjemmeside, som virksomheden normalt anvender til kommunikation med kunder m.v. Det er ikke afgørende, om virksomheden selv ejer hjemmesiden. Kommunikerer virksomheden f.eks. via en koncernhjemmeside, er det denne hjemmeside, der skal anvendes. Såfremt tilsynsreaktionen f.eks. retter sig mod et datterselskab i en koncern, er det på datterselskabets hjemmeside, at tilsynsreaktionen skal offentliggøres, uanset om hjemmesiden måtte være ejet af moderselskabet eller et koncernforbundet selskab. Virksomhedens offentliggørelse af tilsynsreaktionen skal ske med et link på forsiden. Med forsiden menes hjemmesidens indgangsside eller den side, som er tænkt til at være den første side, som man kommer ind på, når man vil anvende virksomhedens hjemmeside. Det skal af linket (og en eventuel dertil knyttet tekst) tydeligt fremgå, at der er tale om en tilsynsreaktion fra Finanstilsynet. Hvis virksomheden kommenterer tilsynsreaktionen, skal dette ske i forlængelse af tilsynsreaktionen, og kommentarerne skal være klart adskilt fra denne.

Hvis virksomheden ikke har en hjemmeside, sker offentliggørelse alene på Finanstilsynets hjemmeside.

Virksomhedens offentliggørelse af tilsynsreaktionen skal ske hurtigst muligt og senest 3 hverdage efter, at virksomheden har modtaget underretning om tilsynsreaktionen, eller senest på tidspunktet for offentliggørelse påkrævet efter lov om værdipapirhandel m.v. Ved offentliggørelsen af tilsynsreaktionen skal lov om værdipapirhandel m.v. iagttages, hvilket kan have betydning for, hvor hurtigt der skal ske offentliggørelse. Skal virksomheden efter lov om værdipapirhandel m.v. udsende en selskabsmeddelelse, skal offentliggørelse af tilsynsreaktionen afvente selskabsmeddelelsen. Kan selskabet udsætte offentliggørelsen, fordi det vil skade berettigede interesser for selskabet at offentliggøre forholdet, jf. § 27, stk. 6, i lov om værdipapirhandel m.v., vil offentliggørelsen af tilsynsreaktionen skulle afvente, at hensynet bag hemmeligholdelsen bortfalder.

Fjernelse af tilsynsreaktionen fra virksomhedens hjemmeside skal finde sted efter samme principper, som virksomheden anvender for øvrige meddelelser, dog tidligst når linket og informationerne har ligget på hjemmesiden i 3 måneder og tidligst efter førstkommende generalforsamling eller repræsentantskabsmøde.

I lovforslaget er der ikke angivet et tidspunkt for, hvornår Finanstilsynet skal offentliggøre en tilsynsreaktion. Det er dog hensigten, at offentliggørelsen som udgangspunkt sker senest dagen efter, at der er truffet afgørelse eller beslutning om at meddele tilsynsreaktionen. Finanstilsynet orienterer forinden den pågældende virksomhed, hvis navn vil fremgå af offentliggørelsen, om den forestående offentliggørelse, således at virksomheden har mulighed for at kunne forberede sig herpå. For så vidt angår tilsynsreaktioner, der vedrører en virksomheds solvensforhold, vil offentliggørelsen først ske efter udløbet af den frist, der er givet i henhold til § 225 i lov om finansiel virksomhed, inden for hvilken virksomheden har fået mulighed for at rette op på solvensforholdene, medmindre det allerede er offentliggjort ad anden vej. Det forudsætter dog, at offentliggørelsen er i overensstemmelse med lov om værdipapirhandel m.v.

Det bemærkes, at oplysninger om, at fysiske personer har overtrådt lovgivningen og modtaget påbud og påtaler, er at anse for oplysninger om andre rent private forhold i henhold til persondatalovens § 8. Der kan ikke inden for persondatalovens rammer ske offentliggørelse af sådanne oplysninger, som beskrevet i lovforslaget. Den foreslåede bestemmelse udgør således en fravigelse af persondatalovens regler. Artikel 7 i databeskyttelsesdirektivets (direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995) fastsætter bl.a., at behandling af personoplysninger kan finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller henhørende under offentlig myndighedsudøvelse, som den registeransvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt. Det vurderes, at den foreslåede fravigelse ligger inden for databeskyttelsesdirektivets rammer. Der er herved lagt vægt på, at fravigelsen er nødvendig for at gennemføre artikel 59, stk. 2, litra a, og artikel 60, i 4. hvidvaskdirektiv. Der er desuden lagt vægt på, at de øvrige bestemmelser i persondataloven finder anvendelse.

Ved en beslutning om at oversende en sag til politimæssig efterforskning er det kun Finanstilsynet, som forpligtes til at offentliggøre en sådan beslutning på sin hjemmeside. Offentliggørelsen skal ske med navns nævnelse, hvis beslutningen vedrører en juridisk person. Herudover kan der ikke ske offentliggørelse, hvis offentliggørelse vil kunne skade den politimæssige efterforskning, eller hvis den vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden eller personen. Der skal derfor ved vurderingen af, om der skal ske offentliggørelse, foretages en afvejning af behovet for at offentliggøre en politianmeldelse over for de betænkeligheder, herunder af retssikkerhedsmæssig karakter, som offentliggørelsen kan give anledning til.

Oversendelse af sager til politimæssig efterforskning er en processuel beslutning, som ikke kan påklages. Det forudsættes, at offentliggørelse af en beslutning om at oversende en sag til politimæssig efterforskning alene sker efter høring af den relevante politimyndighed. Det kan aftales med anklagemyndigheden, at visse sagskategorier kan offentliggøres uden forudgående høring.

Den offentliggjorte tilsynsreaktion vil indeholde den eller de involverede virksomheders navn(e). Derimod vil alle fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger om potentielle købere af en nødlidende virksomhed i de tilfælde, hvor overtagelsen ikke gennemføres, ikke blive offentliggjort. Dette gælder også fortrolige oplysninger om virksomhedens interne forhold af væsentlig be-

tydning for virksomheden, f.eks. vil ikke-offentligt tilgængelige oplysninger om dens opbygning og indretning, dens økonomiske forhold og situation, dens kundemasse og dens samarbejdspartnere, blive fjernet inden offentliggørelsen, medmindre oplysningerne er nødvendige for forståelsen af tilsynsreaktionen. Endelig vil der ikke ske offentliggørelse af fortrolige oplysninger modtaget fra udenlandske tilsynsmyndigheder samt oplysninger omfattet af bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen om undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold m.v.

Som hidtil indebærer offentliggørelse af en tilsynsreaktion ikke, at selve den underliggende sag med dertilhørende akter bliver offentlig tilgængelig. Sagen er stadig omfattet af Finanstilsynets tavshedspligt i henhold til § 354 i lov om finansiel virksomhed. En eventuel anmodning om aktindsigt, herunder aktindsigt i sagsakter og journaliste, vil derfor være omfattet af de almindelige regler herfor.

I forbindelse med Finanstilsynets bestyrelses behandling af sager om afgivelse af reaktioner træffer bestyrelsen også beslutning om offentliggørelse. Udkast til bestyrelsens reaktion vil derfor indeholde en indstilling vedrørende offentliggørelse. Hvis en eller flere af undtagelserne til offentliggørelsespligten gør sig gældende, vil dette således fremgå af udkastet til afgørelse. Undtagelserne til offentliggørelsespligten fremgår af det foreslåede § 19, stk. 3, jf. nærmere herom nedenfor. Hvis det indstilles, at reaktionen offentliggøres, vil et udkast til pressemeddelelse blive vedlagt udkastet til reaktionen. Beslutningen om offentliggørelse er endelig og kan således ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Finanstilsynets bestyrelse kan blive mødt med krav om erstatning, jf. de almindelige regler om offentlige myndigheders erstatningspligt. Dette vil kunne ske, hvis bestyrelsen træffer beslutning om offentliggørelse, men hvor en domstol efterfølgende vurderer, at der ikke skulle have været sket offentliggørelse, og at Finanstilsynet som følge af dette kan ifalde et erstatningsansvar. Udbetaling af en erstatning kræver dog blandt andet, at virksomheden kan dokumentere, at den har lidt et økonomisk tab, der kan henføres direkte til den fejlagtige offentliggørelse.

Bestyrelsens beslutning om offentliggørelse skal i det hele følge de almindelige forvaltningsretlige principper. Dertil kommer, at det følger af reglerne for bestyrelsens behandling af sager, at partens sædvanlige ret til partshøring i henhold til forvaltningsloven tillige omfatter udkastet til afgørelsen. Det betyder, at udkast til bestyrelsens reaktion i sin helhed skal sendes i partshøring hos den berørte virksomhed. Denne vil i forbindelse med høringen få mulighed for at kommentere på selve indstillingen i relation til spørgsmålet om offentliggørelse, samt – hvis det indstilles, at reaktionen offentliggøres – hvilke oplysninger, virksomheden eventuelt finder, bør fjernes fra udkastet til pressemeddelelse inden offentliggørelse.

Hvis offentliggørelse med navn i en konkret sag ikke vil kunne ske, vil det fortsat være muligt for Finanstilsynet at offentliggøre afgørelsen i anonymiseret form. Det forudsætter dog, at man ikke ud

fra beskrivelsen af sagens faktum med stor sandsynlighed kan udlede, hvilken virksomhed tilsynsreaktionen vedrører.

Det følger endvidere af bestemmelsen, at den også omfatter reaktioner givet efter delegation fra Finanstilsynets bestyrelse samt beslutninger om at overgive sager efter lovforslaget eller regler udstedt i medfør af lovforslaget eller efter forordninger udstedt i medfør af direktivet til politimæssig efterforskning, som er truffet af Finanstilsynet, uden at sagen har været behandlet af Finanstilsynets bestyrelse. Finanstilsynet vil ved behandlingen af disse sager følge samme praksis som Finanstilsynets bestyrelse gør i tilsvarende sager, herunder også i forhold til eventuel høring af parten og den relevante politimyndighed. Derudover gælder i øvrigt reglerne om blandt andet erstatningspligt, anonymisering og aktindsigt i de pågældende sager, som beskrevet i bemærkningerne ovenfor.

Finanstilsynets beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning skal offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside, jf. dog stk. 5.

Det følger af *stk. 4*, at har Finanstilsynet overgivet en sag til politimæssig efterforskning, og er der afsagt fældende dom eller vedtaget bøde, skal der ske offentliggørelse af dommen, bødevedtagelsen eller et resumé heraf, jf. dog stk. 5. Er dommen ikke endelig, eller er den anket eller genoptaget, skal dette fremgå af offentliggørelsen. Virksomhedens offentliggørelse skal ske på virksomhedens hjemmeside på et sted, hvor det naturligt hører hjemme hurtigst muligt og senest 10 hverdage efter, at der er faldet dom eller vedtaget bøde, eller senest på tidspunktet for offentliggørelse påkrævet efter lov om værdipapirhandel m.v. Samtidig med offentliggørelsen skal virksomheden indsætte et link, som giver direkte adgang til dommen, bødevedtagelsen eller resumeet, på forsiden af virksomhedens hjemmeside på en synlig måde, og det skal af linket og en eventuelt tilknyttet tekst tydeligt fremgå, at der er tale om en dom eller bødevedtagelse. Hvis virksomheden kommenterer dommen, bødevedtagelsen eller resumeet, skal dette ske i forlængelse heraf, og kommentarerne skal være klart adskilt fra dommen, bødevedtagelsen eller resumeet. Fjernelse af informationerne fra virksomhedens hjemmeside skal finde sted efter samme principper, som virksomheden anvender for øvrige meddelelser, dog tidligst når linket og informationerne har ligget på hjemmesiden i 3 måneder og tidligst efter førstkommende generalforsamling eller repræsentantskabsmøde. Virksomheden skal give meddelelse til Finanstilsynet om offentliggørelsen, herunder fremsende en kopi af dommen eller bødevedtagelsen. Finanstilsynet skal herefter offentliggøre dommen, bødevedtagelsen eller et resumé heraf på sin hjemmeside. Virksomhedens pligt til at offentliggøre oplysningerne på virksomhedens hjemmeside gælder kun for juridiske personer.

Med virksomhedens hjemmeside menes den hjemmeside, som virksomheden normalt anvender til kommunikation med kunder m.v. Det er ikke afgørende, om virksomheden selv ejer hjemmesiden. Kommunikerer virksomheden f.eks. via en koncernhjemmeside, er det denne hjemmeside, der skal anvendes. Såfremt dommen eller bøden f.eks. retter sig mod et datterselskab i en koncern, er det på datterselskabets hjemmeside, at der skal ske offentliggørelse, uanset om hjemmesiden måtte være ejet af moderselskabet eller et koncernforbundet selskab. Virksomhedens offentliggørelse af dommen eller bødevedtagelsen skal ske med et link på forsiden. Med forsiden menes hjemmesidens

indgangsside eller den side, som er tænkt til at være den første side, som kunderne m.v. kommer ind på, når de vil anvende virksomhedens hjemmeside. Det skal af linket (og en eventuel dertil knyttet tekst) tydeligt fremgå, at der er tale om en dom eller bødevedtagelse. Hvis virksomheden kommenterer dommen eller bødevedtagelsen, skal dette ske i forlængelse af gengivelsen, og kommentarerne skal være klart adskilt herfra. Når virksomheden har offentliggjort dommen eller bødevedtagelsen, skal virksomheden give Finanstilsynet meddelelse herom, herunder fremsende kopi af dommen eller bødevedtagelsen. Finanstilsynet skal herefter offentliggøre dommen bødevedtagelsen eller et resumé heraf på tilsynets hjemmeside.

Hvis virksomheden ikke har en hjemmeside, sker offentliggørelse alene på Finanstilsynets hjemmeside.

Fjernelse af informationerne fra virksomhedens hjemmeside skal finde sted efter samme principper, som virksomheden anvender for øvrige meddelelser, dog tidligst når linket og informationerne har ligget på hjemmesiden i 3 måneder og tidligst efter førstkommande generalforsamling eller repræsentantskabsmøde.

Ved offentliggørelsen skal lov om værdipapirhandel m.v. iagttages, hvilket kan have betydning for, hvor hurtigt der skal ske offentliggørelse. Skal virksomheden efter disse regler udsende en selskabsmeddelelse, skal offentliggørelse afvente selskabsmeddelelsen. Kan selskabet udsætte offentliggørelsen, fordi det vil skade berettigede interesser for selskabet at offentliggøre forholdet, jf. § 27, stk. 6, i lov om værdipapirhandel m.v., vil offentliggørelsen skulle afvente, at hensynet bag hemmeligholdelsen bortfalder.

Dommen, det vedtagne bødeforelæg, eller resuméet heraf, som skal offentliggøres, vil indeholde den eller de involverede virksomheders navn(e).

Offentliggørelse indebærer ikke, at selve den underliggende sag med dertilhørende akter bliver offentlig tilgængelig. Sagen er stadig omfattet af Finanstilsynets tavshedspligt i henhold til § 354 i lov om finansiel virksomhed. En eventuel anmodning om aktindsigt, herunder aktindsigt i sagsakter og journaliste, vil derfor være omfattet af de almindelige regler herfor.

Det følger af *stk. 5*, at offentliggørelse efter *stk. 1-4* dog ikke kan ske, hvis det vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden, eller efterforskningsmæssige hensyn taler imod offentliggørelse. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger omfattet af bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen om undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold m.v. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplysninger, der hidrører fra lande inden for Den Europæiske Union eller lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, medmindre de myndigheder, som har afgivet oplysningerne, har givet deres udtrykkelige tilladelse.

Ved »uforholdsmæssig stor skade« forstås, at der skal være tale om oplysninger, som, hvis de offentliggøres, kan være livstruende for virksomheden. Det er dermed ikke tilstrækkeligt, at oplysningerne potentielt kan medføre større tab for virksomheden, uden at virksomhedens eksistens dermed er i fare.

Alle fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger om potentielle købere af en nødlidende virksomhed i de tilfælde, hvor overtagelsen ikke gennemføres, ikke blive offentliggjort. Dette gælder også fortrolige oplysninger om virksomhedens interne forhold af væsentlig betydning for virksomheden, f.eks. vil ikke-offentligt tilgængelige oplysninger om virksomhedens opbygning og indretning, økonomiske forhold og situation, kundemasse og samarbejdspartnere blive fjernet inden offentliggørelsen, medmindre oplysningerne er nødvendige for forståelsen af dommen, det vedtagne bødeforelæg, eller resuméet heraf.

Det følger af *stk. 6*, at er offentliggørelse undladt i henhold til *stk. 5, 1. pkt.*, skal der ske offentliggørelse efter *stk. 1-4*, når de hensyn, der nødvendiggjorde undladelsen, ikke længere er gældende. Dette gælder dog kun i op til 2 år efter datoen for reaktionen eller beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning. Offentliggørelse skal dog alene finde sted, hvis der ikke er sket påtaleopgivelse eller tiltalefrafald efter retsplejelovens regler.

Baggrunden herfor er, at den offentlige interesse i sådanne reaktioner aftager kraftigt hen over tid, og af administrative årsager. På denne baggrund foreslås en grænse på to år.

Det følger af *stk. 7*, at i sager, hvor Finanstilsynet har offentliggjort en beslutning om at overgive en sag til politimæssig efterforskning efter *stk. 3, 7. pkt.*, og sagen er afsluttet ved påtaleopgivelse, tiltalefrafald eller afsigelse af frifindende dom, skal Finanstilsynet efter anmodning fra den fysiske eller juridiske person, som sagen vedrører, offentliggøre oplysninger herom. Den fysiske eller juridiske person skal indsende en kopi af afgørelsen om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald eller en kopi af dommen til Finanstilsynet samtidig med anmodning om offentliggørelse. Finanstilsynet kan fjerne oplysningerne om beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning, jf. *stk. 3, 7. pkt.*, fra Finanstilsynets hjemmeside.

Finanstilsynet skal offentliggøre, at sagen er sluttet uden tiltale, at sagen er sluttet ved tiltalefrafald, eller at der er afsagt frifindende dom i sagen i umiddelbar og naturlig sammenhæng med Finanstilsynets offentliggørelse efter *stk. 1, 8. pkt.*, dvs. det sted på Finanstilsynets hjemmeside, hvor Finanstilsynets tidligere har offentliggjort beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning. De supplerende oplysninger om påtaleopgivelse, tiltalefrafald eller frifindende dom, skal fremgå tydeligt af Finanstilsynets hjemmeside.

Finanstilsynet kan vælge at fjerne oplysningerne om beslutningen om at overgive en sag til politimæssig efterforskning. Det er tiltænkt, at denne mulighed skal finde anvendelse i det tilfælde, hvor betalingstjenesteudbyderen ikke selv anmoder Finanstilsynet om, at der skal ske offentliggørelse af en påtaleopgivelse, et tiltalefrafald eller frifindende dom. Forslaget er begrundet i hensynet til den,

som sagen vedrører, og i at sikre offentligheden et mere retvisende billede af praksis. Finanstilsynet vil i sin vurdering af, hvorvidt en beslutning om at overgive en sag til politimæssig efterforskning skal fjernes fra hjemmesiden, inddrage hensynet til betalingstjenesteudbyderen samt øvrige hensyn, som måtte være relevante i det konkrete tilfælde.

Det følger af *stk. 8*, at Finanstilsynet skal efter anmodning fra en fysisk eller juridisk person, som en frifindende dom retter sig mod, offentliggøre resultatet af anken eller genoptagelsen. Den fysiske eller juridiske person skal samtidig med anmodningen om offentliggørelse indsende kopi af dommen, resultatet af anken eller genoptagelsen. Er resultatet af anken eller den genoptagede sag et andet end resultatet af dommen offentliggjort i medfør af *stk. 4, 1. pkt.*, kan Finanstilsynet beslutte at fjerne dommen fra Finanstilsynets hjemmeside.

Finanstilsynet skal offentliggøre den frifindende dom i umiddelbar og naturlig sammenhæng med Finanstilsynets offentliggørelse efter *stk. 2, 1. pkt.*, dvs. det sted på Finanstilsynets hjemmeside, hvor Finanstilsynet tidligere har offentliggjort, at der er faldet hel eller delvis dom i en sag, som vedrører den pågældende person. Oplysningerne om den frifindende dom, skal fremgå tydeligt af Finanstilsynets hjemmeside.

Finanstilsynet kan vælge at fjerne oplysningerne om dommen, der er offentliggjort i medfør af *stk. 2, 1. pkt.*, hvis resultatet af en anke eller genoptagelse er et andet end den ankede eller genoptagede dom. Det er tiltænkt, at denne mulighed skal finde anvendelse i det tilfælde, hvor en fysisk eller juridisk person ikke selv anmoder Finanstilsynet om at offentliggøre en frifindende dom. Forslaget er begrundet i hensynet til den, som sagen vedrører, og i at sikre offentligheden et mere retvisende billede af praksis. Finanstilsynet vil i sin vurdering af, hvorvidt en dom skal fjernes fra hjemmesiden, inddrage hensynet til den fysiske eller juridiske person samt øvrige hensyn, som måtte være relevante i det konkrete tilfælde.

Til § 49

Den gældende hvidvasklovs § 34 a indeholder tavshedspligtsbestemmelser.

Den foreslåede bestemmelse indeholder tavshedspligtbestemmelser og viderefører § 34 a i den gældende hvidvasklov med visse indholdsmæssige ændringer, da Det Systemiske Risikoråd ikke længere er omfattet af *stk. 3*. Endvidere udvides bestemmelsen, sådan at Finanstilsynet får mulighed for at udveksle oplysninger med flere myndigheder og organer, herunder adgang til at udveksle oplysninger med tilsynsmyndighederne i henhold til denne lov og medlemmerne af samarbejdsforummet i henhold til den foreslåede § 67.

Bestemmelsen gennemfører dele af artikel 49 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at Finanstilsynets ansatte under ansvar efter §§ 152-152 e i straffeloven er forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksom-

heden. Det samme gælder personer, der udfører serviceopgaver som led i de nævnte tilsynsmyndigheders drift, og eksperter, der handler på tilsynsmyndighedernes vegne. Dette gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Med personer, der udfører serviceopgaver, menes f.eks. rengøring, vagttjeneste, reparation og vedligeholdelse af elektronisk materiel og kantinedrift. Dette gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør. Tavshedspligten omhandler udelukkende fortrolige oplysninger samt oplysninger, som Finanstilsynet har modtaget i forbindelse med sin tilsynsvirksomhed. Tavshedspligten omfatter også oplysninger, som Finanstilsynet modtager fra udenlandske myndigheder. Således er oplysninger, som Finanstilsynet modtager i forbindelse med sin regulerings- og informationsvirksomhed, ikke omfattet af Finanstilsynets tavshedspligt.

Ved fortrolige oplysninger forstås oplysninger om virksomheders forretningsmæssige forhold og personlige forhold samt andre oplysninger, som efter deres karakter er fortrolige. Ved oplysninger, der efter deres karakter er fortrolige, forstås oplysninger, der ikke direkte relaterer sig til enkelte kunders eller virksomheders forhold. Oplysninger, som efter deres karakter er offentlige, f.eks. regnskaber og selskabsmeddelelser, er ikke omfattet af tavshedspligten. Tilsvarende gælder oprindeligt fortrolige oplysninger, som er blevet offentliggjort ad andre kanaler og derved er blevet almindeligt kendte.

Den skærpede tavshedspligt indebærer, at det er strafbart for tilsynets medarbejdere at videregive fortrolige oplysninger om tilsynsarbejdet. I medfør af reglerne i offentlighedslovens § 35 er der ikke adgang til aktindsigt i tilsynssager, idet retten til aktindsigt er begrænset af særlige tavshedspligtbestemmelser i særlovgivningen.

Det foreslås i *stk. 2*, at samtykke fra den, som tavshedspligten tilsigter at beskytte, ikke berettiger de i *stk. 1* nævnte personer til at videregive fortrolige oplysninger.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestemmelsen i *stk. 1* ikke er til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives til en række indenlandske og udenlandske tilsynsmyndigheder m.v.. Der er tale om myndigheder, som har et væsentligt behov for at modtage disse oplysninger til varetagelse af deres opgaver. Bestemmelsen er opbygget på den måde, at fortrolige oplysninger, der kan videregives til danske myndigheder m.fl., opregnes i nr. 1-12 og nr. 16. Fortrolige oplysninger, der kan videregives til myndigheder m.v. inden for EU og EØS lande, opregnes i nr. 17, og i nr. 18 opregnes myndigheder i lande uden for den EU og EØS lande (tredjelande).

Det bemærkes, at oplysninger til udenlandske myndigheder kun må videregives efter et absolut »need-to-know«-princip.

Det foreslås i *stk. 4*, at der alene kan ske videregivelse til de tilsynsmyndigheder, som er nævnt i *stk. 3*, nr. 18, på baggrund af en international samarbejdsaftale og under forudsætning af, at modtagerne

mindst er underlagt en lovbestemt tavshedspligt, der svarer til tavshedspligten i medfør af stk. 1, og har et væsentligt behov for oplysningerne til varetagelse af deres opgaver.

Det foreslås i *stk. 5*, at alle, der i henhold til stk. 3, nr. 1-16, modtager fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet, med hensyn til disse oplysninger er undergivet den i stk. 1 omhandlede tavshedspligt.

Det foreslås i *stk. 6*, at videregivelse efter stk. 3, nr. 1, 2, 7, 8, 10, 15, 17 og 18 af fortrolige oplysninger, der hidrører fra en medlemsstat eller finansielle tilsynsmyndigheder i lande uden for Den Europæiske Union, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, alene kan ske, såfremt de myndigheder, der har afgivet oplysningerne, har givet deres udtrykkelige tilladelse, og oplysningerne må udelukkende benyttes til det formål, som tilladelsen vedrører.

Det foreslås i *stk. 7*, at fortrolige oplysninger, som Finanstilsynet modtager, kun må anvendes i forbindelse med tilsynshvervet, til at pålægge sanktioner, eller hvis tilsynsmyndighedens afgørelse påklages til højere administrativ myndighed eller indbringes for domstolene.

Til § 50

Omfanget af Erhvervsstyrelsens tilsynsansvar følger af § 32, stk. 1, i den gældende hvidvasklov.

Den foreslåede § 50 er en videreførelse af gældende ret, dog foreslås det som noget nyt, at medlemmer af den øverste og daglige ledelse og reelle ejere af virksomheder samt personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 17, ikke må være dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes stilling eller kontrollerende indflydelse.

Bestemmelsen gennemfører artikel 47, stk. 3, og artikel 48 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at Erhvervsstyrelsen påser, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 15-19, overholder denne lov, regler udstedt i medfør heraf og forordninger udstedt af Europa-Parlamentets og Rådet indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Erhvervsstyrelsens tilsyn skal ske på baggrund af en risikovurdering på baggrund af de faktorer, der er oplistet i artikel 48, stk. 6, i 4. hvidvaskdirektiv. Udover konkrete kontrolforanstaltninger kan tilsynet suppleres med vejledning om reglerne, kontakt til relevante brancheforeninger m.v.

De virksomheder og personer, som Erhvervsstyrelsen skal føre tilsyn med efter denne bestemmelse, er allerede under Erhvervsstyrelsens tilsyn.

Det foreslås i *stk. 2*, at medlemmer af den øverste og daglige ledelse og reelle ejere af virksomheder samt personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 17, ikke må være dømt for et strafbart forhold, der begrun-

der en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes stilling eller kontrollerende indflydelse. Det drejer sig om virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervmæssigt leverer samme ydelser som de i § 1, stk. 1, nr. 14-16 nævnte persongrupper, herunder revisorer, som ikke er godkendt i henhold til revisorloven, skatterådgivere og eksterne bogholdere.

Bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 50, stk. 2 er medlemmer af den øverste og daglige ledelse og reelle ejere af virksomheder samt personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 17. Den strafbare handling kan eksempelvis bestå i erhvervmæssigt at levere samme ydelser som eksempelvis advokater, revisorer og ejendomsmæglere, selvom man er dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af hvervet.

Til § 51

Den gældende hvidvasklovs § 31 indeholder en registreringspligt hos Erhvervsstyrelsen for virksomheder og personer omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 11 og 18.

Den foreslåede § 51 viderefører § 31 uden indholdsmæssige ændringer, dog udvides bestemmelsen ved, at der stilles yderligere krav om vurdering af medlemmer af ledelsen i virksomheders og personers egnethed til at udøve de nævnte aktiviteter. Ved Erhvervsstyrelsens vurdering af egnethed skal der inddrages en høj grad af væsentlighed. Formålet med indførelsen af kravene er bl.a. at sikre, at personer med gentagne konkurser og personer, der ofte er involveret i kædesvig m.v. ikke er involveret i virksomheder eller personer, der er registreret efter denne lov.

Bestemmelsen gennemfører artikel 47, stk. 1 og 2, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheder og personer omfattet af lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 18 og 19, skal registreres hos Erhvervsstyrelsen for erhvervmæssigt at kunne udøve aktivitet som udbydere af tjenesteydelser til virksomheder i henhold til lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 18, eller udøve valutavekslingsvirksomhed i henhold til lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 19. Registreringspligten gennemføres, for at Erhvervsstyrelsen kan føre tilsyn med virksomheder og personer, der erhvervmæssigt udøver en eller flere af de i bilag 1 nævnte aktiviteter. Virksomheder og personer, der allerede i henhold til anden lovgivning er under Erhvervsstyrelsens tilsyn, skal ikke registreres i medfør af bestemmelsen.

Bestemmelsen gennemfører artikel 47, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv, hvorefter registreringspligten skal omfatte virksomheder og personer, der erhvervmæssigt udøver virksomhed med valutaveksling og udbydere af tjenesteydelser til virksomheder.

Registrering i henhold til stk. 1, foretages i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask. Valutavekslingsvirksomhed og udbydere af tjenesteydelser til virksomheder anses for at være særligt udsatte for risikoen for at blive misbrugt af sine kunder i forbindelse med hvidvask og terrorfinansiering.

Der er i bekendtgørelse nr. 1503 af 1. december 2015 om anmeldelse og registrering af vekselkontorer og udbydere af tjenesteydelser til virksomheder i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask som ændret ved bekendtgørelse nr. 580 af 26. juli 2016, fastsat nærmere krav til de oplysninger, som de virksomheder, der er omfattet af registreringskravet, skal angive i forbindelse med anmeldelse om optagelse i registret. Bekendtgørelsen vil kunne videreføres med hjemmel i § 54 i forslaget.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 51, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 18 og 19, og den strafbare handling består i ikke at foretage en registrering ved Erhvervsstyrelsen, inden aktiviteten udøves. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der udbyder valutaveksling uden at være registreret ved Erhvervsstyrelsen.

Det foreslås i *stk. 2*, at Erhvervsstyrelsen skal undlade at foretage registrering efter *stk. 1*, hvis et medlem af en virksomheds øverste eller daglige ledelse eller personen er dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, jf. § 78, stk. 2, i straffeloven eller har indgivet begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering eller er under rekonstruktionsbehandling, konkursbehandling eller gældssanering. Der stilles dermed krav om, at Erhvervsstyrelsen skal vurdere, om personer eller medlemmer af ledelsen i virksomheder, der skal registreres ved Erhvervsstyrelsen, opfylder krav om egnethed og hæderlighed. Det følger af den foreslåede *stk. 7* og § 52, at de virksomheder og personer, der er omfattet af bestemmelsen, skal give Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for, at Erhvervsstyrelsen kan vurdere, om kravene er opfyldt. Bestemmelsen gennemfører artikel 47, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv, hvorefter tilsynsmyndighederne skal sikre, at de personer, som varetager en ledelsesfunktion i valutavekslingsvirksomheder og udbydere af tjenesteydelser til virksomheder, besidder den fornødne hæderlighed og egnethed.

Har en juridisk person både en bestyrelse og en direktion, skal både medlemmerne af direktionen og medlemmerne af bestyrelsen opfylde kravene. Har en juridisk person ikke en bestyrelse eller direktion, skal den tilsvarende daglige ledelse opfylde kravene i *stk. 2*. Dette kan f.eks. være tilfældet ved et kommanditselskab. Har et aktieselskab en direktion og et tilsynsråd, vil medlemmerne af direktionen skulle opfylde kravene. Der henvises til § 2, stk. 1, nr. 1, for så vidt angår begrebet daglig ledelse. Det er en betingelse, at kravene er opfyldt, og hvis Erhvervsstyrelsen senere erfarer, at virksomheder eller personer ikke opfylder kravene, fordi oplysningerne er blevet tilbageholdt på registreringstidspunktet, kan det medføre, at en registrering inddrages, jf. *stk. 6*. En registrering kan ligeledes inddrages, hvis virksomheden eller personen ikke er eller ophører med at være omfattet af § 1, stk. 1, nr. 18 og 19.

Af betragtning nr. 51 i præamblen til 4. hvidvaskdirektiv fremgår det, at kriterierne for at afgøre om en person besidder den fornødne egnethed og hæderlighed som minimum skal afspejle behovet for at beskytte virksomhederne mod at blive misbrugt af deres ledere eller reelle ejere med kriminelle formål for øje. Det foreslås derfor i *stk. 2, nr. 1*, at en person eller et medlem af ledelsen ikke må

være dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet jf. § 78, stk. 2, i straffeloven. Kravet om, at der skal være en nærliggende fare for misbrug, betyder, at det ikke er tilstrækkeligt for at undlade at foretage en registrering, at vedkommende er dømt for en strafbar handling, jf. henvisningen i bestemmelsen til § 78, stk. 2, i straffeloven. Henvisningen indebærer, at Erhvervsstyrelsen skal foretage samme vurdering, som domstolene foretager i forbindelse med en rettighedsfrakendelsessag. Eksempelvis vil en enkelt fartbøde ikke kunne begrunde nægtelse af registrering.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 2*, at de nævnte personer ikke på registreringstidspunktet må have indgivet begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering eller være under rekonstruktionsbehandling, konkursbehandling eller gældssanering. Det afgørende er registreringstidspunktet. Det er ikke afgørende i forhold til denne bestemmelse, hvorvidt en person eller et medlem af ledelsen tidligere har været under rekonstruktionsbehandling, konkursbehandling eller gældssanering.

Det er et krav i henhold til bestemmelsen, at hvis der alene er tale om en begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering, skal begæringen være indgivet af den pågældende person selv. Det kan således ikke tillægges vægt, at andre har indgivet begæring mod den pågældende, med mindre begæringen konkret fører til rekonstruktionsbehandling, konkursbehandling eller gældssanering, hvilket er omfattet af sidste del af den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås i *stk. 3, nr. 1*, at Erhvervsstyrelsen skal undlade at registrere en virksomhed, hvis virksomheden er dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af registreringen jf. § 78, stk. 2, i straffeloven. Der skal lægges samme elementer til grund i vurdering som ved personer efter *stk. 2, nr. 1*.

Det foreslås i *stk. 3, nr. 2*, at virksomheden ikke må have indgivet begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs eller være under rekonstruktionsbehandling eller konkursbehandling. Det afgørende for vurderingen er registreringstidspunktet, så tidligere indgivne begæringer medfører ikke, at bestemmelsen anses for realiseret.

Det er et krav i henhold til bestemmelsen, at hvis der alene er tale om en begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs, skal begæringen være indgivet af den pågældende virksomhed selv. Det kan således ikke tillægges vægt, at andre har indgivet begæring mod den pågældende, med mindre begæringen konkret fører til rekonstruktionsbehandling eller konkursbehandling, hvilket er omfattet af sidste del af den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås i *stk. 3, nr. 3*, at Erhvervsstyrelsen skal undlade at registrere en virksomhed, hvis en eller flere af en virksomheds reelle ejer(e) er dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes kontrollerende indflydelse. Formålet med bestemmelsen er at minimere risikoen for hvidvask af penge i virksomheden og kanalisering af penge til terrorformål ved at hindre, at personer med bestemmende indflydelse på virksomheden kan anvende virksomheden til kriminelle formål. Ved Erhvervsstyrelsens vurdering skal der inddrages en høj grad af væ-

sentlighed, herunder hvorvidt den pågældende reelle ejer kan antages at ville anvende virksomheden til hvidvask af penge eller kanalisering af penge til terrorformål. Det er derfor som udgangspunkt alene strafbare forhold, der relaterer sig til denne type af kriminalitet, der kan indgå i vurderingen. Domme for skatteunddragelse vil kunne medføre et afslag på registrering under hensyn til, at skatteunddragelse er omfattet af definitionen af hvidvask i forslagets § 3.

Det foreslås i *stk. 4*, at § 78, stk. 3, i straffeloven finder tilsvarende anvendelse ved vurderingen af, om strafbare forhold kan medføre, at der ikke skal ske registrering henholdsvis inddragelse af en registrering.

Virksomheder og personer nævnt i stk. 1 betragtes som selskaber og personer, der udøver hverv, som kræver særlig tilladelse i relation til § 78, stk. 2, i straffeloven. Henvielsen betyder, at hvis Erhvervsstyrelsen vurderer, at en person ikke opfylder kravene i bestemmelsen, tillægges vedkommende de rettigheder, der følger af § 78, stk. 3, i straffeloven. Dette indebærer bl.a., at anklagemyndigheden på begæring enten af den, der har fået afslag, eller på begæring af Erhvervsstyrelsen, skal indbringe spørgsmålet om rettighedsfrakendelse for domstolene.

Hvis der rejses straffesag mod virksomheder, herunder medlemmer af virksomhedens ledelse eller personer registreret i medfør af stk. 1, for overtrædelse af straffeloven eller anden lovgivning, herunder den finansielle lovgivning, mens en virksomhed eller person er registreret ved Erhvervsstyrelsen, kan der under straffesagen nedlægges påstand om, at der skal ske frakendelse af den pågældendes persons rettighed til at udøve aktiviteten, jf. § 79, stk. 2, jf. § 78 i straffeloven.

De generelle straffeprocessuelle principper og almindelige retssikkerhedsmæssige hensyn taler for, at der så vidt muligt under straffesagen gøres endeligt op med, om en person eller virksomhed, der er registreret i medfør af stk. 1, fortsat kan være registreret. Den endelige afgørelse heraf skal således foretages under straffesagen.

Det betyder, at Erhvervsstyrelsen ikke kan inddrage en registrering af en virksomhed eller person som følge af et strafbart forhold, hvis domstolene under straffesagen ikke har truffet afgørelse om, at den pågældende ikke fortsat kan være registreret ved Erhvervsstyrelsen. Heraf følger, at hvis der ikke nedlægges påstand om frakendelse/afregistrering under straffesagen, kan Erhvervsstyrelsen ikke efterfølgende komme til det resultat, at registreringen skal fjernes. Dette gør sig dog ikke gældende i forhold til reelle ejere, da disse ikke har en autorisation eller godkendelse som nævnt i § 78, stk. 3, i straffeloven.

Det foreslås i *stk. 5, 1. pkt.*, at medlemmer af en virksomheds øverste eller daglige ledelse skal meddele Erhvervsstyrelsen oplysninger om forhold som nævnt i stk. 2 i forbindelse med deres indtræden i virksomhedens ledelse..

Det foreslås i *stk. 5, 2. pkt.*, at en reel ejer af en virksomhed skal meddele Erhvervsstyrelsen oplysninger om, hvorvidt denne er dømt for et strafbart forhold senest 14 dage efter erhvervelsen af virksomheden.

Stk. 5 finder anvendelse i de tilfælde, hvor en virksomhed er registreret efter stk. 1, og hvor der efterfølgende sker udskiftning af personer i den registrerede virksomheds ledelse eller blandt de reelle ejere. Denne bestemmelse vil også finde anvendelse for de selskaber, der før denne lov var registreret ved Erhvervsstyrelsen.

Hvis personer som nævnt i bestemmelsen ikke meddeler Erhvervsstyrelsen de pågældende oplysninger, kan Erhvervsstyrelsen som tvangsmiddel pålægge bøder, jf. forslaget § 73.

Det foreslås i *stk. 6*, at Erhvervsstyrelsen kan inddrage registreringen af en virksomhed eller person efter stk. 1, hvis et medlem af en virksomheds øverste eller daglige ledelse eller personen efterfølgende omfattes af stk. 2, hvis virksomheden efterfølgende omfattes af stk. 3, nr. 1 og 2, hvis en reel ejer efterfølgende omfattes af stk. 3, nr. 3, eller hvis virksomheden eller personen ikke er eller ophører med at være omfattet af § 1, stk. 1, nr. 18 og 19.

Det foreslåede stk. 6 giver Erhvervsstyrelsen mulighed for at inddrage en registrering, og dermed fjerne virksomheder og personer fra registeret, hvis en virksomhed, herunder ledelse og reelle ejere eller person, der er registreret efter § 51, stk. 1, hos Erhvervsstyrelsen, dømmes for et strafbart forhold. Stk. 4 finder tilsvarende anvendelse i forhold til inddragelse efter stk. 6, hvilket medfører, at der som udgangspunkt ved strafbare forhold skal ske rettighedsfrakendelse ved domstolene. Ved f.eks. reelle ejere kan der dog ikke ske rettighedsfrakendelse i forbindelse med straffesagen som nævnt under stk. 3, hvorefter Erhvervsstyrelsen kan foretage en administrativ inddragelse.

Det foreslås i *stk. 7*, at virksomheder og personer, herunder medlemmer af ledelsen og en reel ejer af en virksomhed, skal meddele Erhvervsstyrelsen oplysninger, hvis forholdene efterfølgende ændre sig senest 14 dage efter ændringen. Dette kan være tilfældet, hvis virksomheden eller personen bliver dømt for et strafbart forhold. Meddelelse om ændringer i forholdene skal ske senest 14 dage efter ændringen. Erhvervsstyrelsen skal anvende oplysningerne til at vurdere, om der skal føres skærpet tilsyn med virksomheden eller personen eller foretage en vurdering af om der skal ske inddragelse af registrering.

Hvis personer som nævnt i bestemmelsen ikke meddeler Erhvervsstyrelsen de pågældende oplysninger, kan Erhvervsstyrelsen som tvangsmiddel pålægge bøder, jf. § 73 i forslaget.

Til § 52

Den gældende hvidvasklovs § 32, stk. 3, 4 og 6 indeholder bestemmelser om, hvilke oplysninger Erhvervsstyrelsen har krav på som led i sin tilsynsforpligtelse.

Forslaget svarer til § 32, stk. 3, 4 og 6, i den gældende hvidvasklov. Der foreslås ikke ændringer i retstilstanden.

Bestemmelsen gennemfører artikel 48, stk. 1 og 2, i 4. hvidvaskdirektiv. Det bemærkes, at artikel 48, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv, kræver, at de kompetente myndigheder, bl.a. for så vidt angår vekselkontorer, som nævnt i lovens § 1, stk. 1, nr. 19, har udvidede kontrolbeføjelser i forbindelse med sit tilsyn.

Hensynet til at sikre et effektivt hvidvasktilsyn og forebygge økonomisk kriminalitet, er imidlertid så tungtvejende, at det i hvidvaskloven er fundet hensigtsmæssigt at fastsætte regler, der går videre end artikel 48, stk. 2 i 4. hvidvaskdirektiv. Erhvervsstyrelsen har derfor i dag mulighed for at foretage kontrolbesøg uden forudgående retskendelse eller varsling, ikke kun hos vekselkontorer som nævnt i lovens § 1, stk. 1, nr. 19, men også hos virksomheder og personer, omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 15-18, hvis formålet tilsiger det.

Det foreslås i *stk. 1*, at virksomheder og personer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 15-19 skal give Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for styrelsens virksomhed

Forslaget er en videreførelse af § 32, stk. 3, i den gældende hvidvasklov.

Undlader en virksomhed eller person at give Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige til brug for tilsynet, kan Erhvervsstyrelsen som tvangsmiddel pålægge virksomheden eller personen tvangsbøder, jf. § 73 i forslaget.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 52, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 15-19, og den strafbare handling består i ikke at give Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for tilsynets virksomhed. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en valutavekslingsvirksomhed, der ikke vil udlevere virksomhedens procedurer for kundekendskabsprocedurer.

Det foreslås i *stk. 2*, at Erhvervsstyrelsen til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse kan få adgang til de virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 19, og, hvis formålet tilsiger det, virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 15-18 med henblik på indhentelse af oplysninger, herunder ved kontrolbesøg.

Forslaget svarer til § 32, stk. 4, i den gældende hvidvasklov.

Bestemmelsen gennemfører artikel 48, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv, der kræver, at de kompetente myndigheder har udvidede kontrolbeføjelser bl.a. i forbindelse med tilsynet med personer og virksomheder, der udøver virksomhed med valutaveksling.

Der er derfor i den foreslåede bestemmelse fastsat adgang for Erhvervsstyrelsen til at foretage kontrolbesøg uden forudgående varsling hos virksomheder og personer, der i henhold til § 1, stk. 1, nr. 19, erhvervsmæssigt udøver virksomhed med valutaveksling.

Erhvervsstyrelsen bibeholder med bestemmelsen sine nuværende desuden udvidede beføjelser for så vidt angår kontrolbesøg hos de i lovens § 1, stk. 1, nr. 15-18, nævnte virksomheder og personer, herunder statsautoriserede og godkendte revisorer og revisionsvirksomheder godkendt i henhold til revisorloven, ejendomsmæglere og ejendomsmæglervirksomheder, skatterådgivere og eksterne bogholdere m.v. samt udbydere af tjenesteydelser til virksomheder, herunder bl.a. selskabsfabrikanter og kontorhoteller

Erhvervsstyrelsen har således forsat mulighed for at foretage kontrolbesøg, uden forudgående varsling, hos de pågældende virksomheder og personer, hvis formålet med tilsynsbesøget tilsiger det. Denne hjemmel anvendes alene af Erhvervsstyrelsen i tilfælde, hvor det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at formålet med kontrolbesøget ville blive forspildt, hvis kontrolbesøget blev varslet. Udgangspunktet er således fortsat, at tilsynsbesøg hos de i § 1, stk. 1, nr. 15-18, nævnte virksomheder og personer skal varsles på forhånd, i det omfang det er muligt.

I tilfælde, hvor det efter Erhvervsstyrelsens konkrete vurdering anses for nødvendigt at foretage kontrolbesøg uden forudgående varsling vil kontrolbesøget blive foretaget i overensstemmelse med lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. Dette indebærer, at kontrolbesøget skal foretages under iagttagelse af almindelige retssikkerhedsmæssige principper, herunder eksempelvis forbuddet mod selvinkriminering, hvilket betyder, at en person, der er anklaget for et strafbart forhold, har ret til ikke at udtale sig om den påståede lovovertrædelse og til ikke at blive tvunget til at medvirke til at opklare det påståede strafbare forhold.

En forudsætning for at anvende hjemlen til uanmeldte kontrolbesøg er desuden, at Erhvervsstyrelsen ikke har en begrundet mistanke om en strafbar overtrædelse af lovgivningen, idet sagen i sådanne tilfælde, skal behandles efter retsplejelovens regler om strafferetspleje. Sagen vil i sådanne tilfælde således skulle behandles af politiet.

Det foreslås i *stk. 3*, at Erhvervsstyrelsen får mulighed for at udpege en person, f.eks. en regnskabskyndig, til at gennemføre kontrolbesøg hos de virksomheder og personer, der er omfattet af styrelsens tilsyn. Sådanne udpegede sagkyndige vil være underlagt samme skærpede tavshedspligt, som fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 49.

Til § 53

Den gældende hvidvasklovs § 32, stk. 5, indeholder bemyndigelse til Erhvervsstyrelsen til at påbyde de virksomheder og personer, som er omfattet af Erhvervsstyrelsens tilsyn i henhold til hvidvaskloven, at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af hvidvaskloven mv.

Forslaget svarer til § 32, stk. 5, i den gældende hvidvasklov. Der foreslås ikke ændringer i retstilstanden.

Bestemmelsen gennemfører artikel 59, stk. 1 og 2, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 53, at Erhvervsstyrelsen kan påbyde virksomheder og personer omfattet af tilsynet inden for en af styrelsen fastsat frist at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i hvidvaskloven, de regler, der er fastsat i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, eller forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder, eller organer. Efter § 72 i forslaget kan undladelse af at efterkomme påbuddet straffes med bøde.

Der kan ikke udstedes påbud for enhver overtrædelse af lovgivningen. Som udgangspunkt skal påbudsmuligheden anvendes i forbindelse med virksomheder og personers overtrædelse af kravene, når overtrædelserne er alvorlige, gentagne, systematiske eller en kombination heraf.

Derudover skal der som udgangspunkt alene anvendes påbud i forbindelse med overtrædelser af kapitel 2 om risikovurdering og risikostyring, kapitel 3 om kundekendskabsprocedurer og kapitel 5 om undersøgelses- noterings- underretnings- og opbevaringspligt. Påbud kan dog i begrænset omfang anvendes i andre situationer, hvis der er tale om særligt grove, gentagne eller systematiske overtrædelser af denne lov m.v.

Erhvervsstyrelsen vil yderligere efter bestemmelsen kunne udstede et midlertidigt forbud om, at personer med ledelsesansvar i en virksomhed eller andre fysiske personer, der holdes ansvarlige for overtrædelsen, varetager ledelsen af enheder, der er forpligtet efter loven.

Til § 54

Det følger af den gældende hvidvasklovs § 33, at Erhvervsstyrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om anmeldelse, registrering og offentliggørelse, herunder om hvilke oplysninger, der skal registreres

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende lovs § 33.

Bestemmelsen er en dansk særregel og gennemfører ikke direkte bestemmelser fra 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 54, at Erhvervsstyrelsen bemyndiges til, at fastsætte nærmere regler om anmeldelse, registrering og offentliggørelse, herunder om hvilke oplysninger, der skal registreres for de i § 51 nævnte virksomheder og personer. Det kan f.eks. dreje sig om virksomhedens navn og cvr-nr., eller

andet registreringsnummer, og for privatpersoner kan det tillige dreje sig om cpr-nr. Endvidere kan det omfatte samtlige adresser i Danmark, hvor kunder kan henvende sig til virksomheden, samt om ændringer i de oprindelige oplysninger.

Der gives samtidig mulighed for, at Erhvervsstyrelsen under iagttagelse af visse regler kan give anmeldere eller andre mulighed for selv at kunne foretage registreringer i styrelsens it-system. Disse regler kan f.eks. være anvendelse af særlige systemer eller brug af digital signatur eller andre sikkerhedsforanstaltninger.

Det præciseres, at Erhvervsstyrelsen kan stille krav om anvendelse af elektronisk signatur i forbindelse med registreringer m.v.

Til § 55

Den gældende hvidvasklovs § 34 c, stk. 1, fastlægger Erhvervsstyrelsen mulighed for at offentliggøre afgørelser og beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning.

Bestemmelsen vedrører virksomhedernes og Erhvervsstyrelsens pligt til at offentliggøre reaktioner beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning. Bestemmelsen pålægger Erhvervsstyrelsen en generel pligt til at offentliggøre.

Bestemmelsen gennemfører artiklerne 59, stk. 1, og stk. 2, litra a og artikel 60 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det følger af *stk. 1*, at resumé af reaktioner givet efter §§ 50 og 53 skal offentliggøres, jf. dog *stk. 5*. Dette gælder også beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning. Offentliggørelsen skal omfatte personens navn.

Begrebet reaktioner omfatter alle de reaktioner, som Erhvervsstyrelsen vedtager, og som retter sig mod en part, herunder afgørelser, påbud, påtaler og beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning.

Offentliggørelsesmeddelelsen skal som minimum identificere den fysiske eller juridiske person og overtrædelsens art. Erhvervsstyrelsen skal derfor alene offentliggøre et resumé af reaktionen eller beslutningen om at overgive en sag til politimæssig efterforskning. Det foreslåede *stk. 1* medfører derfor ikke, at afgørelsen eller beslutningen skal offentliggøres i sin helhed.

Det bemærkes, at oplysninger om, at fysiske personer har overtrådt lovgivningen og modtaget påbud og påtaler, er at anse for oplysninger om andre rent private forhold i henhold til persondatalovens § 8. Der kan ikke inden for persondatalovens rammer ske offentliggørelse af sådanne oplysninger som beskrevet i lovforslaget. Den foreslåede bestemmelse udgør således en fravigelse af persondatalovens regler. Artikel 7 i databeskyttelsesdirektivets (direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995) fastsætter bl.a., at behandling af personoplysninger kan finde sted, hvis behandlingen er nød-

vendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller henhørende under offentlig myndighedsudøvelse, som den registeransvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt. Det vurderes, at den foreslåede fravigelse er nødvendig for at gennemføre artikel 60 i 4. hvidvaskdirektiv, i hvilken forbindelse det tillige vurderes, at den foreslåede bestemmelse ligger inden for rammerne af databeskyttelsesdirektivet.

Det følger af *stk. 2*, at der uanset *stk. 1, 3. pkt.*, alene kan ske offentliggørelse af afgørelser og beslutninger på Erhvervsstyrelsens hjemmeside, der omfatter en fysisk persons navn, ved personens alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af en række bestemmelser i lovforslaget.

Det følger af *stk. 3*, at reaktioner givet efter §§ 50 og 53 samt Erhvervsstyrelsens beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning skal offentliggøres på Erhvervsstyrelsens hjemmeside jf. dog *stk. 5*. Indbringes reaktionen, der offentliggøres i henhold til *stk. 1, 1. pkt.*, for Erhvervsankenævnet eller domstolene, skal dette fremgå af Erhvervsstyrelsens offentliggørelse, og det efterfølgende resultat af Erhvervsankenævnets eller domstolenes afgørelse skal ligeledes offentliggøres på Erhvervsstyrelsens hjemmeside hurtigst muligt.

I lovforslaget er der ikke angivet et tidspunkt for, hvornår Erhvervsstyrelsen skal offentliggøre en tilsynsreaktion. Det er dog hensigten, at offentliggørelsen som udgangspunkt sker senest dagen efter, at der er truffet afgørelse eller beslutning om at meddele tilsynsreaktionen. Erhvervsstyrelsen orienterer forinden den pågældende virksomhed, hvis navn vil fremgå af offentliggørelsen, om den forestående offentliggørelse, således at virksomheden har mulighed for at kunne forberede sig herpå. For så vidt angår tilsynsreaktioner, der vedrører en virksomheds solvensforhold, vil offentliggørelsen først ske efter udløbet af den frist, der er givet i henhold til § 225 i lov om finansiel virksomhed, inden for hvilken virksomheden har fået mulighed for at rette op på solvensforholdene, medmindre det allerede er offentliggjort ad anden vej. Det forudsætter dog, at offentliggørelsen er i overensstemmelse med lov om værdipapirhandel m.v.

Det bemærkes, at oplysninger om, at fysiske personer har overtrådt lovgivningen og modtaget påbud og påtaler, er at anse for oplysninger om andre rent private forhold i henhold til persondatalovens § 8. Der kan ikke inden for persondatalovens rammer ske offentliggørelse af sådanne oplysninger, som beskrevet i lovforslaget. Den foreslåede bestemmelse udgør således en fravigelse af persondatalovens regler. Artikel 7 i databeskyttelsesdirektivets (direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995) fastsætter bl.a., at behandling af personoplysninger kan finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller henhørende under offentlig myndighedsudøvelse, som den registeransvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt. Det vurderes, at den foreslåede fravigelse ligger inden for databeskyttelsesdirektivets rammer. Der er herved lagt vægt på, at fravigelsen er nødvendig for at gennemføre artikel 59, *stk. 2, litra a*, og artikel 60, i 4. hvidvaskdirektiv. Der er desuden lagt vægt på, at de øvrige bestemmelser i persondataloven finder anvendelse.

Ved en beslutning om at oversende en sag til politimæssig efterforskning kan der ikke ske offentliggørelsen, hvis offentliggørelse vil kunne skade den politimæssige efterforskning, eller hvis den vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden eller personen. Der skal derfor ved vurderingen af, om der skal ske offentliggørelse, foretages en afvejning af behovet for at offentliggøre en politianmeldelse over for de betænkkeligheder, herunder af retssikkerhedsmæssig karakter, som offentliggørelsen kan give anledning til.

Oversendelse af sager til politimæssig efterforskning er en processuel beslutning, som ikke kan påklages. Det forudsættes, at offentliggørelse af en beslutning om at oversende en sag til politimæssig efterforskning alene sker efter høring af den relevante politimyndighed. Det kan aftales med anklagemyndigheden, at visse sagskategorier kan offentliggøres uden forudgående høring.

Den offentliggjorte tilsynsreaktion vil indeholde den eller de involverede virksomheders navn(e). Derimod vil alle fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger om potentielle købere af en nødlidende virksomhed i de tilfælde, hvor overtagelsen ikke gennemføres, ikke blive offentliggjort. Dette gælder også fortrolige oplysninger om virksomhedens interne forhold af væsentlig betydning for virksomheden, f.eks. vil ikke-offentligt tilgængelige oplysninger om dens opbygning og indretning, dens økonomiske forhold og situation, dens kundemasse og dens samarbejdspartnere, blive fjernet inden offentliggørelsen, medmindre oplysningerne er nødvendige for forståelsen af tilsynsreaktionen. Endelig vil der ikke ske offentliggørelse af fortrolige oplysninger modtaget fra udenlandske tilsynsmyndigheder samt oplysninger omfattet af bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen om undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold m.v.

Som hidtil indebærer offentliggørelse af en tilsynsreaktion ikke, at selve den underliggende sag med dertilhørende akter bliver offentlig tilgængelig. Sagen er stadig omfattet af Erhvervsstyrelsens tavshedspligt i henhold til lovforslagets § 56. En eventuel anmodning om aktindsigt, herunder aktindsigt i sagsakter og journaliste, vil derfor være omfattet af de almindelige regler herfor.

Hvis offentliggørelse med navn i en konkret sag ikke vil kunne ske, vil det fortsat være muligt for Erhvervsstyrelsen at offentliggøre afgørelsen i anonymiseret form. Det forudsætter dog, at man ikke ud fra beskrivelsen af sagens faktum med stor sandsynlighed kan udlede, hvilken virksomhed tilsynsreaktionen vedrører.

Erhvervsstyrelsens beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning skal offentliggøres på Erhvervsstyrelsens hjemmeside, jf. dog stk. 5.

Det følger af *stk. 4*, at har Erhvervsstyrelsen overgivet en sag til politimæssig efterforskning, og er der afsagt fældende dom eller vedtaget bøde, skal der ske offentliggørelse af dommen, bødevedtagelsen eller et resumé heraf, jf. dog stk. 5. Er dommen ikke endelig, eller er den anket eller genoptaget, skal dette fremgå af offentliggørelsen.

Dommen, det vedtagne bødeforelæg, eller resuméet heraf, som skal offentliggøres, vil indeholde den eller de involverede virksomheder eller personers navn(e).

Offentliggørelse indebærer ikke, at selve den underliggende sag med dertilhørende akter bliver offentlig tilgængelig. Sagen er stadig omfattet af Erhvervsstyrelsens tavshedspligt i henhold til lovforslagets § 56. En eventuel anmodning om aktindsigt, herunder aktindsigt i sagsakter og journaliste, vil derfor være omfattet af de almindelige regler herfor.

Det følger af *stk. 5*, at offentliggørelse efter *stk. 1-4* kan dog ikke ske, hvis det vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden, eller efterforskningsmæssige hensyn taler imod offentliggørelse. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger omfattet af bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen om undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold m.v. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplysninger, der hidrører fra lande inden for Den Europæiske Union eller lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, medmindre de myndigheder, som har afgivet oplysningerne, har givet deres udtrykkelige tilladelse.

Ved »uforholdsmæssig stor skade« forstår, at der skal være tale om oplysninger, som, hvis de offentliggøres, kan være livstruende for virksomheden. Det er dermed ikke tilstrækkeligt, at oplysningerne potentielt kan medføre større tab for virksomheden, uden at virksomhedens eksistens dermed er i fare.

Alle fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger om potentielle købere af en nødlidende virksomhed i de tilfælde, hvor overtagelsen ikke gennemføres, ikke blive offentliggjort. Dette gælder også fortrolige oplysninger om virksomhedens interne forhold af væsentlig betydning for virksomheden, f.eks. vil ikke-offentligt tilgængelige oplysninger om virksomhedens opbygning og indretning, økonomiske forhold og situation, kundemasse og samarbejdspartnere blive fjernet inden offentliggørelsen, medmindre oplysningerne er nødvendige for forståelsen af dommen, det vedtagne bødeforelæg, eller resuméet heraf.

Det følger af *stk. 6*, at er offentliggørelse undladt i henhold til *stk. 5, 1. pkt.*, skal der ske offentliggørelse efter *stk. 1-4*, når de hensyn, der nødvendiggjorde undladelsen, ikke længere er gældende. Dette gælder dog kun i op til 2 år efter datoen for reaktionen eller beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning. Offentliggørelse skal dog alene finde sted, hvis der ikke er sket påtaleopgivelse eller tiltalefrafald efter retsplejelovens regler.

Baggrunden herfor er, at den offentlige interesse i sådanne reaktioner aftager kraftigt hen over tid, og af administrative årsager. På denne baggrund foreslås en grænse på to år.

Det følger af *stk. 7*, at i sager, hvor Erhvervsstyrelsen har offentliggjort en beslutning om at overgive en sag til politimæssig efterforskning efter *stk. 3, 7. pkt.*, og sagen er afsluttet ved påtaleopgivelse, tiltalefrafald eller afsigelse af frifindende dom, skal Erhvervsstyrelsen efter anmodning fra den

fysiske eller juridiske person, som sagen vedrører, offentliggøre oplysninger herom. Den fysiske eller juridiske person skal indsende en kopi af afgørelsen om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald eller en kopi af dommen til Erhvervsstyrelsen samtidig med anmodning om offentliggørelse. Erhvervsstyrelsen kan fjerne oplysningerne om beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning, jf. stk. 3, 7. pkt., fra Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Erhvervsstyrelsen skal offentliggøre, at sagen er sluttet uden tiltale, at sagen er sluttet ved tiltalefrafald, eller at der er afsagt frifindende dom i sagen i umiddelbar og naturlig sammenhæng med Erhvervsstyrelsens offentliggørelse efter stk. 1, 8. pkt., dvs. det sted på Erhvervsstyrelsens hjemmeside, hvor Erhvervsstyrelsens tidligere har offentliggjort beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning. De supplerende oplysninger om påtaleopgivelse, tiltalefrafald eller frifindende dom, skal fremgå tydeligt af Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Erhvervsstyrelsen kan vælge at fjerne oplysningerne om beslutningen om at overgive en sag til politimæssig efterforskning. Det er tiltænkt, at denne mulighed skal finde anvendelse i det tilfælde, hvor betalingstjenesteudbyderen ikke selv anmoder Erhvervsstyrelsen om, at der skal ske offentliggørelse af en påtaleopgivelse, et tiltalefrafald eller frifindende dom. Forslaget er begrundet i hensynet til den, som sagen vedrører, og i at sikre offentligheden et mere retvisende billede af praksis. Erhvervsstyrelsen vil i sin vurdering af, hvorvidt en beslutning om at overgive en sag til politimæssig efterforskning skal fjernes fra hjemmesiden, inddrage hensynet til den relevante virksomhed eller person samt øvrige hensyn, som måtte være relevante i det konkrete tilfælde.

Det følger af *stk.* 8, at Erhvervsstyrelsen skal efter anmodning fra en fysisk eller juridisk person, som en frifindende dom retter sig mod, offentliggøre resultatet af anken eller genoptagelsen. Den fysiske eller juridiske person skal samtidig med anmodningen om offentliggørelse indsende kopi af dommen, resultatet af anken eller genoptagelsen. Er resultatet af anken eller den genoptagede sag et andet end resultatet af dommen offentliggjort i medfør af stk. 4, 1. pkt., kan Erhvervsstyrelsen beslutte at fjerne dommen fra Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Erhvervsstyrelsen skal offentliggøre den frifindende dom i umiddelbar og naturlig sammenhæng med Erhvervsstyrelsens offentliggørelse efter stk. 2, 1. pkt., dvs. det sted på Erhvervsstyrelsens hjemmeside, hvor Erhvervsstyrelsen tidligere har offentliggjort, at der er faldet hel eller delvis dom i en sag, som vedrører den pågældende person. Oplysningerne om den frifindende dom, skal fremgå tydeligt af Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Erhvervsstyrelsen kan vælge at fjerne oplysningerne om dommen, der er offentliggjort i medfør af stk. 2, 1. pkt., hvis resultatet af en anke eller genoptagelse er et andet end den ankede eller genoptagede dom. Det er tiltænkt, at denne mulighed skal finde anvendelse i det tilfælde, hvor en fysisk eller juridisk person ikke selv anmoder Erhvervsstyrelsen om at offentliggøre en frifindende dom. Forslaget er begrundet i hensynet til den, som sagen vedrører, og i at sikre offentligheden et mere retvisende billede af praksis. Erhvervsstyrelsen vil i sin vurdering af, hvorvidt en dom skal fjernes

fra hjemmesiden, inddrage hensynet til den fysiske eller juridiske person samt øvrige hensyn, som måtte være relevante i det konkrete tilfælde.

Til § 56

Det foreslås i § 56, at reglerne i § 49 finder tilsvarende anvendelse for ansatte i Erhvervsstyrelsen for oplysninger modtaget i henhold til denne lov. Der henvises i det hele til bemærkningerne til § 49 i forslaget.

Til § 57

I den gældende hvidvasklovs § 34 b følger omfanget af Advokatrådets tilsynsansvar.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af § 34 b i den gældende lov. Der er ikke tiltænkt ændringer i retstilstanden.

Forslaget gennemfører artikel 48 i 4. hvidvaskdirektiv.

Tilsynet med de personer og virksomheder, der er omfattet af forslaget, er delt mellem Erhvervsstyrelsen, Finanstilsynet, spillemyndigheden og Advokatrådet. Dog er Danmarks Nationalbank ikke underlagt tilsyn, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 21. Advokatrådets tilsyn med advokater er reguleret i retsplejeloven.

Tilsynet med de virksomheder og personer, der er omfattet af bestemmelsen, kan ske på grundlag af en risikovurdering. Risikovurderingen vil bero på en vurdering af, om der er særlige forhold vedrørende virksomheden og dens branche. Udover konkrete kontrolforanstaltninger kan tilsynet suppleres med generel vejledning om reglerne og kontakt til relevante brancheforeninger.

Idet foreslås i *stk. 1*, at Advokatrådet påser, at advokater omfattet af § 1, stk. 1, nr. 14, overholder loven og de regler, der er udstedt i medfør heraf, samt Europa-Parlamentets og Rådets forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.r.

Efter retsplejeloven § 143 fører Advokatrådet, der er Advokatsamfundets bestyrelse, tilsyn med, at advokater og deres autoriserede fuldmægtige udviser en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

I henhold til lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 14, finder hvidvaskloven i visse situationer anvendelse på advokater. Der foreslås, at Advokatrådets rolle som myndighed på hvidvaskområdet præciseres, idet det med forslaget fastslås, at Advokatrådet skal påse, at advokaterne overholder bestemmelserne på hvidvaskområdet. Heri ligger en krav om et aktivt tilsyn, der vil omfatte udstedelse af vejledning, rådgivning, undersøgelser og inspektioner. Tilsynet, der også omfatter advokaternes autoriserede

fuldmægtige, skal finde sted på grundlag af en vurdering af risikoen for overtrædelse af disse bestemmelser.

Det foreslås i *stk. 2*, at Advokatrådet inden for en af Advokatrådet fastsat frist kan påbyde advokater som nævnt i *stk. 1* at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i denne lov, de regler, der er fastsat i medfør heraf, eller Europa-Parlamentets og Rådets forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Advokatrådet får adgang til at udstede påbud til en advokat om inden for en af Advokatrådet fastsat frist, at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i hvidvaskloven, de regler, der er fastsat i medfør heraf, eller Europa-Parlamentets og Rådets forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Overtrædelse af påbud vil være undergivet sædvanlige disciplinære sanktioner, der fastsættes af Advokatnævnet.

Der kan ikke udstedes påbud for enhver overtrædelse af lovgivningen. Som udgangspunkt skal påbudsmuligheden anvendes i forbindelse med virksomheder og personers overtrædelse af kravene, når overtrædelserne er alvorlige, gentagne, systematiske eller en kombination heraf.

Derudover skal der som udgangspunkt alene anvendes påbud i forbindelse med overtrædelser af kapitel 2 om risikovurdering og risikostyring, kapitel 3 om kundekendskabsprocedurer og kapitel 5 om undersøgelses- noterings- underretnings- og opbevaringspligt. Påbud kan dog i begrænset omfang anvendes i andre situationer, hvis der er tale om særligt grove, gentagne eller systematiske overtrædelser af denne lov m.v.

Advokatrådet vil yderligere efter bestemmelsen kunne udstede et midlertidigt forbud om, at personer med ledelsesansvar i en virksomhed eller andre fysiske personer, der holdes ansvarlige for overtrædelsen, varetager ledelsen af enheder, der er forpligtet efter loven.

Til § 58

Den gældende hvidvasklov indeholder ingen bestemmelser om tilsyn med udbydere af spil, da dette område er reguleret i spillelovgivningen.

Den foreslåede bestemmelse vedrører spillemyndighedens tilsyn med udbydere af spil etableret her i landet. Skatteministeren har i henhold til lov om spil § 4 bemyndiget spillemyndigheden til at udstede tilladelser og føre tilsyn, jf. bekendtgørelse nr. 1121 af 1. december 2011 om spillemyndigheden.

Forslaget gennemfører artikel 48, *stk. 3*, i 4. hvidvaskdirektiv.

Tilsynet med de personer og virksomheder, der er omfattet af forslaget, er delt mellem Erhvervsstyrelsen, Finanstilsynet, spillemyndigheden og Advokatrådet. Dog er Danmarks Nationalbank ikke

underlagt tilsyn, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 21. Advokatrådets tilsyn med advokater er reguleret i retsplejeloven.

Tilsynet med udbydere af spil skal ske på grundlag af en risikovurdering. Risikovurderingen vil bero på en vurdering af, om der er særlige forhold vedrørende virksomheden og dens branche. Udover konkrete kontrolforanstaltninger kan tilsynet suppleres med generel vejledning om reglerne og kontakt til relevante brancheforeninger.

Det foreslås i *stk. 1*, at spillemyndigheden fører tilsyn med, at udbydere af spil overholder loven, de regler, der er udstedt i medfør heraf, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Det foreslås i *stk. 2*, at udbydere af spil skal give spillemyndigheden de oplysninger, der er nødvendige myndighedens virksomhed. Bestemmelsen giver spillemyndigheden mulighed for at indhente oplysninger m.v. til brug for tilsynsopgaven på samme måde, som de øvrige tilsynsmyndigheder.

Undlader en virksomhed eller person at give spillemyndigheden de oplysninger, der er nødvendige til brug for tilsynet, kan spillemyndigheden som tvangsmiddel pålægge virksomheden eller personen tvangsbøder, jf. § 73 i forslaget.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 58, stk. 2, er udbydere af spil omfattet af loven, og den strafbare handling består i ikke at give spillemyndigheden de oplysninger, der er nødvendige for tilsynets virksomhed. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en udbyder af spil, der ikke vil udlevere virksomhedens procedurer for kundekendskabsprocedurer.

Det foreslås i *stk. 3*, at spillemyndigheden til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse kan få adgang til udbydere af spil med henblik på at indhente oplysninger. Bestemmelsen svarer til spillemyndighedens beføjelser i relation til tilsyn med udbydere af spils overholdelse af spillelovgivningens regler, jf. § 47, stk. 1, i lov om spil.

Bestemmelsen gennemfører artikel 48, stk. 3, som kræver, at de kompetente myndigheder for udbydere af spiltjenester har udvidede tilsynsbeføjelser, herunder navnlig mulighed for at gennemføre inspektioner på stedet.

Bestemmelsen om spillemyndighedens adgang til virksomheder og personer uden retskendelse er i overensstemmelse med den traditionelle opfattelse af, at spillemyndighedens adgang til at foretage inspektionsbesøg er omfattet af undtagelsen i § 72 i Grundloven om boligens ukrænkelighed.

Spillemyndigheden har som udgangspunkt udelukkende adgang til forretningslokaler og således ikke til private boliger. I tilfælde, hvor en virksomhed er af så ringe størrelse, at dets forretningslo-

kale befinder sig i et privat hjem, har spillemyndigheden dog adgang hertil i overensstemmelse med denne bestemmelse.

Spillemyndigheden har behov for at kunne udøve sin tilsynsvirksomhed også i de særlige tilfælde, hvor en virksomhed måtte nægte at give tilsynet de til brug for tilsynsvirksomheden nødvendige oplysninger eller modvirker et kontrolbesøg.

Spillemyndigheden har mulighed for at foretage kontrolbesøg uden forudgående varsling. Denne hjemmel til at foretage uanmeldte kontrolbesøg uden forudgående varsling, skal alene anvendes af spillemyndigheden i tilfælde, hvor det er spillemyndighedens vurdering, at formålet med kontrolbesøget ville blive forspildt, hvis kontrolbesøget varsles. Udgangspunktet er således fortsat, at kontrolbesøg hos udbydere af spil skal varsles på forhånd, i det omfang det er muligt. Hjemlen kan derfor tænkes anvendt, f.eks. hvor en udbyder af spil undtagelsesvist nægter spillemyndigheden adgang til virksomheden i forbindelse med et ordinært tilsynsbesøg. Der kan også være tale om en krisesituation, der kræver, at spillemyndigheden skridter til omgående handling, og hvor en umiddelbar adgang til virksomheden eller personen er en forudsætning for at håndtere situationen. Hvis en udbyder af spil undtagelsesvist skulle modarbejde et kontrolbesøg i disse situationer, er der ikke fundet baggrund for at foretage begrænsninger i spillemyndighedens adgang til uden retskendelse at foretage inspektioner.

Spillemyndigheden må kun skaffe sig adgang til en udbyder af spils forretningslokaler uden retskendelse, hvis det er nødvendigt for, at spillemyndigheden kan udøve sin tilsynsvirksomhed. Det er en betingelse, at formålet ikke kan opnås ved brug af mindre indgribende foranstaltninger som f.eks. tvangsbøder.

Spillemyndigheden mulighed for at få adgang uden retskendelse kan kun anvendes i tilsynsmæssigt øjemed. Hvis der er en begrundet mistanke om en strafbar overtrædelse af lovgivningen, finder retsplejelovens regler om ransagning anvendelse.

I tilfælde, hvor det efter spillemyndighedens konkrete vurdering anses for nødvendigt at foretage kontrolbesøg uden forudgående varsling, vil kontrolbesøget blive foretaget i overensstemmelse med lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. Dette indebærer, at kontrolbesøget skal foretages under iagttagelse af almindelige retssikkerhedsmæssige principper, herunder eksempelvis forbuddet mod selvinkriminering, hvilket betyder, at en person, der er anklaget for et strafbart forhold, har ret til ikke at udtale sig om den påståede lovovertrædelse og til ikke at blive tvunget til at medvirke til at opklare det påståede strafbare forhold.

En forudsætning for at anvende hjemlen til uanmeldte kontrolbesøg er desuden, at spillemyndigheden ikke har en begrundet mistanke om en strafbar overtrædelse af lovgivningen, idet sagen i sådanne tilfælde, skal behandles efter retsplejelovens regler om strafferetspleje. Sagen vil i sådanne tilfælde således skulle behandles af politiet.

Det foreslåede *stk. 4* fastsætter, at udbydere af spil omfattet af loven, hvor spilsystemet ikke er placeret i Danmark, skal give spillemyndigheden adgang til spilsystemet ved hjælp af fjernadgang eller lignende. Ved spilsystemet skal forstås it-udstyr, der anvendes til udbud af spil. Kravet skal muliggøre en betryggende kontrol af udbydere af spil, hvor spilsystemet eller dele heraf ikke er placeret her i landet. Der henvises til de enkelte spilområders definitionen af spilsystemet og kravene hertil, som er fastsat i lovekendtgørelse nr. 119 af 22. januar 2016 om spil og reglerne udstedt i medfør heraf.

Til § 59

Det foreslås i § 59, at spillemyndigheden kan inden for en af spillemyndigheden fastsat frist kan påbyde udbydere af spil at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af regler nævnt i § 58, stk. 1. Forslaget vedrører påbud om at foretage nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af reglerne. Bestemmelsen er ny.

Der henvises til bemærkningerne til § 53 i forslaget vedrørende Erhvervsstyrelsens påbud.

Til § 60

Den gældende hvidvasklov eller spillelovgivning indeholder ikke bestemmelser svarende til den foreslåede § 60.

Forslaget medfører, at skatteministeren kan fastsætte nærmere regler anmeldelse og offentliggørelse.

Det foreslås i § 60, at skatteministeren for udbydere af spil bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om anmeldelse og offentliggørelse, herunder om hvilke oplysninger, der skal registreres. Det kan f.eks. dreje sig om virksomhedens navn, cvr-nr., eller andet registreringsnummer. For privatpersoner kan det tillige dreje sig om cpr-nr., fødselsdato og sted. Endvidere kan det omfatte samtlige adresser i Danmark, hvor kunder kan henvende sig til virksomheden, samt om ændringer i de oprindelige oplysninger.

Der gives samtidig mulighed for, at skatteministeren under iagttagelse af visse regler kan give anmeldere eller andre mulighed for selv at kunne foretage registreringer i styrelsens it-system. Disse regler kan f.eks. være anvendelse af særlige systemer eller brug af digital signatur eller andre sikkerhedsforanstaltninger.

Det præciseres, at skatteministeren kan stille krav om anvendelse af elektronisk signatur i forbindelse med registreringer m.v.

Til § 61

Bestemmelsen vedrører virksomhedernes og spillemyndighedens pligt til at offentliggøre reaktioner. Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen gennemfører artiklerne 59, stk. 1, og stk. 2, litra a og artikel 60 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det følger af *stk. 1*, at resumé af reaktioner givet efter § 58, stk. 1, og § 59 skal offentliggøres, jf. dog *stk. 5*. Dette gælder også beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning. Offentliggørelsen skal omfatte den juridiske persons navn. Hvis afgørelsen vedrører en fysisk person, skal offentliggørelsen omfatte den fysiske persons navn, når dette skønnes at være af almen interesse for offentligheden.

Begrebet reaktioner omfatter alle de reaktioner, som spillemyndigheden vedtager, og som retter sig mod en part, herunder afgørelser, påbud, påtaler og beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning.

Offentliggørelsesmeddelelsen skal som minimum identificere den fysiske eller juridiske person og overtrædelsens art. Spillemyndigheden skal derfor alene offentliggøre et resumé af reaktionen eller beslutningen om at overgive en sag til politimæssig efterforskning. Det foreslåede *stk. 1* medfører derfor ikke, at afgørelsen eller beslutningen skal offentliggøres i sin helhed.

Det bemærkes, at oplysninger om, at fysiske personer har overtrådt lovgivningen og modtaget påbud og påtaler, er at anse for oplysninger om andre rent private forhold i henhold til persondatalovens § 8. Der kan ikke inden for persondatalovens rammer ske offentliggørelse af sådanne oplysninger som beskrevet i lovforslaget. Den foreslåede bestemmelse udgør således en fravigelse af persondatalovens regler. Artikel 7 i databeskyttelsesdirektivets (direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995) fastsætter bl.a., at behandling af personoplysninger kan finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller henhørende under offentlig myndighedsudøvelse, som den registeransvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt. Det vurderes, at den foreslåede fravigelse er nødvendig for at gennemføre artikel 60 i 4. hvidvaskdirektiv, i hvilken forbindelse det tillige vurderes, at den foreslåede bestemmelse ligger inden for rammerne af databeskyttelsesdirektivet.

Det følger af *stk. 2*, at der uanset *stk. 1, 3. pkt.*, alene kan ske offentliggørelse af afgørelser og beslutninger på spillemyndighedens hjemmeside, der omfatter en fysisk persons navn, ved personens alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af en række bestemmelser i lovforslaget.

Det følger af *stk. 3*, at reaktioner givet efter §§ 50 og 53 samt spillemyndighedens beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning skal offentliggøres på spillemyndighedens hjemmeside jf. dog *stk. 5*. Indbringes reaktionen, der offentliggøres i henhold til *stk. 1, 1. pkt.*, for Erhvervsankenævnet eller domstolene, skal dette fremgå af spillemyndighedens offentliggørelse, og det efterfølgende resultat af Erhvervsankenævnets eller domstolenes afgørelse skal ligeledes offentliggøres på spillemyndighedens hjemmeside hurtigst muligt.

I lovforslaget er der ikke angivet et tidspunkt for, hvornår spillemyndigheden skal offentliggøre en tilsynsreaktion. Det er dog hensigten, at offentliggørelsen som udgangspunkt sker senest dagen efter, at der er truffet afgørelse eller beslutning om at meddele tilsynsreaktionen. Spillemyndigheden orienterer forinden den pågældende virksomhed, hvis navn vil fremgå af offentliggørelsen, om den forestående offentliggørelse, således at virksomheden har mulighed for at kunne forberede sig herpå. For så vidt angår tilsynsreaktioner, der vedrører en virksomheds solvensforhold, vil offentliggørelsen først ske efter udløbet af den frist, der er givet i henhold til § 225 i lov om finansiel virksomhed, inden for hvilken virksomheden har fået mulighed for at rette op på solvensforholdene, medmindre det allerede er offentliggjort ad anden vej. Det forudsætter dog, at offentliggørelsen er i overensstemmelse med lov om værdipapirhandel m.v.

Det bemærkes, at oplysninger om, at fysiske personer har overtrådt lovgivningen og modtaget påbud og påtaler, er at anse for oplysninger om andre rent private forhold i henhold til persondatalovens § 8. Der kan ikke inden for persondatalovens rammer ske offentliggørelse af sådanne oplysninger, som beskrevet i lovforslaget. Den foreslåede bestemmelse udgør således en fravigelse af persondatalovens regler. Artikel 7 i databeskyttelsesdirektivets (direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995) fastsætter bl.a., at behandling af personoplysninger kan finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller henhørende under offentlig myndighedsudøvelse, som den registeransvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt. Det vurderes, at den foreslåede fravigelse ligger inden for databeskyttelsesdirektivets rammer. Der er herved lagt vægt på, at fravigelsen er nødvendig for at gennemføre artikel 59, stk. 2, litra a, og artikel 60, i 4. hvidvaskdirektiv. Der er desuden lagt vægt på, at de øvrige bestemmelser i persondataloven finder anvendelse.

Ved en beslutning om at oversende en sag til politimæssig efterforskning kan der ikke ske offentliggørelsen, hvis offentliggørelse vil kunne skade den politimæssige efterforskning, eller hvis den vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden eller personen. Der skal derfor ved vurderingen af, om der skal ske offentliggørelse, foretages en afvejning af behovet for at offentliggøre en politianmeldelse over for de betænkeligheder, herunder af retssikkerhedsmæssig karakter, som offentliggørelsen kan give anledning til.

Oversendelse af sager til politimæssig efterforskning er en processuel beslutning, som ikke kan påklages. Det forudsættes, at offentliggørelse af en beslutning om at oversende en sag til politimæssig efterforskning alene sker efter høring af den relevante politimyndighed. Det kan aftales med anklagemyndigheden, at visse sagskategorier kan offentliggøres uden forudgående høring.

Den offentliggjorte tilsynsreaktion vil indeholde den eller de involverede virksomheders navn(e). Derimod vil alle fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger om potentielle købere af en nødlidende virksomhed i de tilfælde, hvor overtagelsen ikke gennemføres, ikke blive offentliggjort. Dette gælder også fortrolige oplysninger om virksomhedens interne forhold af væsentlig betydning for virksomheden, f.eks. vil ikke-offentligt tilgængelige oplysninger om dens opbygning og

indretning, dens økonomiske forhold og situation, dens kundemasse og dens samarbejdspartnere, blive fjernet inden offentliggørelsen, medmindre oplysningerne er nødvendige for forståelsen af tilsynsreaktionen. Endelig vil der ikke ske offentliggørelse af fortrolige oplysninger modtaget fra udenlandske tilsynsmyndigheder samt oplysninger omfattet af bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen om undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold m.v.

Som hidtil indebærer offentliggørelse af en tilsynsreaktion ikke, at selve den underliggende sag med dertilhørende akter bliver offentlig tilgængelig. Sagen er stadig omfattet af spillemyndighedens tavshedspligt i henhold til lovforslagets § 56. En eventuel anmodning om aktindsigt, herunder aktindsigt i sagsakter og journaliste, vil derfor være omfattet af de almindelige regler herfor.

Hvis offentliggørelse med navn i en konkret sag ikke vil kunne ske, vil det fortsat være muligt for spillemyndigheden at offentliggøre afgørelsen i anonymiseret form. Det forudsætter dog, at man ikke ud fra beskrivelsen af sagens faktum med stor sandsynlighed kan udlede, hvilken virksomhed tilsynsreaktionen vedrører.

Spillemyndighedens beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning skal offentliggøres på spillemyndighedens hjemmeside, jf. dog stk. 5.

Det følger af *stk. 4*, at har spillemyndigheden overgivet en sag til politimæssig efterforskning, og er der afsagt fældende dom eller vedtaget bøde, skal der ske offentliggørelse af dommen, bødevedtagelsen eller et resumé heraf, jf. dog stk. 5. Er dommen ikke endelig, eller er den anket eller genoptaget, skal dette fremgå af offentliggørelsen.

Dommen, det vedtagne bødeforelæg, eller resuméet heraf, som skal offentliggøres, vil indeholde den eller de involverede virksomheder eller personers navn(e).

Offentliggørelse indebærer ikke, at selve den underliggende sag med dertilhørende akter bliver offentlig tilgængelig. Sagen er stadig omfattet af spillemyndighedens tavshedspligt i henhold til lovforslagets § 56. En eventuel anmodning om aktindsigt, herunder aktindsigt i sagsakter og journaliste, vil derfor være omfattet af de almindelige regler herfor.

Det følger af *stk. 5*, at offentliggørelse efter stk. 1-4 kan dog ikke ske, hvis det vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden, eller efterforskningsmæssige hensyn taler imod offentliggørelse. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger omfattet af bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen om undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold m.v. Offentliggørelsen må ikke indeholde fortrolige oplysninger, der hidrører fra lande inden for Den Europæiske Union eller lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, medmindre de myndigheder, som har afgivet oplysningerne, har givet deres udtrykkelige tilladelse.

Ved »uforholdsmæssig stor skade« forstås, at der skal være tale om oplysninger, som, hvis de offentliggøres, kan være livstruende for virksomheden. Det er dermed ikke tilstrækkeligt, at oplysningerne potentielt kan medføre større tab for virksomheden, uden at virksomhedens eksistens dermed er i fare.

Alle fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger om potentielle købere af en nødlidende virksomhed i de tilfælde, hvor overtagelsen ikke gennemføres, ikke blive offentliggjort. Dette gælder også fortrolige oplysninger om virksomhedens interne forhold af væsentlig betydning for virksomheden, f.eks. vil ikke-offentligt tilgængelige oplysninger om virksomhedens opbygning og indretning, økonomiske forhold og situation, kundemasse og samarbejdspartnere blive fjernet inden offentliggørelsen, medmindre oplysningerne er nødvendige for forståelsen af dommen, det vedtagne bødeforelæg, eller resuméet heraf.

Det følger af *stk. 6*, at er offentliggørelse undladt i henhold til *stk. 5, 1. pkt.*, skal der ske offentliggørelse efter *stk. 1-4*, når de hensyn, der nødvendiggjorde undladelsen, ikke længere er gældende. Dette gælder dog kun i op til 2 år efter datoen for reaktionen eller beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning. Offentliggørelse skal dog alene finde sted, hvis der ikke er sket påtaleopgivelse eller tiltalefrafald efter retsplejelovens regler.

Baggrunden herfor er, at den offentlige interesse i sådanne reaktioner aftager kraftigt hen over tid, og af administrative årsager. På denne baggrund foreslås en grænse på to år.

Det følger af *stk. 7*, at i sager, hvor spillemyndigheden har offentliggjort en beslutning om at overgive en sag til politimæssig efterforskning efter *stk. 3, 7. pkt.*, og sagen er afsluttet ved påtaleopgivelse, tiltalefrafald eller afsigelse af frifindende dom, skal spillemyndigheden efter anmodning fra den fysiske eller juridiske person, som sagen vedrører, offentliggøre oplysninger herom. Den fysiske eller juridiske person skal indsende en kopi af afgørelsen om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald eller en kopi af dommen til spillemyndigheden samtidig med anmodning om offentliggørelse. Spillemyndigheden kan fjerne oplysningerne om beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning, jf. *stk. 3, 7. pkt.*, fra spillemyndighedens hjemmeside.

Spillemyndigheden skal offentliggøre, at sagen er sluttet uden tiltale, at sagen er sluttet ved tiltalefrafald, eller at der er afsagt frifindende dom i sagen i umiddelbar og naturlig sammenhæng med spillemyndighedens offentliggørelse efter *stk. 1, 8. pkt.*, dvs. det sted på spillemyndighedens hjemmeside, hvor spillemyndighedens tidligere har offentliggjort beslutningen om at overgive sagen til politimæssig efterforskning. De supplerende oplysninger om påtaleopgivelse, tiltalefrafald eller frifindende dom, skal fremgå tydeligt af spillemyndighedens hjemmeside.

Spillemyndigheden kan vælge at fjerne oplysningerne om beslutningen om at overgive en sag til politimæssig efterforskning. Det er tiltænkt, at denne mulighed skal finde anvendelse i det tilfælde, hvor betalingstjenesteudbyderen ikke selv anmoder spillemyndigheden om, at der skal ske offentliggørelse af en påtaleopgivelse, et tiltalefrafald eller frifindende dom. Forslaget er begrundet i hen-

synet til den, som sagen vedrører, og i at sikre offentligheden et mere retvisende billede af praksis. Spillemyndigheden vil i sin vurdering af, hvorvidt en beslutning om at overgive en sag til politimæssig efterforskning skal fjernes fra hjemmesiden, inddrage hensynet til den relevante virksomhed eller person samt øvrige hensyn, som måtte være relevante i det konkrete tilfælde.

Det følger af *stk. 8*, at spillemyndigheden skal efter anmodning fra en fysisk eller juridisk person, som en frifindende dom retter sig mod, offentliggøre resultatet af anken eller genoptagelsen. Den fysiske eller juridiske person skal samtidig med anmodningen om offentliggørelse indsende kopi af dommen, resultatet af anken eller genoptagelsen. Er resultatet af anken eller den genoptagede sag et andet end resultatet af dommen offentliggjort i medfør af *stk. 4, 1. pkt.*, kan spillemyndigheden beslutte at fjerne dommen fra spillemyndighedens hjemmeside.

Spillemyndigheden skal offentliggøre den frifindende dom i umiddelbar og naturlig sammenhæng med spillemyndighedens offentliggørelse efter *stk. 2, 1. pkt.*, dvs. det sted på spillemyndighedens hjemmeside, hvor spillemyndigheden tidligere har offentliggjort, at der er faldet hel eller delvis dom i en sag, som vedrører den pågældende person. Oplysningerne om den frifindende dom, skal fremgå tydeligt af spillemyndighedens hjemmeside.

Spillemyndigheden kan vælge at fjerne oplysningerne om dommen, der er offentliggjort i medfør af *stk. 2, 1. pkt.*, hvis resultatet af en anke eller genoptagelse er et andet end den ankede eller genoptagede dom. Det er tiltænkt, at denne mulighed skal finde anvendelse i det tilfælde, hvor en fysisk eller juridisk person ikke selv anmoder spillemyndigheden om at offentliggøre en frifindende dom. Forslaget er begrundet i hensynet til den, som sagen vedrører, og i at sikre offentligheden et mere retvisende billede af praksis. Spillemyndigheden vil i sin vurdering af, hvorvidt en dom skal fjernes fra hjemmesiden, inddrage hensynet til den fysiske eller juridiske person samt øvrige hensyn, som måtte være relevante i det konkrete tilfælde.

Til § 62

Det foreslås, at reglerne i § 49 finder tilsvarende anvendelse for ansatte i spillemyndigheden for oplysninger modtaget i henhold til denne lov. Bestemmelsen er ny. Der henvises til bemærkningerne til § 49.

Kapitel 11

Til § 63

Den gældende hvidvasklovs § 34 e indeholder hjemmel til at Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Finanstilsynet og til og fra Erhvervsstyrelsen om forhold der er omfattet af hvidvaskloven, og regler udstedt i medfør loven, skal foregå digitalt.

Den foreslåede § 63 er en videreførelse § 34 e i den gældende lov.

Forslaget er en dansk særregel og gennemfører ikke bestemmelser fra 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at erhvervs- og vækstministeren gives bemyndigelse til at fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller regler, der er udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt.

Forslaget indebærer, at bl.a. skriftlige henvendelser m.v. til Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af loven, eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget hos tilsynet, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. § 7 i forvaltningsloven, at tilsynet eller styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Samtidig indebærer forslaget, at meddelelser m.v. til eller fra Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen, der sendes på den foreskrevne digitale måde, anses for at være kommet frem til modtageren på det tidspunkt, hvor meddelelsen m.v. er tilgængelig digitalt for modtageren, jf. det foreslåede stk. 3. Dvs. med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

Pligten til at kommunikere digitalt vil også omfatte kommunikation mellem tilsynsmyndigheden og en rådgiver, som optræder på virksomhedens vegne over for tilsynsmyndigheden.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen om hvilke forhold og på hvilken måde.

Ved henvendelser til Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen kan erhvervs- og vækstministeren stille krav om, at den pågældende oplyser en e-mailadresse, som den pågældende kan kontaktes på i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse til tilsynsmyndigheden. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende en pligt til at underrette tilsynsmyndigheden om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, med mindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

På sigt kan det komme på tale at udvikle andre digitale løsninger, herunder nye selvbetjeningsløsninger, til brug for kommunikation om forhold, som er omfattet af loven eller regler udstedt i medfør af loven.

I bekendtgørelsen, som udmønter den foreslåede bemyndigelse i stk. 1, kan der bl.a. fastsættes regler om, at Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen kan sende visse meddelelser, herunder afgørelser, forbud, påbud m.v., til virksomhedens henholdsvis et ledelsesmedlems digitale postkasse med de retsvirkninger, der følger af lov om Offentlig Digital Post.

I bekendtgørelsen kan der, som anført i afsnit 5.4.1 i de almindelige bemærkninger til lov nr. 1231 af 18. december 2012 om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation m.v., fastsættes overgangsordninger, som skal lette overgangen til obligatorisk digital kommunikation.

I bekendtgørelsen kan der desuden fastsættes regler om fritagelse fra pligten til digital kommunikation. Fritagelsesmuligheden tænkes navnlig anvendt, hvor det er påkrævet at anvende en dansk digital signatur, og der er tale om en virksomhed med hjemsted i udlandet, som ikke kan få en dansk digital signatur eller en person uden dansk CPR-nummer.

Fritagelsesmuligheden tænkes endvidere anvendt i forbindelse med, at tilsynsmyndighederne har sagstyper, der omfatter meget store mængder materiale og som det derfor vil være uhensigtsmæssigt for både virksomheden, personen og tilsynsmyndighederne at skulle sende digitalt. Dette er primært tilfældet i forbindelse med undersøgelsesmateriale. Forud for, at Finanstilsynet tager på undersøgelse i en virksomhed i medfør af loven, anmoder tilsynet virksomheden om at indsende materiale. Der er ofte tale om meget omfattende mængder materiale, hvorfor det kan være hensigtsmæssigt, at der ikke er krav om, at det altid skal indsendes digitalt.

Derudover skal det bemærkes, at den kommunikation der er mellem en virksomhed eller person og tilsynsmyndigheden, når tilsynsmyndigheden er på undersøgelse i en virksomhed, fortsat vil kunne foregå på stedet. Dette både i forhold til forevisning af legitimation og evt. udlevering af dokumenter under undersøgelsen. På samme måde kan kommunikationen på møder i øvrigt, herunder afrapporteringsmødet efter en undersøgelse, fortsat ske uændret.

Da kommunikationen i relation til denne lov er rettet til og fra erhvervslivet, vil anvendelse af fritagelsesmulighederne være restriktiv, jf. nærmere herom i de almindelige bemærkninger afsnit 5.4.2 til lov nr. 1231 af 18. december 2012.

Som udgangspunkt gælder, at det forhold, at en virksomhed eller en person oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, ikke kan føre til fritagelse fra pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende anvende en computer på et folkebibliotek eller anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

For en nærmere gennemgang af fritagelsesmuligheder og forholdet til EU-retten kan der henvises til henholdsvis afsnit 5.4.2 og 12 i de almindelige bemærkninger til lov nr. 1231 af 18. december 2012.

Der kan desuden henvises til afsnit 5.4.3 i de almindelige bemærkninger til lov nr. 1231 af 18. december 2012 om fravigelse af krav om digital kommunikation i særlige tilfælde af hensyn til myndighedsudøvelsen.

Det foreslås i *stk. 2*, at erhvervs- og vækstministeren gives bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur e.l.

Det foreslås i *stk. 3*, at en digital meddelelse anses at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen, dvs. modtageren af meddelelsen. For meddelelser, der sendes til Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen, er den pågældende tilsynsmyndighed adressat for meddelelsen. For meddelelser, som tilsynsmyndigheden sender, er den pågældende virksomhed eller person, som meddelelsen sendes til, adressat for meddelelsen.

En meddelelse vil normalt anses for at være kommet frem til tilsynsmyndigheden på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for tilsynsmyndigheden, dvs. når tilsynsmyndigheden kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig.

En meddelelse vil normalt anses for at være kommet frem til en virksomhed eller person på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for den pågældende. En meddelelse vil blive anset for at være tilgængelig, selvom den pågældende ikke kan skaffe sig adgang til meddelelsen, hvis dette skyldes hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde. Som eksempler herpå kan nævnes, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, eller den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur.

For en nærmere gennemgang af betydningen af fremkomsttidspunktet samt hindringer som følge af it-problemer og lignende kan der henvises til afsnit 5.3 i de almindelige bemærkninger til lov nr. 1231 af 18. december 2012

Til § 64

Den gældende hvidvasklovs § 34 f fastsætter regler om, at Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter loven eller regler udstedt i medfør af loven uden underskrift, med maskinel eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af § 34 f i den gældende lov.

Forslaget er en dansk særregel og gennemfører ikke bestemmelser fra 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter loven eller regler udstedt i medfør af loven uden underskrift, med maskinel eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. For en nærmere gennemgang af fravigelse af underskriftskrav kan der henvises til afsnit 5.5.1 i de almindelige bemærkninger til lov nr. 1231 af 18. december 2012 om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation m.v.

Det foreslås i *stk. 2*, at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte regler om afgørelser og andre dokumenter, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, alene kan angives med Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen som afsender. Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen sender digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post. For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der ligeledes henvises til afsnit 5.5.1 i de almindelige bemærkninger Til lov nr. 1231 af 18. december 2012 om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation.

Til § 65

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af § 34 g i den gældende lov.

Forslaget er en dansk særregel og gennemfører ikke bestemmelser fra 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 1*, at hvor det i henhold til loven eller regler udstedt i medfør heraf, er krævet, at et dokument som er udstedt af andre end Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen, skal være underskrevet, kan kravet opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har underskrevet dokumentet. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift. Der vil f.eks. være tale om dokumenter, som er udstedt af virksomheder eller fysiske personer omfattet af reguleringen i denne lov, f.eks. pengeinstitutter, realkreditinstitutter, ejendomsrådgivere m.v. Der kan f.eks. være tale om underretninger efter loven, der sammen med eventuelle bilag indsendes til Finanstilsynet som vedhæftede filer til en mail.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at underskriftskravet kan opfyldes på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes en udtrykkelig bestemmelse i loven om, at underskriftskravet som anført i *stk. 1* kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur. Bestemmelsen dækker tillige dokumenter, som er udarbejdet af revisor, således at revisor eksempelvis kan underskrive dokumentet med digital signatur i stedet for med en fysisk underskrift.

Det foreslås i *stk. 2*, at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift

ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan der desuden fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Der kan i den forbindelse henvises til afsnit 5.5.2 i de almindelige bemærkninger til lov nr. 1231 af 18. december 2012.

Til § 66

Skatteministeren har hjemmel i skatteforvaltningslovens § 35, jf. lovbekendtgørelse nr. 1267 af 12. november 2015, til at fastsætte regler om digital kommunikation inden for eget sagsområde, herunder bestemmelser vedrørende kommunikation til og fra spillemyndigheden.

Det foreslås, at skatteministeren, ligesom tilfældet er på eget sagsområde og som foreslået for Erhvervs- og Vækstministeren, kan fastsætte regler om de i §§ 63-65 nævnte forhold med relation til udbydere af spil, jf. § 1, stk. 1, nr. 20. Der henvises til bemærkningerne til bestemmelserne i §§ 63-65.

Til § 67

Den gældende hvidvasklov indeholder ikke bestemmelser om, at erhvervs- og vækstministeren skal etablere et samarbejdsforum.

Den foreslåede § 67 medfører, at erhvervs- og vækstministeren etablerer et samarbejdsforum med deltagelse af tilsynsmyndigheder i henhold til denne lov og SØIK og med mulighed for at inddrage yderligere myndigheder.

Forslaget gennemfører artiklerne 7 og 46 i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 67, at erhvervs- og vækstministeren etablerer et samarbejdsforum med deltagelse af tilsynsmyndigheder i henhold til denne lov og SØIK og med mulighed for at inddrage yderligere myndigheder. Samarbejdsforummet skal koordinere myndighedernes risikovurderinger og generelle foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme. Forummet skal sikre samarbejdet mellem myndighederne på nationalt plan.

Øvrige myndigheder, der kunne være deltagere, er f.eks. i relation til koordinering af arbejdet i forbindelse med finansielle sanktioner myndigheder som Udenrigsministeriet og Justitsministeriet. I forbindelse med samarbejdet om bekæmpelse af terrorisme kunne Politiets Efterretningstjeneste med fordel deltage i forummet, dog under hensyntagen til de specielle forhold, myndighedens deltagelse tilsiger.

Med foranstaltninger menes en eller flere former for myndighedsudøvelse, herunder udarbejdelse og implementering af love og regler, udstedelse af vejledninger, tilsyns- og registreringsvirksom-

hed, stillingtagen til konkrete sager, internationalt arbejde, analyse, efterforskning og tiltalerejsning m.v.

Forummet skal være afsender af en national risikovurdering, der skal holdes løbende opdateret. Den nationale risikovurdering skal anvendes af virksomheder og personer omfattet af denne lov til den risikovurdering disse skal foretage efter § 7.

Formålet med forummet er derudover at varetage opgaver som koordinering og informationsudveksling med henblik på styrkelse af myndighedernes indsats og gennemførelse af nationale og internationale forpligtelser samt vurdering af effektiviteten af de foranstaltninger, som er iværksat.

Kapitel 12

Til § 68

Det foreslås i § 68 at definere, hvem der er part i en sag efter loven. Bestemmelsen svarer til det partsbegreb, som anvendes i lovgivningen på det finansielle område. Bestemmelsen fastslår, hvem der er part i forhold til tilsynsmyndighedernes afgørelser og indeholder således en afvigelse fra det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb. Det særlige partsbegreb er nødvendigt for at undgå en udhuling af tilsynsmyndighedernes tavshedspligt, da parter adgang til aktindsigt efter forvaltningsloven ikke tilsidesættes af tavshedspligtsreglerne. Bestemmelsen er ny.

Det foreslås i § 68 at som part anses den virksomhed eller person, som tilsynsmyndighedens afgørelse truffet i medfør af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør af denne lov, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer retter sig mod. Som part i forhold til tilsynsmyndighedernes afgørelser anses dermed alene de i § 1 nævnte virksomheder og personer.

Hvis en kunde klager over en virksomheds adfærd, vil kunden ikke være part i sagen. Forbrugere opnår derfor ikke forvaltningslovens partsrettigheder, men vil i stedet efter offentlighedslovens regler om aktindsigt kunne gøre sig bekendt med de oplysninger, der indgår i Finanstilsynets sag.

Til § 69

Den foreslåede § 69 er en videreførelse af § 36 i den gældende lov. Bestemmelsen vedrører rekursadgang til Erhvervsankenævnet, i forbindelse med at tilsynsmyndighederne træffer afgørelser efter denne lov

Det foreslås i § 69, at afgørelser truffet af Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen i henhold til denne lov og regler udstedt i medfør af loven, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr.

1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer kan af den, som afgørelsen retter sig mod, indbringes for Erhvervsankenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Bestemmelsen omfatter kun afgørelser, som er truffet af Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen i henhold til loven eller regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Herudover er Erhvervsankenævnet klageinstans for aktindsigtsspørgsmål.

Til § 70

Bestemmelsen medfører, at klager over afgørelser truffet af spillemyndigheden efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf, kan påklages til Landsskatteretten.

Det foreslås i § 70, at klager over afgørelser truffet af spillemyndigheden kan påklages til Landsskatteretten. § 13, stk. 3, i lov om skatteforvaltning og §§ 52-54 i lov om spil finder tilsvarende anvendelse på klager over afgørelser truffet af spillemyndigheden.

Bestemmelsen omfatter kun afgørelser, som er truffet af spillemyndigheden i henhold til loven eller regler udstedt i medfør heraf og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer kan af den. Landsskatteretten er yderligere klageinstans for aktindsigtsspørgsmål.

Kapitel 13

Til § 71

Bestemmelsen fastsætter, hvilke overtrædelser af hvidvaskloven, pengeoverførselsforordningen og Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, der kan straffes.

Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdsmæssigt til dels § 37 i den gældende hvidvasklov, dog foreslås det at udvide de strafbelagte bestemmelser til også at omfatte artikel 6, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, som ændret ved forordning (EF) nr. 44/2009, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1339/2001 af 28. juni 2001 om udvidelse af virkningerne af forordning (EF) nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, til også at omfatte de medlemsstater, der ikke har indført euroen som fælles valuta, samt de bestemmelser i dette lovforslag, der er nye i forhold til gældende ret. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.17. om straffebestemmelser i de almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen gennemfører artikel 58, stk. 1, samt artikel 15 i 1. pengeoverførselsforordning. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.17. om straffebestemmelser i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at overtrædelse af § 48, stk. 3, 1-4. pkt., og stk. 4, 1.-7. pkt., kan straffes med bøde. Simple uagtsomme overtrædelser af denne bestemmelse kan derfor straffes.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at en række bestemmelser i lovforslaget og pengeoverførselsforordning samt én bestemmelse i Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, som ændret ved forordning (EF) nr. 44/2009, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1339/2001 af 28. juni 2001 om udvidelse af virkningerne af forordning (EF) nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, til også at omfatte de medlemsstater, der ikke har indført euroen som fælles valuta, kan straffes med bøde ved forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse. Simple uagtsomme overtrædelser af disse bestemmelser er således straffri. Det er en forudsætning for anvendelsen af bestemmelsen, at den pågældende ikke kan straffes med højere straf for handlingen eller undladelsen efter andre alvorligere bestemmelser i straffeloven, f.eks. § 290 i straffeloven om hæleri. Det samme gælder for overtrædelser af § 38, stk. 1, om tavshedspligt og overtrædelser af § 26 ved manglende underretning efter bestemmelsen. Bestemmelsen vil således udgøre et supplement til blandt andet hæleribestemmelsen i § 290 i straffeloven og til bestemmelsen om finansiering af terrorisme i § 114 a i straffeloven.

Det foreslås i *stk. 2*, at der er mulighed for at idømme fængsel i op til 6 måneder ved særlige grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af en række bestemmelser i lovforslaget og pengeoverførselsforordningen. Anvendelsesområdet for de straffbare handlinger, hvor straffen kan stige med fængsel indtil 6 måneder, udvides med § 9, stk. 2, § 12, § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., stk. 3 og 4, § 17, stk. 1 og 2, §§18- 20, § 21, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 25, stk. 1, § 31 og § 32, 2. pkt. Bestemmelsen om bistand fra tredjemand i § 22, stk. 2 og 3 foreslås ikke længere at kunne udløse fængselsstraf.

Det er på samme måde som ved overtrædelse af stk. 1 en forudsætning for anvendelsen af bestemmelsen, at den pågældende ikke kan straffes for handlingen eller undladelsen efter andre alvorligere bestemmelser i straffeloven.

Anvendelsen af fængselsstraf vil herefter især være relevant men ikke begrænset til i tilfælde af særligt grove, gentagne, systematiske eller forsætlige overtrædelser af lovens krav om kundekend-skabsprocedurer, jf. kapitel 3, underretningspligt, jf. § 26, og opbevaring af oplysninger, jf. § 30, herunder f.eks. hvor der konkret ikke kan dømmes for hæleri, men hvor lovens bestemmelser mere systematisk ikke er overholdt, eller f.eks. hvor der ikke er gennemført tilstrækkelige kundekend-skabsprocedurer, eller hvor oplysninger om kunder eller transaktioner ikke er opbevaret tilstrække-ligt. Endvidere vil bestemmelsen kunne være anvendelig, hvis der ved beløbsmæssigt særlig store transaktioner ikke er krævet og/eller opbevaret identitets- og kontroloplysninger.

For beskrivelse af ansvarssubjekter og den strafbare handling vedrørende de strafbelagte bestemmelser i stk. 1 og stk. 2 henvises der for så vidt angår hvidvasklovens bestemmelser til bemærkningerne til de strafbelagte bestemmelser.

Nedenfor anføres bemærkninger vedrørende de enkelte artikler i 1. pengeoverførselsforordning:

Artikel 5 i pengeoverførselsforordningen:

I henhold til artikel 5, stk. 1, skal betalingsformidlerne sikre, at pengeoverførsler ledsages af fuldstændige oplysninger om betaler. Efter artikel 4 er der tale om følgende oplysninger: navn, adresse og kontonummer. I stedet for adresse kan betalers fødselsdato og sted, kundeidentifikationsnummer eller nationale personnummer angives. Hvis betaler ikke har et kontonummer, anvendes i stedet en entydig identifikator, som gør det muligt at spore transaktionen tilbage til betaler.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 5, stk. 1, er betalingsformidler, og den strafbare handling sker ved manglende sikring af de oplysninger om betaler, der skal ledsage pengeoverførslen.

Artikel 5, stk. 2, fastslår, at før midlerne overføres, kontrollerer betalers betalingsformidler alle oplysninger om betaler på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger fra en pålidelig og uafhængig kilde.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 5, stk. 2, er betalers betalingsformidler, og den strafbare handling sker ved manglende kontrol af oplysninger om betaleren.

I medfør af artikel 5, stk. 3, kan kravet om kontrol ved pengeoverførsel fra en konto anses som opfyldt, når betalers identitet er bekræftet i forbindelse med åbningen af kontoen, og de oplysninger, der er fremkommet i forbindelse hermed, opbevares i henhold til forpligtelserne i artikel 8, stk. 2, og artikel 30, litra a, i direktiv 2005/60/EF, eller betaleren er omfattet af artikel 9, stk. 6, i direktiv 2005/60/EF.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 5, stk. 3, er betalers betalingsformidler, og den strafbare handling opstår ved mangelfuld kontrol af oplysninger samt opbevaring heraf.

Artikel 5, stk. 4, fastslår, at ved overførsler, der ikke foretages fra en konto, bekræfter betalers betalingsformidler imidlertid med forbehold af artikel 7, litra c, i direktiv 2005/60/EF kun oplysningerne om betaler, hvis beløbet overstiger 1.000 EUR, medmindre transaktionen gennemføres i flere operationer, der synes at hænge sammen, og som tilsammen overstiger 1.000 EUR.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 5, stk. 4, er betalers betalingsformidler, og den strafbare handling består i manglende kontrol af sammenhængende transaktioner.

I henhold til artikel 5, stk. 5, opbevarer betalers betalingsformidler registre med de fuldstændige oplysninger om betaler ved en pengeoverførsel i fem år.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 5, stk. 5, er betalers betalingsformidler, og den strafbare handling sker ved opbevaring af registre med oplysninger om pengeoverførslen i mere end fem år.

Artikel 6 i pengeoverførselsforordningen:

Artikel 6, stk. 2, fastslår, at hvis modtagers betalingsformidler anmoder herom, skal betalers betalingsformidler dog stille de fuldstændige oplysninger om betaler til rådighed for modtagers betalingsformidler inden for tre arbejdsdage fra modtagelsen af en sådan anmodning ved pengeoverførsler indenfor Fællesskabet.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 6, stk. 2, er betalers betalingsformidler, og den strafbare handling sker ved manglende eller for sen opfyldelse af modtagers betalingsformidlers anmodning.

Artikel 7 i 1. pengeoverførselsforordning:

I henhold til artikel 7, stk. 1, skal pengeoverførsler, hvor modtagers betalingsformidler befinder sig uden for fællesskabet, ledsages af fuldstændige oplysninger om betaleren.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 7, stk. 1, er betalers betalingsformidler, og den strafbare handling sker ved afsendelse af mangelfulde oplysninger vedrørende pengeoverførslen.

Artikel 8 i pengeoverførselsforordningen:

Artikel 8 fastslår, at modtagers betalingsformidler er forpligtet til at konstatere, om felterne vedrørende oplysninger om betaler i det meddelelses- eller betalings- og afviklingssystem, der anvendes til en pengeoverførsel, er udfyldt med karakter eller input, der er tilladt ifølge reglerne i det pågældende meddelelses- eller betalings- og afviklingssystem. Denne betalingsformidler skal have effektive procedurer til at konstatere, hvorvidt der mangler følgende oplysninger om betaler: a) ved pengeoverførsler, hvor betalers betalingsformidler befinder sig inden for Fællesskabet, i de i artikel 6 krævede oplysninger, b) ved pengeoverførsler, hvor betalers betalingsformidler befinder sig uden for Fællesskabet, fuldstændige oplysninger om betaler som fastsat i artikel 4 eller i givet fald de i artikel 13 krævede oplysninger, og c) ved batchfiloverførsler, hvor betalers betalingsformidler befinder sig uden for Fællesskabet, fuldstændige oplysninger om betaler som fastsat i artikel 4, dog kun i batchfiloverførslen og ikke i de enkelte overførsler, der er samlet heri.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 8 er modtagers betalingsformidler, og den strafbare handling opstår ved utilstrækkelige procedurer til at konstatere mangelfulde oplysninger.

Artikel 9 i pengeoverførselsforordningen:

Artikel 9, stk. 1, fastslår, at hvis modtagers betalingsformidler ved modtagelsen af en overførsel bliver bekendt med, at de i forordningen krævede oplysninger mangler eller er ufuldstændige, skal betalingsformidleren enten afvise overførslen eller udbede sig fuldstændige oplysninger om betaler.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 9, stk. 1, er modtagers betalingsformidler, og den strafbare handling opstår, såfremt modtagers betalingsformidler ikke afviser pengeoverførslen eller ikke udbeder sig fuldstændige oplysninger.

Artikel 9, stk. 2, fastslår, at såfremt en betalingsformidler regelmæssigt undlader at levere de krævede oplysninger om en betaler, skal modtagers betalingsformidler træffe forholdsregler, som i første omgang kan omfatte udsendelse af advarsler og fastsættelse af frister og derefter enten afvise fremtidige pengeoverførsler fra denne betalingsformidler eller tage stilling til, om forretningsforbindelsen med denne betalingsformidler skal begrænses eller afsluttes.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 9, stk. 2, er modtagers betalingsformidler, og den strafbare handling sker, såfremt der ikke er truffet relevante forholdsregler i forhold til mangel på krævede oplysninger, samt hvis der ikke indberettes til de relevante myndigheder.

Artikel 11 i pengeoverførselsforordningen:

I henhold til artikel 11 skal modtagers betalingsformidler opbevare registre over modtagne oplysninger om betaleren i fem år.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 11 er modtagers betalingsformidler, og den strafbare handling opstår ved opbevaring af registre i mindre end fem år.

Artikel 12 i pengeoverførselsforordningen:

I henhold til artikel 12 skal mellembetalingsformidleren sørge for, at samtlige oplysninger, de modtager om en betaler sammen med en pengeoverførsel, opbevares sammen med denne overførsel.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 12 er mellembetalingsformidleren, og den strafbare handling sker ved manglende opbevaring af de oplysninger, der følger med en pengeoverførsel.

Artikel 13 i pengeoverførselsforordningen:

Artikel 13 finder alene anvendelse, når betalers betalingsformidler befinder sig udenfor Fællesskabet, og mellembetalingsformidleren befinder sig indenfor Fællesskabet. Efter artikel 13, stk. 2, kan mellembetalingsformidleren anvende et betalingssystem med tekniske begrænsninger.

Artikel 13, stk. 3, fastslår, at bliver mellembetalingsformidleren ved modtagelsen af en pengeoverførsel bekendt med, at de i denne forordning krævede oplysninger om betaler mangler eller er ufuldstændige, anvender mellem-betalingsformidleren kun et betalingssystem med tekniske begrænsninger, hvis det er muligt at underrette modtagers betalingsformidler herom enten inden for et betalings- eller meddelelssystem, som gør det muligt at formidle denne oplysning, eller ved en anden procedure, forudsat at kommunikationsformen er accepteret eller aftalt mellem de to betalingsformidlere.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 13, stk. 3, er mellembetalingsformidleren, og den strafbare handling sker ved anvendelse af et betalingssystem med tekniske begrænsninger, hvor der ikke er andre systemer eller procedurer, der muliggør underretning af modtagers betalingsformidler.

Artikel 13, stk. 4, fastslår, at anvender mellembetalingsformidleren et betalingssystem med tekniske begrænsninger, stiller mellembetalingsformidleren efter anmodning fra modtagers betalingsformidler inden tre arbejdsdage efter modtagelsen af denne anmodning alle modtagne oplysninger om betaler til rådighed for denne betalingsformidler, uanset om disse oplysninger er fuldstændige eller ej.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 13, stk. 4, er betalingsformidleren, og den strafbare handling sker ved manglende eller mangelfuld opfyldelse af modtagers betalingsformidlers anmodning inden tre arbejdsdage.

Artikel 13, stk. 5, fastslår, at i de i stk. 2 og 3, omhandlede tilfælde opbevarer mellembetalingsformidleren registre over alle modtagne oplysninger i fem år.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 13, stk. 5, er mellembetalingsformidleren, og den strafbare handling består i mangel af opbevaring af registre i fem år.

Det foreslås yderligere, at overtrædelse af artikel 6, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, som ændret ved forordning (EF) nr. 44/2009, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1339/2001 af 28. juni 2001 om udvidelse af virkningerne af forordning (EF) nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, til også at omfatte de medlemsstater, der ikke har indført euroen som fælles valuta, kan straffes med bøde.

Artikel 6, stk. 1, fastslår, at kreditinstitutter og andre udbydere af betalingstjenester for så vidt angår deres betalingsaktivitet samt alle andre økonomiske aktører, der deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder institutter, hvis aktivitet består i veksling af pengesedler og mønter i forskellig valuta, som f.eks. vekselkontorer, pengetransportvirksomheder samt andre økonomiske aktører såsom handlende og kasinoer, der accessorisk håndterer og leverer pengesedler til offentligheden via bankernes pengeautomater (kontantautomater), inden for rammerne af disse accessoriske aktiviteter har pligt til at sikre, at eurosedler og euromønter, som de har modtaget, og som de har til hensigt at bringe i omløb igen, kontrolleres med henblik på ægthed, og til at påse, at falske sedler og mønter afsløres.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af artikel 6, stk. 1, er kreditinstitutter og andre udbydere af betalingstjenester for så vidt angår deres betalingsaktivitet samt alle andre økonomiske aktører, der deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden. Den strafbare handling sker ved, at modtagne eurosedler og euromønter, som det haves til hensigt at bringe i omløb, ikke kontrolleres med henblik på ægthed eller påses for at afsløre falske sedler og mønter.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan der pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. Det fremgår af § 27, stk. 1, 1. pkt., i straffeloven, at strafansvar for en juridisk person forudsætter, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller den juridiske person som sådan.

I de tilfælde, hvor de strafbelagte bestemmelser omhandler pligter eller forbud for virksomheden, er de mulige strafsubjekter virksomheden og/eller en eller flere personer med tilknytning til virksomheden, hvilket oftest er medlemmer af ledelsen. Udgangspunktet er, at der rejses tiltale mod virksomheden (dvs. den juridiske person) for overtrædelsen, men dette kan kombineres med tiltale mod en eller flere personer med tilknytning til virksomheden, hvis en eller nogle af disse personer har medvirket forsætligt eller groft uagtsomt til overtrædelsen, og overtrædelsen ikke er af underordnet karakter. Der skal som udgangspunkt ikke rejses tiltale mod underordnede ansatte.

Det foreslås i *stk. 4*, at forældelsesfristen for overtrædelse af lovens bestemmelser eller regler udstedt i medfør af loven er 5 år. Der er tale om videreførelse af gældende ret.

Med forslaget fraviges den almindelige forældelsesfrist på 2 år efter straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1. Den 5-årige forældelsesfrist svarer til den almindeligt gældende forældelsesfrist i den finansielle lovgivning. Den forlængede forældelsesfrist er begrundet i, at en række overtrædelser først opdages ved undersøgelser i virksomheden. Da tilsynsmyndighedernes undersøgelser ofte sker med mere end 2 års interval, kan der være indtruffet forældelse ved konstatering af disse overtrædelser.

I forhold til virksomheder og personer, der ikke tidligere var reguleret i hvidvaskloven, herunder udbydere af spil, vedbliver forhold, der efter gældende ret er forældet, med at være forældede. Forhold, der ikke er forældede, men som er opstået forud for lovens ikrafttrædelse, forældes efter de hidtidigt gældende regler, dvs. efter 2 år, jf. § 3 i straffeloven. Den nye og længere forældelsesfrist finder således kun anvendelse på forhold begået efter lovens ikrafttrædelse.

Det foreslås i *stk. 5*, at der i forskrifter, der udstedes af erhvervs- og vækstministeren, herunder af Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet, eller skatteministeren, kan fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne. Der vil ikke i bekendtgørelserne kunne fastsættes straf for simpel uagtsom overtrædelse af bestemmelserne.

Til § 72

Det foreslås i § 72, at en virksomhed eller person, der ikke efterkommer et påbud, som er givet i medfør af §§ 44, § 47, stk. 1, § 53 og § 59, kan straffes med bøde. Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdsmæssigt til dels § 37, stk. 5, i den gældende hvidvasklov, dog foreslås det at udvide bestemmelsen til at omfatte påbud, der er udstedt på spilområdet. Der henvises til afsnit 3.17. om straffebestemmelser i de almindelige bemærkninger.

Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og Spillemyndigheden kan pålægge en person eller en virksomhed bøder, hvis personen eller virksomheden ikke giver de oplysninger, der er nødvendige til brug for tilsynet med overholdelsen af loven eller regler udstedt i medfør heraf. Bestemmelsen svarer til § 374, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed. I forhold til, hvilke forhold der kan medføre en bøde, henvises til bemærkningerne til §§ 44, § 47, stk. 1, § 53 og § 59.

Til § 73

Det foreslås i § 73, at Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og spillemyndigheden som tvangsmiddel kan pålægge personen, virksomheden eller de for virksomheden ansvarlige personer daglige eller ugentlige bøder, hvis en virksomhed eller person undlader at opfylde de pligter, som påhviler dem i medfør af § 42, stk. 1 og 4, § 51, stk. 5 og 7, § 52, stk. 1, og § 58, stk. 2. Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdsmæssigt til dels § 37, stk. 4, i den gældende hvidvasklov, dog foreslås det at udvide bestemmelsen til også at omfatte spilområdet, og bestemmelsen udvides således/også med de foreslåede nye handlepligter i § 41, stk. 5 og 7, § 42, stk. 4. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.17. om straffebestemmelser i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at tvangsbøder kan anvendes til at gennemtvinge lovens oplysningsforpligtigelser overfor tilsynsmyndighederne. Tvangsbøder kan ikke anvendes til at gennemtvinge et påbud.

Tvangsbøden vil blive pålagt den, der har en handlepligt i loven. Medlemmer af en virksomheds ledelse kan derfor ikke pålægges tvangsbøder i de tilfælde, hvor det er virksomheden, der har en pligt til at afgive oplysninger.

Tilsynsmyndigheden kan ikke pålægge tvangsbøder, hvis denne har en konkret mistanke om, at en enkeltperson eller en juridisk person har begået en lovovertrædelse, jf. § 10 i lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (retssikkerhedsloven). Tvangsbøder kan dog anvendes, hvis det kan udelukkes, at de oplysninger, som søges tilvejebragt, kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse. Der henvises til retssikkerhedsloven for fortolkningen af denne bestemmelse.

Betales en tvangsbøde ikke, kan der fastsættes en forvandlingsstraf, uanset at tvangsbøden er pålagt ved en administrativ afgørelse, jf. § 17 i lovbekendtgørelse nr. 608 af 6. september 1986 om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m. Det er politiet, der træffer afgørelse om, at forvandlingsstraf skal træde i stedet for tvangsbøder, jf. § 13 i bekendtgørelse nr. 409 af 9. april 2015 om opkrævning af visse bøder, offerbidrag, konfiskationsbeløb, sagsomkostninger m.v. samt afgørelse om udståelse af forvandlingsstraf for bøde (bødebekendtgørelsen).

Hvis tvangsbøder ikke straks betales eller inddrives, skal tilsynsmyndigheden oversende sagen til politiet med henblik på afgørelse af, hvorvidt den pågældende skal udstå forvandlingsstraf for

tvangsbøderne, jf. § 37 i bekendtgørelse nr. 1513 af 13. december 2013 om inddrivelse af gæld til det offentlige.

De særlige regler på området er begrundet med tvangsbøders særlige formål, som erer at gennemtvinge opfyldelsen af en lovbestemt forpligtigelse.

Politiets afgørelse om, at skyldneren skal udstå forvandlingsstraf for tvangsbøderne, forudsætter derfor også, at det ved politiets behandling af sagen kan lægges til grund, at handlepligten aktuelt ikke er opfyldt. Politiets behandling af sagen sker typisk på grundlag af oplysninger fra fordringshaver. Efter omstændighederne kan politiet eventuelt bistå med undersøgelsen heraf.

Hvis tilsynsmyndigheden, efter at sagen er oversendt til politiet, modtager oplysning om, at forpligtelsen er opfyldt, skal myndigheden hurtigst muligt orientere politiet herom.

Kapitel 14

Til § 74

Det foreslås i § 74, at loven træder i kraft den 1. januar 2016, og at lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, jf. lovbekendtgørelse nr. 1022 af 13. august 2013, med senere ændringer, samtidig ophæves.

Til § 75

Til nr. 1

§ 361 i lov om finansiel virksomhed fastsætter hvilke virksomheder, der betaler et årligt grundbeløb til Finanstilsynet. Lovens § 361, stk. 1, nr. 14, fastsætter, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 12 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme betaler 2.000 kr. (2004-niveau). Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse i forhold til, at de omfattede virksomheder og personer nu er opført i dette lovforslags § 1, stk. 1, nr. 8. Der foretages derfor den fornødne ændring i lov om finansiel virksomhed.

Til § 76

Til nr. 1

Det foreslås, at hvidvaskloven indeholder alle regler i relation til forebyggelse af hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, herunder også reglerne for udbydere af spil.

Som konsekvens heraf foreslås det at ophæve den eksisterende hjemmel i § 41, stk. 3, i lov om spil til, at skatteministeren kan fastsætte nærmere regler i relation til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

De nærmere regler udstedt med hjemmel i § 41, stk. 3, er fastsat i bekendtgørelse om landbaserede kasinoer (bekendtgørelse nr. 466 af 19. maj 2016), bekendtgørelse om onlinekasino (bekendtgørelse nr. 67 af 25. januar 2012) samt bekendtgørelse om indsendelse af underretninger m.v. til SØIK for landbaserede kasinoer og online kasinoer (bekendtgørelse nr. 180 af 22. februar 2016). Disse regler i bekendtgørelserne vil, som konsekvens af forslaget, skulle ophæves på tidspunktet for hvidvasklovens ikrafttræden.

Til nr. 2

Det foreslås, at gebyrer opkrævet efter lov om spil dækker alle spillemyndighedens tilsynsopgaver uanset, hvilken lovgivning tilsynsbestemmelserne fremgår af. Forsaget vil således betyde, at spillemyndighedens tilsyn med udbydere af spils overholdelse af hvidvaskregler mv. fortsat dækkes af det gebyr, der opkræves i henhold til § 42 i lov om spil.

Til nr. 3

Den gældende § 60, stk. 2 og 3, i lov om spil indeholder hjemler til fastsættelse af straf i form af bøde eller fængsel i indtil 2 år for overtrædelse af bestemmelser i de forskellige bekendtgørelser, der er udstedt i medfør af lovens § 41, stk. 3, som har til formål at forebygge hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Hvidvaskloven foreslås fremover at indeholde alle regler i relation til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, herunder også reglerne for udbydere af spil. Som konsekvens heraf foreslås hjemlen til at fastsætte nærmere regler på området i spillelovgivningen ophævet, jf. bemærkningerne til nr. 1, og det foreslås tilsvarende at ophæve hjemlerne til i de relaterede bekendtgørelser at fastsætte strafbestemmelser på området.

Til § 77

Til nr. 1

Udbydere af spil, der udbyder onlinekasino i Grønland, er omfattet af de regler for forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, som gælder for tilsvarende spil udbudt her i landet. I lov for Grønland om visse spil er der derfor hjemmel til, at skatteministeren kan fastsætte nærmere regler på området i bekendtgørelsesform. Hjemlen findes i § 19, stk. 2, og svarer til hjemlen i lov om spil § 41, stk. 3. De nærmere regler udstedt med hjemmel i § 19, stk. 2, er fastsat i bekendtgørelse om landbaserede kasinoer (bekendtgørelse nr. 466 af 19. maj 2016), bekendtgørelse om onlinekasino (bekendtgørelse nr. 67 af 25. januar 2012) samt bekendtgørelse om indsendelse af underretninger m.v. til SØIK for landbaserede kasinoer og online kasinoer (bekendtgørelse nr. 180 af 22. februar 2016). Disse regler i bekendtgørelserne vil, som konsekvens af forslaget, skulle ophæves på tidspunktet for hvidvasklovens ikrafttræden.

Det foreslås, at hvidvaskloven indeholder alle regler i relation til forebyggelse af hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, herunder også reglerne for udbydere af spil.

Som konsekvens heraf foreslås den eksisterende hjemmel i § 19, stk. 2, i lov for Grønland om visse spil ophævet. Bestemmelserne udstedt på bekendtgørelsesniveau vil som konsekvens heraf ligeledes skulle ophæves på tidspunktet for hvidvasklovens ikrafttræden.

Til nr. 2

Den gældende § 46, stk. 2 og 3, i lov for Grønland om visse spil indeholder hjemler til, at der i forskrifter om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, udstedt i medfør af loven, kan idømmes bøde eller foranstaltninger efter kriminallov for Grønland for den, der særligt groft eller omfattende forsætligt overtræder forskrifterne.

Hvidvaskloven foreslås fremover at indeholde alle regler i relation til forebyggelse af hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, herunder også reglerne for udbydere af spil. Som konsekvens heraf foreslås hjemlen til at fastsætte nærmere regler på området i spillelovgivningen ophævet, jf. bemærkningerne til nr. 1, og det foreslås tilsvarende at ophæve hjemlerne i § 46, stk. 2 og 3, til at fastsætte bestemmelser om retshåndhævelse på området i de relaterede bekendtgørelser.

Til § 78

Af bestemmelsen fremgår det, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.